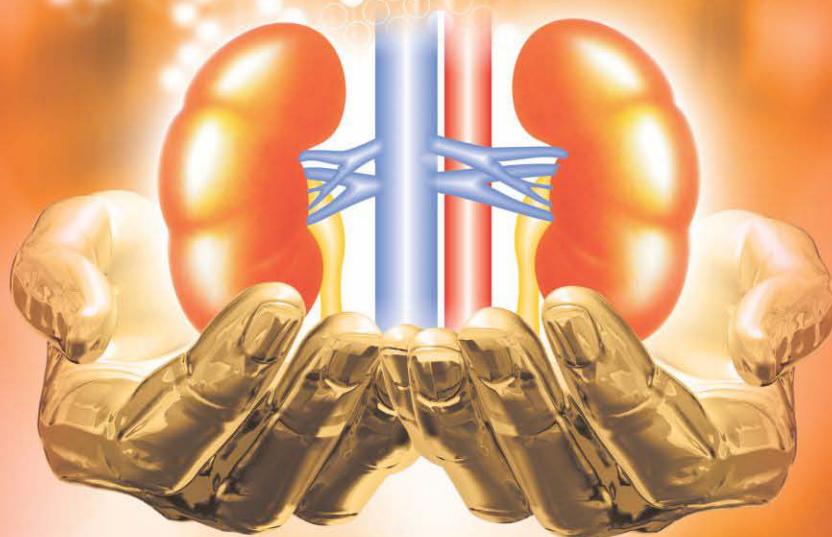

మూత్ర పీండాల భద్రత

మూత్ర పీండ రోగులకు సంపూర్ణ మార్గదర్శిని

డాక్టర్ సంజయ్ పాండ్య

డాక్టర్ ఎన్. క్రిష్ణ

Free!! Kidney Guide in 25+ Languages at

www.KidneyEducation.com

Free access to read, download and print

200+ paged kidney guide in following languages

International Languages

English, Arabic, Bangla, Chinese,
French, German, Hindi, Italian,
Japanese, Nepali, Portuguese,
Russian, Spanish, Swahili, Urdu

Indian Languages

Assamese, Gujarati, Kannada,
Kutchi, Malayalam, Marathi, Oriya,
Punjabi, Sindhi, Tamil, Telugu

కిడ్నీ రోగులకు సంబంధించిన సర్వప్రథమైన సంహార్జ పుస్తకం.

మూత్ర పిండాల రక్షణ

కిడ్నీ రోగులకు సంహార్జ చికిత్సకు సంబంధించిన పూర్తి అవగాహన.

డా. ఎస్. క్రిష్ణా
ఎమ్.డి, డి ఎన్బి,
సీనియర్ కన్సల్టటంట
నెప్టోలజిస్ట్

డా॥ సంజయ్ పాండ్య
యం.డి (మెడిసిన్)
డి.ఎస్.బి (నెప్టోలజి)
కన్సల్టటంట నెప్టోలజిస్ట్

Free!!! 200+ paged Kidney Book in 35+ Languages
Visit: www.KidneyEducation.com

SURAKSHA KIDNEY KI

Publisher:

Samarpan Kidney foundation

Samarpan Hospital Near Lodhawad Police Station,
Bhutkhana Chowk, Rojkot – 360002 (Gujarat, INDIA)
E-mail : saveyourkidney@yahoo.co.in

(C) సమర్పక కిడ్నీ శాందేషన్

All rights are reserved. No part of this book may be reproduced in any form or by any electronic or mechanical means, including information storage and retrieval system without written permission of publisher. This book is for sale in India and can not be exported without the prior permission in writing from the publisher. In case of dispute all legal matter to be settled under Rajkot jurisdiction only.

మొదటి ముద్రణ

ధర 150

పంపిణిదారు

హింద్ పాకెట్ బుక్స్ ప్రయావేట్ లిమిటెడ్

జె-40, జోరబాగ్ లేన్, న్యూఢిల్లీ - 110003.

రచయిత :

డా॥ సంజయ్ పాండ్య యం.డి (మెడిసిన్), డి.ఎన్.బి (నెఫ్రోలజి)

కన్సల్టంట్ నెఫ్రోలజిస్ట్,

సమర్పక హస్పిటల్ భూతభానా చౌక్,

రాజ్కోట్, 360 002 (గుజరాత్)

FOR MOOTRAPINDALA RAKSHANA

Publisher:

Samarpan Kidney foundation

Samarpan Hospital Near Lodhawad Police Station,
Bhutkhana Chowk, Rojkot – 360002 (Gujarat, INDIA)
E-mail : saveyourkidney@yahoo.co.in

(C) సమర్పణ కిడ్సీ ఫైండేషన్

All rights are reserved. No part of this book may be reproduced in any form or by any electronic or mechanical means, including information storage and retrieval system without written permission of publisher. This book is for sale in India and can not be exported without the prior permission in writing from the publisher. In case of dispute all legal matter to be settled under Rajkot jurisdiction only.

మొదటి ముద్రణ

ధర 150

పంపిణిదారు

హింద్ పాకెట్ బుక్స్ ప్రయావేట్ లిమిటెడ్

జె-40, జోరబాగ్ లేన్, న్యూఢిల్లీ - 110003.

రచయిత :

డా॥ సంజయ్ పాండ్య యం.డి (మెడిసిన్), డి.ఎన్.బి (నెఫ్రోలజి)

కన్సల్టంట్ నెఫ్రోలజిస్ట్,

సమర్పణ హస్పిటల్ భూతభానా చౌక్,

రాజ్కోట్, 360 002 (గుజరాత్)

సమర్పణ

మూత్రత్రింధాల రక్షణ అనే ఈ ప్రప్తకం ప్రతంచ
వాయప్రాంగా ఉన్న మూత్రత్రింధ రోగులకు అంకితం

ముందుమాట

ఇది నాకొక గొప్ప, ఆనంద దాయకమైన మరియు మంచి అవకాశం నాకు అత్యంత సన్నిహితుడు, సహదోగి అయిన డా. సంజయ్ పాండ్య గారు ఈ పుస్తకంను ముందుగా హిందీ భాషలో ప్రాసినారు. తర్వాత దీనిని గుజరాతీ మరియు ఇంగీషు భాషలోకి, అనువదించబడినది. దీని వలన మూత్ర పిండాల వ్యాధిపై అవగాహన, ప్రాముఖ్యత పెంపొందించడం ద్వారా ఆరోగ్యంగా ఉండవచ్చును. డా॥ సంజయ్ పాండ్య గారు వృత్తి రిత్యా ఒక మహోన్నతమైన, అనుభవగ్నులైన వ్యక్తి.

డా. సంజయ్ పాండ్య గారు ఒక ప్రత్యేక పద్ధతిలో అందరికి అర్థమయ్యే రీతిలో అనుభవ పూర్వకంగా సమాదానాలు, సలహోలు అందిస్తున్నారు.

మూత్ర పిండాల రక్షణ అనే ఈ పుస్తకం ఒక సామన్య వ్యక్తిని దృష్టిలో వుంచుకొని ప్రాయబడినది. ఈ ఇరవై ఐదు అధ్యాయాలు, సామాన్యంగా ఎదురయ్యే మరియు అడగ దలచిన ప్రశ్నలకు సమాదానం అందిస్తూ చాలా విషయ సూచికలు ఇవ్వ బడినవి. ఇందులో ఇవ్వబడిన భాషపదాలు సులువుగా అర్థమయ్యేలా వుంచబడినది. ఇంతకు ముందు గుజరాతీ, హిందీ మరియు ఇంగీషు భాషలో అందిచిన హిమ్మటు ఏ విధంగా అయితే ప్రాముఖ్యత సంతరించుకున్నదో అదే విధంగా తెలుగులోకి అనువదించ బడుతున్న ఈ పుస్తకం అంతకన్నాఎక్కువగా తెలుగు ప్రజలచే స్వాగతించబడునని నేను భచ్చితంగా చెబుతున్నాను.

ఈ పుస్తకం మూత్రపిండాల (కిడ్నీల) రోగులకు పూర్తి అవగాహనను కలిపిస్తుంది.

ప్రజల ఆరోగ్యం కొరకు పాటుపడుతున్న డా. సంజయ్ పాండ్య గారికి విజయాలు కలిగి ఆరోగ్యంగా ఉండాలని మరిన్ని ఇలువంటి పుస్తకాలు అందిస్తారని కోరుకుంటున్నాను.

డా. ఎస్. క్రిష్ణాంగ్

ఎమ్.డి, డి ఎన్బి, సీనియర్ కన్సల్టింట్

నెప్రోలజిస్ట్ అపోలో హస్పిటల్

సికింద్రాబాద్

రండి, మూత్రపిండాల వ్యాధులను అలక్టోండి

‘మూత్రపిండాల రక్షణ’ అనే ఈ పుస్తకం ద్వారా మూత్రపిండాల సంబంధిత రోగాల గురించి మరియు వాటి నివారణ గురించి అవగాహన కలిగించి మరియు మార్గదర్శనం చేయడమే మా ప్రయత్న ముఖ్య ఉద్దేశం.

గత కొన్ని సంవత్సరాలలో మూత్రపిండాలకు సంబంధించిన వ్యాధులు చాలా వరకు పెరగడం జరిగింది. కేవలం భారతదేశంలోనే నుమారు 10 కోట్ల మంది మూత్రపిండాల వ్యాధితో బాధపడుతున్నారు. ప్రస్తుతం మూత్రపిండాల వైఫల్యం పరిస్థితిలో కేవలం చికిత్సపల్లి రోగులను సయము చేసే పద్ధతి లేదు.

అలాంటి రోగులలో వైఫల్యానికి పరిష్కారం వ్యాధి యొక్క ప్రారంభ దశలోనే పొందగలిగితే రోగి యొక్క చికిత్స ఖర్చు తక్కువ ఉంటుంది మరియు చికిత్స మరింత ఎక్కువ మరియు దీర్ఘకాలం వరకు తీసుకు వెళ్లవచ్చు. కానీ సాధారణ మనిషిలో మూత్రపిండాల వ్యాధి యొక్క లక్షణాల గురించి అవగాహన మరియు జ్ఞానం ఎక్కువగా ఉండదు. ఫలితంగా రోగము యొక్క ప్రారంభ దశలోనే గుర్తించే అవకాశాలు చాలా తక్కువ రోగులలో ఉంటుంది. అలాంటి రోగులలో మూత్రపిండాల వైఫల్యం ఎక్కువైనప్పుడు మూత్రపిండాలమార్పిడి మరియు దయాలనిస్త అత్యవసరం అవుతుంది. కానీ, రోగి మరియు వారి కుంటుంబ సభ్యులు దానికి కావలసిన భారీ ఖర్చు భరించలేరు. అందుకే మూత్రపిండాలకు సంబంధించిన వ్యాధులలో ఆరంభ దశలోనే చికిత్స మొదలు పెట్టడం ఒకేభక్క ఉపాయం. ఇదే మూత్రపిండాలను రక్కించేందుకు ఒకే ఒక్క ప్రత్యాన్యాయం.

ప్రస్తుతం ఈ కాలంలో సంభవించగలిగే రోగాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రతి మనిషి మూత్రపిండాల కిట్టీ వ్యాధులు నుండి దూరంగా ఉండడమే మేలు. ఈ పుస్తకం ప్రాయందం వెనుక ఉన్న ప్రధాన ఉద్దేశం కూడా ఈ విషయం గురించి అవగాహన కలిగించడమే.

రోగులు మరియు వారి బంధువులు మూత్రపిండాల వ్యాధి పేరు వినంగానే బయట్టాంతులలో పడుతారు. సామాన్యంగా వారు ఆ సమయంలో మూత్రపిండాల వ్యాధి గురించి వివరాలన్ని తెలుసుకోవాలనుకుంటారు. కానీ, ఇలాంటి పరిస్థితులలో సాధారణంగా వైద్యులు కూడా మూత్రపిండాల వ్యాధి గురించి వివరణాత్మక సమాచారాన్ని ఇవ్వడానికి తగినంత సమయం కేటాయించలేరు. వారు అంత కంటే రోగి చికిత్స పట్ల ఎక్కువ సమయం

కేటాయిన్స్‌రూ.

ఈ పుస్తకం డాక్టర్ మరియు రోగుల మధ్య లింక్ లాగా ఏర్పడుతుందని మేము ఆశిస్తున్నాము. ఈ పుస్తకంలో మూత్రపిండాల ప్రధాన వ్యాధులకు సంబంధించిన లక్షణాలు, నిర్దారణ, నివారణ మరియు చికిత్స చేర్చబడింది. అంతే కాకుండా మూత్రపిండాల రోగులు మరియు వారి జీవ్లు, అవసరమైన ఆహార పరిమితులు గురించి కూడా పూర్తిగా వివరించబడ్డాయి. కానీ పారకులందరికి సలహా ఏమిటంటే ఈ పుస్తకంలో ఇచ్చిన సమాచారం వైద్యులు సలహాలేదా చికిత్సకు ప్రత్యొన్నాయం కాదు. అవి కేవలం ఒక సప్లైమెంట్ మాత్రమే.

మొదటి పుస్తకం గుజరాతీ భాషలో “తమారీ కింద్రీ బచావో” అనే శీర్షికతో అందుబాటులోణంది. కానీ ఈ పుస్తకం దేశం నులుమాలల్లో ఉన్న కోట్లాది తెలుగు ప్రజల అందుబాటు కొరకు అనువదింపబడింది. ఈ తెలుగు ఎడిషన్ బయటికి తీసుకురావడానికి డా.యస్. క్రిష్ణాజ్ఞ విలువైన సహకారం మాకు అందింది. నేను ఈ మిత్రులందరికి హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను. వీరే కాకుండా పుస్తకం ప్రచురణలో దోహదం చేసిన అనేక ఇతర వ్యక్తులు సహకరించారు, వారి కేవలం కృతజ్ఞతలు తెలుపడం ఒక సాంప్రదాయం మాత్రమే.

ఈ పుస్తకం మరింత ఉపయోగకరంగా చేసినందుకు మీ విలువైన సలహాలను అహ్వానిస్తున్నాము. మీకు ఈ పుస్తకం ఉపయోగపడుతుందని భావిస్తే మీ స్నేహితులు మరియు బంధువులను కూడా ఈ పుస్తకం గురించి సూచించండి.

డా. సంజయ్ పాండ్య

రాజ్కోట్

ఈ పుస్తకం కేవలం ఒక గైడ్ మాత్రమే. వైద్యుల సలహా లేకుండా మందులు వాడడం లేదా మార్పులు తేవడం ప్రాణాంతకం కావోచ్చు.

రచయిత పుచ్చయం

డా. సంజయ్ పాండ్య ఎ.పి పొవో మెడికల్ కాలేజ్, జామ్సనగర్ నుండి 1986లో తన యమ్మది మెడిసిన్ డిగ్రీ అందుకున్నారు. ఆ తరువాత 1986 లో డా. పాండ్య కిట్టీ ఇన్స్టిట్యూట్, అహ్మదాబాద్ నుండి డా. ఎచ్.ఎల్. త్రివేది ఆధీనంలో మూత్రపిండ సంబంధిత సుపర్ - స్పేషాలిటీ పట్టా పుచ్చుకున్నారు.

డా. పాండ్య గత 18 సంవత్సరాలుగా రాజ్కోల్, గుజరాత్లో కీర్తి గాంచిన కిట్టీ స్పేషటీస్ట్ గా తమ సేవలు అందిస్తున్నారు. కిట్టీ స్పేషలిస్ట్ మూత్రమే కాకుండా ఆయన ఒక మంచి ఉపాధ్యాయుడు మరియు రచయిత కూడా.

ఆయన డాక్టర్ సహాయంకోసం ‘ప్రాక్టికల్ గైడ్స్ ఆన్ ఫ్లూయిడ్ థెరపీ’, అని ఒక పుస్తకం వ్రాసినారు. భారత దేశంలో ఈ విషయం పైన రాసిన మొదటి పుస్తకం అయినందుకు ప్రత్యేక గుర్తింపు పొందింది. ఫ్లూయిడ్ థెరపీ విషయానికి సంబంధించి ఆయన భారతదేశంలోని ప్రసిద్ధి గాంచినమెడికల్ కాలేజిలో ఇచ్చిన ఉపాధ్యాసాలకు చాలా ఆదరణ మరియు గురింపు అందుకున్నారు.

మూత్రపిండాల వ్యాధుల చికిత్స మరియు నిపారణ గురించి జ్ఞానం అందించే మంచి ఉద్ఘేశంతో ఆయన తన ప్రాంతీయ భాష గుజరాతీలో “తమారు కిట్టీ బచావో” అనే పుస్తకం వ్రాసినారు. ఈ పుస్తకం కిట్టీ రోగులు మరియు సామాన్య జనాల నుండి చాలా ప్రశంసలు అందుకుంది మరియు ప్రతిభావం కూడా అందినది.

గుజరాతీ భాషలో అందిన ప్రశంసలు మరియు ఉపయోగాన్ని గుర్తు పెట్టుకొని ఆయన హిందీలో, ఆ తరువాత తెలుగులో “మీ మూత్రపిండము యొక్క రక్షణ” శీర్షికతో ఈ పుస్తకాన్ని ప్రచురించి ఒక ఉదాహరణ స్థాపించారు.

విషయసూచిక

భాగం - 1

కిడ్సీలు (ముత్రపిండములు) గురించి ప్రాథమిక విషయాలు

1.	పరిచయము	1
2.	కిడ్సీ యొక్క నిర్మాణము, అది పని చేసే విదానము	2
3.	కిడ్సీ రోగముల లక్షణములు	8
4.	కిడ్సీ రోగముల ఉపచారము	9
5.	కిడ్సీ రోగములు	15
6.	కిడ్సీ రోగముల గురించి అపోహాలు, వాటి యొక్క నిజాలు	22
7.	కిడ్సీని రక్తించుకునే ఉపాయము	27

భాగం - 2

కిడ్సీ యొక్క ముఖ్య రోగములు, వాటి చికిత్స కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్

8.	కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ అంటే ఏమిటి?	35
9.	ఎక్యూట్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్	37
10.	క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్, అది రావడానికి కారణాలు	44
11.	క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క లక్షణాలు, రోగ నిర్ధారణ	47
12.	క్రానిక్ కిడ్సీ యొక్క చికిత్స	52
13.	డయాలసిస్	61
14.	కిడ్సీ మార్పిడి	80

కిడ్సీ యొక్క అన్ని ముఖ్యరోగములు

15. డయాబెచీస్ మరియు కిడ్సీ	96
16. వంపవారంపరముగా సాకో వ్యాధి: పోలిసిస్టిక్ కిడ్సీ వ్యాధి	102
17. ఒకే ఒక కిడ్సీ ఉంటే	107
18. కిడ్సీ మరియు అధిక రక్తపోటు	109
19. మూత్రమార్గం యొక అంటు వ్యాధి	114
20. స్టోన్స్ వ్యాధి	122
21. ప్రైస్టోల్ సమస్య - బి.పి.ఎచ్.	134
22. మందుల కారణంగా కిడ్సీకి ఎదురయ్య సమస్యలు	142
23 ఎక్స్యూట్ గ్లోబ్స్ రూల్స్ నెఫ్రైటిస్	146

ఏల్లలలో కిడ్సీ యొక్క రోగములు

24. నెప్రోటిట్ సిండ్రోమ్	150
25. ఏల్లలలో కిడ్సీ మరియు మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణ	160
26. ఏల్లలలో రాత్రి పడక తడపడము	172

మూత్రఫిండములు మరియు అహిరం

27. కిడ్సీ వైఫల్యం రోగి యొక్క	176
28 . వైష్ణవ పదాల వివరణాత్మక వివరణ :అపోరము	191

శాస్త్రక్షాన్లపా కుయోగించాలి?

పుస్తకంలో రెండు భాగాలున్నాయి.

మొదటి భాగం

ఈ భాగంలో మూత్రపిండాలు మరియు వాటి రోగాల నివారణ గురించి ప్రతి వ్యక్తి చదివి తెలుసుకోవలసిన అవసరమైన వివరాలున్నాయి.

రెండవ భాగం

పాతకులు చాలా ఉత్సాహం మరియు అవసరం అనుకొని ఈ భాగం చదవాలి.

- మూత్రపిండాలకు సంబంధించిన వివిధ రోగాలు, వాటి లక్ష్ణాలు, వాటిని గుర్తించడం, నివారణ మరియు చికిత్స గురించి వివరాలు.
- మూత్రపిండాలకు హని కలిగించే రోగాలు (ఉదా. మధుమేహం, అధిక రక్తపోటు, పోలిసిస్టిక్ కింద్రీ డిసెంజ్ లాంటివి) మరియు వాటి నివారణ, అవసరమైన జాగ్రత్తలు మరియు వివరాలు ఇందులో ఉన్నాయి.

మొదటి భూగము

కిణ్ణిలు (మూత్రపీండములు) గురించి ప్రాథమిక విషయాలు

- కిణ్ణిల నిర్వాణము అవి పనిచేసే విధానం
- కిణ్ణి వ్యాఘ్రలు, వాటి లక్షణములు, రోగ నిర్దారణ
- కిణ్ణి వ్యాఘ్రల గురించి అపోహలు, వాటి గురించి తెలుసుకోవలసిన నిజాలు
- కిణ్ణిలు పరిస్థితి దిగజారకుండా వాటిని సంరక్షించుకునే ఉపాయం

1. పరిచయము

అందముగా, స్వచ్ఛముగా, ఆరోగ్యముగా ఉండాలని ఎవరికుండదు? శరీరము యొక్క బహ్య సౌందర్యము మీ చేతులలోనే వుంటుంది. కానీ శరీరము లోపల పరిశుద్ధతని కిడ్నీలు మాసుకుంటాయి. శరీరములో ఉన్న అవసరమైన కల్పుశ పదార్థాలను బయటకు పంపించి శరీరాన్ని పరిశుద్ధముగా ఉంచే మహాపూర్వ కార్యాన్ని కిడ్నీలు చేస్తున్నాయి. కిడ్నీ వ్యాధులతో సతమతమవుతున్న రోగిష్టల సంఖ్య గత పలు సంవత్సరాలుగా పెరగుతూ వస్తుంది. డయాబెటిస్ మరియు హై బ్లడ్ ప్రైస్చర్ (అధిక రక్తపోటు) వ్యాధులతో బాధ పడే వారి సంఖ్య పెరగడంతో కిడ్నీ షైఫల్యము రోగుల సంఖ్య విపరీతంగా పెరగడానికి దారి తీసింది

ఈ పుస్తకము ద్వారా ప్రతీ వ్యక్తికి కిడ్నీ గురించి అవగాహన, సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడానికి సాధ్యమైనంత వరకు ప్రయత్నము చేయబడింది. అంతేగాక కిడ్నీ వ్యాధుల లక్షణాలు, వ్యాధుల చికిత్స, అరికట్టే విధానము వంటి విశేష సమాచారము కూడా ఇవ్వబడింది.

ఈ పుస్తకములోని ప్రతీ అధ్యాయములోనూ సులభమైన చక్కటి భాషలో కిడ్నీ రోగాలనుండి ఎలా సంరక్షించుకోవడం, కిడ్నీ రోగాల పై మూడు నమ్మకాల గురించి మరియు డయాలసిన్, కిడ్నీ ప్రత్యారోపన కెదేవర్ ప్రత్యారోపన ఆహారము, నిగ్రహము మొదలగు విషయాల గురించి విస్తారముగా వివరించడమైనది. పారకులకు ఏ విధమైన కష్టము లేకుండా ఈ పుస్తకాన్ని సరలముగా చదవగలిగేలా పుస్తకానికి చివర మెడికల్ టెర్మ్ న మరియు అప్రివేషన్స్ యొక్క అర్థములు విశేషించబడినవి. సాధారణ వ్యక్తులకు, కిడ్నీ రోగులకు ఈ పుస్తకములో వివరించిన విషయాలు అత్యంత ఉపయోగకరముగా ఉంటాయి.

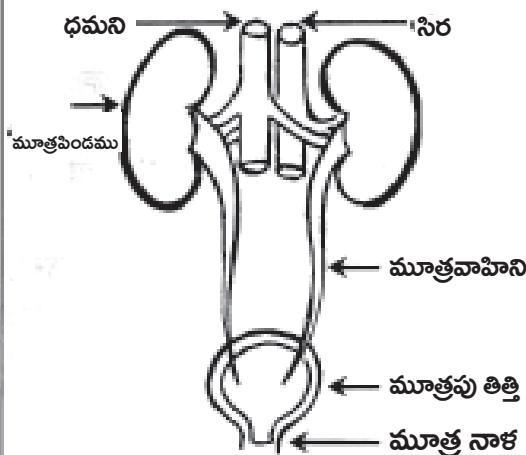
కిడ్నీ గురించి తెలుసుకొని కిడ్నీ రోగాల్ని అపండి!

2. కిడ్నీ యొక్క నిర్వాణము, అది పని చేసే విధానము

- కిడ్నీ (మూత్రపిండము), మానవుని శరీరములో ఒక మహాత్మపూర్వమైన అంగము. కిడ్నీని ఒక సూపర్ కంప్యూటర్‌తో పోల్చువచ్చును. ఎందుకంటే కిడ్నీ నిర్వాణము చాలా అనిర్ధిష్టముగాను మరియు జరిలముగాను ఉంటుంది. కిడ్నీ శరీరంలోని రక్తాన్ని శుభ్రం చేసి మూత్రమును తయారు చేస్తుంది. శరీరము నుండి మూత్రమును బయటకు పంపించే పని మూత్రనాళం (యురెనరీ) మూత్రాశయము (యురెనరీ భ్లాడర్) మూత్ర ద్వారము (యురెట్రీ) ద్వారా జరుగును.
- ట్రై పురుషుల శరీరాలలో సామాన్యముగా రెండు కిడ్నీలు ఉంటాయి.
- కిడ్నీలు కడుపులో వెనక భాగములో వెన్నెముకకు ఇరువైపుల, చాతీకి క్రింది భాగములో ఎముకల మధ్య సంరక్షితముగా ఇమిడి ఉంటాయి.
- కిడ్నీ యొక్క ఆకారము జీడిపప్పులా ఉంటుంది. ప్రతీ వృక్షిలోనూ సామాన్యముగా కిడ్నీ 10 సెంటీమీటర్ల పొడవు 5 సెంటీమీటర్ల వెడల్పు, 4 సెంటీమీటర్ల లావుగా ఉంటుంది. కిడ్నీ యొక్క బరువు 150 నుండి 170 గ్రాములు ఉంటుంది.
- దీ కిడ్నీ ద్వారా తయారు అయ్యే మూత్రాన్ని మూత్రాశయము వరకు పంపించే గొట్టమును మూత్రనాళము అంటారు. ఇది సాధారణంగా 25 సెంటీమీటర్ల పొడవుగా ఉంటుంది. విశేషమైన రబ్బర్ లాంటి కండతో నిర్మించబడి ఉంటుంది.
- మూత్రాశయము పొట్ట కింది ఎదుటి భాగములో స్నయువుతో చేయబడ్డ సంచి. ఇందులో మూత్రము చేరి ఉంటుంది. మూత్రాశయములో ఎప్పుడైతే 300 నుండి 400 మి.లీ. వరకు మూత్రము నేకరణ అవుతుందో అప్పుడు ప్రతీ మనిషికి మూత్రవిసర్జన చేయవలసిన అవసరము కలుగుతుంది.
- మూత్ర ద్వారము ద్వారా మూత్రము బయటకు వస్తుంది.

ట్రై పురుషుల శరీరాలలో సామాన్యముగా రెండు కిడ్నీలు ఉంటాయి.

స్ఫులం మరియు ఆకారం

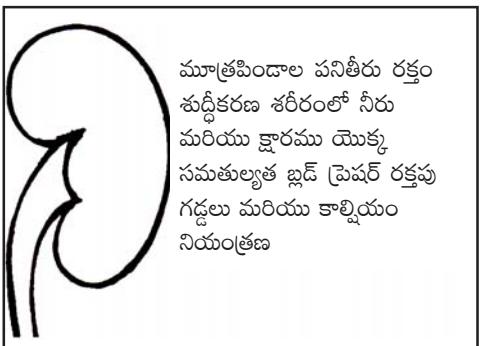
కిడ్నీ యొక్క పని

కిడ్నీ యొక్క అవసరము మరియు ప్రాముఖ్యత ఏమిటి ?

- ప్రతీ రోజు మానవుడు తీసుకునే ఆహారము రక రకాలుగానూ విభిన్న పరిణామాలతోనూ ఉంటుంది.
- రక రకాల ఆహారం కారణంగా శరీరములో నీరు, పుల్లటి కటువు పదార్థాల పరిణామములో మార్పు జరుగుతూ ఉంటుంది.
- ఆహారము జీర్ణమైన పిమ్మట అనేకమైన అనవసరపు పదార్థాలు శరీరములో ఉత్పన్నమవుతాయి.
- శరీరములో నీరు, ఆప్ణు పదార్థములు, లవణ పదార్థములు, రసాయనిక పదార్థాలు, అలా శరీరములో ఉత్పన్నముయ్యే ఈ పదార్థాల సమన్వయము ఏ మాత్రము భంగం అయిన లేక ఎక్కువైనా ఆ వ్యక్తికి ప్రాణ సంకటము అవుతుంది.

- కింద్రీ శరీరములో ఇటువంచి అనవసరపు ద్రవాలను, పదార్థాలను మూత్రము ద్వారా బయటకు పంపి రక్తాన్ని శుభ్రపరుస్తుంది. రక్తములో లవణ పదార్థములను, ఆమ్ల పదార్థములను స్వరైన పరిణామములో ఉంచుతుంది. ఈ విధముగా కింద్రీ శరీరాన్ని శుభ్రముగా, స్వచ్ఛముగా ఉంచుతుంది.

కింద్రీ యొక్క ముఖ్యమైన పని ఏమిటి ?

1. రక్తాన్ని శుభ్రపరచుట :

కింద్రీ నిరంతరము
పని చేస్తూ శరీరములోని
అనవసరమైన విష
పదార్థాలను మూత్రం
ద్వారా పంపివేస్తుంది.
శరీరంలో నీటిని
సమపాలుగా ఉంచడము,

కింద్రీ శరీరానికి కావలసిన నీటిని మూత్రమే ఉంచి మిగిలిన నీటిని మూత్రము ద్వారా బయటకు పంపివేస్తుంది.

2. ఆమ్ల, లవణ పదార్థాల సంతులనం :

కింద్రీ శరీరములో సోడియము, పొటాషియం, క్లోరెడ్, మెగ్నెషియం, ఫాస్పరన్ బైకార్బోనేట్ వంటి పదార్థాలను సమపాలుగా ఉంచుతుంది. పైన వివరించిన పదార్థాలు శరీరములోని లవణాల ఆమ్లాల పరిమాణాలని నిర్ధారిస్తాయి. సోడియము (హోచ్చుతగ్గులు) ఎక్కువ తక్కువలు అవడంతో మెదడుపైన, పొటాషియము ఎక్కువ తక్కువలు అవడము గుండె పైన, ఎముకల పైన ప్రభావము పడవచ్చును.

3. రక్త వీడనంను అదుపులో వుంచుట :

కింద్రీ పలు విధములైన హర్షోనులని ఉత్పన్నము చేస్తుంది. మొదలగు ఈ హర్షోనుల ద్వారా కింద్రీ శరీరములో నీరు, లవణ పదార్థాలు, ఆమ్ల పదార్థాలు యొక్క సమన్వయం చేకూరుస్తుంది. ఈ సమన్వయం మూలముగా

రక్త పీడనాన్ని సమపాలల్లో ఉండే పని చేస్తుంది.

4. రక్త కణాల ఉత్పాదనలో నవీయము :

రక్తంలో ఉండే ఎర రక్త కణాల ఉత్పాదన ఏరిత్రోపోజటిన్ సహాయముతో బోన్మేరో నుండి ఆవుతుంది. ఎరిత్రోపోజటిన్ కిడ్నీలో తయారు అవుతుంది. కిడ్నీ ఫెఱల్ అయిన సందర్భములో ఈ పదార్థము తక్కువగా తయారు అవుడము గానీ లేక పూర్తిగా తయారు కాకపోవడము గానీ అవుతుంది. దీని వల్ల ఎర రక్త కణాల ఉత్పాదన తక్కువ అయిపోయి రక్తం నిస్సారమవుతుంది. దీనినే ఎనీమియా అంటారు

మూత్రం తయారయ్యే ప్రక్రియ

మూత్రపిండాలలో ప్రతి
నిమిషం 1200 మి.లీ.

మరియుప్రతిరోజు
1700 లీటర్ల రక్తం
వెళ్తుంది.

గ్లోబోరులాయ్
ప్రతినిమిషం 125
మి.లీ మరియు
ప్రతిరోజు 180 లీటర్ల
మూత్రం
తయారవుతుంది.

ట్యూబ్యూల్స్ ద్వారా 99
శాతం ద్రవము
అవశోషణ మిగిలిన 1
నుండి 2 శాతం
మూత్రం శరీరంలోని
వ్యధ పదార్థాలను
బయటికి తీసుకొని
వస్తుంది.

5. ఎముకల పట్టిస్తత :

కిడ్నీ విటమిన్ ‘డీ’ తయారు
చేయడములో సహాయము చేస్తుంది. విటమిన్ ‘డీ’
శరీరములోని కాల్చియం పాస్పరస్ల
పరిమాణాలను సమపాలల్లో ఉంచి, ఎముకలు
మరియు పళ్ళ యొక్క ఆరోగ్యాన్ని పట్టిపుతను
కాపాడుతూ వుంటుంది.

**రక్తాన్ని శుభ్రపరచిన తరువాత మూత్రాన్ని కిడ్నీ
ఎలా తయారు చేస్తుంది ?**

- కిడ్నీ అవసరమైన పదార్థాలను ఉంచి
అనవసరమైన పదార్థాలను మూత్రము
ద్వారా బయటకు పంపివేస్తుంది. ఇది ఒక
అణోన్యమైన అద్భుతమైన కీప్టమైన ప్రక్రియ.
- మీకు తెలుసా? శరీరములోని రెండు
కిడ్నీలలో ప్రతి నిముషానికి 1200 మి.లీ.
రక్తము శుభ్రమవుతుంది. ఇది మొత్తము
శరీరములో గుండె ద్వారా ప్రవహిస్తున్న
రక్తములో 20వ శాతము. ఈ విధముగా
24 గంటలలో సుమారు 1700 లీటర్ల

రక్తము పరిశుద్ధము అవుతుంది.

- రక్తాన్ని శుద్ధపరిచి మూత్రాన్ని తయారు చేసే కిడ్సీ యొక్క ముఖ్య అంశాన్ని నెప్రాన్ అంటారు. నెప్రాన్ ఒక చిన్న జల్లెడలా ఉంటుంది.
- ప్రతి కిడ్సీలో 10 లక్షలు లేదా 13 లక్షలు నెప్రాన్లు ఉంటాయి. నెప్రాన్లో రెండు భాగాలు ఉంటాయి. మొదటి భాగాన్ని గ్లూమెరూలన్ అని రెండవ భాగాన్ని ట్యూబులెన్ అని అంటారు.
- శరీరంలోని రక్తాన్ని శుద్ధపరచడం, శరీరంలోని నీటిని, లవణ పదార్థాలను సంతులనం చేసి మూత్రం తయారు చేయడం కిడ్సీ యొక్క ముఖ్య కార్యము.
- గ్లూమెరూలన్ అనే పేరుతో సామాన్యమైన జల్లెడ ప్రతీ నిముషానికి 125 మి.లీ. ప్రవాహ వేగముతో మొదటి చరణములో 24 గంటల్లో 180 లీటర్ల మూత్రాన్ని తయారు చేస్తుందని తెలిసి మీరు ఆశ్చర్యపడక తప్పదు. ఈ 180 లీటర్ల మూత్రములో అనవసరమైన పదార్థాలు, లవణ పదార్థాలు, పిష్పు పదార్థాలు కూడా ఉంటాయి. అయితే వీటితో పాటు శరీరానికి కావలసిన ఉపయోగకరమైన గ్లూకోస్, ఇది కాక మరికొన్ని ఇతర పదార్థాలు కూడా ఉంటాయి.
- గ్లూమెరూలన్ ద్వారా తయారు చేయబడ్డ 180 లీటర్ల మూత్రము ట్యూబులెన్ లోకి వెళుతుంది. ఇందులో 99 శాతము శరీరములో తిరిగి విలీనమవుతుంది.
- ట్యూబులెన్లో జరిగే ఈ విలీనాన్ని వివేకమైన విలీనము అంటారు. ఈ చర్యను వివేకమైన విలీనము అని ఎందుకంటారంటే 180 లీటర్ల వంటి అతి పెద్ద మొత్తమైన మూత్రం నుండి కావలసిన పదార్థాలను, నీటిని తిరిగి శరీరములోకి తీసుకుంటుంది. 1 లేక 2 లీటర్ల మూత్రముతో చెత్త పదార్థాలను, అనవసరమైన లవణ పదార్థాలను బయటకు పంపి వేస్తుంది.
- ఈ విధముగా కిడ్సీలో చాలా క్లిఫ్స్టమైన ప్రక్రియ ద్వారా శుద్ధము చేయబడిన పిమ్మట మూత్రము మూత్రవాహాని ద్వారా మూత్రాశయములోకి వెళుంది. పిమ్మట మూత్ర నాళిక ద్వారా శరీరము

బయటకు పోతుంది.

ఆరోగ్యమైన కింద్ని గల వ్యక్తి యొక్క మూత్ర విసర్జన ఎక్కువగాను, తక్కువగాను అవుతూ ఉంటుందా ?

- అవును మూత్రము యొక్క పరిమాణము ఆ వ్యక్తి తీసుకున్న నీటిని బట్టి, వాతావరణములోని ఉప్పోస్తను బట్టి ఉంటుంది.
- ఎవరైన ఒక వ్యక్తి తక్కువ నీరు తీసుకున్న పక్షములో ఒక అర లీటర్ అంటే అతి తక్కువగా చిక్కబట్టి మూత్రము తయారు అవుతుంది. ఎక్కువ నీరు తాగితే ఎక్కువగాను పల్గాను మూత్రము తయారు అవుతుంది. వేసవి కాలములో అధిక ఉప్పోస్తలో ఎక్కువ చెమట పట్టడము మూలంగా మూత్రము యొక్క పరిమాణము తక్కువగా ఉంటుంది. ఆదే చలి కాలములో తక్కువ ఉప్పోస్తలో తక్కువ చెమట పట్టడముతో ఎక్కువ మూత్రము అవుతుంది.
- సగటు పరిమాణములో నీటిని సేవించే వారికి 500 మి.లీ. కంటే తక్కువ లేక 3000 మి.లీ. కంటే ఎక్కువగానూ మూత్రము అవుతుంది అంటే ఇది కింద్ని రోగానికి ప్రారంభము అని అనుకోవాలి.

కింద్ని యొక్క ముఖ్య పని రక్తాన్ని పుద్ది చేసి శరీరంలో నీరు. ఆమ్ల పదార్థాలను సమతుల్యంగా ఉంచే మూత్రంను తయారు చేస్తుంది.

3. కిడ్సీ రోగముల లక్షణములు

రక రకాల కిడ్నీ వ్యాధులకు లక్షణాలు వేరు వేరుగా వుంటాయి. వాటిలో ముఖ్య లక్షణాలు ఈ విధముగా వుంటాయి.

- ఉదయము నిద్ర లేచిన వెంటనే కండ్లు వాచి ఉండటము
- ముఖము మరియు కళ్ళ వాచి ఉండటము
- ఆకలి తక్కువగా ఉండటము, వాంతులు చేసుకోవడము, వికారముగా అనిపించడము.
- తరచుగా మూత్ర విసర్జన అవసరము అవ్యటము, ప్రత్యేకంగా రాత్రుల్లు
- చిన్న వయస్సులోనే రక్తపోటు వ్యాధి ఉండటము.
- నీరసముగా ఉండటము, రక్తము నిస్సారముగా అవ్యటము
- కొంచెము నడిచే సరికి ఆయాసము రావటము, నీరసముగా అనిపించటము.
- 6 సంవత్సరాల వయసు తరువాత కూడా మంచము మీద మూత్రము అవ్యటము
- మూత్రము తక్కువగా అవ్యటము
- మూత్ర విసర్జన సమయములో మంట పుట్టడము, మూత్రములో రక్తముగానీ, చీము గానీ రావటము
- మూత్ర విసర్జన కష్టముగా అవ్యటము, బొట్టు బొట్టుగా అవ్యటము
- కడుపులో పుండు అవ్యటము, కాళ్ళలోన, నడుములోన నొప్పి కలగటము.

పైన వివరించిన లక్షణాలలో ఏ ఒక్క లక్షణము ఉన్నా కూడా కిడ్నీ రోగము ఉండటానికి అవకాశం ఉందని అనుకుని, వెంటనే డాక్టర్ గారిని సంప్రదించి చికిత్స చేయించుకొనవలెను.

ఉదయము పూట ముఖము, కళ్ళ వాచి ఉండడము కిడ్నీ రోగానికి సర్వ ప్రదమ లక్షణముగా భావించవచ్చును.

4. కిడ్నీ రోగముల ఉపచారము

కిడ్నీ రోగాలలో చాలా వరకు నివారణలేని రోగాలు. అటువంటి రోగములు మితి మీరిన స్థితికి వచ్చిన తరువాత వాటికి చికిత్స చాలా ఖరీదయినదే కాక, చాలా కీష్పమైనదిగానూ, అసురక్షితమైనదిగాను ఉంటుంది. దురదృష్టప్రశాస్త్ర కిడ్నీకి సంబంధించిన అనేక రోగాలు, ప్రారంభ దశలో లక్షణములు అతి తక్కువగా కనిపిస్తాయి. అందుచేత ఎప్పుడైతే కిడ్నీ రోగమున్నదని అనుమతము వస్తుందో, అప్పుడు వెంటనే డాక్టర్ ని కలిసి నివారణ ఉపచారము ప్రారంభించవలెను.

కిడ్నీ పరీక్ష ఎలా చేయించాలి ? కిడ్నీ బాధ ఎప్పుడు అభికమవుతుంది ?

1. ఒక వ్యక్తిలో కిడ్నీ యొక్క రోగాలక్షణాలు కనిపించినప్పుడు.
2. ఎవరికైతే డయాబెటిస్ రోగము ఉంటుందో అటువంటి వ్యక్తికి
3. రక్త పీడనము నియమిత స్థితి కంటే ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు
4. కుటుంబములో వంశ పారంపర్యంగా కిడ్నీ రోగము ఉన్నప్పుడు.
5. చాలా కాలము వరకు నొప్పిని అరికట్టే మాత్రలు వేసుకున్నప్పుడు
6. పుట్టినప్పటి నుండి మూత్రమార్గము చెడిపోయి ఉన్నప్పుడు.

కిడ్నీ రోగ చికిత్స కొరకు చేయించవలసిన అవసరమైన పరీక్షలు ఈ విధముగా ఉంటాయి.

1. మూత్ర పరీక్ష

- కిడ్నీ రోగ చికిత్సకు మూత్ర పరీక్ష అత్యవసరమైనది.
- మూత్రములో చీము ఉన్న యొడల అది మూత్రమార్గములో ఇస్ఫెక్స్ న్ (సంక్రమణ) కి లక్షణము
- మూత్రములో ప్రోటీన్స్ రక్తకణాలు ఉండడము కిడ్నీ వాచి ఉండటానికి (గ్లూమెరూలోనెప్రైటిస్) సంకేతాన్ని ఇస్తుంది.

కిడ్నీ రోగ చికిత్సకు మూత్ర పరీక్ష అత్యవసరమైనది.

- కిడ్నీ యొక్క అనేక రోగాలలో మూత్రములో ప్రోటీన్లు పోతూ ఉంటాయి కానీ మూత్రములో ప్రోటీన్లు పోవడము కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ లాంటి గంభీరమైన రోగానికి సర్వప్రదమ లక్షణము అవ్యావచ్చు. డయాబెటిస్ వల్ల కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ మొదలవడానికి మొదటి సంకేతము మూత్రములో ప్రోటీన్ కనబడటము.

మెక్రోల్యూ మిసురియ :

- డయాబెటిస్ ద్వారా కిడ్నీ పై చెడు పరిణామాలు కనపడినప్పుడు మూత్రము యొక్క ఈ పరీక్ష సరైన పద్ధతిలో చికిత్స చేయడానికి అత్యవసరమైనది.

మూత్రము యొక్క మిగిలిన పరీక్షలు ఈ విధముగా ఉంటాయి :

- 1 మూత్రములో టిబి యొక్క బ్యాక్టీరియా పరీక్ష (మూత్ర మార్గము యొక్క టిబికు సంబంధించిన పరీక్ష ఇది).
  - 2 24 గంటలలో మూత్రములో ప్రోటీన్ యొక్క పరిమాణము (కిడ్నీ యొక్క వాపు దాని యొక్క ఉపచారము కొరకు).
  - 3 మూత్రము యొక్క కల్పర్ మరియు సెన్సిటివిటి గురించి పరీక్ష (మూత్రములో ఇన్స్పెక్షన్ కి కారణమైన బ్యాక్టీరియాను నివారించటానికి చికిత్స వాటిపై పని చేసే మందుల గురించి తెలుసుకోవడానికి).
- మూత్ర పరీక్షల వల్ల కిడ్నీ యొక్క విఫిన్ రోగాల గురించి అనేక విషయాలు తెలుస్తాయి. కానీ మూత్ర పరీక్షల రిపోర్టు సామాన్యముగా ఉన్నంత మూత్రమున కిడ్నీలో ఏ విధమైన రోగము లేదని నిర్ణయించలేదు.

రక్త పరీక్ష :

రక్తములో హిమోగ్లోబిన్ పరిమాణము : రక్తములో హిమోగ్లోబిన్ పరిమాణము తక్కువగా ఉన్నప్పుడు ఆ స్థితిని ఎన్నిమియా అంటారు. ఇటువంటి స్థితి ఉన్నప్పుడు అది కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క ముల్యమైన సూచిక ఈ

రక్త పరీక్ష వల్ల కిడ్నీ పని చేసే శక్తి, క్రియాటినిస్

మరియు యూరియా గురించి అంచనా తెలుస్తుంది.

రక్తశోషము అనేకమైన ఇతర రోగాలలో కూడా ఉండవచ్చు. అందుచేత ఈ పరీక్ష వల్ల కిట్టి రోగమేనని నిర్ధారణ చేయలేదు.

రక్తములో క్రియాటినిన్ మరియు యూరియా యొక్క పరిమాణము : ఏవి పరీక్ష వల్ల కిట్టి పని చేసే శక్తి గురించి అంచనా తెలుస్తుంది. క్రియాటినిన్ మరియు యూరియా శరీరములోని అనవసరమైన చెత్త పదార్థాలు. ఈ పదార్థాలు కిట్టి ద్వారా శరీరము నుండి విసర్జించబడతాయి. సామాన్యంగా రక్తములో క్రియాటిన్ 0.6 నుండి 1.4 మిల్లిగ్రాము లోపన, యూరియా 20 నుండి 40 మిల్లి గ్రాములోపన ఉంటుంది. రెండు కిట్టలు పాడైన సందర్భములో ఈ రెండింటి పరిమాణము ఎక్కువ అవ్వడము జరుగుతుంది. ఈ పరీక్ష కిట్టి ఫెయిల్యార్ నిర్ధారణకు, చికిత్సకు అత్యంత ముఖ్యమైనది.

3. రేడియోలజీ పరీక్ష :

కిట్టి సోనోగ్రఫి : ఇది సరలమైన సురక్షితమైన మరియు శీప్రుమైన పరీక్ష దీనివల్ల కిట్టి యొక్క ఆకారము, నిర్మాణము, కిట్టి యొక్క స్థానము, మూత్ర మార్గములో అవరోధములు, కిట్టి రాళ్ళు, గాంట్ (మీనింగ్) వంటి అత్యవసరమైన విషయాలు తెలుస్తాయి. ముఖ్యముగా క్రోనిక్ కిట్టి ఫెయిల్యార్ రోగులు సోనోగ్రఫిలో రెండు కిట్టలు సంకుచితమై పోవడముగా కనిపిస్తాయి.

కడుపు యొక్క ఎక్స్‌రె ఏవి పరీక్ష ముఖ్యంగా కిట్టి రాళ్ళ ఉపచారము కొరకు చేయబడుతుంది.

ఇంట్రావీనస్ ప్లైలోగ్రఫి :

ఈ పరీక్షలో రోగికి ఒక ప్రముఖమైన అయోడిన్ కలిగిన మందు (రేడియో కాష్టాస్టు పదార్థము) ఇస్ట్రైక్స్ ద్వారా ఇస్తారు. ఇస్ట్రైక్స్ ఇచ్చిన కొద్ది సమయము తరువాత కడుపు యొక్క ఎక్స్‌రెలు తియ్యబడును. కడుపులో ఈ మందు కిట్టి

కిట్టి యొక్క సోనోగ్రఫి పరీక్ష కిట్టి రోగ వైద్యులకు మూడవ కన్ను లాంపెడి.

ద్వారా వెలుతూ మూత్ర మార్గము ద్వారా మూత్రాశయములోకి వెళ్డము కనిపిస్తుంది.

ఐ.వి.పి. కిడ్నీ పనిచేసే శక్తి గురించి, మూత్ర మార్గము యొక్క నిర్మాణము గురించి ముఖ్య విషయాలు తెలుపుతుంది. ఈ పరీక్ష ముఖ్యంగా కిడ్నీలో రాణ్ణ, మూత్రమార్గములో అవరోధాలు, గాంట్ (మీనింగ్) లాంటి వ్యాధుల చికిత్సలో ఉపయోగపడుతుంది. కిడ్నీ అప్పటికీ పాడయిపోయి తక్కువగా పని చేస్తుందన్న సందర్భములో ఈ పరీక్ష ఉపయోగపడదు.

రేడియో కాస్ట్రాస్ట్ ఇంజెక్షన్ పాడయిపోయిన కిడ్నీకి మరింత హోనికలగవచ్చు. అందుచేత కిడ్నీ ఫెయిల్యార్ రోగులకు ఈ పరీక్ష వల్ల హోని కలగవచ్చు.

మరితొన్న రేడియోలాజిటర్ పరీక్షలు :

కొంత మంది రోగుల చికిత్స కొరకు కిడ్నీ డోఫర్, మిక్స్ రేటింగ్, సోనోగ్రామ్, రేడియో న్యూకిల్యర్ స్టడి, రెనాల్ యాంబియోగ్రాఫి సిటి స్కాన్, యాంటోగ్రేడ్ మరియు రెల్ఫోగ్రేడ్ ఫిలోగ్రాఫి వంటి విశేషమైన పరీక్షలు చేయబడుతుంటాయి.

4. మరితొన్న విశేష పరీక్షలు :

కిడ్నీ యొక్క బయోప్సి, టెలిసోప్స్ (ధూరవాహిని)తో మూత్రమార్గము యొక్క పరీక్ష మరియు

యురోడ్సైనమిక్స్ వంటి విశేషమైన పరీక్షలు కిడ్నీ రోగుల చికిత్సలకు ఎంతో అవసరము.

మూత్ర పరీక్ష అనేది మూత్ర పిండ రోగ నిర్ధారణకు అత్యంత సమర్థవంతమైన పరీక్షగా వుంటుంది.

కిడ్సీబెమ్పుబెట్టి

కిడ్సీ బయోపీ రోగికి మత్తు ఇవ్వకుండానే ఒక సూది సహాయంతో నొప్పి లేకుండ జరిపే ఒక విధమైన పరీక్ష.

కిడ్సీ బయోపీ అంటే ఏమిటి ?

కిడ్సీ యొక్క అనేక రకమైన రోగాలకు మూలకారణాలు తెలుసుకోవటానికి సూది సహాయంతో కిడ్సీ నుంచి ఒక సన్నటి దారము లాంటి ముక్కని తీసి దాని యొక్క విశేషమైన హిస్టోప్లాటలోజికల్ పరీక్షలు జరుపుతారు. ఈ పరీక్షనే కిడ్సీ బయోపీ అంటారు.

కిడ్సీ బయోపీ ఎప్పుడు అవసరము అవుతుంది ?

మూత్రములో ప్రోటీన్ పోతూ వుండటము, కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ అవ్వటము, వంటి కిడ్సీ రోగులకు మిగిలిన పరీక్షలు అన్ని జరిపినప్పటికీ చికిత్స సరిగ్గా కుదరనప్పుడు అటుంటి రోగులకు కిడ్సీ బయోపీ చేయవలసిన అవసరము కలుగుతుంది.

కిడ్సీ బయోపీ పరీక్ష వల్ల లాభము ఏమిటి ?

పరీక్ష ద్వారా కిడ్సీ రోగుల రోగానికి నిశ్చయమైన కారణాలు తెలుసుకుని వారికి సరైన ఉపచారము చేయగలుగుతాము. పరీక్ష వల్ల ఎటువంటి చికిత్స చేయవలనో, అటువంటి చికిత్స ఏ మూత్రము ఉపయోగపడుతుంది, భవిష్యత్తులో కిడ్సీ పాడవడానికి ఎంత వరకు ఆస్కారము ఉన్నది, ఇలాంటి ప్రశ్నలకు విశేషమైన సమాధానాలు లభిస్తాయి.

కిడ్సీ బయోపీ ఏ విధమైన పరీక్ష ?

- కిడ్సీ బయోపీ పరీక్ష చేయడానికి రోగిని ఆసుపత్రిలో అడ్యోట్ చేయాలి.
- ఈ పరీక్ష సురక్షితముగా చేయడానికి రక్తపోటు సామాన్యముగా ఉండేలా చూసుకోవాలి.

**మూత్ర పిండం పనితీరు తెలుసుకోవటానికి క్రియాటిన్,
మూరియా పరీక్ష అవసరం.**

- రక్తాన్ని పలచబరిచే యాష్ట్రోన్ వంటి మందులు బయోపీ పరీక్షకు రెండు వారాలు ముందుగానే తీసుకోవడము ఆపివేయాలి.
- ఈ పరీక్ష రోగికి మత్తు ఇవ్వకుండానే చేయగలుగుతారు. కానీ చిన్న పిల్లకు మాత్రము మత్తు మందు ఇచ్చి ఈ పరీక్ష చేస్తారు.
- బయోపీ పరీక్ష చేస్తున్నప్పుడు రోగిని బోర్లా పడుకోపెట్టి పొట్ట కింద తలగడ ఉంచుతారు.
- బయోపీ చేయడానికి సోనోగ్రఫి సహాయముతో పొట్టపై (పీపుపై) ఒక నిశ్చిత స్థానమును కేంద్రికిస్తారు. పొట్ట కింద భాగంలో బొడ్డు కింద ఎముకల దగ్గరలో బయోపీ కొరకు అనువైన స్థలము ఉంటుంది.
- ఇలా ఎంచుకున్న ప్రదేశమును మందుతో శుభ్రము చేసి మత్తు ఇంజెక్షన్ ఇచ్చి ఆ శరీర భాగాన్ని నోపీ లేకుండా చేస్తారు.
- ఒక ప్రత్యేకమైన సూది (బయోపీ నీడిల్) సహాయముతో కింద్లు లోపల నుండి దారము లాంటి 2 లేక 3 ముక్కలను తీసి వాటిని హిస్టోపేతలోజి పరీక్షకి పేతోలజిష్ట్ దగ్గరకు పంపుతారు.
- బయోపీ చేసిన పిమ్మట రోగి మంచము మీద విట్రాంతి తీసుకోవలెను. సామాన్యముగా రోగిని రెండవ రోజు ఇంటికి వెళ్ళటానికి అనుమతి ఇవ్వబడుతుంది.
- కింద్లు బయోపీ చేసిన పిమ్మట రోగికి 2,4 వారాల పాటు శ్రమతో కూడిన పనులు ఏమీ చేయటానికి కుదరదు. ముఖ్యముగా బరువైన వస్తువులు ఎత్తటానికి అనుమతి ఇవ్వబడదు.

గర్భాని ప్రైలకు ఎక్స్‌రే మరియు ఐ.వి.పి. పరీక్ష చేయకూడదు.

5. కిడ్నీ రోగములు

కిడ్నీ రోగములను ముఖ్యముగా రెండు భాగాలుగా విభజించవచ్చును :

- **మెడికల్ రోగములు (మందులతో నయము చేయు రోగములు)** : ఇటువంటి రోగముల చికిత్స నెప్టోలజిస్ట్ మందులు (బౌపదముల) ద్వారా చేస్తున్నారు. కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ తో బాధ పడుతూ గంభీరమైన అవస్తలో ఉన్న రోగులకు డయాలసిన్ మరియు కిడ్నీ ట్రాన్స్పోర్టేషన్ (కిడ్నీ మార్పిది) కూడా అవసరమవుతుంది.
- **సర్కిల్ రోగములు (అపరేషన్ ద్వారా నయముచేయు)** : ఇటువంటి రోగములకు చికిత్స యూరలజిస్ట్ చేస్తారు. సామాన్యమైన ఆపరేషన్లు, టెలిసోఫ్ట్ తో ఎండోసోపి లేక లేజర్ తో కిడ్నీ రాళ్ళను పగల గొట్టుట వంటి ఉపచారమ, లితొట్రోపి వంటి చికిత్సలు ఉంటాయి.
- నెప్టోలజిస్ట్ మరియు యూరాలజిస్ట్ మధ్య బేధము ఏమిటి ?
- కిడ్నీ వనితిరు గురించి విశేష జ్ఞానము కలిగిన ఫిజిషియన్స్ ను నెప్టోలజిస్ట్ అని అంటారు. నెప్టోలజిస్ట్ మందుల ద్వారా, డయాలసిన్ ద్వారా రక్తాన్ని శుభ్ర పరుస్తారు. కిడ్నీ నిర్మాణము గురించి జ్ఞానమున్న సరైనని యూరాలజిస్ట్ అని అంటారు. యూరాలజిస్ట్ అపరేషన్ ద్వారా టెలిసోఫ్ట్ ఉపయోగించి ఆపరేషన్ చేసి కిడ్నీ రోగములకు చికిత్స చేస్తారు.

మూత్రపిందాల ప్రధాన వ్యాధులు	
మందులకు సంభందించిన రోగాలు	శస్త్ర చికిత్సకు సంభందించిన రోగాలు
కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ మూత్రపిందాలలో వాపు నెప్టోటీక్ సిండ్రోమ్ మూత్రంలో సంక్రమణ	మూత్ర మార్గంలో రాయి ప్రోట్రోట్ రోగాలు మూత్ర మార్గంలో పుట్టుకతో వచ్చే సమస్య మూత్ర మార్గంలో క్యాస్టర్

ఎక్యూట్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగములో రెండు కిడ్నీలు హతాత్తుగా పాడయిపోతాయి. కానీ చికిత్స తరువాత పూర్తిగా నయమవుతాయి.

కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్

కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ అంటే రెండు కిడ్సీలు పని చేసే శక్తిలో తగ్గుదనము కనిపించడము. రక్తములో క్రియాటిన్ మరియు యూరియా పెరగడము కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క సంకేతము.

కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ రెండు రకాలుగా ఉంటుంది.

1. ఎక్కువ్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ 2. క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్

ఎక్కువ్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్

ఎక్కువ్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్లో క్రమబద్ధముగా పని చేస్తున్న కిడ్సీలు హరాత్తుగా తక్కువ సమయములో పాడయపోతాయి. ఎక్కువ్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ సంభవించడానికి ముఖ్య కారణాలు వాస్తులు అవ్యాప్తము, మలేరియా, రక్తపోటు అకస్మాత్తుగా తక్కువ అయిపోవడము లాంటి పరిస్థితులు. స్వర్న మందులు ఇవ్వడము ద్వారా, అవసరము అయితే డయాలసిన్ చేయడము ద్వారా తిరిగి రెండు కిడ్సీలు మొదటివలె పని చేయడము జరుగుతుంది.

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్లో (క్రానిక్ కిడ్సీ డిసీఎస్ - సికెడి) రెండు కిడ్సీలు మెల్ల మెల్లగా దీర్ఘకాలములో క్లీనిస్టుంటాయి. అవి తిరిగి సరి కాలేవు. శరీరములో వాపు రావడము, ఆకలి తక్కువగా ఉండడము, వాంతులు అవుతుండటము, మనస్సు సరి లేక పోవడము, నీరసముగా ఉండడము, తక్కువ వయస్సులోనే రక్త పోటు ఎక్కువగా ఉండటము ఇటువంటివి ఈ రోగానికి ముఖ్య లక్షణాలు.

రక్త పరీక్షలో క్రియాటిన్ మరియు యూరియాల పరిణామము ద్వారా కిడ్సీ పని చేసే విధానమును గూర్చి మనకు తెలుస్తుంది. కిడ్సీ ఎక్కువగా పాడయిన కొద్ది రక్తములో క్రియాటిన్ మరియు యూరియా యొక్క పరిణామము ఎక్కువ అవుతుంది.

ఈ రోగము యొక్క ప్రాథమిక చికిత్స మందుల ద్వారా, ఆహారము

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్లో రెండు కిడ్సీలు మెల్లమెల్లగా తిరిగి నయమచునికి వీలు లేకుండా అవి పాడయపోతాయి.

విషయములో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల ద్వారాను ఆధారపడి వుంటుంది. ఈ చికిత్స యొక్క ముఖ్య ఉండేశ్వరము కిడ్నీ ఎక్స్‌ప్రెస్ పాడవకుండా మందుల ద్వారా రోగిని ఎంత ఎక్స్‌ప్రెస్ కాలము వీలయితే అంత ఎక్స్‌ప్రెస్ కాలము వరకూ ఆరోగ్యవంతముగా ఉంచటము.

కిడ్నీ అత్యధికముగా పాడయితే అంటే సామాన్యముగా క్రియాటిన్ 8-10 మిలీల్గ్రాముల వరకు పెరిగినప్పుడు, మందులు తీసుకున్నప్పటికీ, ఆహార నియమము పాటించినప్పటికీ రోగి యొక్క పరిస్థితిలో మెరుగు కనిపించదు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో రెండు మార్గాలు ఉంటాయి. డయాలసిన్ (రక్తము యొక్క డయాలసిన్ లేక పొట్ట యొక్క డయాలసిన్) మరియు కిడ్నీ మార్గాలించి డయాలసిన్:

రెండు కిడ్నీలు ఎక్స్‌ప్రెస్ గా పాడయిపోయినప్పుడు శరీరములో అనవసరమైన విసర్జించబడిన పదార్థములు, నీటి యొక్క పరిణామము కూడా బాగా ఎక్స్‌ప్రెస్ గా ఉన్నప్పుడు, ఇటువంటి అనవసర కృత్రిమ రూపములో బయటకు పంపించు ప్రక్కియను డయాలసిన్ అని అంటారు.

హిమోడయాలసిన్ (మిషన్ ద్వారా రక్తాన్ని శుభ్ర పరుచుట)

ఈ పద్ధతి డయాలసిన్లో హిమోడయాలసిన్ అనే మిషన్ సహాయముతో కృత్రిమ కిడ్నీ (డయాలైజర్)లో రక్తాన్ని శుభ్రపరుస్తారు. ఎ.వి. ఫిష్టులా లేదా డబుల్ లుమెన్ క్యూతేటర్ యొక్క సహాయముతో శుభ్ర పరచడానికి శరీరము నుండి రక్తాన్ని తీస్తుంటారు. మిషన్ సహాయముతో రక్తము శుభ్రపరుస్తా తిరిగి శరీరములోకి పంపించి వేస్తాయి.

శరీరాన్ని ఆరోగ్యవంతముగా ఉంచడానికి రోగికి వారానికి రెండు లేక మూడు సార్లు హిమోడయాలసిన్ చేయించుకునే అవసరము ఉంటుంది హిమోడయాలసిన్ చేయించుకునే సందర్భములో రోగి మంచము మైన వుండగానే భోజనము చెయ్యడము, టివి చూడటము వంటి మామూలు పనులు చేసుకోవచ్చు. నియమిత పద్ధతిలో డయాలసిన్ చేయించుకుంటే రోగి సామాన్య జీవనము కొనసాగించవచ్చును. డయాలసిన్ చేయించుకోవడానికి

కిడ్నీ ఎక్స్‌ప్రెస్ పాడయిపోయిన మీదట కిడ్నీ పనిని కృత్రిమముగా

చేసే విధానాన్ని డయాలసిన్ అని అంటారు.

మూత్రము రోగికి ఆసుపత్రిలో హిమోడయాలసిన్ యూనిట్ వద్దకు రావలసి ఉంటుంది. 4 గంటల వ్యవధిలో ఈ కార్బోము పూర్తి అవుతుంది.

ప్రస్తుత కాలములో హిమోడయాలసిన్ చేయించుకునే రోగుల సంఖ్య పొట్ట యొక్క డయాలసిన్ చేయించుకునే రోగుల సంఖ్య కంటే ఎక్కువగా ఉన్నది.

పెలటీనియల్ డయాలసిన్ - పొట్ట యొక్క డయాలసిన్ (సిఎపిడి) :

ఈ డయాలసిన్ పద్ధతిలో రోగి అతని గృహములోనే మిషన్ ఉపయోగించకుండా డయాలసిన్ చేసుకో గలుగుతాడు. సిఎపిడిలో ఒక రకమైన అనువుగా ఉండే అనేకమైన రంధ్రాలు కలిగిన ఉన్న ఒక గొట్టము (క్వోటేటర్) సామాన్యమైన ఆపరేషన్ ద్వారా పొట్ట లోపల ఉంచుతారు. ఈ గొట్టము ద్వారా ఒక ప్రత్యేక ద్రవాన్ని (పిడి ఫ్లూఇడ్) పంపిస్తారు.

చాలా గంటల తరువాత ఈ ద్రవాన్ని ఇదే గొట్టము ద్వారా బయటకు తీస్తున్నప్పుడు ఈ ద్రవముతో పొటుగా అనవసరమైన చెత్త పదార్థాలు కూడా బయటకు వచ్చేస్తాయి. కానీ ఈ పద్ధతిలో హిమోడయాలసిన్ కంటే ఎక్కువ భర్య, కడుపులో ఇన్ఫెక్షన్ సంక్రమించే అవకాశం ఉంటుంది. సిఎపిడి లో ఈ రెండూ బలహీన విషయాలు.

మూర్ఖీమరలిస్ట్స్

ఏ వయసులోనైనా సంక్రమించగలిగిన ఈ వ్యాధి పిల్లలలో ఎక్కువగా కనపడుతుంది. ఈ రోగము గొంతులోన గాని, చర్చములోన గాని ఇన్ఫెక్షన్ వల్ల వస్తుంది. ముఖము వాచకము, మూత్రము ఎర్రగా అవ్యాటము ఈ రోగము యొక్క ముఖ్య లక్షణాలు.

ఈ రోగము యొక్క పరీక్షలో రక్తపోటు ఎక్కువగా ఉండటము, మూత్రములో ప్రోటీన్ ఎక్కువగా ఉండటము, చాలా సార్లు కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ కనపడటము జరుగుతుంది. అయితే చాలా వరకు పిల్లలలో

పిల్లలలో అన్నింటి కంటే ఎక్కువగా కనిపించే కిడ్నీ రోగము ఎక్కువ గోమోరూలో నెప్రోటిస్.

వెంటనే సరైన మందు ఇస్తే, చాలా తక్కువ సమయములోనే ఈ వ్యాధి పూర్తిగా నయమవుతుంది.

సింహాస్తోషము

ఈ కిందీ వ్యాధి ఇతర వయస్సు వారి కంటే పిల్లలలోనే ఎక్కువగా ఉంటుంది. శరీరము మాటి మాటికి వాచి పోవడము ఈ వ్యాధి యొక్క ముఖ్య లక్షణము. ఈ రోగములో మూత్రములో ప్రోటోటీన్ కనబడటము, రక్త పరీక్షలో ప్రోటోటీన్ తక్కువగా ఉండి కొలాస్టోరాల్ ఎక్కువగా ఉండటము జరుగుతుంది. ఈ వ్యాధిలో రక్తపు పోటు ఎక్కువ అవ్యాటము ఉండదు. కిందీ పాడైపోయే అవకాశము కూడా చాలా తక్కువగా ఉంటుంది.

ఈ వ్యాధి మందులతో నయమవుతుంది. కానీ మాటి మాటికి ఈ రోగము తిరగ పెట్టడము, శరీరము ఉచ్చి పోవడము వంటివి నెప్టోటిక్ సిట్రోము యొక్క లక్షణము. ఈ విధంగా ఈ రోగము చాలా కాలము వరకు కొనసాగడము పిల్లలకు, వారి కుటుంబ సభ్యులకు వారి దైర్యానికి అగ్ని పరీక్ష లాంటిది.

యథసౌభాగ్యము

మూత్రము పోయినప్పుడు మంట పుట్టడము, మాటి మాటికి యూరిన్ రావడము, బొడ్డు కింది భాగములో నొప్పి పుట్టడము, జ్వరము రావడము యురినరీ ఇస్ఫేక్షన్ ముఖ్య లక్షణాలు.

ఈ రోగము మందులు తీసుకుంటే నయమవుతుంది. పిల్లలలో ఈ రోగానికి చికిత్స ఇస్టన్సుప్పుడు ప్రత్యేక జాగ్రత్తలు పాటించడము అవసరము. పిల్లలకు ఈ చికిత్స ఇవ్వడములో ఆలస్యము చేసిన, సరైన మందులు ఇవ్వకపోయినా కిందీకి సఫ్ట్ ము కలిగే (తిరిగి నయమయ్యే అవకాశము లేనటువంటి) ప్రమాదము ఉంది.

పిల్లలలో యురినరీ ఇస్ఫేక్షన్ యొక్క అసంపూర్చి పరీక్షలు, అసంపూర్చి చికిత్స వల్ల కిందీ పూర్తిగా పాడయ్యే అవకాశము ఉంది, అని తిరిగి నయమవ్వడానికి కూడా ఆస్వారము ఉండదు.

మాటి మాటికి యురినరీ ఇస్ఫెక్షన్ అవుతున్నపుడు, రోగి మూత్ర మార్గములో అడ్డంకులు ఏర్పడటము, రాళ్ళు, మూత్ర మార్గము యొక్క టి.బి. వంటి లక్షణాల గురించి పరీక్షలు చేయవలసిన అవసరము ఉంటుంది. పిల్లలో యురినరీ ఇస్ఫెక్షన్ మాటి మాటికి రావడానికి కారణము (వసైకో యురెపెరిక్ రిఫైన్) లో మూత్రాశయము, మూత్రవాహినిల మధ్య ఉన్న నాళము లోపల పుట్టుకతో ఉన్న దోషము వల్ల మూత్రము మూత్రాశయము నుండి వెనక్కి తిరిగి మూత్రవాహినిలో కిట్టి వైపుగా వెళుతుంది.

కిట్టి రాళ్ళ వ్యాధి

కిట్టి రాళ్ళు ఒక మహాత్ పూర్వమైన కిట్టి రోగము. సామాన్యముగా ఈ వ్యాధి కిట్టి, మూత్రవాహిని మరియు మూత్రాశయములో ఉండే రోగము. కడుపులో భరించలేని నొప్పి రావడము, వాంతులు అవ్యాప్తము, యూరిన్ (మూత్రము) ఎరగా ఉండటము ఈ రోగము యొక్క ముఖ్య లక్షణాలు. కొంత మంది రోగులలో రాళ్లు ఉన్నా కూడా నొప్పి ఉండదు. ఈ రకము వ్యాధిని సైలెంట్ స్టోన్ అంటారు.

కిట్టి రాళ్ళ చికిత్సకు కడుపు (పొట్ట) యొక్క ఎక్స్‌రో సోనోగ్రఫి ఒక పరీక్ష. చిన్న చిన్న రాళ్లు ఎక్కువగా నీరు త్రాగడము వల్ల సాధారణంగా బయటకు పోతాయి.

ఈ రాళ్ళ వల్ల మాటి మాటికి ఎక్కువగా నొప్పి ఉన్నప్పుడు, తరచుగా మూత్రములో రక్తము గానీ, రసి కారడము గానీ ఉన్నప్పుడు, రాళ్ళ కారణంగా మూత్రమార్గములో అవరోధము వల్ల కిట్టికి సష్టుము కలిగే భయము ఉన్నప్పుడు, ఆ రోగికి రాళ్లు బయటకు తీయవలసిన అవసరము ఉంటుంది.

సామాన్యముగా రాళ్ళు తీయడానికి ఉపయోగించే పద్ధతులలో లిటోట్రూపి, దుర్బీన్ (పెలిసోఫ్ ద్వారా), (సిస్టోకాపి మరియు యురెటిరొసోపి) ద్వారా చికిత్స మరియు ఆవరేషన్ (శస్త్ర చికిత్స) రాళ్ళను బయటకు తీసివేస్తారు. 80 శాతము రోగులలో రాళ్ళు తిరిగి ఉధ్యమిస్తుంటాయి. అందుచేత ఎక్కువగా నీళ్ళు తాగడము, ఆహారములో నియమితముగా ఉండడము, సమయానుసారంగా వైయున్ని సంప్రదించడము అవసరము. దానివల్ల చాలా లాభదాయకము.

రాళ్ళ వ్యాధికి కడుపులో నొప్పి పుట్టడము ముఖ్య లక్షణము.

ఎష్ట్రోటీ-జోమెంట్

ప్రొస్టేట్ గ్రంథి పురుషులలో మూత్రమే ఉంటుంది. మూత్రాశయము నుండి మూత్రము బయటకు పంపించే మూత్రనాళిక యొక్క మొదటి భాగము ప్రొస్టేట్ గ్రంథి మధ్య నుంచి వెళుతుంది. పెద్ద వయస్సు గల పురుషులలో ప్రొస్టేట్ పెద్దదిగా అవ్యాప్తము మూలంగా మూత్రనాళిక పైన ఒత్తిడి వస్తుంది. అందు వల్ల రోగికి మూత్రము పోయటలో కష్టమవుతుంది. దీనినే బిపిహెచ్ (బినైన్ ప్రొస్టేటిక్ ప్లోపర్ట్రోఫి) అంటారు. రాత్రుక్కు అనేక సార్లు మూత్ర విసర్జనకు లేవడము, మూత్రము యొక్క ప్రవాహము సన్నగా ఉండటము, మూత్రము బయటకు రావదానికి విపరీత ప్రయత్నము చేయడము ఈ రోగానికి సంకేతాలు. ప్రాథమిక దశలో దీనికి చికిత్స మందుల ద్వారా వుంటుంది. మందుల ద్వారా స్థితి మెరుగు అవ్యకపోతే, దుర్ఖిన్ ద్వారా చికిత్స చేయవలసి వస్తుంది.

పెద్ద వయస్సు గల పురుషులలో మూత్రవిసర్జనకు సంబంధించిన సమస్యలకు ముఖ్య కారణము బిపిహెచ్.

6. కిడ్నీ రోగముల గురించి అపోహాలు, వాటి యొక్క నిజాలు

- అపోహా** : అన్ని కిడ్నీ రోగములు అతి ప్రమాదకరమైన వ్యాధులు.
- నిజము** : కాదు. అన్ని కిడ్నీ రోగములు ప్రమాదకరములు కావు. సరి అయిన చికిత్స, ఉపచారములతో చాలా వరకు కిడ్నీ రోగములు నయమవుతాయి.
- అపోహా** : కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ వ్యాధిలో ఒక కిడ్నీ మాత్రమే పాడవుతుంది.
- నిజము** : కాదు. రెండు కిడ్నీలు పాడవుతాయి. సామాన్యముగా ఎవరైనా రోగికి ఒక కిడ్నీ పూర్తిగా పాడయిపోయినప్పటికి ఆ రోగికి ఎటువంటి కష్టము కలగదు. రక్తములో క్రియాటిన్, యూరిగా యొక్క పరిణామములలో ఏ విధమైన మార్పు కనపడడు. రెండు కిడ్నీలు ఎప్పుడుయే పాడవుతాయో అప్పుడు కిడ్నీ ద్వారా శుభ్రపడవలసిన శరీరములోని అనవసరమైన చెత్త పదార్థాలు శరీరము నుండి బయటకు పోలేవు. దానివల్ల రక్తములోని క్రియాటిన్ యూరియా పరిణామములు పెరుగుతాయి. రక్త పరీక్ష చేయడము ద్వారా క్రియాటిన్, యూరియా పరిణామములు వృద్ధి చెంది కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క నిదర్శణాన్ని తెలియజేస్తుంది.
- అపోహా** : కిడ్నీకి సంబంధించిన ఏ వ్యాధిలోనైనా శరీరము వాచిపోవడము కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క నిదర్శనము.
- నిజము** : కాదు. కిడ్నీకి సంబంధించిన అనేక రోగములలో కిడ్నీ పని చేయడము సామాన్య పద్ధతిలో అవుతున్నప్పటికి శరీరములో వాపు వస్తుంది. ఉదాహరణకి నెప్రోటిక్ సిండ్రోములో అలాగే అవుతుంది.
- అపోహా** : కిడ్నీ రోగులందరిలోను శరీరములో వాపు కనపడుతుంది.

- నిజము** : కాదు. కొంత మంది రోగుల కిడ్నీ ఖరాబు అవడముతో డయాలసిన్ చేయించుకున్నప్పుడు వారి శరీరములో వాపు కనపడదు. సంక్లిష్టంగా చెప్పాలంటే, కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులలో చాలా మందికి శరీరములో వాపు కనపడదు. అలాగని అందరి రోగులలో అని కాదు.
- అపోహా** : ఇప్పుడు నా కిడ్నీలో సమస్య లేదు. నాకు మందులు తీసుకోవలసిన అవసరము లేదు.
- నిజము** : క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులలో చాలా మందికి చికిత్స వల్ల రోగ లక్షణాలు తగ్గిపోతాయి. ఇలా కొంతమంది రోగుల వ్యాధి నయమయింది అన్న భ్రమతో వారంతా మందులు తీసుకోవడము ఆపివేస్తారు. ఇటువంటి చర్య చాలా ప్రమాదకరము అవ్యాదానికి ఆస్యారము వుంది. మందులు తీసుకోవడములో ఆహార నియమము పాటించటములో నిర్దిష్టమైన కిడ్నీ త్వరగా పాడవదానికి, అతి త్వరలోనే డయాలసిన్ యొక్క సహాయము తీసుకోవలసిన కీప్ప పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.
- అపోహా** : రక్తములో క్రియాటిన్ యొక్క పరిమాణము కొణ్ణిగ ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికి, ఆరోగ్యము సరిగ్గానే ఉండడము వల్ల, మందులు తీసుకోవలసిన అవసరము లేదు.
- నిజము** : ఇదొక పెద్ద అపోహా. క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులలో క్రియాటిన్ పరిణామము కొణ్ణిగా పెరగటానికి కారణము ఏమిటంటే, రెండు కిడ్నీలు పని చేసే శక్తి 50 శాతము కంటే ఎక్కువగా తగ్గిపోవటం. అని రక్తములో క్రియాటిన్ 1.6 మిల్లీ గ్రాము కంటే ఎక్కువ ఉంటే, అప్పుడు రెండు కిడ్నీలు 50 శాతము కంటే ఎక్కువగా పాడయిపోయాయని చెప్పవచ్చు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో రోగ లక్షణాలు ఎక్కువగా కనపడకపోవడము రోగి మందులు తీసుకోవడములో ఆహార నియమాలు పాటించడములో నిర్దిష్టముగా ఉంటాడు. కానీ ఇటువంటి పరిస్థితిలో చికిత్స వల్ల, ఆహార నియమము వల్ల చాలా

లాభము ఉంటుంది. ఇటువంటి సమయములో నెప్టోలజిస్ట్ ఇచ్చిన మందులు చాలా కాలము వరకు కిడ్నీ పని చేసే తీరు బాగుండెల చేయడములో సహాయము చేస్తుంది.

సామాన్యముగా రక్తములో క్రియాటిన్ 5 మిలీల్గ్రాముల కంటే ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు రెండు కిడ్నీలు 80 శాతము వరకు పాడయి ఉంటాయి. ఇటువంటి పరిస్థితిలో కిడ్నీలు చాలా వరకు పాడయిపోయి ఉంటాయి. ఇటువంటి పరిస్థితిలో కూడా సరి అయిన చికిత్స వల్ల కిడ్నీకి మధ్దతు దొరకడానికి సఖ్యత ఉంది. కానీ ఈ పరిస్థితిలో కూడా చికిత్స వల్ల సమకూరగలిగే లాభము మనము పొగొట్టుకుంటున్నామని మనము తెలుసుకోవాలి.

రక్తములో క్రియాటిన్ 8 నుండి 10 మిలీల్గ్రాముల వరకు పెరిగినప్పుడు రెండు కిడ్నీలు చాలా పాడయిపోయాయని అనుకోవాలి. ఇటువంటి స్థితిలో మందులు, ఆహార నియమము వల్ల కిడ్నీకి మేలు చేయగలిగే అవకాశము కోల్పోయినట్టే. అధిక శాతము రోగులకు ఇటువంటి స్థితిలోనే డయాలసిన్ చేయవలసిన పరిస్థితి కలుగుతుంది.

అపోహా : ఒక సారి డయాలసిన్ చేయించిన తరువాత మళ్ళీ మళ్ళీ చేయించవలసిన అవసరము పడుతుంది.

నిజము : కాదు. ఎక్కువ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులకు కొన్ని సార్లు డయాలసిన్ చేసిన తరువాత కిడ్నీ తిరిగి పూర్తిగా నయమవుతుంది. మళ్ళీ మళ్ళీ డయాలసిన్ చేయించవలసిన అవసరము కలగదు. అపోహాల వల్ల డయాలసిన్ అలస్యము చేయడము వల్ల రోగికి మృత్యువు కూడా సంభవించవచ్చు.

అలాగే క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ అంతిమ దశలో రోగిని ఆరోగ్యముగా ఉండడానికి నియమితమైన పద్ధతిలో డయాలసిన్ అత్యవసరము. సంక్లిష్టముగా చెప్పాలంటే

ఎన్నిసార్లు డయాలసిన్ చేయవలసిన అవసరము వుంటుంది అన్నది కిందీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క స్థితిని బట్టి ఉంటుంది.

- అపోహ** : కిందీ మార్పిడి (కిందీ ట్రాన్స్ప్లాష్ట్) లో ట్రై పురుషులు ఒకరికొకరు కిందీ ఇవ్వలేరు.
- నిజము** : కాదు. కిందీల నిర్మాణము ఒకే రకముగా ఉండడము వల్ల ట్రై పురుషునికి, పురుషుడు ట్రైకి కిందీ దాసము చేయవచ్చును.
- అపోహ** : కిందీ ఇవ్వడము వల్ల ఆరోగ్యము మీద, రత్నికియ (సెక్స్ క్రీడ) పైన ప్రభావము ఉంటుంది.
- నిజము** : కాదు. ఒక కిందీలో కూడ సామాన్య దినచర్య, రత్నికియలలో ఏ విధమైన ప్రభావము పడదు.
- అపోహ** : కిందీ (మార్పిడి) కిందీ కొనుకోవచ్చు.
- నిజము** : లేదు. చట్ట ప్రకారము కిందీ అమృదము, కిందీ కొనడము రెండూ నేరమే. అలాంటి నేరానికి జైలు శిక్క పడవచ్చు. తే కాక అలా కొన్న కిందీ ట్రాన్స్ప్లాష్ట్ తరువాత విఫలమవ్వడానికి ఆస్కారము ఎక్కువగా ఉంటుంది. పైగా ట్రాన్స్ప్లాష్ట్ తరువాత మందుల ఖర్చు కూడా చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది.
- అపోహ** : కిందీ ఒక్క పురుషులలో మాత్రమే ఉంటుంది. రెండు కాళ్ళ మధ్య సంచిలో పుంటుంది.
- నిజము** : పురుషులు, స్త్రీలు ఇద్దరిలోను కిందీ యొక్క నిర్మాణము, ఆకారము ఒకే లాగ ఉంటుంది. ఇవి పొట్ట వెనుక భాగములో వెన్నెముకకు పక్కగా రెండు వైపులా ఉంటాయి. పురుషులకు కాళ్ళ మధ్య సంచిలో గుండ్రముగా ఉండే అంగాన్ని పుశనము (టెస్టిస్) అని అంటారు. ఇది సంతానోత్పత్తికి ఒక మహత్త్వార్థ అంగము.
- అపోహ** : నా రక్త పీడనం సామాన్యముగ ఉంది, అందుచేత మందులు

తీసుకోవలసిన అవసరము లేదు. నాకు ఏ విధమైన కష్టము లేదు, మందులు తీసుకోవలసిన అవసరము ఏమిటి ?

నిజము : యూరిన్ రక్త పీడనం ఉన్న రోగులకు రక్త పీడనం హద్దులలో ఉంటే, కొంత మంది రోగులు రక్త పీడనానికి మందులు తీసుకోవడము ఆపివేస్తారు. కొంత మంది రోగులలో రక్తపోటు ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికి వారికి ఏ విధమైన కష్టము అనిపించదు. అందువలన వారు మందులు తీసుకోవడము ఆపివేస్తారు. ఇది పెద్ద తప్పుడు అంచన.

రక్తపీడనము ఎక్కువగా ఉండటము వల్ల దీర్ఘకాలములో కిట్టి, గుండె (హోర్ట్) మరియు మెదడు పైన ప్రమాదకరమైన ప్రభావము ఉండవచ్చు. ఇటువంటి పరిస్థితి రాకుండా చూసుకోవాలంటే, ఏ విధమైన కష్టము లేక పోయినప్పటికి నియమిత పద్ధతి ప్రకారము మందులు తీసుకోవడము, ఆహార నియమాలు పాటించడము చాలా అవసరము.

7. కిడ్నీని రక్తించుకునే ఉపాయము

చాలా వరకు కిడ్నీ రోగాలు చాలా ప్రమాదకరమైనవి వాటిని సరైన సమయములో చికిత్స చేయకపోతే, ఆ చికిత్స యొక్క ప్రభావము కనపడదు. క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యార్ లాంటి నయమప్పలేని రోగములు, వాటి యొక్క అంతిమ చరణములో చేసే ఉపచారము, దయాలసిన, కిడ్నీ ట్రాన్స్పోల్స్ట్ చాలా ఖర్చుతో కూడిన విషయము. ఇటువంటి సొకర్యాలు అన్ని చోట్ల లభించవు. అందుచేత “ప్రివెస్ట్ ఈజ్ బెట్టర్ డెన్ క్యూర్” అన్న సామెత అనుసరించడము అనివార్యము. కిడ్నీ పాడవకుంటే రక్తించుకునే జ్ఞానము ప్రతి వ్యక్తికి ఉండవలసిన అవసరము ఎంతో ఉంది. ఇది రెండు ప్రకారములు :

- సామాన్య వ్యక్తులకే సూచనలు
- కిడ్నీ రోగములో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు

సామాన వ్యక్తులకు సూచనలు

1. కిడ్నీ అరోగ్యంగా ఉంచడానికి సాధారణ సూచనలు :

- ప్రతి రోజు 3 లీటర్ల కంటే ఎక్కువ నీళ్ల (10-12 గ్లూసులు) నీళ్ల తాగాలి (ఎవరికైతే శరీరములో వాపు ఉండడో అటువంటి వారికి మాత్రమే).
- నియమిత పద్ధతిలో వ్యాయామము చేయడము, శరీరము యొక్క బరువు హద్దులలో ఉంచడము.
- 40 సంవత్సరముల వయస్సు తరువాత ఆహారములో ఉప్పు యొక్క పరిమాణము తగ్గించడము.
- పొగ త్రాగడము, కిళ్లీ వేసుకోవడము, వక్కపొడి, సారా (శరాబ్) సేవించడము లాంటి అలవాట్లు మానివేయడము.
- వైద్యుని సలహా లేకుండా అనవసరమైన మందులు తీసుకోకుండా ఉండడము.

2. కుటుంబములో డయాబెటిస్ లేక అధిక రక్త పీడనము వంటి వ్యాధులు ఉంటే వాటి గురించి తెలుసుకోవలసిన సమాచారము.

డయాబెటిస్ మరియు యూరిన్ రక్త పీడన వ్యాధులు వంశ పారంపర్యంగా వచ్చే వ్యాధులు. ఈ వ్యాధులు కుటుంబములో ఉంటే, కుటుంబములోని సభ్యులలో 20 సంవత్సరాల వయస్సు పైబడిన

ప్రతీ వ్యక్తికి ప్రతి సంవత్సరము పరీక్ష చేయించుకొని ఈ రోగము వారికి ఉందో లేదో తెలుసుకోవాలి.

3. నియమానుసారముగా ఆరోగ్య పరీక్ష :

40 సంవత్సరముల వయస్సు నిండిన తరువాత శరీరములో ఏ విధమైన సమస్య లేకపోయినప్పటికి శరీరము యొక్క పరీక్షలు చేయడము వల్ల అధిక రక్త పీడనం, డయాబెటిస్, కిడ్నీ యొక్క రకరకాల వ్యాధులు వాటి తాలూకు లక్షణాలు ఏమీ కనపడకపోయినా, ఈ పరీక్షల వల్ల ఈ వ్యాధులు బయట పడవచ్చు. ఈ విధంగా ఇటువంటి రోగముల గురించి మొట్టమొదట తెలియడము వల్ల సరైన చికిత్స తీసుకోవటం వల్ల కిడ్నీ భవిష్యత్తులో పాడవకుండా జాగ్రత్త పడవచ్చు.

కిడ్నీ రోగానికి గురైనప్పుడు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు

1. కిడ్నీ రోగముల గురించి ఉండవలసిన జ్ఞానము, ప్రారంభిక చికిత్స.

ముఖములోన, కాళ్ళలోన వాపు రావడము, భోజనము రుచిగా ఉండకపోవడము, వాంతులు అవుతున్నట్టు ఉండటము, రక్తము పాలి పోవడము, చాలా కాలము నుండి అలసటగా ఉండడము, రాత్రుశీ అనేక సార్లు మూత్ర విసర్జనకి వెళ్ళడము, మూత్రము పోయటానికి కష్టము కలగడము వంటి లక్షణాలు కిడ్నీ రోగానికి సంకేతములు.

ఇటువంటి సమస్యలతో బాధ పడుతున్నప్పుడు ఆ వ్యక్తి పరీక్షలు చేయించుకోడానికి వైద్యుని దగ్గరకు వెళ్ళాలి. పైన చెప్పిన లక్షణాలు కనపడిన ఈ పరిస్థితిలో, మూత్రము నుండి ప్రోటీన్ పోతున్నా లేక రక్తములో క్రియలీన్ ఎక్కువగా ఉన్నా, అది కిడ్నీ రోగానికి సంకేతము. కిడ్నీ రోగము యొక్క ప్రారంభిక దశలో చికిత్స, రోగాన్ని అరికట్టడములో, రోగాన్ని అపడములో, సరి చేయడములో మహాత్మపూర్వమైన త్రద్ధ వుంటుంది.

2. డయాబెటిస్ రోగులు తీసుకోవలసిన ముఖ్యమైన జాగ్రత్తలు.

క్రానిక్ కిడ్సీ డిసీఎస్ ఉన్న ప్రతి ముగ్గరి వ్యక్తులలో ఒక వ్యక్తికి కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ అవ్వడానికి కారణము డయాబెటిస్.

ప్రమాదమైన ఈ సమస్యను ఆపాలంబే డయాబెటిస్ రోగులు ఎల్లప్పుడు మందులు వాడుతూ, ఆహార నియమాలను పాటిస్తూ డయాబెటిస్ రోగాన్ని అదుపులో ఉంచాలి.

ప్రతి రోగికి కిడ్సీ మైన డయాబెటిస్ యొక్క ప్రభావము ఎంత ఉందో చూడడానికి మూడు నెలలకొకసారి రక్త పీడనం, మూత్రములో ప్రోటీన్ పరీక్షలు చేయవలసిన అవసరము ఉంది. రక్త పీడనం ఎక్కువ అవ్వడము మూత్రములో ప్రోటీన్ రావటము, శరీరములో వాపు కనపడడము, రక్తములో మాటి మాటికి గ్లూకోస్ యొక్క పరిణామము తక్కువగా ఉండటము, డయాబెటిస్ కోసము తీసుకునే ఇన్సులిన్ ఇస్ట్రైక్షన్ యొక్క పరిణామము తక్కువ అవ్వటము, ఇవన్నీ డయాబెటిస్ వల్ల కిడ్సీ పాడవటానికి సంకేతాలు.

డయాబెటిస్ రోగికి డయాబెటిస్ కారణంగా కళ్ళల్లో సమస్య అవ్వడము మూలంగా లేజర్ చికిత్స చేయవలసిన అవసరము వుంటుంది అంటే ఆ రోగికి కిడ్సీ పాడయి ఉండడానికి ఆస్ట్రారము చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. అటువంటి రోగికి కిడ్సీ పరీక్షలు నియమబద్ధంగా చేయించవలసిన అవసరము ఎంతో ఉంది.

3. అధిక రక్త పీడన రోగులు తీసుకోవసిన జాగ్రత్తలు :

అధిక రక్త పీడనం కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్కి ఒక బలమైన కారణము. చాలా మంది రోగులలో అధిక రక్త పీడనము యొక్క లక్షణాలు ఏమీ కనపడక పోవడమతో చాలా మంది జ్లూడ్ ప్రైపర్ మందులు సరిగ్గా వేసుకోరు లేదా పూర్తిగా మాని వేస్తారు. అటువంటి రోగులకు దీర్ఘకాలము వరకు రక్త పీడనం అధికముగా ఉండటమతో కిడ్సీ పాడవడానికి ఆస్ట్రారము ఉంటుంది. అందుచేత అధిక రక్త పీడనం గల రోగులు రక్తపీడనాన్ని అదుపులో ఉంచాలి.

అంతేగాక కిడ్సీ మీద దీని ప్రభావాన్ని అరికట్టడానికి సంవత్సరానికి ఒక సారైనా యూరిన్, రక్తములో క్రియాటిస్ పరీక్షలు చేయించుకోవాలని సలహా ఇవ్వబడుతుంది.

4. క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ రోగులు తీసుకోవలసిన ముఖ్యమైన జాగ్రత్తలు:

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ రోగులు తూచా తప్పకుండా ఆహార నియమము పాటించి కావలసిన పరీక్షలు చేయించు కుంటారు మందులు తీసుకుంటూ అలాగే కిడ్సీ పాడయే చర్యను అతి మెల్లగా కొనసాగేలా చేయగలరు. మరియు డయాలసిన్ చాలా దీర్ఘకాలము వరకు నెఱ్చేయ వచ్చును.

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ రోగులలో కిడ్సీకి నష్టము వాటిల్లకుండా ఉండాలంటే అదిక రక్త పీడనం పైన నియంత్రణ చూపించడము అన్నింటికంటే ముఖ్యమైనవిషయము. అందుచేత రోగికి ఇంట్లోనే రోజుకు రెండు మాడు సార్లు కొలిచి చార్పు తయారు చేయాలి. దానిని చూసి డాక్టర్ మందులలో మార్పులు చేస్తూ ఉండవచ్చు. రక్తం యొక్క పీడనం 120/80 కంటే క్రింద ఉంటే అది రోగికి లాభదాయకంగా ఉంటుంది.

క్రింద అంటే అది రోగికి క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ రోగులలో మూత్ర మార్గములో అవరోధము, రాళ్ళ విసర్జనలో కష్టాలు లేక ఇన్ఫెక్షన్ అవ్వడము, శరీరములో నీరు తగ్గిపోవడము మొదలగు సమస్యలకు తగిన చికిత్స చేయడముతో కిడ్సీ పని చేసే విధానాన్ని దీర్ఘకాలము వరకు అదే స్థితిలో ఉంచడానికి సహా పడుతుంది.

5. వంశపారంపర్యమైన రోగము పితెడి యొక్క వేగముగా చికిత్స చేయుట.

పోలిసిస్టిక్ కిడ్సీ డిసీస్ (పికెడి) ఒక వంశపారంపర్యమైన రోగము. అందుచేత కుటుంబములో ఎవరికైన ఈ రోగానికి చికిత్స జరిగినప్పుడు డాక్టరు సలహా పైన మిగిలిన కుటుంబ సభ్యులకు ఈ రోగము లేకపోయినప్పటికి పరీక్షలు చేయించు కోవడము అవసరము.

ఈ రోగము తల్లిదండ్రుల నుండి 50 శాతము వరకు పిల్లలకు వచ్చే అవకాశము ఉంది. అందుచేత 30 సంవత్సరముల వయస్సు తరువాత కిడ్సీ రోగ లక్షణాలు లేక పోయినప్పటికీ మూత్రము, రక్తము, కిడ్సీ యొక్క సోనోగ్రఫీ పరీక్షలు డాక్టరు సలహా పైన లేక 2 లేక 3 సంవత్సరాల వ్యవధిలో ఒకసారి చేయించుకోవలెను. ప్రాథమిక చికిత్స తరువాత ఆహార నియమాలు, రక్త

పీడనము పైన నియంత్రణ, యూరిన్ ఇన్ఫ్స్క్షన్ చికిత్సలతో కింద్రీ త్వరగా పాడవకుండా కాపాడుకొనవచ్చును.

6. పిల్లల మూత్ర మార్గములో ఇన్ఫ్స్క్షన్ యొక్క చికిత్స

పిల్లలకు మాటిమాటికి జ్వరం వస్తుంటే లేక వారి బరువు పెరగకుండా ఉంటుంటే దానికి మూత్రమార్గం యొక్క ఇన్ఫ్స్క్షన్ కారణము అయి ఉండవచ్చు. పిల్లలలో మూత్ర మార్గం యొక్క ఇన్ఫ్స్క్షన్ తగ్గించడానికి శీఘ్రముగా చికిత్స చేయడం ఒక ముఖ్యమైన అంశము. ఈ రోగ నిర్దిశ చికిత్సలలో ఆలస్యం అయితే ఆ పిల్లలలో పెరుగుతున్న కింద్రీకి పూర్తి ఆరోగ్యం లభించడు.

ఈ విధమైన నష్టం వాటిల్లినప్పుడు భవిష్యత్తులో మెల్లమెల్లగా పాడయ్య భయం ఉంటుంది. అయినప్పటికి వయస్సులో ఉన్న వ్యక్తులకు మూత్రం ఇన్ఫ్స్క్షన్ వల్ల కింద్రీ పాడవతుండనే భయం తక్కువగానే ఉంటుంది. తక్కువ వయస్సు గల పిల్లలలో సగము కంటే ఎక్కువ మందికి యూరిన్ ఇన్ఫ్స్క్షన్ ముఖ్యమైన కారణం. పుట్టినప్పటి నుండి మూత్ర మార్గంలో ఇన్ఫ్స్క్షన్ కాని అవరోధము కానీ వుంటుంది.

ఇటువంటి రోగములకు సరైన సమయంలో త్వరగా చికిత్సను చేయవలసిన అవసరం ఉంది. చికిత్స నిర్దిష్టము చేసే కింద్రీ పాడవటానికి ఆస్కారము ఎక్కువగా ఉంటుంది.

సంకీర్ణంగా చెప్పాలంటే పిల్లలలో కింద్రీ పాడపోయే ముందే మూత్ర మార్గము యొక్క ఇన్ఫ్స్క్షన్కి శీఘ్రముగా చికిత్స, ఇన్ఫ్స్క్షన్ అవటానికి గల కారణాలు తెలుసుకొని వాటికి కూడా ఉపచారము చేయడం చాలా అవసరం.

7. యొక్క వయస్సు గల వ్యక్తులలో యూరిన్ ఇన్ఫ్స్క్షన్ యొక్క చికిత్స

ఏ వయస్సులోనై యూరిన్ ఇన్ఫ్స్క్షన్ సమస్య మాటిమాటికి సంభవించినప్పుడు మందుల ద్వారా కూడా పరిస్థితి అదుపులో ఉండకపోతే దాని యొక్క కారణము తెలుసుకోవలసిన అవసరం తప్పకుండా ఉంది. దీనికి కారణము మూత్ర మార్గంలో అవరోధము, రాళ్ళ వంటివి అయితే సరైన సమయములో తగిన చికిత్స ద్వారా కింద్రీకి జరగబోయే నష్టాన్ని నివారించవచ్చును.

8. రాళ్ళ బ.వ.పాచ్ రోగాలకు చికిత్స

కిందీ మరియు మూత్ర మార్గములో రాళ్ళ ఉన్నట్టు నిర్ధారణ అయిన తరువాత పెద్దగా ఏమీ సమస్యలు లేకపోవడంతో రోగి చికిత్స విషయంలో అజాగ్రత్తగా ఉంటాడు. ఇదే విధముగా పెద్ద వయస్సులో పొష్టేట్ కి సంబంధించిన సమస్యలకు కారణమైన లక్షణాలు కనిపించినప్పటికీ రోగి నిర్లక్ష్యంగాఉంటాడు. అటువంటి రోగులలో దీర్ఘకాలములో కిందీకి నష్టం వాటిలే భయం ఉంటుంది. అందుచేత సరైన సమయంలో డాక్టరు సలహా ప్రకారం చికిత్స చేయించుకోవడం అత్యవసరము.

9. తక్కువ వయస్సులో అధిక రక్త పీడన పరీక్షలు

సామాన్యంగా 30 సం.లోపు వ్యక్తులలో అధిక రక్త పీడనం ఉండటము జరగడు. తక్కువ వయస్సులో అధిక రక్త పీడనం ఉండటానికి కారణము కిందీ రోగమే. అందువలన తక్కువ వయస్సులో అధిక రక్త పీడనం ఉంటే కిందీ పరీక్షలు తప్పకుండా చేయించాలి.

10. ఎక్కువ కిందీ ఫైబుల్యూర్ కలగడానికి కారణాలు, వాటి నిర్మాణం

హరాత్తుగా కిందీ పాడైపోవటానికి కారణాలలో ముందుగా వాంతులు అవ్యాటము, మలేరియా ఎక్కువగా రక్త ప్రాపము,

రక్తములో ప్రమాదకరస్థాయిలో ఇస్టేక్షన్, మూత్ర మార్గంలో అవకోధము మొదలగునవి. ఈ సమస్యలన్నింటికి త్వరలోనే సరైన, సంపూర్ణమైన చికిత్స చేస్తే కిందీ పాడవకుండా రక్కించుకోవచ్చు.

11. డాక్టర్ సలహి ప్రకారము మందులు వేసుకోవడము

సామాన్యంగా వేసుకునే మందులలో కొన్ని రకాల మందులు (రకరకాల నొప్పిని తగ్గించే మందులు) చాలా ఎక్కువ కాలము వాడినట్టుయితే కిందీకి నష్టము వాటిలే భయము ఉంటుంది. అందుచేత అనవసరమైన మందులు తీసుకునే అలవాటు తప్పించి మందులు డాక్టర్ సలహా ప్రకారమే

నియమబద్ధముగాను, సమయము ప్రకారంగాను వేసుకుంటే అది లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ఆయుర్వేదము మందులు అన్ని సురక్షితము అనే భావన సరికాదు. కొన్ని మూలికల భస్మముతో చేసే మందులు కిందికి నష్టము కలిగించవచ్చు..

12. ఒకే కింది గల వ్యక్తులు తీసుకోవలనిఱ జాగ్రత్తలు:

ఒకే కింది గల వ్యక్తులు నీరు ఎక్కువగా త్రాగడము, యూరిన్ గాని లేక ఏ ఇతరమైన ఇన్వెక్షన్ గానీ ఉంటే త్వరగా సరైన చికిత్స చేయించుకోవడము, నియమబద్ధంగా డాక్టర్కు చూపించడము చాలా అవసరము.

రెండవ భాగము

కిష్టీయెక్స్ ముఖ్ రోగములు, వాటి చికిత్స

- కిష్టీ ఫెయిల్యూర్ రోగ నిర్ధారణ, దానిని అరికట్టడానికి ఉపాయములు, చికిత్స.
- డయాలసిస్కి సంబంధించిన విషయాలు
- కిష్టీ ట్రాన్స్పోస్ట్, కెడావర్ ట్రాన్స్పోస్ట్కి సంబంధించిన పూర్తి వివరాలు
- ముఖ్యమైన కిష్టీ రోగముల గురించి పూర్తి వివరాలు
- కిష్టీ ఫెయిల్యూర్ రోగుల ఆహార అవసరాలు, తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు

8. కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ అంటే ఏమిదే?

శరీరములోని రక్తాన్ని శుభ్రపరచడము కిడ్నీ యొక్క ముఖ్య కార్యము. వ్యాధి మూలంగా రెండు కిడ్నీలు వాటి యొక్క సామాన్య పని చెయ్యితేక పోయినప్పుడు, కిడ్నీలు పని చేయగలిగే శక్తిని కోల్పోయినప్పుడు అటువంటి వ్యాధిని కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ అని అంటారు.

కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగ నిర్ధారణ ఎలా చేస్తారు?

రక్తములోని క్రియాటినిన్, యూరియాల పరిమాణముల పరీక్ష చేయిస్తే, కిడ్నీ పనిచేసే విధానము, కిడ్నీ యొక్క శక్తి గురించిన విషయాలు తెలుస్తాయి. కిడ్నీ పని చేసే శక్తి శరీరానికి అవసరమైన దానికంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందుచేత ఏదైనా వ్యాధివలన కిడ్నీకి కొంచెము నష్టము కలిగినా, రక్తపరీక్షలో ఏవిధమైన తేడాలు కనపడవు. అయితే రోగం కారణంగా రెండు కిడ్నీలు 10 శాతము కంటే ఎక్కువగా పాడైతే అప్పుడు రక్తములోని క్రియాటినిన్, యూరియాల పరిమాణము సామాన్యముగా కంటే ఎక్కువగా ఉంటాయి.

ఒక కిడ్నీ పాడైపోతే కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ అవుతుందా?

కాదు. ఏ వ్యక్తికెనా రెండు ఆరోగ్యమైన కిడ్నీలలో ఒక కిడ్నీ పాడైపోతే లేక ఏదైనా కారణము మూలంగా ఒక కిడ్నీ తీసివేయవలసి వచ్చినా, రెండవ కిడ్నీ దానియొక్క పని చేసే శక్తిని పెంచుకుని శరీరము యొక్క అవసరాన్ని పూర్తి చేస్తుంది.

కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ ముఖ్యముగా రెండు విధాలుగా ఉంటుంది. ఎక్కువోట్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ మరియు క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్, ఈ రెండు రకాల కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్లల మధ్య ఉండే తేడా స్ఫ్టముగా తెలుసుకోవాలి.

1. ఎక్కువోట్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్

ఎక్కువోట్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ మామూలుగా పని చేస్తున్న రెండు కిడ్నీలు, విభిన్న రోగాల మూలంగా నష్టము వాటిల్డము వల్ల అతి తక్కువ సమయములోనే తక్కువగా పని చేయడము లేక పూర్తిగా

ఎక్కువోట్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్లో రెండు కిడ్నీల పనితీరు స్వల్పకాల వ్యవధిలో తగ్గిపోతుంది.

పనిచేయకపోవడము జరుగుతుంది.

ఈ రోగానికైతే వెంటనే చికిత్స చేస్తే, తక్కువ వ్యవధిలో కిట్టీ సంపూర్ణంగా తిరిగి పనిచేయడం మొదలవుతుంది, తరువాత రోగికి మందులు వేసుకునే అవసరము కానీ ఆహార నియమాలు పాటించవలసిన అవసరము కానీ ఉండదు.

ఎక్యూట్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ రోగులందరికి చికిత్స మందుల ద్వారా, ఆహార నియమాల ద్వారా చేయడము అవుతుంది. కొంతమంది రోగులలో కొన్ని రోజుల వరకు డయాలసిన్ చేయవలసిన అవసరము కూడా ఉంటుంది.

2. క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్

క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ లో పలు రకములైన రోగముల కారణంగా కిట్టీ యొక్క పనిచేసే శక్తి క్రమేషి కొద్ది నెలలుగా కానీ కొన్ని సంవత్సరాలుగా కానీ తగ్గుతూ వస్తుంది. రెండు కిట్టీలు మెల్లమెల్లగా పని చేయడము పూర్తిగా నిలిచిపోతుంది. క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ వ్యాధికి ప్రస్తుతము చికిత్సా విధానాలలో పూర్తిగా నయము చేసే మందులు ఏమీ లేవు.

క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ రోగులకు మందుల ద్వారా ఆహార నియమములతోను, ఎప్పటికప్పుడు పరీక్షలు చేయడము ద్వారా చికిత్స చేయడమవుతుంది. మొదట్లో బలహీనముగా ఉన్న కిట్టీల యొక్క దర్జకతను సంక్రమించుకోవడము, కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క లక్షణాలను నిర్మాణంలో ఉంచడము, ఏదైనా జరగాల్సిన ప్రమాదాలను ఆపటానికి ప్రయత్నము చేయడము ముఖ్య ఉద్దేశ్యముగా ఉండాలి. ఏ చికిత్స యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యము రోగయొక్క ఆరోగ్యము సంతృప్తిగా ఉండేలా చేయడము, డయాలసిన్ ఎంత వరకు వీలైతే అంతవరకు ఆపడము, కిట్టీ ఎక్యూప్ పాడయిపోవటంతో సరైనా చికిత్స చేస్తున్నా కూడా రోగ లక్షణాలు పెరుగుతూ ఉండటము, రక్త పరీక్షలలో క్రియాటిన్ యూరియాల పరిమాణములు పెరుగుతూ ఉండటము జరుగుతుంది. ఇటువంటి రోగులకు డయాలసిన్కిట్టీ ట్రాన్స్పాణ్ తప్ప మరోదారి లేదు.

రెండు కిట్టీలు 50 శాతము కంటే ఎక్కువగా పాడయినప్పుడే కిట్టీ

ఫెయిల్యూర్ యొక్క రోగ నిర్ధారణ సంభమవమవుతుంది.

9. ఎక్కువ్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్

ఎక్కువ్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ అంటే ఏమిచి?

సంపూర్తిగా పని చేస్తున్న రెండు కిడ్నీలు ఏదో ఒక కారణము చేత హరాత్తుగా నష్టము వాటిల్డడము వల్ల కొంత సమయము వరకు అవి పని చేసే శక్తి తగ్గడము కానీ పూర్తిగా పనిచేయడక పోవడముకాని జరిగితే దానిని ఎక్కువ్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ అని అంటారు.

ఎక్కువ్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ సంభవించడానికి కారణాలు ఏమిచి?

ఎక్కువ్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ సంభవించడానికి కారణాలు ఈ విధముగా ఉంటాయి.

1. చాలా ఎక్కువగా వికారముగా గాని, వాంతులు అవుతున్నట్లు గాని ఉంటే శరీరములో నీటి యొక్క పరిమాణము తక్కువగా ఉండడం, రక్త పీడన తక్కువగా ఉండడం.
2. ఫాల్సిఫారము మలేరియా లేక లెప్టో సైరోసిన్
3. ఘుంటడ డిపిషియన్సి అవ్యాడము, ఈ రోగములలో కొన్ని మందులు వాడకము వలన రక్త కణాలు నష్ట పడడం దాని వలన కిడ్నీ హరాత్తుగా ఫెయిల్ అవ్యాడము జరగడం.
4. రాళ్ళవల్ మూత్ర మార్గంలో అవరోధము ఏర్పడడము

ఇవికాక రక్తములో ప్రమాదకర స్థాయిలో ఇన్స్క్రువ్, కిడ్నీలో ప్రమాదకరమైన ఇన్స్క్రువ్, కిడ్నీలో విశేషమైన వాపు, ట్రైలలో ప్రసవించే సమయములో రక్త పీడనము అధికముగా ఉండడము లేక ఎక్కువగా రక్తస్రావము అవ్యాడము, మందుల దుష్టబ్ధావము పడడము, పాము కాటు వేయడము, ఎముకల నరాల పైన వత్తించి వలన, విష పదార్థాల వలన కిడ్నీపై ప్రభావము పడటము, ఇటువంటివి కాదా ఎక్కువ్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్కి కారణాలు కావచ్చు.

ఎక్కువ్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్లో రెండు కిడ్నీల అకస్మాత్తుగా పాషైపోతే రోగలక్షణాలు ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి.

ఎక్కువ్వార్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ లక్షణాలుః

ఆకలి తక్కువగా వుండడము, వికారముగా ఉండటము, వాంతులు
అవుతున్నట్లు ఉండటము, ఎక్కిళ్లే రావడము

మూత్రము తక్కువగా రావడము, లేక పూర్తిగా ఆగిపోవడము

ముఖంలో, కాళ్లలో, శరీరములో వాపు రావడము, శ్వాస అందక
పోవడము, రక్త పీడనము అధికం కావడము.

రక్త వాంతులు అవ్యాపించినప్పుడు, రక్తములో పొట్టాపియం యొక్క
పరిమాణము ఎక్కువగా ఉండడము (ఈ కారణము చేత
హతాత్తుగా గుండె కొట్టుకోవడము ఆగవచ్చు.)

కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క లక్షణాలే కాక, ఏ రోగము కారణముగా
కిడ్సీ పాడయిపోయిందో ఆ రోగ లక్షణాలు రోగిలో కనిపిస్తూ ఉంటాయి,
ఉదాహరణకి మలేరియా విష్ణురముతో చలితో పణికించేలా జ్వరము
రావడం.

ఎక్కువ్వార్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క రోగ నిర్ధారణః

ఏదైనా రోగము వల్ల కిడ్సీ ప్రాడైపోయిందని సందేహము ఉంటే,
రోగిలో కనిపిస్తున్న లక్షణాల వల్ల కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ అయి ఉండవచ్చని
అనుమానము ఉన్నప్పుడు వెంటనే రక్త పరీక్షలు చేయాలంచుకోవలెను. రక్తములో
క్రియాటినిన్, యూరియా పరిమాణము ఎక్కువగా ఉంటే అది కిడ్సీ
ఫెయిల్యూర్కి సంకేతాన్ని ఇస్తుంది. మూత్రము, రక్తము యొక్క పరీక్షలు,

కిడ్సీ రోగులకు సమయానికి దయాలసిన్ చేయటం అనేది
ప్రాణదానంగా వుంటుంది.

సోనోగ్రఫి మొదలగు పరీక్షల వల్ల ఎక్కూట్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క నిర్ధారణ మరియు ఎక్కూట్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ వల్ల శరీరములో కనిపించే మిగిలిన సంకేతాల గురించి తెలుసుకోవచ్చు.

ఎక్కూట్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్లో రెండు కిడ్సీలు హతాత్తుగా పాడపడంతో రోగ లక్షణములు ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి.

ఎక్కూట్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ను అపాపానికి ఉపాయముసా

వికారము, వాంతులు అవ్యాపకము, మలేరియా వంటివి కిడ్సీని పాడు చేసే రోగాలకు నిర్ధారణ చేసుకుని వెంటనే వైధ్యము చేయడము వల్ల కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ను అరికట్టవచ్చు.

- ఈ రోగము తొలి దశలో నియమిత పరిమాణము నీరు తాగడము.
- తరువాత మూత్రము తక్కువ అవుతుంటే, వెంటనే డాక్టర్కు తెలియచేసి మూత్రము ఎంత అవుతుందో అంతే నీరు తాగవలెను.
- కిడ్సీకి నవ్వాన్ని కలిగించే ఏ విధమైన మందులు తీసుకోకూడదు.
(ముఖ్యముగా నొప్పిని నివారించే మందులు)

ఎక్కూట్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్లో కిడ్సీ ఎంత సమయములో తిరిగి పని చేయడము మొదలవుతుంది?

సరి అయిన చికిత్స తీసుకుంటే 4 వారాలలో చాలామంది రోగులలో కిడ్సీ తిరిగి పూర్తిగా పనిచేయడము మొదలవుతుంది. అటువంటి రోగులకు చికిత్స పూర్తి అయిన పిమ్మట మందులు తీసుకోవలసిన అవసరముగాని డయాలసిన్ చేయించుకునే అవసరము గాని ఉండదు.

ఎక్కూట్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క వైధ్యముసా

ఈ రోగానికి చికిత్స రోగము యొక్క కారణములు, లక్షణాల తీవ్రత, లేబోరేటరీ పరీక్షలు దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రతి రోగికి వేరు వేరుగా ఇవ్వాలిని ఉంటుంది. ఈ రోగానికి మొట్టమొదట సరి అయిన వైధ్యము ఇస్తే రోగికి

ఎక్కూట్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్లో రెండు కిడ్సీలు హతాత్తుగా పాడపడంతో
రోగ లక్షణములు ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి.

పునర్జ్ఞన్ దొరికినట్లే. అలా చికిత్స జరగని పక్షములో రోగికి మృత్యువు కూడా కలగవచ్చు.

ఈ రోగము వల్ల పాడైపోయిన కిందీలు సరైన చికిత్స వల్ల సంపూర్ణముగా నయమయ్య తిరిగి పనిచేయడము మొదలవుతుంది.

- ఎక్కుట్ కిందీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క ముఖ్య చికిత్స ఈ ప్రకారముగా ఉంటుంది.

1. కిందీ పాడవ్యాడానికి కారణమైన రోగానికి చికిత్స చేయడము.
2. ఆహార పాసీయాలలో నియమితముగా ఉండడము.
3. మందుల ద్వారా చికిత్స
4. డయాలసిస్

1. ఎక్కుట్ కిందీ ఫెయిల్యూర్కి కారణమైన రోగానికి చికిత్సః

- కిందీ ఫెయిల్యూర్కి ముఖ్య కారణములు వాంతులు, వికారము, ఫాల్పిఫెరము, మలేరియా వీటిని నియంత్రణలో ఉంచడానికి వెంటనే చికిత్స చేయవలసిన అవసరము ఉంది. రక్తములో ఇస్ఫెక్సన్ నీ అరికట్టడానికి ప్రత్యేకమైన యాంటిబయాటిక్స్ ద్వారా చికిత్స చేయవచ్చు. రక్త కణాలు నష్టమయితే, రక్తాన్ని ఇప్పవలసి వస్తుంది.
- కిందీ రాళ్ళ మూలంగా మూత్ర మార్గములో అవరోధము ఉన్నచో టెలిసోఫ్ ద్వారా లేక ఆపరేషన్ ద్వారా చికిత్స చేసి ఈ అవరోధాన్ని నిర్మాలించాలి.
- వెంటనే చికిత్స చేయడము ద్వారా పాడయిపోయిన కిందీని మరింత ఎక్కువగా పాడవకుండా కాపాడవచ్చు, కిందీ తిరిగి సంపూర్ణముగా పని చేసేలా చేయవచ్చు.

ఈ రోగము వల్ల పాడైపోయిన కిందీలు సరైన చికిత్స వల్ల సంపూర్ణముగా నయమయ్య తిరిగి పనిచేయడము మొదలవుతుంది.

2. అహార నియమముల అలవాట్లుః

- కిడ్నీ సరిగ్గ పని చేయకపోవడము మూలంగా కలిగి నష్టాలను, చిక్కులను తగ్గించుకోవడానికి అహారములో కట్టుదిట్టములు అవసరము.
- మూత్రము యొక్క పరిమాణము దృష్టిలో పెట్టుకుని మంచి నీళ్లు, మిగిలిన పాసీయాలు తీసుకోవడము తగ్గించాలి.
- దాని వల్ల శరీరములో వాపు, ఆయూసము నుండి రక్కించుకోవచ్చును.
- రక్తములో పొట్టాషియము యొక్క పరిమాణము పెరగకుండా ఉండడానికి పండ్రరసము, కొబ్బరి నీళ్లు, డై ప్రూట్స్ వంటివి తీసుకోరాదు. రక్తములో పొట్టాషియము యొక్క పరిమాణము పెరిగితే, గుండకి అపాయము కలగవచ్చును.
- ఉపు తీసుకోవడములో నియంత్రణ వల్ల శరీరములో వాపు, అధిక రక్తపీడనం, శ్వాస తీసుకోవడములో కష్టము (ఆయూసము) ఎక్కువగా దాహము వేయడము లాంటి సమస్యలను అదుపులో ఉంచుతుంది.

3. మందుల ద్వారా చికిత్సః

- మూత్రము ఎక్కువ అవ్వడానికి మందు మూత్రము తక్కువగా అవడము వలన శరీరములో వాపు శ్వాస తీసుకోడవములో కష్టము వంటి సమస్యలను అరికట్టడానికి ఈ మందు చాలా ఉపయోగపడుతుంది.
- వాంతులు, అసిడిటి, కొరకు మందులు కిడ్నీ ఫెయిల్యార్ కారణమువల్ల సంభవించు వాంతులు, ఎక్కిక్కు లాంటివి ఆపడానికి ఈ మందు సేవించడము ఎంతో ఉపయోగకరము.
- మిగిలిన మందులు ఆయూసము, రక్త వాంతులు అవడము, శరీరము బద్రకంగా ఉండడము లాంటి గంభీరమైన సమస్యల నుండి ఉపసయనము కలుగుతుంది.

ఈ రోగములో స్క్రేన మందుల ద్వారా వెంటనే చికిత్స చేస్తే డయాలసిన్ అవసరము లేకుండానే కిడ్నీ నయమవుతుంది.

4. డయాలసిస్

డయాలసిస్ అంటే ఏమిటి?

కిడ్నీ పని చేయకపోవడము మూలంగా శరీరములో చేరుకున్న అనవసరమైన పదార్థాలు, నీరు, లవణము, ఆషము లాంటి రసాయనిక పదార్థముల నుండి కృతిమ పద్ధతిలో రక్తాన్ని శుద్ధపరిచే ప్రక్రియను డయాలసిస్ అని అంటారు.

డయాలసిస్ రెండు విధములు : పెరిటోనియల్ మరియు హిమోడయాలసిస్ డయాలసిస్ గురించి పూర్తిస్థాయి వివరణ 13వ అధ్యాయములో ఇవ్వబడినది.

డయాలసిస్ యొక్క అవసరము ఎష్టుడు ఉంటుంది?

ఎక్కువ్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులందరికి చికిత్స మందుల ద్వారా, ఆహార నియమముతోను చేయబడుతుంది. కానీ కిడ్నీకి చాలా ఎక్కువగా నష్టము వాటిల్లినప్పుడు పూర్తి చికిత్స చేసిన తరువాత కూడా రోగిలక్ష్ణాలు ఎక్కువగా ఉంటే ప్రాణానికి ముఖ్య వచ్చే అవకాశము ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు ఈ రోగులకు డయాలసిస్ అత్యవసరము అవుతుంది. సరైన సమయములో డయాలసిస్ చేయడము వలన రోగికి జీవన దానము చేసినట్లు అవుతుంది.

- డయాలసిస్ ఎన్ని సార్లు చేయవలసి వస్తుంది?
ఈ రోగముతో భాధపడుతున్న రోగి యొక్క పాడయిన కిడ్నీ తిరిగి పూర్తిస్థాయిలో పని చేసేవరకు, డయాలసిస్ కృతిమ రూపములో కిడ్నీ యొక్క పనిని రోగి యొక్క ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుతూ వస్తుంది.
- కిడ్నీ తిరిగి నయమవ్వడానికి 1 నుండి 4 వారాల వరకు సమయము పట్టవచ్చు). అంతవరకు అవసరానికి డయాలసిస్ చేయవలసి వస్తుంది.

మూత్రం ఎక్కువగా గానీ, తక్కువగా గానీ జరిగినచో మూత్రపిండం రోగ నిర్ధారణగా గుర్తించవచ్చు.

- చాలామంది వ్యక్తులలో ఒకసారి డయాలసిన్ చేయిస్తే మళ్ళీ మళ్ళీ డయాలసిన్ చేయవలసి వస్తుందని అనేక అపోహలు ఉంటే ఆప్యుడప్పుడు ఈ భయముతో రోగి డయాలసిన్ చికిత్స చేయించుకోవడములో ఆశ్రమ్మణ చూపిస్తాడు. దీనివలన రోగి యొక్క ఆరోగ్యస్థితి ప్రమాదకరము అయి డాక్టర్ యొక్క ఉపచారానికి ముందే రోగి ప్రాణాలు కోల్పోతాడు.
- రోగులలో కొందరికి మందుల వల్ల, కొంత మందికి డయాలసిన్ వల్ల సరైన చికిత్స చేయడము వల్ల కొన్ని రోజులలోనే రెండు కిడ్నీలు సంపూర్ణముగా పనిచేయడము మొదలవుతుంది. ఆ తరువాత ఆ రోగి సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతుడు అవుతాడు. మందులు, ఆహార నియంత్రణ అవసరము ఉండదు.

**ఎక్కువ్ కిడ్నీ ఫెయిల్యార్లో డయాలసిన్ యొక్క అవసరము
కొద్దిరోజుల వరకే ఉంటుంది.**

10. క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్,

అది రావడానికి కారణాలు

కిడ్సీ రోగులలో క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ (క్రానిక్ కిడ్సీ) చాలా ప్రమాదకరమైన రోగము. ఎందుకంటే ప్రస్తుతము వాడుకలో ఉన్న చికిత్స పద్ధతుల ద్వారా ఈ రోగాన్ని పూర్తిగా నివారించడానికి ఏ విధమైన మందులు లేవు. గత అనేక సంవత్సరాలుగా ఈ రోగము వల్ల బాధపడుతున్న రోగుల సంఖ్య ఎన్నో రెట్లు పెరిగి పోయింది, డయాబెటిస్, అధిక రక్త పీడనం (బ్లూడ్ ప్రెషర్), రాళ్ళ మొదలగు వ్యాధుల సంఖ్య పెరగడమే దీనికి ముఖ్య కారణము.

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ అంటే ఏమిటి?

ఈ రకమైన కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్లలో కిడ్సీ పాడయ్యే ప్రక్రియ చాలా నెమ్ముదిగా కొన్ని నెలలపాటు లేక కొన్ని సంవత్సరాల పాటు అవుతూ ఉంటుంది. చాలా కాలము తరువాత రోగి యొక్క రెండు కిడ్సీలు చాలా చిన్నవిగా అయిపోతాయి. మరియు పని చేయడము ఆగిపోతుంది. ఆ కిడ్సీలను మందులు గాని, ఆపరేషన్ ద్వారాగాని, డయాలసిస్ ద్వారా గాని సరిచెయ్యలేము.

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ రోగులకు ప్రారంభిక దశలో సరి అయిన మందుల ద్వారాను, ఆహార నియంత్రణ ద్వారాను ఉపచారము చేయబడుతుంది.

ఎండ్ స్టేజ్ కిడ్సీ (రెనాల్) డిసీస్ (జ.యస్.కె.డి లేదా జ.యస్.అర్.డి) అంటే ఏమిటి?

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క రోగులలో రెండు కిడ్సీలు మెల్ల మెల్లగా పాడవ్వటము మొదలవుతుంది. కిడ్సీ 90 శాతము కంటే ఎక్కువగా పాడయినప్పుడు లేక పూర్తిగా పని చేయడము ఆగి పోయినప్పుడు, అప్పుడు దాన్ని ఎండ్ స్టేజ్ రెనాల్ డిసీస్ లేక సంపూర్ణ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ అని అంటారు.

ఈ స్థితిలో సరి అయిన మందులు వేసుకుని, ఆహార నియంత్రన పాటించినప్పటికి, రోగి యొక్క ఆరోగ్యము చెడిపోతూ ఉంటుంది. అది

మూత్రంలో ట్రోటీస్, రక్త పీడనం, డయాబెటిస్ కిడ్సీ రోగానికి కారణం.

రష్ట్రీంచుకోవడానికి నియమిత రూపములో డయాలసిస్ లేక కిట్టీ ట్రాన్స్ ప్లాంట్ చేయవలసిన అవసరము ఏర్పడుతుంది.

.క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ లో కిట్టీ మెల్ల మెల్లగా తిరిగి నయమవ్యడానికి వీలులేని విధముగా పాడవుతుంది

క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ అవటానికి ముఖ్య కారణాలు ఏమిటి?

ప్రత్యేకముగా చికిత్స ఇచ్చినప్పటికీ రెండు కిట్టీలు తిరిగి నయమవ్యడానికి వీలు లేకుండా సంభవించే కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ కు ముఖ్య కారణములు ఏ విధముగా ఉంటాయి.

1. డయాబెటిస్ : ఏవ విషయము తెలుసుకుని విచారించవలసిన పరిస్థితి. క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ లో 30 నుండి 40 శాతము వరకు రోగులు లేక ప్రతి ముగ్గురులో ఒక వ్యక్తి గాని డయాబెటిస్ కారణముగా ఈ వ్యాధికి గురి అవుతారు. డయాబెటిస్, క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ కి అన్నింటి కంటే ముఖ్యమైన ప్రమాదకరమైన కారణముగా పేర్కొనబడింది. అందువేత డయాబెటిస్ రోగులపై ఈ రోగము గురించి కనిపెట్టుకుని ఉండవలసిన అవసరము ఎంతైనా ఉంది.
2. అధిక రక్త పీడనము (హై బ్లాడ్ ప్రెషర్) : చాలా దీర్ఘకాలము వరకు రక్తం యొక్క పీడనం అధికముగా ఉంటే, ఈ అధిక పీడనము క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ వ్యాధికి కారణము అవువచ్చు.
3. క్రానిక్ గ్లూమెరులో నెఫ్రిటిస్ : ఈ రకమైన కిట్టీ వ్యాధిలో ముఖములోను, చెతులలోను వాపు కనపుడుతుంది. రెండు కిట్టీలు మెల్ల మెల్లగా పని చేయడము ఆగి పోతుంది.
4. వంశపరంపర్యముగా వచ్చే పాలిసిస్టిక్ కిట్టీ డిసీస్.
5. కిట్టీ రాళ్లు : కిట్టీ మరియు మూత్ర మార్గములో రెండు వైపుల రాళ్లు మూలంగా అవరోధము వల్ల నిరీక్ష సమయములో చికిత్స చేయకపోవడము.

క్రానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ లో కిట్టీ మెల్ల మెల్లగా తిరిగి నయమవ్యడానికి వీలులేని విధముగా పాడవుతుంది

6. చాలా కాలము వరకు తీసుకున్న మందుల వల్ల (నొప్పి నివారణకు తీసుకునే మాత్రలు, భస్యాఫీలు లాంటివి) కిడ్నీకి హానికారక మధ్యవచ్చు.
7. పిల్లలలో కిడ్నీ మరియు మూత్ర మార్గములో ఇస్టేక్షన్ అవ్యాధము.
8. పిల్లలలో పుట్టుకతో ఉన్న ఇస్టేక్షన్ లేక అవరోధము వంటివి.

డయాబెటిస్, అధిక రక్త పీడన క్రానిక్ కిడ్నీ ఫైయల్యార్ యొక్క
ముఖ్య కారణాలు

11. క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క లక్షణాలు, రోగ నిర్దారణ

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ (సి.కె.డి) రెండు కిడ్సీలు పాడవదానికి కొన్ని నెలల నుండి కొన్ని సంవత్సరాల వరకు సమయము వడుతుంది. దీని ఆరంభ దశలో రెండు కిడ్సీలు పని చేసే విధానములో ఎక్కువగా హని కలగకపోవడంతో రోగం లక్షణాలు ఏమీ కనపడవు. కానీ ఆ తరువాత కిడ్సీ మెల్ల మెల్లగా పాడవతూ ఉంటే రోగి యొక్క బాధ పెరుగుతూ ఉంటుంది. రోగి లక్షణాలు, కిడ్సీ పని చేస్తున్న విధానము దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ రోగాన్ని మూడు దశలుగా విభజించవచ్చు. ప్రాథమిక, మధ్యమ మరియు అంతిమ.

ప్రాథమిక అవస్తలో కనిపించే లక్షణాలు :

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ మొదటి దశలో కిడ్సీ యొక్క పని చేసే శక్తి 35 నుండి 50 శాతము వరకు తక్కువ అయినప్పుడు, రోగికి ఏ విధమైన సమస్యలు గానీ, బాధలు గానీ కనపడవు.

అకస్థాత్మగా రోగి నిర్దారణ :

ఈ దశలో ఇతర వ్యాధుల యొక్క పరీక్షలు గాని మెడికల్ చెక్ ఆఫ్ గాని చేయించుకున్నప్పుడు చాలా మంది రోగులలో ఈ రోగము యొక్క నిర్దారణ అకస్థాత్మగా అనిపిస్తుంది. ఈ సమయములో రక్తములో క్రియాటిన్, యూరియాల పరిమాణము కొంచెం ఎక్కువగా ఉంటుంది. ముఖము వాయిదము ముఖ్యంగా ఉదయము పూట కనపడితే అది ఈ రోగానికి మొట్ట మొదటి సూచన.

అధిక రక్త పీడనం :

ఎవరైనా 30 సంవత్సరాల వయస్సు కంటే తక్కువ వయస్సు ఉన్న వారికి అధిక రక్త పీడనము అయి పరీక్ష చేసినప్పుడు రక్త పీడనము చాలా ఎక్కువగా (అంటే 220/110) ఉంటే, అది మందులు వాడినప్పటికి అదుపులోకి రాకపోతే దానికి కారణము క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ అవ్వవచ్చు.

**క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ రోగులలో
రక్త పీడనం చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది.**

మాధ్వమిక అవస్తలో కనిపించే లక్షణాలు :

కింద్ని యొక్క పని చేసే శక్తి 65 నుండి 80 శాతము వరకు తక్కువగా అయినప్పుడు రక్తములో క్రియాటిన్, యూరియాల పరిమాణములో క్రమేపి వృద్ధి కనపడుతుంది. ఈ అవస్తలో కూడా కొంత మంది రోగులలో ఏ విధమైన లక్షణాలు కనిపించవ. అయితే చాలా మంది రోగులలో నీరశము, రక్తము తక్కువగా ఉండడము, శరీరములో వాపు కనపడటము, అధిక రక్త పీడనం ఉండటము, రాత్రులు మూత్ర విసర్జన ఎక్కువ సార్లు అవ్వడము వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి.

అంతిమ అవస్తలో కనిపించే లక్షణాలు :

కింద్ని యొక్క పనిచేసే శక్తి 80 శాతము వరకు తగ్గి పోయినప్పుడు, అంటే 20 శాతము పని చేయ గలుగుతున్నప్పుడు, కింద్ని ఫెయిల్యార్ యొక్క లక్షణములు ఎక్కువగా అవుతుంటాయి. అయినప్పటికి చాలా మంది రోగులలో మందుల ద్వారా ఉపచారము చేయడము వల్ల ఆరోగ్యము సంతోషదాయకంగా ఉంటుంది. కింద్ని యొక్క కార్బోక్సిల్ మత 85 నుండి 90 శాతము వరకు తగ్గిపోయినప్పుడు అంటే 10 నుండి 15 శాతము వరకే పని చేయు కలిగినప్పుడు దానిని ఎండ స్టేజ్ కింద్ని ఫెయిల్యార్ అని అంటారు. కింద్ని ఫెయిల్యార్ యొక్క ఈ దశలో మందులు తీసుకున్నప్పటికి రోగి యొక్క సమస్యలు నియంత్రణలోకి రాకపోవచ్చను. డయాలసిన్ లేక కింద్ని ట్రాన్స్ఫోర్మేషన్ యొక్క అవసరము అవుతుంది.

కింద్ని ఎక్కువగా పాడవడముతో శరీరములో రక్తము శుభ్రపరిచే క్రియలో నీరు, ఆమ్లము, లపణములను సంతులనముగా ఉంచడములో స్పష్టత కనపడదు. రోగికి కలగపోయే సమస్యలు ఎక్కువ అవడము మొదలవుతాయి.

**భోజనము రుచించకపోవడము, నీరశము, వికారముగా ఉండడము
చాలా మంది కింద్ని రోగులలో ముఖ్య లక్షణాలు**

అంతిమ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క సామాన్యమైన లక్షణాలు :

ప్రతి రోగిలో కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క లక్షణాలు, ఆ లక్షణాల గంభీరత రకరకాలుగా ఉంటాయి. ఈ అవస్తలో కనపడే లక్షణాలు ఈ ప్రకారముగా ఉంటాయి.

- భోజనము రుచించకపోవడము, వాంతులు, ఎక్కిశీ రావడము
- నీరశంగా ఉండడము, బరువు తగ్గిపోవడము.
- కొద్దిగా పని చేయగానే అలసిపోవడము, ఆయుసము రావడము
- రక్తము పాలి పోవడము (ఎనీమియా). కిడ్సీలో తయారు అయ్యే ఎప్రిత్రోయెబిన్ అనే హోర్స్‌న్ తక్కువ అవ్వడముతో శరీరములో రక్తము తక్కువగా తయారు అవ్వడము.
- శరీరము దురద పుట్టడము.
- జ్ఞాపక శక్తి తగ్గిపోవడము, నిద్రపోచు రీతిలో మార్పులు.
- మందులు వాడినప్పటికి రక్త పీడనం అదుపులోకి రాకపోవడము.
- ప్రీలలో మాసికములలో అనియాత్యు (మెప్రైయల్ సైకిల్ ఇల్రెగ్యులర్ గా అవడము), పురుషులలో నపుంసకత చోటు చేసుకోవడము
- కిడ్సీలో తయారు అయ్యే విటమిన్ “డి” తక్కువగా తయారు అవ్వడము వల్ల పిల్లలు ఎత్తుగా ఎదగకపోవడము, వయస్సు మళ్ళీన వారిలో ఎముకలలో నొప్పి పుట్టడము.

అంతిమ దశ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క గంభీర లక్షణాలు :

కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ కారణాల వల్ల సంభవించే సమస్యలు ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికి సరైన చికిత్స చేయకపోతే క్రింద వివరించిన సమస్యలు ఎదురోతాయి.

మందులు తీసుకున్న తరువాత కూడా రక్తము పాలిపోవడము
తగ్గకపోతే దానికి కారణం క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ అవ్వచ్చు.

- అత్యధికంగా ఆయాశము రావడము
- రక్తము వాంతులు చేసుకోవడము
- రోగికి సగము నిద్రగా ఉండడము, శరీరము బాధాకరంగా ఉండడము, స్నృహ తప్పుతూ ఉండటము.
- రక్తములో పొట్టాషియము ఎక్కువగా ఉండి గుండెపై ప్రభావము పడటము, దానివల్ల గుండె అకస్యాత్తుగా ఆగిపోవడము.

రోగ నిర్దారణ :

రోగ యొక్క సమస్యలను చూసి లేక రోగికి కింద్ని ఫెయిల్యూర్ అయిందేమో అన్న అనుమానము వచ్చినప్పుడు గాని క్రింద వివరించిన పరీక్షల ద్వారా రోగము నిర్దారణ చెయ్యివచ్చును.

1. రక్తములో హిమోగ్లోబిన్ పరిమాణము :

హిమోగ్లోబిన్ యొక్క పరిమాణము కింద్ని రోగులలో తక్కువగా ఉంటుంది.

2. మూత్ర పరీక్ష :

మూత్రము ద్వారా ప్రోటీన్ పోతుంటే, అది క్రానిక్ కింద్నికి మొదటి బయానక సూచన. మూత్రము ద్వారా ప్రోటీన్ పోవడము కింద్ని ఒకటే గాక మిగిలిన కారణాల వల్ల కూడా అవ్యవచ్చు. అందుచేత మూత్రము ద్వారా ప్రోటీన్ పోతున్నట్లయితే అది తప్పకుండా కింద్ని మూలాన్నే అని కూడా అనలేదు. మూత్రము యొక్క ఇన్ఫెక్షన్ పరీక్ష కూడా ఈ పరీక్ష కొరకు చేయవచ్చు.

3. రక్తములో క్రియాటినిన్ మరియు యూఅియా పరీక్షలు :

క్రానిక్ కింద్ని యొక్క నిర్దారణ, దాని చికిత్స కొరకు ఈ పరీక్ష అన్నింటి కంటే ముఖ్యమైనది. కింద్ని ఎక్కువగా పాడపుతూ ఉంటే రక్తములో క్రియాటినిన్,

అధిక రక్త పీడనము ఉండటము, మూత్రము ద్వారా ప్రోటీన్ పోవడము ఈ రోగము యొక్క మొత్త మొదటి సూచన కావచ్చు.

యూరియాల పరిమాణము ఎక్కువ అవుతూ ఉంటుంది. కిడ్నీ రోగులకు నియమిత అవధిలో ఎప్పటికప్పుడు ఈ పరీక్ష చేయస్తుంటే, కిడ్నీ ఎంత వరకు పాడయింది, చికిత్స వల్ల ఎంత వరకు మెరుగు అయింది అన్న విషయము తెలుస్తుంది.

4. కిడ్నీ యొక్క సోనోగ్రఫి:

కిడ్నీ డాక్టరుల మూడవ కన్న అని చెప్పబడే ఈ పరీక్ష కిడ్నీ ఏ కారణము చేత పాడయింది అని తెలుసుకోవడానికి అతి ముఖ్యమైనది. చాలా వరకు కిడ్నీ రోగులలో కిడ్నీ చిన్నదిగా అవుడము. (కుచించుకు పోవడము) అవుతుంది. ఎక్యూట్ కిడ్నీ, డయాబెటిస్, ఎమైలోడోసిస్ వంటి రోగాల కారణముగా కిడ్నీ పాడయినప్పుడు కిడ్నీ యొక్క ఆకారములో పెరుగుదల కనిపిస్తుంది. కిడ్నీలో రాళ్ళు, మూత్ర మార్గములో అవరోధము, పాలిసిస్టిక్ కిడ్నీ వ్యాధి వంటి కారణాల వల్ల కలిగే కిడ్నీ యొక్క రోగ నిర్ధారణ కూడా సోనోగ్రఫి ద్వారా చెయ్యవచ్చును.

5. ఇతర పరీక్షలు :

క్రానిక్ కిడ్నీ రోగులకు చేసే ఇతర రక్త పరీక్షలలో సీరం, ఎలక్ట్రోలైట్, కాల్సియము, పాస్పరస్, ప్రోటీన్, బి- కార్బోనేట్ వంటివి ఉంటాయి. కిడ్నీ సరిగ్గా పని చేయుకపోవడము మూలంగా వచ్చే ఇతర సమస్యల గురించి తెలుసుకోవడానికి ఈ పరీక్షలు ఉపయోగపడతాయి.

**సోనోగ్రఫిలో రెండు కిడ్నీలు చిన్నవిగాను కుచించుకుపోయినట్టుగాను
ఉంటే, అది క్రానిక్ కిడ్నీ యొక్క సూచన.**

12. క్రానిక్ కిడ్సీ యొక్క చికిత్స

క్రానిక్ కిడ్సీ యొక్క చికిత్స ముఖ్యముగా మూడు రకాలు :

1. మందులు పురియు ఆహార నియంత్రణ
2. డయాలసిస్
3. కిడ్సీ ట్రాన్స్ప్లాంట్

క్రానిక్ కిడ్సీ డిసైస్ (సి.కె.డి) ప్రారంభ దశలో అంతే కిడ్సీ బాగా పాడవకుండా ఉన్నప్పుడు, రోగ నిర్దారణ అయిన తరువాత మందుల ద్వారా, ఆహార నియంత్రణ ద్వారా ఉపచారము చేయబడుతుంది.

రెండు కిడ్సీలు ఎక్కువగా పాడవటముతో కిడ్సీ పని చేయగలిగే శక్తి చాలా కీష్టమైన స్థితికి దిగజారిపోతే అప్పుడు డయాలసిస్ చేయవలసిన అవసరము వుంటుంది. ఆ రోగులలో కొంత మంది కిడ్సీ ట్రాన్స్ప్లాంట్ లాంటి విశిష్టమైన చికిత్స చేయించుకుంటారు.

మందులు, ఆహార నియంత్రణ ద్వారా ఉపచారము :

క్రానిక్ కిడ్సీ రోగులకు మందులు, ఆహార నియంత్రణ ద్వారా చికిత్స ఎందుకు మహాత్మపూర్వమైనది?

కిడ్సీ ఎక్కువగా పాడవ్యటము మూలంగా చికిత్సకు అవసరమైన డయాలసిస్, కిడ్సీ ట్రాన్స్ప్లాంట్ చేయడానికి అయ్యే ఖర్చు అత్యధికముగా ఉంటుంది, అంతే గాక అవి అన్ని చోట్ల అందుబాటులో ఉండవు. పైగా రోగికి సంపూర్ణముగా ఆరోగ్యవంతుడు అవుతాడని బరోసా కూడా ఉండదు. క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్ ఆరంభములో మందుల ద్వారాను, ఆహార నియంత్రణ ద్వారాను తక్కువ ఖర్చులో అన్ని ప్రదేశాలలోను సులభముగా చికిత్స అవుతుంది. అందువలన మనము మందుల ద్వారా, ఆహార నియంత్రణ ద్వారా కిడ్సీ పాడవ్యకుండా ఎందుకు రాళ్లించుకోకూడదు?

రెండు కిడ్సీలు పాడైన (ఖరాబు) ఉండవచ్చును.
అయిన తరువాత కూడా సరైన ఉపచారముతో చాలా కాలము ఆరోగ్యవంతముగ ఉండొచ్చును.

క్రానిక్ కిడ్సీ రోగులు చాలా మందులు, అపోర నియంత్రణ ద్వారా, చికిత్స వల్ల లాభాన్ని పొందడములో ఎందుకు అసఫలము అవుతారు?

క్రానిక్ కిడ్సీలో ఆరంభము నుండి సరి అయిన చికిత్స తీసుకుంటే, కిడ్సీ పాడవ్వకుండా రక్షించుకోవచ్చు. కాని ఈ రోగము యొక్క లక్షణములు ప్రారంభ దశలో తక్కువగా కనిపించడం మూలంగా రోగి తన యొక్క దిన చర్యలను చాలా సులభముగా చేయగలుగుతాడు. అందుచేత డాక్టర్ ద్వారా లభించే విస్తృత వివరాలు, సలహాలు తీసుకున్నప్పటికీ రోగము యొక్క గంభీరతను, సరైన సమయములో తీసుకున్న చికిత్స వల్ల లాభములను కొంత మంది రోగులు, వారి యొక్క కుటుంబ సభ్యులు అర్థము చేసుకోరు.

చాలా మంది రోగులలో చికిత్సకు సంబంధించిన అజ్ఞానము, నిరక్ష్యత కనిపిస్తూ వుంటాయి. అనియమితముగాను, యోగ్యము కానిది, అసంపూర్ణమైనది వంటి చికిత్సల వల్ల కిడ్సీ చాలా త్వరగా పాడవ్వటము, చాలా తక్కువ సమయములోనే ఆరోగ్యము క్షీణించడంతో దయాలసిన్, కిడ్సీ ప్రాన్స్పెలాస్ట్ వంటి ఖరీదైన చికిత్సలు అవసరమవుతాయి. చికిత్సలో నిరక్ష్యము వల్ల, ఆలస్యము చేయటం వల్ల చాలా మంది రోగుల ప్రాణానికి కూడా ముప్పు తెచ్చుకోవడము జరుగుతుంది.

మందుల ద్వారా, అపోర నియంత్రణ ద్వారా చికిత్స చేయడములో ఉద్దేశ్యము ఏమిటి?

క్రానిక్ కిడ్సీలో మందులు, అపోర నియంత్రణ ద్వారా చేయబడే ఉపచారము యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యము ఈ విధముగా ఉంటుంది.

1. ఈ రోగము మూలంగా రోగికి కలిగే సమస్యల నుండి రోగికి ముక్కిని కలిగించడము.

క్రానిక్ కిడ్సీ రోగులకు ఆరంభ దశలో తీసుకునే ఉపచారము చాలా లాభదాయకముగా ఉంటుంది.

2. కిడ్నీకి ఇప్పుడున్న పని చేసే శక్తిని కాపాడుకుంటూ కిడ్నీ పాడవ్యకుండా రక్కించుకోవడము అంటే కిడ్నీ తీవ్రంగ పాడవ్యకుండ రక్కించుకోవడము.
3. సరైన ఉపచారము ద్వారా ఆరోగ్యాన్ని సంతోష పూర్వకముగా ఉంచడము, దయాలసిన్, కిడ్నీ ట్రాన్స్ప్లాష్ట్ వీలయినంతపరకు ఆపదానికి ప్రయత్నము చేయడము.

క్రానిక్ కిడ్నీ యొక్క ఉపచారము మందుల ద్వారా, ఆపణి నియంత్రణ ద్వారా ఏ విధముగా చేసేారు?

క్రానిక్ కిడ్నీకి మందుల ద్వారా చేయబడే చికిత్స ఈ క్రింద వివరించిన విధంగా ఉంటుంది.

1. క్రానిక్ కిడ్నీ తార్ఱాలకు డిక్టు:

- దయాబెటీస్ మరియు అధిక రక్త పీడనంలకు సరైన చికిత్స
- మూత్రములోని ఇస్ఫేక్స్ కు ఆవసరమైన చికిత్స
- రాళ్ళను నిర్మాలించడానికి ఆవసరమైన ఆపరేషన్ గాని లేక దూరదర్శిని ద్వారా చికిత్స.

2. కిడ్నీ పని చేసే శక్తిని కాపాడుకోవాలి ఉపచారము:

- అధిక రక్త పీడనంను నియంత్రణలో ఉంచడము
- శరీరములో నీరు యొక్క పరిమాణము తగు పాళల్లో ఉంచడము
- శరీరములో పెరిగి ఉన్న ఆఘ్య పాడవ్యకుండ పరిమాణము (అసిడోసిస్) యొక్క చికిత్సకు సోడియము బై కార్బోనేట్ ఉపయోగించడము.

3. క్రానిక్ కిడ్నీ తల్లి ఉత్సవమైన లక్ష్యాలకు ఉపచారము :

- అధిక రక్త పీడనాన్ని నియంత్రనలో ఉంచడము.

ఈ రోగాన్ని ఆపదానికి కిడ్నీ పాడవ్యకొని గల తార్ఱాలకు ఉపచారము చేయడము అతి ముఖ్యము.

- శరీరములో వాపు తగ్గడానికి మూత్రము ఎక్కువగా అవ్యాదానికి మందులు (డైయురిటిక్స్) వాడడము.
- వాంతులు, వికారము, ఆసిడిటి వంటి వాటికి సరైన మందుల ద్వారా ఉపచారము.
- ఎముకల పటిష్టతకు కాల్షియము మరియు విటమిన్ “డి” ద్వారా ఉపచారము చేయడము.
- రక్తము పొలి పోయే సమస్యను అరికట్టడానికి విటమిన్ మందులు, ఎరిత్రోపోయిటిన్ డ్యూక్స్ ఇంజెక్షన్ ద్వారా ఉపచారము.

4. కిట్నీకి సంభవంచే ఏ విధమైన అపాయములనైనా ఉపాయము :

కిట్నీకి అపాయము కలిగించే మందులు అనేక రకాలైన యాంటి బయాటిక్స్, నోప్పిని నివారించే మందులు, ఆయుర్వేదిక్ భస్యాలు వంటివి ఉపయోగించరాదు.

కిట్నీకి అపాయము కలిగించే ఇతర రోగాలకు (విరోచనాలు, వాంతులు, మలేరియా, సెప్టిసెమియా వంటి రోగాలు) వెంటనే చికిత్స చేయ్యాలి.

కిట్నీకి నేరుగా నష్టమైని కలిగించే రాళ్ల, మూత్ర మార్గములో ఇస్ఫేక్షన్ వంటి రోగాలకు త్వరగా చికిత్స చేయ్యాడము.

పొగ తాగ కూడదు, తమలపాకు, గుట్టూ సారా వంటివి సేవించకూడదు.

5. క్రూనిక కిట్నీ ఫియుల్వూర్ వల్ భవిష్యత్తులో తీసుకునే చికిత్సలకు తయారుగా ఉండటము :

- రోగ నిర్ధారణ తరువాత, ఎడమ చేతి సరములకు (వెయిన్స్) కష్టమేమి కలగకుండా వాటిని కాపాడానికి రక్త పరీక్షల కౌరకు ఆ సరముల నుండి రక్తము తీయకూడదు, ఏ విధమైన ఇంజెక్షన్లు తీసుకోరాదు గ్లూకోస్ బోటిల్ కూడా ఆ చేతికి తగిలించరాదు.

శరీరములో గాని మూత్రములో గాని ఇస్ఫేక్షన్ వెంటనే పూర్తిగా చికిత్స చేస్తే కిట్నీ పాడవకుండా రక్కించుకోవడములో మహాత్మవ్యాఖ్యాన పాత్ర ఉంటుంది.

- కిట్టీ బాగా పాడైన పక్కములో ఎడమ చేతి యొక్క దమని సిరాక జోడించి ఎ.వి ఫిస్టులా (అర్దెరియో వేయిన్ ఫిస్టులా) తయారు చేయవలసి ఉంటుంది.
- అది చాలా కాలము వరకూ హిమోడయాలసిన్ చేయడానికి అవసరము అవుతుంది. హెపతైటిస్ “బి” వాక్సిన్ ఇంజెక్షన్ యొక్క కోర్స్ వీలైనంత త్వరలో తీసుకుంటే డయాలసిన్ లేక కిట్టీ ట్రూన్స్ప్లాష్ జరుగుతున్న సమయములో హెపతైటిస్ “బి” వల్ల హోని జరగకుండా చూసుకోవచ్చు.

6. అపోర నియంత్రణ :

ఉప్పు (సోడియము) : అధిక రక్త పీడనంను నియంత్రణలో ఉంచడానికి, శరీరములో వాపు తక్కువగా ఉండేలా చేయడానికి ఉప్పు తక్కువగా తినాలి. ఇటువంటి రోగుల ఆహారములో ప్రతి రోజు 3 గ్రాముల కంటే ఉప్పు ఎక్కువ తినకూడదు. ఎక్కువగా ఉప్పు ఉండే తిండి పదార్థాలు అంటే అప్పడాలు, పచ్చళ్ళు, అమ్మార్, వేఫర్స్ లాంటివి తినకూడదు.

తాగే నీటి పరిమాణము : మూత్రము తక్కువగా అవడముతో శరీరములో వాపు ఉండటము, శ్వాస తీసుకోవడము కష్టముగా ఉండటము జరుగుతుంది. అలా శరీరములో వాపు ఉంటే నీరు, ఇతర ద్రవ పదార్థాలు తక్కువగా తీసుకోవాలి. దానివల్ల వాపును తగ్గించగలుగతాము. ఎక్కువ వాపుగా ఉన్నప్పుడు దానిని తగ్గించడానికి 24 గంటలలో అయ్యే మూత్రము కంటే తక్కువ పరిమాణములో నీళ్లు, ఇతర ద్రవ పదార్థాలు తీసుకోవడానికి సలహా ఇవ్వబడుతుంది.

పోటాషియము : కిట్టీ రోగ బాధితులకు ఎక్కువగా పోటాషియము ఉండే ఆహార పదార్థాలు అంటే పళ్లు, డై ట్రూట్స్, కొబ్బరి బొండాము నీళ్లు లాంటివి తక్కువగా తీసుకోమని గాని, లేక పూర్తిగా మానేయమని గాని సలహా ఇవ్వబడుతుంది. పోటాషియము యొక్క పరిమాణము ఎక్కువ అయితే గుండె పై ప్రాణ సంకటమవ్వగలిగే గంభీర ప్రభావము పడుతుంది.

కానిక్ కిట్టీ ఫెయిల్యూర్ అపోర పానీయాల నియంత్రణ వల్ల కిట్టీ ఖరాయ అవుకుండా రక్కించవచ్చు.

ప్రోటీన్ : కిడ్నీ రోగులకు ఎక్కువగా ప్రోటీన్ ఉండే ఆహార పదార్థాలను తీసుకోవద్దని సలహా ఇవ్వబడుతుంది. శాకాహారము తినే రోగులకు ఆహారము విషయములో పెద్దగా మార్పులు చేయవలసిన అవసరము లేదు.

నియమిత ప్రకారము ప్రోటీన్లు ఉండే ఆహార పదార్థాలు అంటే పప్పులు తక్కువగా తీసుకోమని సలహా ఇవ్వబడుతుంది.

క్యాలరీ : శరీరానికి తగు పాలల్లో కావలసిన క్యాలరీలు (35 కిలో కేలరీ/కెజీ) శరీర పోషణకు, ప్రోటీన్లకు అనవసరముగా ఖర్చు పెట్టుకుండా ఉండడానికి కావాలి.

ఫాస్పురన్ : ఫాస్పురన్ ఉండే ఆహార పదార్థాలు కిడ్నీ రోగులకు తక్కువగా తీసుకోవాలి.

కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులకు ఆహార విషయాలకు సంబంధించిన సూచనలు విస్తృతముగా 27వ అధ్యాయములో ఇవ్వబడినవి.

క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులకు మందుల ద్వారా చేసే చికిత్సలో అన్నింటికంటే మహాత్మపూర్ణమైన చికిత్స ఏమిటి?

ఈ రోగము యొక్క చికిత్సలో అధిక రక్త పీడనంను ఎల్లప్పుడు నియంత్రణలో ఉంచటము అన్నిటికంటే మహాత్మపూర్ణమైన చికిత్స. కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులలో ఎక్కువ మందికి రక్త పీడనము ఎక్కువగా ఉండటము కనిపిస్తుంది. దానివల్ల అప్పటికే వ్యాధివలన బలహీనముగా ఉన్న కిడ్నీకి మరింత భారము వేసి దానికి మరింత నష్టాన్ని కలిగింప చేస్తుంది.

రక్త పీడనంను అలికట్టడానికి ఈ మందు ఎక్కువగా ఉపయోగపడుతుంది?

అధిక రక్త పీడనంను నియంత్రణలో ఉంచడానికి మందుల ద్వారా చికిత్స కిడ్నీ రోగ నిపుణులైన నెప్రోలజిస్ట్ లేక ఫిజియోలాజిస్ట్ చేస్తారు, ఆ వైద్యులు ఇచ్చే మందుల ద్వారానే చికిత్స చేయబడుతుంది. రక్త పీడనంను అరికట్టడానికి కాల్వియము ఛానల్ బ్లాకర్స్, బీటా బ్లాకర్స్, డైయురిటిక్స్, వంటి మందులను ఉపయోగిస్తారు.

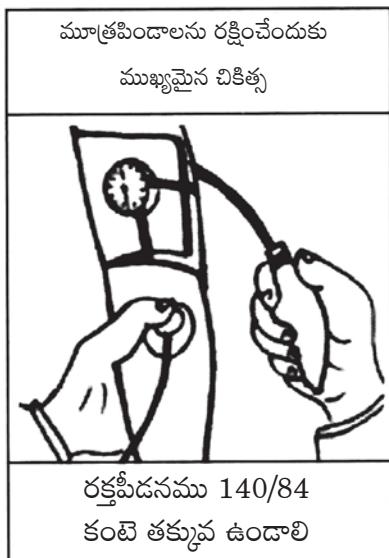
**కిడ్నీ సురక్షణకు రక్త పీడనంను నియంత్రణలో ఉంచడమే
అన్నింటికంటే మహాత్మపూర్ణమైన ఉపచారము**

కిడ్నీ ఫెయిల్యార్ ఆరంభ దశలో ఎ.సి.ఇ లేక ఎ.ఆర్.బి వంటి మందులను విశేషముగా ఇస్తూ ఉంటారు. ఈ మందులు రక్త పీడనాన్ని తక్కువగా ఉంచడమే కాక అనారోగ్యముగా ఉన్న కిడ్నీని త్వరగా పాడవ్వకుండా ఆ ధాతిని తగ్గించడములో లాభదాయకమైన పని చేస్తుంది.

క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యార్ రోగులలో రక్త పీడనం ఎంత వరకు ఉండవచ్చు?

కిడ్నీని ఎక్కువ పాడవ్వకుండా రక్కించడానికి రక్తము యొక్క పీడనం ఎప్పుడూ 140/84 కంటే తక్కువగా ఉండాలి.

రక్త పీడనం హాద్దులలోనే ఉంది అని ఎలా తెలుస్తుంది? దేనికి ఎటువంటి పద్ధతి ఉత్సమమైనది?

నియమిత కాలములో డాక్టర్ వద్దకు వెళ్ళి రక్త పీడనము కొలిపించుకుని రక్త పీడనం సరిగ్గా ఉండా లేదా అని తెలుకోవచ్చు. కిడ్నీ సురక్షణకు బ్లడ్ ప్రైపర్ ఎల్లప్పుడు నియంత్రణలో ఉంచడం చాలా అవసరము. డయాబెటిస్ రోగి స్వయంగా గ్లూకోస్ మిటిర్స్‌తో రక్తములో గ్లూకోస్ పరిమాణమువలా కొలుచుకుంటారో అలాగే కుటుంబములోని సభ్యులు బ్లడ్ ప్రైపర్ కోలవడము నేర్చుకుంటే అది చాలా శ్రేష్ఠమైన ఉపాయము. ప్రతిరోజు బ్లడ్ ప్రైపర్ కొలిచి దైర్లో

రాసుకుని డాక్టర్కి చూపిస్తే డాక్టర్ మందులలో అవసరమెన మార్పులు చెయ్యడానికి అస్థారము ఉంటుంది.

కిడ్నీ ఫెయిల్యార్లో ఉపయోగపడే డయులటీక్స్ మందులు ఏమిటి?

కిడ్నీ ఫెయిల్యార్ వల్ల మూత్రము తక్కువగా అవడముతో శరీరములో వాపు, శాస్త్ర తీసుకోవడములో సమస్యలు అవునచ్చు. డయులటీక్స్ అనే పేరుతో గుర్తింపబడే మందులు మూత్రము యొక్క పరిమాణమును పెంచి శరీరములో వాపు నుంచి, శాస్త్ర తీసుకోవడములో

ఉండే సమయ నుండి ఉపశమనాన్ని కలిగిస్తుంది. ఈ మందులు మూత్రమును పెంచడానికి ఉపయోగపడుతుంది గాని కిట్టి పని చేయడాన్ని మెరుగు పరచడానికి ఏ మాత్రము ఉపయోగపడదు.

కిట్టి ఫెయిల్యూర్ లో రక్తము పాలిపోయినప్పుడు తీసుకోవలసిన చికిత్స పాఠించి?

దీని కోసము అవసరమైన ఐరన్ మరియు విటమిన్స్ కూడిన మందులు ఇస్తారు. కిట్టి ఎక్కువగా పాడయినప్పుడు ఈ మందులు ఇచ్చినప్పటికీ హిమోగ్లోబిన్ తక్కువగా ఉండడము సంభవిస్తుంది. అటువంటి రోగులకు ఎరిత్రోపో ఇటిన్ ఇంజెక్షన్ ఇవ్వలదుతుంది. ఈ ఇంజెక్షన్ యొక్క ప్రభావము వల్ల హిమోగ్లోబిన్ పెరుగుతుంది. ఈ ఇంజెక్షన్ సురక్షితముగా, దాని ప్రభావము ఉండేలా సరలమైన పద్ధతిలో ఇవ్వవచ్చు. కానీ ఎక్కువ ఖరీదైనది అవ్యాధము కారణముగా రోగులందరు ఈ ఇంజెక్షన్ కొరకు ఖర్చు పెట్టలేరు. అటువంటి రోగులకు రక్త దానము తీసుకోవడము తక్కువ ఖర్చుతో కూడిన పని, కాని ఈ చికిత్సలో ఎక్కువ అపాయము ఉంటుంది.

రక్తము పాలిపోతే చికిత్స ఎందుకు అవసరము?

రక్తములోని హిమోగ్లోబిన్ ఉపిరి తిత్తుల నుండి ఆక్సిజన్సు తీసుకుని పూర్తి శరీరానికి అందజేయడములో ఒక మహాత్మపూర్ణమైన పని చేస్తుంది. రక్తము పాలిపోవడము వల్ల తెలిసేది ఏమిటంబే రక్తములో హిమోగ్లోబిన్ తక్కువగా ఉందని. దీనివల్ల రోగికి నీరశముగా ఉంటుంది మరియు త్వరగా అలసిపోతుంటాడు. కొంత పని చేసిన పిమ్మట రోగికి ఆయాసము రావడము, చాతిలో నొప్పి పుట్టడము జరుగుతుంది. శరీరములో రోగాలను ఎదుర్కొనే శక్తి తగ్గిపోతుంది. అంతేగాక అనేక రకాల సమస్యలను ఎదుర్కొపులసి వస్తుంది.

అందుచేత కిట్టి ఫెయిల్యూర్ రోగులు ఆరోగ్యముగా ఉండాలంటే రక్తములో హిమోగ్లోబిన్ తక్కువగా ఉండే సమయకు ఉపచారము చేయించుకోవడము అవసరము. రక్తము తక్కువగా ఉండడము వల్ల దాని చెడు

క్రానిక కిట్టి ఫెయిల్యూర్ లో రక్తము పాలిపోవడానికి క్రేప్స్మైన ఉపచారము మందులు, ఎరిత్రోపోఇటిన్.

ప్రభావము గుండె పని చేసే తీరు మీద కూడా పడుతుంది. దీనివల్ల హిమోగ్లోబిన్ పెంచడము అత్యవసరమైన విషయము.

7. నెప్రోలజిస్ట్ ద్వారా రోగికి నియమిత సమయములో పరీక్షలు చేయించడము, ఉపచారము చేయించుకోవడము :

- కిందీకి జరగబోయే నష్టము నుండి రక్తించుకోవడానికి రోగి నియమిత సమయంలో నెప్రోలజిస్ట్ ని కలసి సలహా తీసుకోవడము, పరీక్షలు చేయించుకోవడము అత్యంత అవసరము.
- నెప్రోలజిస్ట్ రోగి యొక్క సమస్యలను, కిందీ యొక్క కార్య క్షమతను దృష్టిలో పెట్టుకుని అవసరమైన ఉపచారమును నిర్ణయిస్తారు.

క్రానిక్ కిందీ ఫెయిల్యూర్లో ఆరోగ్యాన్ని సరిగ్గా ఉంచడానికి రక్తములో హిమోగ్లోబిన్ పరిమాణమును నియంత్రణలో ఉంచడము చాలా మహత్వపూర్ణమైన విషయము.

13.డయాలసిన్

రెండు మూత్రపిండాలు పనిచేయడం ఆపివేసినప్పుడు అట్టి స్థితిలో వాటిని కృతిమమముగా పనిచేయించే విధానాన్ని డయాలసిన్ అంటారు.

డయాలసిన్ యొక్క పని ఏమిటి?

కింద తెలుపబడినవి డయాలసిన్ చేసే ముఖ్యమైన పనులు:

1. క్రియాటినిన్, యూరియా లాంటి వృద్ధ ఉత్పత్తులను రక్తంలో నుంచి వేరు చేసి శుద్ధి పరచడం.
2. శరీరములో నుంచి అధిక నీటిని తీసివేసి తగిన మోతాదులో నీరు నిలువ ఉండేలా చూసుకోవడం.
3. పొట్టాషియం, సోడియం లాంటి భునిజాలను శరీరంలో తగిన మోతాదులో ఉంచడం.
4. శరీరంలో జమ అయిన అధిక యాసిడ్ (ఆమల్లాల)ను తగ్గించి తగిన స్థాయిలో ఉంచడం.

డయాలసిన్ ఎష్ట్యూట్ అవసరం పడుతుంది?

మూత్రపిండాల పనితీరు తగ్గడం లేదా మూత్రపిండాలు మొత్తంగా పనిచేయడం ఆపివేసినప్పుడు మందులు వాడుచున్నా, మూత్రపిండ రోగ లక్షణాలు (వాంతులు, ఆతురత, నీరసముగా అనిపించడం, శ్వాస తీసుకోవడంలో భాధ లాంటివి) ఎక్కువైనప్పుడు, ఇట్టి అవస్థలో డయాలసిన్ అవసరం పడుతుంది. రక్త పరీక్షలో సీరం క్రియాటినిన్ 8-10 మీ.గ్రా. కంటే అధికముగా ఉన్నదని నిర్ధారించి నప్పుడు డయాలసిన్ చేయించవలెను.

మూత్ర పిండాలు మళ్ళీ పనిచేయడం ప్రారంభస్తాయా?

లేదు. క్రోనిక్ కిష్టీ ఫెయిల్యూర్ రోగులలో డయాలసిన్ తరువాత కూడా మూత్రపిండాలు పని చేయవో. అట్టి రోగులలో డయాలసిన్

డయాలసిన్ మూత్రపిండాలను కృతిమముగా పనిచేయించే ఒక ప్రత్యామ్నాయము.

మూత్రపిండాలను కృతిమముగా పనిచేయించే ఒక ప్రత్యామ్నాయము మరియు వారి ఆరోగ్య పరిస్థితి సరిగ్గా ఉంచుకోవడానికి క్రమము తప్పకుండా డయాలసిస్ చేయించుకోవడం చాలా అవసరం.

కానీ ఎక్కువుగా ఫెయిల్యూర్ ఉన్న రోగులలో కొద్ది సమయం కొరకు డయాలసిస్ అవసరము ఉంటుంది. ఇట్టి రోగులలో కొన్ని రోజుల తరువాత మూత్రపిండాలు పూర్తిగా పనిచేస్తాయి. కొద్ది సమయం తరువాత ఏరికి డయాలసిస్ లేదా మందుల అవసరము ఉండదు.

డయాలసిస్ ఎన్ని రకములు?

1. హిమోడయాలసిస్ :

ఇట్టి రకమైన డయాలసిస్లో మేషిన్, ప్రత్యేకమైన ద్రవము (డయాల్యూటి) సహాయముతో కృతిమ మూత్రపిండం (డయలైసర్) రక్తాన్ని శుద్ధి పరుస్తుంది.

2. పెలటోనియల్ డయాలసిస్ :

ఇట్టి రకమైన డయాలసిస్లో ఒక ప్రత్యేకమైన క్యాటేటర్ నాళమును వేసి, ప్రత్యేకమైన మందు సహాయముతో శరీరములో వ్యర్థ పదార్థాలను తోసివేసి శుద్ధి చేస్తుంది. ఇట్టి డయాలసిస్లో మేషిన్ యొక్క అవసరము ఉండదు.

డయాలిసిస్ తో రక్త శుద్ధికరణము ఏ సిద్ధాంతము ఔ ఆధారితమైనది?

- హిమోడయాలిసిస్ లో కృతిమ కిడ్నీ మరియు కృతిమ నాళము మరియు పెరిటోనియల్ డయాలిసిస్ లో కడుపు పెరిటోణియం సెమి పెర్యూయబల్ మెంట్రోన్ తరహ పని చేస్తుంది.
- నాళము యొక్క సన్నవి రంద్రముల నుండి నీరు, శార, అనవసరమైన

**రండు మూత్రపిండాలు పనిచేయడం ఆపివేసిన రోగులు
డయాలసిస్తో చాలా సమయం వరకు జీవించవచ్చు.**

యురియా, క్రియాటినిన్ లాంటి పదార్థములు బయటికి రావచ్చును. కానీ శరీరముకు అవసరమైన పెద్ద పదార్థములు అంటే రక్త కణములు బయటికి రాలేవు. డయాలిసిన్ ప్రక్రియలో సెమి పెర్మియబుల్ మెంబ్రెన్ ఒక పక్క దయాలిసిన్ ద్రవము ఉంటుంది మరియు ఇంకో పక్క రక్తము ఉంటుంది.

- అస్టోసిన్ మరియు డైఫ్జన్ సిద్ధాంతము ప్రకారము రక్తముకు అనవసరమైన పదార్థములు అధిక నీరు రక్తమునుండి డయాలిసిన్ ద్రవము పారుతు బయటకి వెళ్ళుతుంది. కిష్టీ ఫెల్యూర్ వల్ సోడియం, పొటాషియం మరియు ఆసిడ్ యొక్క పరిమాణములోని పరివర్తనలను సరి చేయడం ఈ ప్రక్రియలో జరుగుతుంది.
- ఏట్లి రోగులకు హిమోడయాలిసిన్ మరియు పెరిటోనియాల్ డయాలిసిన్ చికిత్స కొరకు వెళ్ళవలెను?
- క్రానిక్ కిష్టీ ఫెల్యూర్ చికిత్సలో రెండు రకములైన డయాలిసిన్ ఉపయోగకరమైనవి. రోగి రెండు రకములైన డయాలిసిన్ యొక్క లాభ నష్టాలను కనుగొనిన తరువాత వారి యొక్క ఆర్థిక స్థితి, తమ శరీర స్వభావము, ఇంటి నుండి హిమోడయాలిసిన్ గల దూరము లాంటివి దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎ రకమైన డయాలిసిన్ చెసుకోవలో నిర్ణయం తీసుకోవాలి. భారత దేశములో హిమోడయాలిసిన్ తక్కువ ఖర్జుతో

డయాలిసిన్ మొదలు పెట్టిన తరువాత ఆహార అలవాటులలో మార్పులు అవసరమా?

అవును. డయాలిసిన్ మొదలు పెట్టిన రోగులు సంతులిత పరిమాణములో ఆహారము మరియు నీరు తీసుకోవలెను. ఉప్పు తక్కువ ఉన్న ఆహారము మరియు పొటాషియం ఇంకా పాశ్చాత్యన్ పెరగకుండా చూసుకోవడం లాంటి సూచనలు చేస్తారు. డయాలిసిన్ కన్నా మందుల ద్వారా ఉపసమనం పొందే రోగులకు ఆహార అలవాట్లలో చాలా మార్పులు చేస్తారు. వీరికి అధిక ప్రోటీన్ మరియు విటమిన్ ఉండే ఆహారం తీసుకోవాలని సలహా ఇస్తారు.

డయాలిసిన్ తీసుకొనే రోగులు తప్పని సరిగ్గ ఆహార అలవాట్లలో మార్పులను పాటించవలెను.

హిమోడయాలసిన్ (రక్తము యొక్క డయాలసిన్)

ప్రపంచ వ్యాప్తముగా డయాలసిన్ చేసుకొనే వారిలో పెద్ద సమూహము ఇట్టి రకమైన (హిమోడయాలసిన్) చేయించుకుంటారు. హిమోడయాలసిన్ పద్ధతిలో మెషీన్ ద్వారా రక్తాన్ని శుభ్రం చేస్తారు.

హిమోడయాలసిన్ ఎలా చేయబడుతుంది?

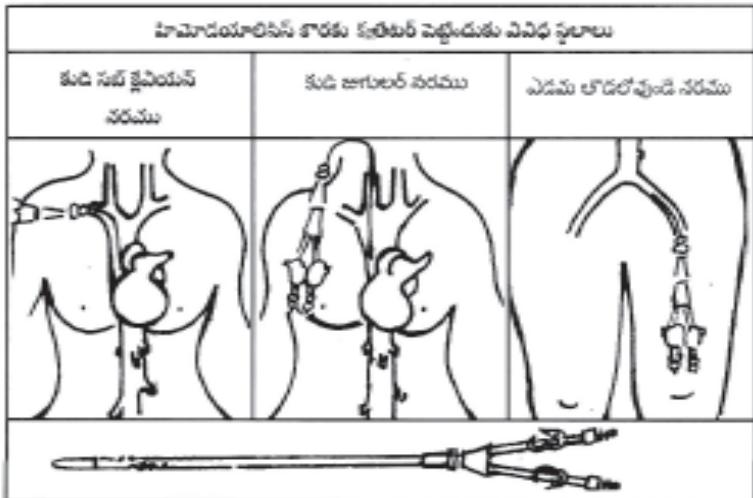
- హిమోడయాలసిన్ మెషీన్ లోపల ఉన్న స్టేట్ పంవ సహాయముతో శరీరములో నుంచి 250-300 మి.గ్రాముల రక్తమును ప్రతి నిముపొనికి శుద్ధి చేయడానికి కృతిమ మూత్రపిండములోకి పంపబడుతుంది. రక్తము గట్టి పడకుండా ‘హాపరీన్’ అనే మందును వాడుతారు.
- హిమోడయాలసిన్ మెషీన్ మరియు రోగ మధ్యలో కృతిమ మూత్రపిండము ఉండి రక్తాన్ని శుద్ధి పరిచే ప్రక్రియను చేస్తుంది. రక్తము శుద్ధికరణకు హిమోడయాలసిన్ మెషీన్ శరీరం లోపలికి వెళ్ళదు.
- కృతిమ మూత్రపిండములో రక్తం శుద్ధికరణము మెషీన్ ద్వారా ఒక ప్రత్యేకమైన మందు (ద్వులీస్ట్) సహాయముతో అవుతుంది.
- శుద్ధి చేయబడిన రక్తము మరల శరీరములోనికి పంపబడుతుంది.
- హిమోడయాలసిన్ ప్రక్రియ నాలుగు గంటల వరకు జరుగుతుంది. ఈ సమయములో శరీరములోని రక్తమంతా 12 సార్లు శుద్ధి చేయబడుతుంది.
- హిమోడయాలసిన్ ప్రక్రియలో ప్రతిసారి రక్తము ఎక్కించడము అవసరము అవుతుంది. రక్తములో హిమోగ్లోబిన్ స్థాయి తక్కువగా ఉన్నప్పుడే లేదా డాక్టర్కి అవసరము అనిపించినప్పుడే రక్తము ఇప్పడమన్నది ఒక తప్ప ధోరణి.

హిమోడయాలసిన్ (డయాలసిన్ మెషీన్ సహాయముతో రక్తాన్ని శుద్ధి చేసే ఒక సరళమైన విధానము)

శుద్ధీకరణం కొరకు రక్తాన్ని శరీరములో నుంచి బయటకు ఎలా తీస్తారు?

రక్తాన్ని తీయడానికి క్రింద చెప్పబడిన ముఖ్య పద్ధతులు పాటిస్తారు.

1. డబల్ ల్యూమేన్ క్యూతేటర్
2. ఎ.ఐ.వి. ఫిష్టుల మరియు
3. గ్రాష్ట.

1. డబల్ ల్యూమేన్ క్యూతేటర్సః

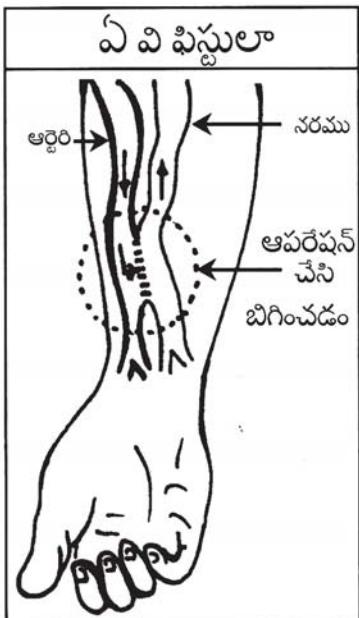
- అత్యవసర పరిస్థితులలో మొదటిసారి హిమోడయాలసిస్ చేయడానికి ఇది అధిక ప్రచారములో ఉన్న పద్ధతి. ఇందులో క్యూతేటర్ (ముక్కలో) వేసి త్వరగా హిమోడయాలసిస్ చేయబడతుంది..
- ఈ క్యూతేటర్ గొంతులో, భుజములో లేదా ముక్కలో పెడతారు. దీని సహాయమతో ప్రతీ నిముషానికి 300 నుంచి 400 మి. గ్రాముల రక్తం శుద్ధి కొరకు తీయబడుతుంది.

ఈ క్యూతేటర్ యొక్క బయట భాగములో రెండు వేరు వేరు నాళాలుగా విభజింపబడింది. నాళము యొక్క భాగము రక్తాన్ని శరీరములో నుండి బయటకు తీయడములో మరియు రెండో భాగము తిరిగి లోనికి పంచించడం చేస్తాయి. శరీరములోకి పోయే మొదటి నాళము యొక్క రెండు భాగములు ఒక్కటిగా అయిపోతాయి. అవి లోపల నుండి రెండు భాగాలుగా విభజింపబడుతుంది.

- క్యూటెటర్‌కి సంక్రమణ చెందే అవకాశము ఉన్నందువలన స్వల్ప వ్యవధి (3-6 వారాలు) కొరకు హిమోడయాలసిన్ పద్ధతిని ఇష్టపడతారు.

2. ఎ.వి.వి.ఫిష్టుల

- హిమోడయాలసిన్ ప్రసిద్ధ, సురక్షితము మరియు ఉత్తమమైన పద్ధతి.
- ఈ పద్ధతిలో చేయి పైన ధమని, సిరాను అపరేషన్ ద్వారా జోడిస్తారు.
- ధమనిలో నుండి అధిక ఒత్తిడితో వస్తున్న రక్తం సిరలోకి పోతుంది. దీని కారణంగా అన్ని నాళాలు ఉబ్బుతాయి.

- ఈ ఫిష్టుల నీడిల్ సహాయముతో హిమోడయాలసిన్ కొరకు రక్తాన్ని బయటకు తీసి పుద్ది అయిన తరువాత శరీరములోనికి పంపించవచ్చు.
- ఫిష్టుల సహాయముతో నెలలు మరియు సంవత్సరాల పాటు హిమోడయాలసిన్ చేయవచ్చు.
- ఫిష్టుల చేయబడిన చేయతో తేలికైన అన్ని దినవారి పనులు చేయవచ్చు.

నాళాలు ఉబ్బడానికి మూడు నుండి నాలుగు వారాల సమయం పడుతుంది. తరువాత నాళాలను హిమోడయాలసిన్ ఉపయోగము కొరకు వాడవచ్చు.

ఇందువలన మొదటిసారి తృరగా హిమోడయాలసిన్ చేయడానికి ఫిష్టుల తయారు చేసి ఉపయోగించలేము.

ఇలా ఉచ్చిన నాళాలను రెండు వేరు వేరు ప్రదేశాలలో ప్రత్యేకమైన రెండు లావు ఫిష్టుల నీడిల్ (సూది) చేయబడుతుంది.

ఎ.ఐ.వి. ఫిష్టులాకు ప్రత్యేకమైన రక్ఖణ ఎందుకు అవసరము?

క్రోనిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యూర్లో అంతిమ వ్యవస్థ యొక్క ఉపచారము కొరకు హిమోడయాలసిన్ చేయవలసి ఉంటుంది. ఇట్టి రోగుల జీవనము నియమిత డయాలసిన్పై ఆదారపడి ఉంటుంది. ఎ.ఐ.వి. ఫిష్టుల సరిగ్గా పనిచేస్తే హిమోడయాలసిన్ కొరకు తగిన రక్తము తీసుకోవలసి ఉంటుంది.

- ఎ.ఐ.వి. ఫిష్టుల యొక్క ఉభీన నాళంలో ఒత్తిడితో అధిక మొత్తంలో రక్తము ప్రవహిస్తుంది. ఒక వేళ ఎ.ఐ.వి. ఫిష్టులకు దెబ్బ తగిలితే ఉభీన నాళంలో నుండి అధిక మొత్తంలో రక్తప్రవాహము కూడా జరగవచ్చు. ఇట్టి స్థితిలో రక్త ప్రవాహాన్ని నియంత్రణ చేయక పోతే కొద్ది సమయంలోనే రోగి చనిపోవచ్చు.

ఎ.ఐ.వి. ఫిష్టులను చాలా సమయము వరకు సంతోషముగా ఉపయోగించడానికి ఏ భద్రతా లక్ష్ణాలు అవసరము?

ఎ.ఐ.వి. ఫిష్టుల సహాయముతో చాలా సమయము (సంవత్సరాల) పాటు తగిన మోతాదులో డయాలసిన్ కొరకు రక్తము దొరుకుటకు క్రింద చెప్పబడిన సూచనలు పాటించాలి.

1. నియమముగా వ్యాయామము చేయడము, చేసిన తరువాత నాళము ఉభీన ఉన్నదానికి ఇంకా తగిన మోతాదులో దానిలో నుండి రక్తము దొరుకుటకు చేయు వ్యాయామము అవసరము. ఫిష్టుల సహాయముతో హిమోడయాలసిన్ ప్రారంభించిన తరువాత చేయి వ్యాయామము చాలా అవసరము.
2. రక్తము యొక్క ఒత్తిడి తక్కువ కావడం కారణంగా ఫిష్టులాపై తీవ్రమైన పరిణామాలు ఉంటాయి. దీని కారణంగా ఫిష్టులా ఆగిపోవడం జరుగవచ్చు. అందువలన రక్తము యొక్క ఒత్తిడి తక్కువ కాకుండా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి.

క్లూప్టముగా, డయాలసిన్ చేయించుకొనే రోగుల జీవనము ఎ.ఐ.వి.

ఫిష్టుల యొక్క కార్బ్ క్షమత ఆదారపడి ఉంటుంది.

3. ఫిష్టులా చేసిన తరువాత క్రమము తప్పకుండా రోగి దినములో మూడుసార్లు (ఉదయం, మధ్యాహ్నము, రాత్రి) ఫిష్టుల సరిగ్గా పని చేస్తుందో లేదో చూసుకోవాలి.
- ముఖ్యముగా గుర్తు పెట్టుకోవలసింది ఫిష్టులా అకస్మాత్తుగా పనిచేయడం అపివేస్తే రోగి మరణిస్తాడని.
4. ఫిష్టులా చేసిన చేయిపై ఎప్పుడూ ఇంజెక్షన్ తీసుకోకూడదు. ఆ నాళములో గ్లూకోజ్ లేదా రక్తము కూడా ఎక్కించకూడదు. రక్త పరీక్షలు కొరకు ఉపయోగించకూడదు.
  5. ఫిష్టులా చేసిన చేయిపై బ్లడ్ ప్రెషర్ చెక్ చేయించ కూడదు.
  6. ఫిష్టులా చేసిన చేయతో అధిక బరువు ఉన్న వస్తువులు ఎత్తకూడదు. చేయిపై ఒత్తిడి పడకుండా చూసుకోవాలి. ప్రత్యేకముగా పడకునేటప్పుడు.
  7. ఫిష్టులకు ఎట్టి విధమైన దెబ్బ తగలకుండా చూసుకోవాలి. ఆ చేతికి వాచ్, జ్యోవెలరీ లాంటివి ఒత్తిడి పెంచేవి వేసుకోకూడదు. ఒక వేళ అకస్మాత్తుగా ఫిష్టులకు దెబ్బ తగిలి రక్తము ప్రవహిస్తున్నప్పుడు తొందర పడకుండా వేరే చేతితో బాగా ఒత్తిడితో రక్త ప్రవాహమును ఆపవలెను. హిమోడయాలసిన్ తరువాత ఉపయోగించే పట్టిని గట్టిగా కట్టడం ద్వారా రక్త ప్రవాహమును ఆపవచ్చును. తరువాత డాక్టర్ ని సంప్రదించవలెను. రక్త ప్రవాహమును ఆపకుండా డాక్టర్ దగ్గరికి వెళ్ళడం ప్రాణానికి ప్రమాదం కావచ్చు.
  8. ఫిష్టులా చేసిన చేయిలి శుభ్రముగా ఉంచుకోవలెను. ఇంకా హిమోడయాలసిన్ చేసే ముందు సబ్బుతో కడుగవలెను.
  9. హిమోడయాలసిన్ తరువాత ఫిష్టులా నుంచి రక్తాన్ని ఆపడానికి చేయిపై ప్రత్యేకమైన పటీతో కట్టవలెను.

కిందీ రోగుల పట్రమ పరీక్ష కొరకు క్రియాచినివ్, సోనోగ్రఫీ, మూత్రపరీక్ష చేయవలసి వుంటుంది.

3. గ్రాఫ్టు

వీరోగులలో అయితే చేతి నాళాలు ఫిష్టులకు అనుగుణంగా లేవో వారికి గ్రాఫ్టును ఉపయోగిస్తారు.

- ఈ పద్ధతిలో ఒక ప్రత్యేకమైన ప్లాస్టిక్ పదార్థముతో తయారు చేసిన కృతిమ నాళము సహాయముతో ఆపరేషన్ చేసి చేయి లేదా కాళ్ళలోని లాపు ధమని మరియు సిరాతో జోడిస్తారు.
- ఫిష్టులా నీడిల్సు గ్రాఫ్టులో హిమోడయాలసిన్కు కావలసిన రక్తము తీయదానికి మరియు తిరిగి పంచివేయటానికి తోడ్పుడుతుంది.
- చాలా ఖర్చుతో కూడిన ప్రక్రియ అయినందువలన చాలా తక్కువ రోగులు ఈ పద్ధతిని ఉపయోగిస్తారు.

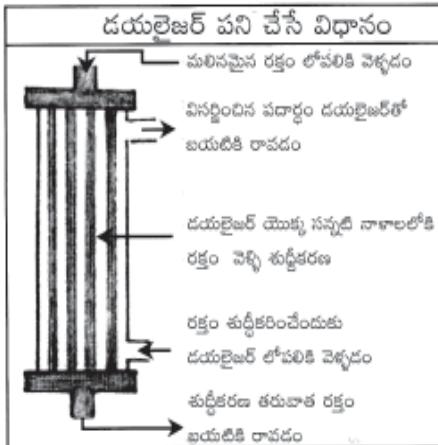
హిమోడయాలసిన్ మెషీన్ యొక్క పని తీరు ఏమిటి?

హిమోడయాలసిన్ మెషీన్ యొక్క ముఖ్యమైన కార్బోములు క్రింద తెలుపబడినవి.

- హిమోడయాలసిన్ మెషీన్ యొక్క పంచ రక్తాన్ని శుద్ధి చేసేందుకు శరీరములోని రక్తాన్ని తీసుకొని అవసరమైన స్థాయిలో దాని పరిమాణాన్ని తగ్గించడం లేదా పెంచడం చేస్తుంది.
- మెషీన్ ప్రత్యేకమైన ద్రవము (ది అలిజెట్) ను తయారు చేసి కృతిమ మూత్రపిండము అయిన డయులైజర్ లోకి పంపుతుంది. మెషీన్ దిఅలిజెట్ యొక్క ఉష్టోగ్రత బైకార్బీనేట్లను తగిన స్థాయిలో ఉంచుతుంది. మెషీన్ ఈ దిఅలిజెట్ను తగిన స్థాయి మరియు తగిన ఒత్తిడితో కృతిమ మూత్రపిండము లోనికి పంపుతుంది. రక్తములోని అనవసర చెత్తను దూరము చేసిన తరువాత (ది అలిజెట్)ను బయటకు తెస్తుంది.

కింద్లు ఫెల్యూర్ వల్ల శరీరములోని వాపు మరియు అధిక నీరు జమ అవుతుంది. డయాలిసిన్ క్రియలో మెషీన్ శారిరములోని అధిక నీరును తీసువేస్తుంది.

డಯలైజర్ (కృతిమ కిడ్సీ) రూపకల్పన ఎలా ఉంటుంది?

డయలైజర్ దాదపుగా 8 ఇంచుల పొడువు మరియు 1.5 ఇంచుల వెడల్పులో ఒక పారదర్శిక ప్లాస్టిక్ పైపుతో చేయబడుతుంది. ఇందులో 10,000 వెంట్లుకల లాంటి సన్నిహి నల్లలు ఉంటాయి. ఈ నాళలను ఒక ప్రతీయ్యమైన పరదర్శిక పదార్థముతో చేయబడిన జోల్లి (సెమి

పెరియిబుల్ మెంబ్రెన్)తో తయారు అవుతుంది. ఇట్టి సన్నిహి నాళల నుండి రక్తము లోనికి వెళ్లి శుద్ధి చేయబడుతుంది.

డయలైజర్ పైన మరియు క్రింద భాగములో ఈ సన్నిహి నాళములు దగ్గరగా ఉండి ఒక పెద్ద నాళముగ తయారు అవుతుంది. ఇందులో రక్తమును తీసుక వెళ్చే పెద్ద నాళము (బ్లాడ్ టూబ్యింగ్) జత చేయబడుతుంది.

డయలైజర్ పైన మరియు క్రింద భాగములోని చివరిలో పెద్ద నాళము జత చేయబడుతుంది. దీనివల్ల మెపిన్ లో నుండి శుద్ధి చేయబడిన డైలయజిట్ ద్రవము లోనికి వెళ్లి బయటకు వస్తుంది.

డయలైజర్ (కృతిమ కిడ్సీ) తో రక్తము యొక్క శుద్ధికారణము:

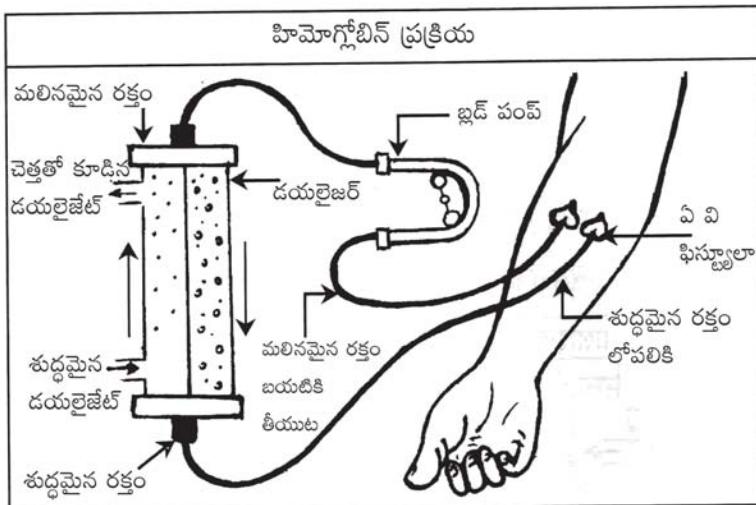
శుద్ధికారణము కొరకు శరీరములోనికి వచ్చే రక్తము కృతిమ కిడ్సీలోనికి ఒక నాళము ద్వార లోనికి వెళ్లి వేల కొలదిగా ఉన్న సన్నిహి నల కాలములలో ఉంటుంది. కృతిమ కిడ్సీ మరో వైపు నుండి ఒత్తిడితో వచ్చే దియలిజెట్ ద్రవము శుద్ధికారణము కొరకు సన్నిహి నాళములో అన్ని వైపుల పారుతుంది.

డయలైజర్లో రక్తము పైనుండి క్రిందికి మరియు డయలిజెట్ ద్రవము క్రింది నుండి పైనికి విపరీత దిశలో ప్రవహిస్తుంది.

ఈ ప్రక్రియలో సెమి పెరియిబుల్ మెంబ్రెన్తో తయారు అయిన సన్నిహి నాళము నుండి రక్తములో ఉన్న క్రియటిన్, యూరియా లాంటి

అనవసరమైన పదార్థములు డయలిజేటర్లో కలిసి బయటకు వస్తాయి. ఇట్టి తరహా కృతిమ కిందీలో ఒక వైపు నుండి వచ్చే చెడు రక్తము రెండో వైపు నుండి బయటకు వస్తుంది. అప్పుడు రక్తము శుద్ధి చేయ బడుతుంది.

చాలా కొద్ది మంది రోగులలో హిమోడయాలిసిన్ మెషీన్ కొనుక్కుని శీక్షణ పొందిన కుటుంబ సభ్యుల సహాయం తో ఇంట్లోనే హిమోడయాలిసిన్ చేసుకోవచ్చు. భారత దేశములో ఈ ప్రక్రియను హోం డయాలిసిన్ అంటారు. దీని కొరకు సమయము, శీక్షణ మరియు ధనం అవసరము అవుతుంది.

హిమోడయాలిసిన్ ప్రక్రియ పీడాదాయకము మరియు క్లిప్పు మైనదా?

లేదు, హిమోడయాలిసిన్ ప్రక్రియ సరలమైనది మరియు పీడన రహితముగా చేపుబడినది. ఏ రోగులక్కే చాలాసంవత్సరాలుగా డయాలిసిన్ అవసరము అవుతుండో వారు కేవలము హిమోడయాలిసిన్ కొరకు హోస్పిటల్ వచ్చి హిమోడయాలిసిన్ ప్రక్రియ తరువాత ఇంటికి వెళ్లిపోతారు. చాలా రోగులు ఈ ప్రక్రియలోని నాలుగు గంటల సమయాన్ని పడుకోవడం, టి. ఏ చూడడం, సంగీతాన్ని వినడం మరియు వారికి ఇష్ట మైన పుస్తకాన్ని చదపడంతో గడిపేస్తారు. ఈ ప్రక్రియలో చాలా రోగులు టీ, బ్రేక్ ఫాస్ట్ మరియు చల్లని పదార్థములు తీసుకోవడం ఇష్ట పడతారు.

డయాలిసిన్ ప్రకియలో ఏట్టి విధమైన సమస్యలు ఎదుర్కొనబడ్డాయి?

డయాలిసిన్ ప్రకియలో ఎదుర్కొనే సమస్యలలో రక్త ప్రవాహము లో తగ్గుదల. కాళ్ళలో నొప్పి, బలహీనముగా అనిపించడం. వాంతులు రావడం, గుండెలో మంట మొదలగునవి.

హిమోడయాలిసిన్ యొక్కముఖ్యప్రయోజనాలు మరియు నవ్వాలూ ఏమిటి?

హిమోడయాలిసిన్ యొక్కముఖ్యప్రయోజనాలు

- 1 తక్కువ ఖర్చుతో డయాలిసిన్
- 2 హస్పిటల్లో ప్రత్యేకముగా శిక్షణ పొందిన స్టోఫ్ మరియు డాక్టర్లు చేయడం ద్వారా హిమోడయాలిసిన్ సురక్షితమైనది.
- 3 తక్కువ సమయములో ఎక్కువ ఉపచారము.
- 4 .వ్యాధి సోకే అవకాశము తక్కువ
5. ప్రతి రోజు చేయించుకునే అవసరము ఉండదు.
6. వేరే రోగులతో కలవడం మాటల్లడము ద్వార మానసిక ఒత్తిడి తగ్గుతుంది.

హిమోడయాలిసిన్ యొక్కముఖ్య అప్రయోజనాలు:

- 1 ప్రతి నగరము/ ఊరిలో ఈ వ్యవస్థ ఉండనందున చాలా మార్లు బయటకు వెళ్ళవలసిన అవసరము వస్తుంది.
- 2 హస్పిటల్ కు వెళ్ళినప్పుడు సమయాన్ని పొటించడం తప్పనిసరి.
- 3 ప్రతి సారి ఫీస్లు నీడల్ పెట్టించుకోవడం చాలా నొప్పితో కూడినది.
- 4 ఆహారం తీసుకోవడంలో జాగ్రతలు తీసుకోవాలి.

హిమోడయాలిసిన్ తక్కువ ఖర్చుతో లభించే ఒక సురక్షిత మరియు ప్రభావ వంతమైన చికిత్స.

- 5 హిమోడయాలిసిన్ యూనిట్ నడువడం ఖర్చుతో కూడినది మరియు దీన్నినడువడానికి ప్రత్యేకముగా నిష్టతలైన స్టాఫ్ మరియు డాక్టర్ల అవసరము.

హిమోడయాలిసిన్ రోగుల కొరకు ప్రత్యేకమైన సూచనలు:

- 1 చాలా సమయము వరకు స్వాహస్తముగా ఉండుటకు నియమితముగా హిమోడయాలిసిన్ చేసుకోవలెను. దీనిని ఆపివేయడం లేదా మార్పులు చేయడం ప్రాణమునకే హోనికరము.
- 2 రెండు హిమోడయాలిసిన్ నడుమ శరీరము యొక్క బరువును అడుపులో పెట్టుకోవడానికి ఆహార జాగ్రత్తలు(నీరు మరియు ఉప్పు) తగ్గించడము) తీసుకోవడం అవసరము.
- 3 హిమోడయాలిసిన్ తో పాటుగా రోగి నియమితముగా మందులు తీసుకోవడం ఇంకా డయాబెటిస్ మరియు రక్త ఒత్తిడిపై నియంత్రణ చాలా అవసరము

పెలటోనియాల్ డయాలిసిన్

మూత్రపిండం ఘేయిల్ అయిన రోగులకు డయాలిసిన్ అవసరము పడినప్పుడు డయాలిసిన్ కు మరో పేరు పెరిటోనియాల్ డయాలిసిన్.

పెలటోనియాల్ డయాలిసిన్ ఏమిటి?

కడుపు లోపలి నరాలను మరియు అవయవాలను వాటి స్థానములో పట్టి ఉంచే ఒక్క పరికరము

ఈ పరికరము సెమి పర్మియబుల్ అంటే జల్లెడ లాగ ఉంటుంది.

- ఈ జల్లెడ ద్వార జరిగే రక్త శుద్ధికరణ విధానమును పెరిటోనియాల్ డయాలిసిన్ అంటారు.

**సి.సి. పీ. డీ రోగులు ఇంట్లోనే మెపిన్ సహాయం లేకుండా
ప్రత్యేకమైన మందు సహాయంతో డయాలిసిన్ జరుపవచ్చు.**

- వచ్చే అంశాలలో పెరిటోనియాల్ డయాలసిస్‌ను సంక్లిష్టముగా పి.డి.అని అంటాము.

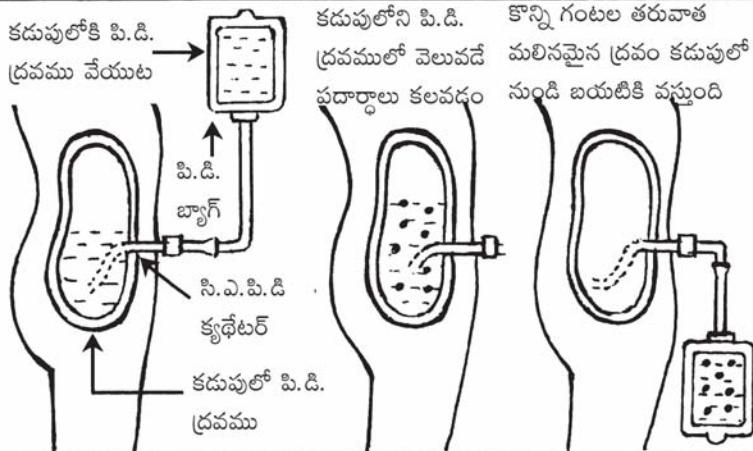
పెరిటోనియాల్ డయాలసిస్ (పి.డి.) ఎన్ని రకములు?

పెరిటోనియాల్ డయాలసిస్ ముఖ్యముగా మూడు రకములు:

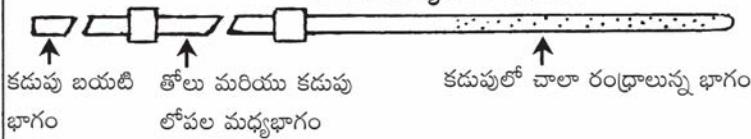
- 1 ఐ. పి.డి. ఇంటర్టిటింట్ పెరిటోనియాల్ డయాలసిస్
- 2 సి.ఎ. పి.డి. కంటిన్యూన్ ఎంబుగ్యూలేటరి పెరిటోనియాల్ డయాలసిస్
- 3 సి.సి. పి.డి. కంటిన్యూన్ సైక్లిక్ పెరిటోనియాల్ డయాలసిస్

ఎయిష్ట్ మరియు కాస్పర్ రోగుల కిట్టులు కిట్టు కిట్టు మార్పిడిలో ఉపయోగపడవ.

సి.ఎ.పి.డి ప్రక్రియ విధానం

సి.ఎ.పి.డి క్యాఫేటర్ విధానం

1. పి.డి. ఇంటర్లిపెంట్ పెలటోనియాల్ డయాలిసిన్

హోస్పిటల్లో అడ్మిట్ అయిన రోగులకు తక్కువ సమయం కొరకు డయాలిసిన్ అవసరం అయినప్పుడు ఈ డయాలిసిన్ వేస్తారు.

- రోగులను మత్తులోనికి పంపకుండా పొట్ట క్రింది భాగాన్ని ప్రత్యక్షేపి ద్రవంతో నయం చేయబడుతుంది. ఆ ప్రాంతములో చాలా లాపుగ వన్న నాళమును కదుపులో వేసి ప్రత్యేకమైన ద్రవము(పెరిటోనియాల్ డయాలిసిన్ ఘ్రాయిడ్) సహాయంతో రక్తములోని వృద్ధ పదార్థాలను తీసి వేస్తారు.
- ఈ డయాలిసిన్ ప్రక్రియ 36 గంటల వరకు జరుగుతుంది. ఈ సమయములో 30 నుండి 40 లీటర్ల ప్రవాహమును శుద్ధీ కరణం కొరకు ఉపయోగిస్తారు.
- పి.డి. డయాలిసిన్ ప్రతి మూడు నుండి ఐదు రోజులకు ఒక సారి చేయించుకోవలసి ఉంటుంది.

- పి.డి. డయాలిసిన్ లో పడక మీద ఎటు తిరగకుండా పడుకోవలసి ఉంటుంది. ఇందువలన ఈ డయాలిసిన్ అనుకూలము కాదు.

2. సి.ఎ. పి.డి. కంబిస్యూన్ ఎంబుగ్యూలేటర్ పెరిటోనియాల్ డయాలిసిన్ (CAPD)

సి.ఎ. పి.డి. కంబిస్యూన్ ఎంబుగ్యూలేటర్ పెరిటోనియాల్ డయాలిసిన్ అనగా ఏమిటి?

సి.ఎ. పి.డి. అంటే:

- సి. - కంబిస్యూన్ , ఇందులో డయాలిసిన్ నిరంతరముగా చేయబడుతుంది.
- ఎ. - ఎంబుగ్యూలేటరి, దీని ప్రకారము రోగి తమ సాధారణ వనులు చేసుకోవచ్చను..

పి.డి. - పెరిటోనియాల్ డయాలిసిన్ యొక్క ఒక ప్రక్రియ.

సి.ఎ. పి.డిలో రోగి తమ ఇంట్లోనే ఉంటూ మందు లేకుండా మెషిన్ సహాయంతో డయాలిసిన్ చేసుకోవచ్చ. పాశ్చాత్య దేశాలలో క్రానిక్ కిడ్నీ ఫైలిలర్ రోగులు ఈ డయాలిసిన్ చేసుకుంటారు.

సి.ఎ. పి.డి. యొక్క విధానము:

- ఈ డయాలిసిన్ ప్రక్రియలో అనేకమైన నాళములు ఉన్న (CAPD Catheter) కడుపు క్రింది భాగములో ఒక చిన్న కాటు వేసి పెట్టబడుతుంది.
- నాళము సిలికాన్ లాంటి ప్రత్యేకమైన పదార్థంతో చేయబడుతుంది. ఇది మెత్తనిది మరియు కడుపులో సౌకర్యపంతముగా ఉంటుంది కడుపు మరియు అవయవాలకు హోని కలిగించదు.

<p>సి.ఎ. పి.డి. క్రమము తప్పకుండా ప్రతి రోజు చేసుకోవలసి ఉంటుంది.</p>

- ఈ నాళము ద్వార రోజుకు మూడు నుండి నాలుగు సార్లు రెండు లీటర్ల డయాలిసిన్ ద్రవము కడుపులోకి వేయబడుతుంది మరియు నిర్ణీత సమయానికి ద్రావణి బయటకు తీయబడుతుంది.
  - పి.డి. ద్రవము ఎంత సమయము కడుపులో ఉంటుందో అ సమయాన్ని (C WELL TIME) అంటారు. ఈ ప్రక్రియలో, రక్తములోని చెత్తను డయాలిసిన్ ద్రవము వడపోసి రక్తం శుద్ధికరణ చేయబడుతుంది.
  - డయాలిసిన్ కొరకు ప్లాష్టిక్ చేసిన మృదువైన బ్యాగులో రెండు లీటర్ల ద్రవము కడుపులో వేసిన తరువాత ఖాళీ బాగ్ ను నడుముకి కట్టుకొని సౌకర్యముగా తిరగవచ్చును..
  - ఈ డయాలిసిన్ ప్రక్రియ రోజంతా నడుస్తుంది మరియు రోజుకు మూడు లేదా నలుగు సార్లు ద్రావణి మార్గ బడుతుంది.
  - పి.డి. లో ద్రవ మార్పిడి ప్రక్రియ కాకుండా రోగి వేరే సమయములో తమ యొక్క పనులు చేసుకోవచ్చు.
  - కడుపులో నుండి వచ్చిన వ్యధ పదార్థాలు మరియు అశుద్ధమైన ద్రవము అదే ప్లాష్టిక్ బాగ్ లోకి తీసిన తరువాత దానిని బయటకు పారేస్తారు.
- సి.ఎ. పి.డి. రోగులు అహార అలవాట్లలో ఎట్టి మార్పుల సలవోలను సూచిస్తారు?**

సి.ఎ. పి.డి. ప్రక్రియలో కడుపు లోనుండి బయటకు వచ్చే ద్రవముతో పాటు ప్రోటీన్ కూడా బయటకు వస్తుంది. ఇందువలన నియమితముగా అధిక ప్రోటీన్ ఉన్న అహారము తీసుకోవడం చాలా ఆవశ్యకము. రోగి ఎంత ఉపు, ప్రోటీన్ పదార్థాలు,

ఇంకా నీరు తీసుకోవాలో మీ డాక్టర్ రక్తములోని ఒత్తిడి మరియు లేబరేటరి రిపోర్ట్ చూసిన తరువాత నిర్ణయిస్తారు.

**సి.ఎ. పి.డి. రోగులు అధిక ప్రోటీన్ ఉన్న
అహారము తీసుకోవడము చాలా ఆవశ్యకము.**

సి.ఎ. పి.డి. చేసుకునే సమయములో రోగికి ఎలాంటి ప్రమాదాలు ఉంటాయి?

- సి.ఎ. పి.డి. ముఖ్య ప్రమాదాలలో పేరిటోణియటిన్ (కడుపులో తిప్పడం) . సి.ఎ. పి.డి. క్యూతేటర్ బయటకు వచ్చే స్థానములో సంక్రమణ (Exit Site Infection) మరియు విరేచనాలు వంటివి కలుగడం.
- సి.ఎ. పి.డి. రోగులలో ముఖ్య ప్రమాదము ప్రోతోనియాల్ సంక్రమణ, దీనినే పేరిటోణియటిన్ అంటారు.
- కడుపులో నొప్పి, జ్వరం రావడం మరియు పొట్టలో నుండి వచ్చే ద్రవము మురుకి కావడం. ఇవి పేరిటోణియటిన్ సంకేతాలు.

సి.ఎ. పి.డి. యొక్క ముఖ్య ప్రయోజనాలు మరియు అప్రయోజనాలు ఏమిటి?

సి.ఎ. పి.డి. యొక్క ముఖ్య ప్రయోజనాలు :

1. డయాలిసిన్ కౌరకు రోగి హాస్పిటల్ కు వెళ్వవలసిన అవసరం లేదు. రోగి ఇంట్లోనే ఉంటూ డయాలిసిన్ చేసుకోవచ్చు.
2. స్థలము మరియు సమయము కౌరకు చింత ఉండడు. రోగి దినచర్యలు మరియు తిరుగడం లాంటివి చేసుకోవచ్చును.
3. ఆహార అలవాట్లలో తక్కువ మార్పులు.
4. ఈ ప్రక్రియ మెషిన్ సహాయం లేకుండ జరుగుతుంది. సూది పెటుకునే నొప్పి నుండి విముక్తి వుంటుంది.

సంక్రమణ చెందకుండా వుండడానికి తీసుకునే జాగ్రతలు సి.ఎ.

పి.డి. ప్రక్రియలో చాలా ముఖ్యము

సి.ఎ. పి.డి. యొక్క ముఖ్య అప్రయోజనాలు

1. ప్రస్తుత సమయంలో ఈ చికిత్స చాలా భర్యతో కూడినది
2. ఇందులో పేరితోణియాటీస్ సంభవించే అవకాసం
3. ప్రతి దినము క్రమము తప్పకుండ మూడు లేదా నాలుగు సార్లు జాగ్రతగా ద్రవమును మార్పవలెను. ఈ బాధ్యత కుటుంబ సభ్యులపై ఉంటుంది. ఈ ప్రకారముగా ప్రతి దినము నిర్దేశించిన సమయాన్నికి జాగ్రతగా సి.ఎ. పి.డి. చేయడం మానసికముగా చాలా ఒత్తిడితో కూడినది.
4. కడుపులో ప్రతిసమయము క్యాతేటర్ మరియు ద్రవము ఉండడం ఒక సమస్య.
5. సి.ఎ. పి.డి. కొరకు ద్రవముతో ఉన్న బరువైన బ్యాగ్ తగిలించుకొని తిరుగడం అనుకూలముగా ఉండదు.

సి.ఎ. పి.డి. యొక్క ముఖ్య ప్రయోజనం
సమయము మరియు స్వేచ్ఛ.

14. కిడ్నీ మార్పిడి

కిడ్నీ మార్పిడి చికిత్స విజ్ఞానంలో ఇది ప్రగతి యొక్క సూచన .

క్రోనిక్ కిడ్నీ ఫైయల్యూర్ యొక్క అంతిమ అవస్థ యొక్క ఉపచారమునకు ఇది ఉత్తమమైన వికల్పము .

కిడ్నీ మార్పిడి సఫలముగా జరిగిన తరువాత రోగి వేరే వ్యక్తుల వలె సామాన్య జీవనం సాగించవచ్చు .

కిడ్నీ మార్పిడి విషయం పై చర్చ నాలుగు భాగాలుగా చేయవచ్చు

1. కిడ్నీ మార్పిడికి ముందు తెలుసుకోవలసిన విషయాలు
2. కిడ్నీ మార్పిడి ఆపరేషన్ యొక్క సమాచారం
3. కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత తెలుసుకోవలసిన విషయాలు
4. డెడేవర్ కిడ్నీ మార్పిడి

కిడ్నీ మార్పిడికి ముందు తెలుసుకోవలసిన విషయాలు

కిడ్నీ మార్పిడి అనగా ఏమిటి?

క్రోనిక్ కిడ్నీ ఫైయల్యూర్ రోగులలో వేరే వ్యక్తుల (జీవించియున్న లేదా మరణించిన) యొక్క ఆరోగ్యమైన కిడ్నీని ఆపరేషన్ ద్వార అమర్చే విధానాన్ని కిడ్నీ మార్పిడి అంటారు .

కిడ్నీ మార్పిడి ఎప్పుడు అవసరం పడదు ?

ఎవరికైన రెండు కిడ్నీలలో ఒకటి పనిచేయనప్పుడు శరీరంలో కిడ్నీకి సంభందించిన అన్నితాల విధులు రెండో కిడ్నీ సహాయముతో జరుగుతాయి అక్యూట్ కిడ్నీ ఫైయల్యూర్ సరియైన చికిత్స (కొండరి రోగులలో మందులు మరియు కొంత సమయం వరకు డయాలిసిస్)తో కిడ్నీ సంపూర్ణముగా పనిచేయడం ప్రారంభిస్తుంది. ఇట్టి రోగులకు కిడ్నీ మార్పిడి అవసరం పడదు .

కిడ్నీ మార్పిడి యొక్క అన్వేషణ క్రోనిక్ కిడ్నీ ఫైయల్యూర్ రోగులకు ఒక బహుమానము

కిడ్నీ మార్పిడి ఎప్పుడు అవసరం పడుతుంది ?

క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులలో 100% పైగా పనిచేయనప్పుడు మందులు తీసుకున్నా కూడా ఆరోగ్యం క్లించినప్పుడు మరియు నియమితముగా డయాలిసిన్ అవసరం పడినప్పుడు ఇట్టి రోగులకు ఒక్క ఉత్తమమైన వికల్పం కిడ్నీ మార్పిడియే.

కిడ్నీ మార్పిడి ఎందుకు అవసరం?

క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులకు రెండు కిడ్నీలు పూర్తిగా పనిచేయనప్పుడు మరియు మంచి ఆరోగ్యం కొరకు వారంలో 3-4 సార్లు డయాలిసిన్ మరియు మందుల అవసరం పడుతుంది. ఇట్టి రోగుల ఆరోగ్యం, నిర్ధారిత సమయానికి జరిపే డయాలిసిన్ పై ఆధార పడి ఉంటుంది. కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత విటి నుండి రోగి విముక్తి పొందుతారు. సఫలమైన కిడ్నీ మార్పిడి మంచి జీవనానికి ఒక సంపుర్ణమైన ప్రత్యున్యాయము.

కిడ్నీ మార్పిడి వల్ల ఎటువంటి లాభాలు కలవు?

సఫలమైన కిడ్నీ మార్పిడి యొక్క లాభాలు:

1. ఉత్తమమైన జీవన విధానము. రోగి సామాన్య వృక్షుల వలె జీవనం సాగిస్తూ రోజూవారి పనులు చేసుకోవచ్చును.
2. డయాలిసిన్ నుండి విముక్తి
3. ఆహార నియమాలలో తక్కువ మార్పులు.
4. రోగి మానసిక మరియు శారీరకంగా ఆరోగ్యంగా ఉంటారు.
5. పురుషుల శారీరక సంభంధాలలో ఎలాంటి అవరోధం ఉండదు. మహిళలు పిల్లలకు జన్మ ఇవ్వవచ్చు.
6. ఉపచారమునకు అయ్యే మొదటి సంవత్సర ఖర్చు తరువాత ఎలాంటి ఖర్చు ఉండదు.

సఫలమైన కిడ్నీ మార్పిడి క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క అంతిమ అవస్థలో ఒక ఉత్తమమైన వికల్పం.

కిడ్సీ మార్పిడి యొక్క సఫ్ట్‌లు ఏంచే?

కిడ్సీ మార్పిడి వల్ల జిలగే నవ్వుల క్రింద తెలుపబడినవి.

1. పెద్ద ఆపరేషన్ అవసరం పడుతుంది, అయితే ఇది చాలా సురక్షితము.
2. మొదట్లో మార్పిడి సఫలవంతమైన కొందరు రోగులలో మరల కిడ్సీ పాడైమ్యూ అవకాశం ఉంది.
3. కిడ్సీ మార్పిడి తరువాత క్రమము తప్పకుండ మందులు తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. మొదట్లో ఇవి చాలా ఖర్చుతో కూడినవి. కొంత సమయం వరకు మందులు ఆపివేసిన యొదల మార్పిడి చేసిన కిడ్సీ పాడైపోయే ప్రమాదం ఉంది.
4. బికిత్తు చాలా ఖర్చుతో కూడినది. ఆపరేషన్ మరియు హోస్పిటల్ ఖర్చులు, ఇంటికి వెళ్లిన తరువాత నియమితముగా తీసుకోవాల్సిన మందులు మరియు తరుచు లేబరేటరీ ఖర్చులు చాలా ఎక్కువైనవి(మూడు నుండి ఇదు లక్ష్మల వరకు అవుతుంది).

కిడ్సీ మార్పిడికి విరుద్ధముగా ఎప్పుడు సలహా ఇస్తారు?

రోగి వయస్సు ఎక్కువ అయినప్పుడు. రోగి ఎయిష్ట్ లేక కాన్సర్ తో ఉన్నప్పుడు మార్పిడి చేయరు. మన దేశములో చాలా తక్కువగా పిల్లలలో కిడ్సీ మార్పిడి జరుపబడుతుంది.

కిడ్సీ మార్పిడిలో దాతల ఎంపిక ఎలా జరుగుతుంది?

క్రానిక్ కిడ్సీ ఫెయిల్యార్ రోగులకు అందరి కిడ్సీ సరిపడదు. ముందుగ రోగి(ఎవరికి అయితే కిడ్సీ అవసరమో) వారి బ్లడ్ గ్రూప్ దృష్టిలో ఉంచుకొని డాక్టర్ ఎవరి కిడ్సీ సరిపోతుందో నిర్ణయిస్తారు.

కిడ్సీ దాతల మరియు కిడ్సీ తీసుకొనే(రోగి) వ్యక్తుల బ్లడ్ గ్రూప్ సరిపడిన కుడా రక్తములోని తెల్ల కణాలలో ఉండే హాచ. ఎల్. ఎ (Human Leucocytes Antigen- H.L.A) పదార్థం యొక్క స్థాయిలు సామాన్యముగా

కిడ్సీ మార్పిడిలో కుటుంబ సభ్యులలో నుండి తీసుకునే కిడ్సీ శ్రేష్ఠమైనవి

ఉండవలెను. హచ్. ఎల్. ఎ మేచింగ్ బెస్ట్ ప్రైపింగ్ పరీక్ష ద్వార నిర్ణయిస్తారు.

ఎవరు కిట్టిని ఇష్టివచ్చు?

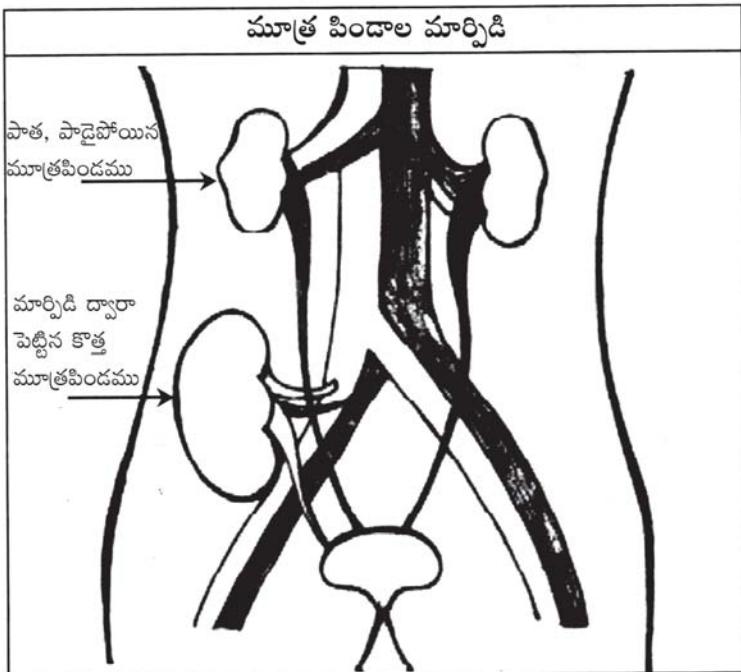
సాధారణముగా: 18 నుండి 70 వయసుగా గల వ్యక్తులలో నుండి కిడ్నీ తీసుకొంటారు. ట్రైలు మరియు పురుషులు ఒకరికి ఒకరు కిడ్నీ ఇచ్చుకోవచ్చు. కవలలు తమ్ముడు/ చెల్లెలు కిడ్నీ దాతలుగా సరిజోడి. కాని ఇది సాధారణముగా జరుగదు. ఒక వేళ ఈ కిడ్నీ దాతల నుండి కిడ్నీ దొరకనప్పుడు వేరే కుటుంబ సభ్యుల నుండి బాభాయ్, అత్తా, మామ, పిన్ని నుండి కిడ్నీ తీసుకోవచ్చు). ఇది కుడా జరగనప్పుడు భార్య భర్తల కిడ్నీ పరీక్షచేసుకోవచ్చు). ఇతర దేశాలలో కుటుంబ సభ్యుల కిడ్నీ దొరకనప్పుడు బైయిన్ డెడ్ అయిన వ్యక్తి కిడ్నీ(కెడెవర్ కిడ్నీ) మార్పిడి ఉపయోగిస్తారు.

కిడ్నీ దాతలకు కిడ్నీ ఇచ్చిన తరువాత ఎలాంటి సమస్యలు వస్తాయి?

కిడ్నీ తీసుకొనే ముందు కిడ్నీ దాత యొక్క సంపూర్ణ శారీరక పరీక్ష చేయబడుతుంది. కిడ్నీ దాత యొక్క రెండు కిడ్నీలు సామాన్యంగా పనిచేస్తున్నాయని పూర్ణరూపంగా నిశ్చయించిన తరువాత; ఒక్క కిడ్నీ ఇచ్చిన తరువాత వారికి ఎలాంటి సమస్యలు తలెత్తువని నిర్ణారించాలి . సామాన్యంగా ఒక్క కిడ్నీ ఇచ్చిన తరువాత ఎలాంటి సమస్యలు తలెత్తువు, వారు తమ జీవనాన్ని సామాన్యంగా కొనసాగించ వచ్చును. ఆపరేషన్ తరువాత శారీరక వ్యాయామం కూడా చేయవచ్చు. వారి వైవాహిక జీవితంలో ఎలాంటి సమస్యలు ఉండవు. ఒక్క కిడ్నీ ఇచ్చిన తరువాత మరో కిడ్నీ, రెండో కిడ్నీ చేయవలసిన పనులు చేస్తుంది.

40సం॥ వయస్సులో పి.కె.డి యొక్క ముఖ్య లక్షణం కడుపులో గంట్లు పడటం మరియు మూత్రంలో రక్తం రావటం.

కిడ్నీ మాల్హిడి ఆపరేషన్ కు ముందు రోగి యొక్క పట్టక

ఆపరేషన్ కు ముందు కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగులకు అనేక విధములైన శారీరిక లేబోరేటరీ మరియు రేడియాలజీ పరీక్షలు నిర్వహిస్తారు. ఈ పరీక్షల ఉద్దేశము రోగి ఆపరేషన్ కు ముందు పూర్తరూపేన తయారుగా ఉన్నాడని నిర్ణయం చేసుకోడానికి, ఇంకా ఆపరేషన్ కు ఆటంకముగా వేరే ఏ వ్యాది లేదని నిశ్చయించుకోవడానికి.

కిడ్నీ మాల్హిడి ఆపరేషన్ కు సంబంధించిన సమాచారం

కిడ్నీ మాల్హిడి ఆపరేషన్లో ఏమి చేస్తారు ?

- బ్లడ్ గ్రూప్ డొరికిన తరువాత హెచ్. ఎల్. ఎ స్థాయిలు సంతోషకరముగా ఉండని నిశ్చయించిన తరువాత కిడ్నీ మార్పిడి ఆపరేషన్ చేస్తారు
- ఆపరేషన్ కు ముందు రోగి యొక్క బంధువుల నుండి మరియు కిడ్నీ ధాత యొక్క బంధువులనుండి అనుమతి తీసుకుంటారు .

- కిడ్నీ మార్పిడి ఆపరేషన్ ఒక టీం చేస్తుంది ఇందులో నెప్రాలజిస్ట్ (కిడ్నీ ఫిజిషియన్), యూరాలజిస్ట్ (కిడ్నీ యొక్క సర్జన్), పేశోలజిస్ట్ మరియు శిక్షణ పొందిన సహాయక బృందం యొక్క సంయుక్త క్యాపిటో ఈ ఆపరేషన్ జరుగుతుంది . ఈ ఆపరేషన్ ను యూరాలజిస్ట్ చేస్తారు .
- కిడ్నీదాత మరియు కిడ్నీ పొందే రోగి ఆపరేషన్ ఒక్కేసారి జరుగుతాయి. ఆపరేషన్లో దాత యొక్క కిడ్నీ తీసిన తరువాత దానిని ప్రత్యక్షమైన చల్లని గ్రదముతో శుభ్రం చేస్తారు. ఇది క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ రోగి కడుపులోని ముందు భాగములోని కుడి ప్రక్క కింది భాగములో పెట్టబడుతుంది .
- రోగి యొక్క పనిచేయని కిడ్నీ తీయబడదు అయితే ఈ కిడ్నీ శరీరానికి హాని కలిగించేదిగా ఉంటే ఆ కిడ్నీని తీసివేయడం అవసరం
- ఈ ఆపరేషన్ మూడు నుండి నాలగు గంటల వరకు జరుగుతుంది.
- ఆపరేషన్ అయిన తరువాత చికిత్స సంబంధిత భాద్యత నెప్రాలజిస్ట్ మైన ఉంటుంది.

కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత తెలుసుకోవలసిన ముఖ్య సూచనలు:

సంభవిత అపాయాలు

కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత కలగబోవు ప్రమాదలాలో కొత్త కిడ్నీని శరీరము త్రునికరించడం (కిడ్నీ రిజెక్షన్) గురి కావడం ,ఆపరేషన్ సంభందిత ప్రమాదాల భయము ఉండటం ఇంకా మందుల యొక్క దుష్ప్రభావాలు శరీరము పై ఉండడం..

మందుల ద్వారా చికిత్స మరియు కిడ్నీ రిజెక్షన్కు కిడ్నీ మార్పిడి వేరే ఆపరేషన్ తో పోలిస్తే ఎలా విభిన్నమైనది. సామాన్యంగా వేరే ఆపరేషన్లో రోగి ఆపరేషన్ తరువాత కేవలం 7 నుండి 10 రోజుల వరకు మందులు తీసుకోవలసి ఉంటుంది. కానీ కిడ్నీ ఆపరేషన్ తరువాత కిడ్నీ రిజెక్షన్ ఆపడానికి జీవన కాలమంత మందులు తీసుకోవలసి ఉంటుంది

కిడ్నీ మార్పిడిలో పాత కిడ్నీని అదే స్థానములో ఉంచుతూ కొత్త కిడ్నీని కడుపులోని ముందు భాగము క్రింద పెట్టబడుతుంది.

కిడ్నీ లిజెక్షన్ లనగా టిప్పణి?

మనకు తెలుసు సంక్రమణ సమయములో శరీరములోని శ్వేత అణవులు రోగ ప్రతిరోదిత పదార్థము (యాంటి బాడీన్) తయారు చేస్తుంది ఈ యాంటి బాడీన్ జీవ కణాలతో పోరాడి వాటిని నష్టం చేస్తుంది.

ఆదే తరహాలో క్రొత్తగా అమర్చిన కిడ్నీ బయటిది అయినందు వలన శ్వేత అణవులు ఉన్న యాంటి బాడీన్ ఈ కిడ్నీకి హని కలిగించవచ్చు . దీని వలన కిడ్నీ పాడయ్య అవకాశం ఉంది దీనే మెడికల్ బాపలో కిడ్నీ రిజెక్షన్ అంటారు.

కిడ్నీ మార్పిడిలో ముఖ్య భయాలు కిడ్నీని శరీరము త్రూనికరించడం (కిడ్నీ రిజెక్షన్), సంక్రమణకు గురి కావడం ,ఇంకా మందుల యొక్క దుప్పుబ్రావాలు శరీరము పై ఉండడం.

కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత లిజెక్షన్ యొక్క సంబంధమాన్ని తగ్గించడానికి ఎలాంటి మందులు ఉపయోగిస్తారు ?

- శరీరంలోని ప్రతిరోధ శక్తి కారణముగా పెట్టబడిన కొత్త కిడ్నీ రిజెక్షన్ అయ్య అవకాశం ఉంది రిజెక్షన్
- మందులు తీసుకోవడం ద్వార శరీరంలోని ప్రతిరోధ శక్తిని తక్కువ చేయగలిగితే రిజెక్షన్ భయం ఉండడు కానీ దీనివల్ల ప్రమాద కరమైన సంక్రమణ భయం ఉంటుంది
- కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత ప్రత్యేకమైన మందులను ఉపయోగిస్తారు. ఇవి కిడ్నీ రిజెక్షన్ అవడంలో సహకరిస్తాయి ఇవి రోగి యొక్క పోరాదే శక్తిని తలస్థంగా ఉంచుతాయి(Selective immuno Suppression)

ఈ రకమైన మందులని ఇమ్యూనో సప్రఫన్స్ అంటారు . ప్రిడ్జీసలోన్, అజోతయోప్రిన్, సైక్లోస్ట్రోరిన్ మరియు ఎం.ఎం.ఎఫ్ ఇంకా టేక్సోలిమస్, ఈ రకమైన మందులలో ముఖ్యమైనవి.

రిజెక్షన్ ఆపడానికి కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత జీవిత కాలమంతా మందులు తీసుకోవలసి ఉంటుంది

కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత ఎంత సమయం వరకు జిమ్మునో సప్రఫన్స్ ఉపయోగించవలసి వస్తుంది ?

ఈ మందులు చాలా ఖరిదైనవి కిడ్నీ మార్పిడి అయిన రోగులు విలీని జీవితాంతం ఉపయోగించాలి. మొదట్లో మందుల యొక్క మోతాదు మరియు భర్మ కూడా చాలా అవుతుంది, ఇది సమయంతో పాటు తగ్గుతూ వస్తుంది .

కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత వేరే మందులు తేసుకోవడం అవసరం పడుతుందా?

అవును, సమయసుకులముగా కిడ్నీ మార్పిడి అయిన రోగులు తీసుకొనే మందులలో అధిక రక్త పోటు సంభందించినవి, కాల్బియం, విటమిన్స్ కు సంభందించినవి

వేరే సమయం కొరకు మందులు తీసుకోవలసి వస్తే మిరు డాక్టరుకు మి యొక్క కిడ్నీ మార్పిడి ఆపరేషన్ గురించి తెల్పువలెను, వారు దాని అనుసారంగా మందులను సూచిస్తారు.

కిడ్నీ మార్పిడి తర్వాత తీసుకోవలసిన ముఖ్య సూచనలు

కొత్త కిడ్నీ యొక్క సంరక్షణలో తీసుకోవలసిన ముఖ్య సూచనలు

కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత కిడ్నీ పాంచిన రోగికి ఇచ్చే ముఖ్యమైన సూచనలు :-

- డాక్టర్ సూచన ప్రకారం క్రమము తప్పకుండా మందులు తీసుకోవడం చాలా అవసరం. క్రమము పాటించనచో కొత్త కిడ్నీ చెడిపోయే అవకాశం ఉంటుంది.
- మొదట్లో రోగి యొక్క బ్లూడ్ ప్రైషర్, మూత్రం యొక్క మోతాదు ఇంకా శరీరం యొక్క బరువును నియమితముగా కొలచి డైరీలో పొందు పరుచవలెను.
- డాక్టర్ యొక్క సలవో ప్రకారం క్రమముగా లేబోరేటరీలో పరీక్ష చేయించుకోవలెను మరియు నెప్రోలజిస్ట్ తో క్రమముగా చెకప్ చేయించు కోవలెను.

**కిడ్నీ మార్పిడి యొక్క సఫలత కొరకు
జాగ్రతలు తీసుకోవడం చాలా అవసరం**

- రక్తము మరియు మూత్రము యొక్క ప్రరీక్ష నమ్మకమైన లేబోరేటరీలో చేయించవలెను. రిపోర్ట్ లో మార్పులు ఉన్నచో లేబోరేటరీ మార్పడం బదులు నెప్రోలజిస్ట్ కి సమాచారం అందించడం అవసరం
- జ్యురం రావడం, కడుపులో నొప్పి రావడం, మూత్రం తక్కువగా రావడం, శరీర బరువు తగ్గడం మరియు ఇతర సమస్యలు ఉన్నప్పుడు నెప్రోలజిస్ట్ ని సంప్రదించవలెను .

.కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత సంక్రమణ నుండి కాపాడుకోడానికి సూచనలు.

- మొదట్లో సంక్రమణ నుంచి రక్కించుకోడానికి జీవానువులు ఆపే శుభ్రమైన మాస్క్ ధరించడం అవసరం, దీనిని రోజూ మార్చవలెను
- రోజూ శుభ్రమైన నీళ్ళతో స్నానం చేసిన తరువాత ఎండలో ఆరి ఇప్పి చేసిన బట్టలను ధరించవలెను
- ఇంటిని శుభ్రముగా ఉంచుకోవలెను
- అనారోగ్యముగా ఉన్న వ్యక్తులకు దూరముగా ఉండవలెను
- కలుషిత ప్రదేశాలు మరియు అదిక జనాభా తిరిగే ప్రదేశాలు (మేళ) లాంటి చోట్లకు వెళ్ళకుండా చూసుకోవాలి
- ఎల్లప్పుడు మరిగించి చల్లార్పిన నీటిని తీసుకోవాలి
- బయట తయారు చేసిన భోజనం తీసుకోకూడదు
- ఇంట్లోనే తయారు చేసిన భోజనం తీసుకోవలెను
- ఆహారపు అలవాట్ల సంభందించిన నియమాలను క్రమం తప్పకుండా పాటించవలెను

కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత సంక్రమణ నుండి కాపాడు కోవడానికి అన్ని సురక్షకాలు పాటించాలి

కిందీ మార్పిడిలో కొన్ని ప్రతికూలాలు

క్రానిక్ కిందీ ఫెయిల్యూర్ అయిన రోగులు ఎందువల్ల కిందీ మార్పిడి చేయించుకోలేరు ?

కిందీ మార్పిడి ఒక ఉపయోగకరమైన ,ఉత్సమమైన చికిత్స . కానీ అందరు రోగులు ఈ చికిత్స యొక్క లాభాలు పొందలేకపోతున్నారు. దీనికి ముఖ్యముగా రెండు కారణాలు

- కిందీ అందుబాటులో లేకపోవడం
- కిందీ మార్పిడికి ఇష్టులైన రోగుల యొక్క కుటుంబ సభ్యుల నుండి యోగ్యమైన కిందీ లేదా కెడేవర్ కిందీ దొరక్క పోవడం. ఇది కిందీ మార్పిడిలో ఒక ముఖ్యమైన ప్రతికూలం.

ఖర్చుతో కూడిస చికిత్స:

ప్రస్తుత సమయంలో కిందీ మార్పిడికి మొత్తం ఖర్చు (జందులో) ఆపరేషన్, పరీక్ష, మందులు మరియు హస్పిటల్ ఖర్చులు కలిపి రెండు నుండి ఐదు లక్షలకు పైగా అవుతుంది. హస్పిటల్ నుండి ఇంటికి వెళ్లిన తరువాత మందులు మరియు పరీక్షలకు అయ్యే ఖర్చు కుడా చాలా ఎక్కువ. మొదటి సంవత్సరంలో ఈ ఖర్చు పది నుండి పదిహేను వేలు ప్రతి మాసం అవుతుంది.

మొదటి సంవత్సరం తరువాత ఈ ఖర్చు తగ్గుతుంది. కాని మందులు జీవిత కాలం వరకు తీసుకోవలసి ఉంటుంది. కిందీ మార్పిడి ఆపరేషన్ మరియు దాని తరువాత మందుల ఖర్చు గుండె జబ్బు కోసం చేసే బై పాన్ సర్జరీ కన్నా ఎక్కువ. ఇంత ఖర్చుతో కూడినది కనుక చాలా రోగులు కిందీ మార్పిడి ఆపరేషన్ చేసుకోలేక పోతున్నారు.

కిందీరోగంలో రక్తపీడనం అత్యంత అధికం అవటం ముఖ్య కారణంగా వుంటుంది.

కెడేవర్ కిష్టీ మార్పిడి

కెడేవర్ కిష్టీ మార్పిడి అనగా ఏమి?

బ్రైయిన్ డెడ్: మెదడు పనిచేయని (బ్రైయిన్ డెత్) వ్యక్తి శరీరములో నుండి కిష్టీ తీసి కిష్టీ ఫెయిల్యూర్ రోగిలో పెట్టే ఆహారమును కెడేవర్ కిష్టీ మార్పిడి అంటారు.

కెడేవర్ కిష్టీ మార్పిడి ఎందుకు లవసరం?

రెండు కిష్టీలు ఫెయిల్ అయిన వ్యక్తుల చికిత్స కొరకు రెండు అవకాశాలు ఉన్నవి - దయాలిసిన్ మరియు కిష్టీ మార్పిడి.

కిష్టీ మార్పిడి చేసుకున్న రోగులు తక్కువ నియమాలు పాటించాలి మరియు సాధారణ వ్యక్తుల వలె జీవించే సౌలభ్యం కలదు. దీని వల్ల కిష్టీ ఫెయిల్యూర్ రోగులకు మెరుగైన జీవన శైలి దొరుకుతుంది. ఇందువల్ల దయాలిసిన్ కన్నా కిష్టీ మార్పిడి ఒక మంచి వికల్పం.

కిష్టీ మార్పిడి చేసుకోవాలను కున్న అందరు రోగులకు తమ కుటుంబ సభ్యుల నుండి కిష్టీ దొరక్క పోవచ్చు. ఇందువలన దయాలిసిన్ చేసుకొనే రోగుల శాతం ఎక్కువ. ఇట్టి రోగులకు కెడేవర్ కిష్టీ మార్పిడి విధమైన ఆశాకిరణం. మరణం తరువాత శరీరముతో పాటు కిష్టీ కుడా సష్టుం అవుతుంది. ఇలాంటి కిష్టీ క్రానిక్ కిష్టీ ఫెయిల్యూర్ రోగికి కొత్త జీవితం ఇస్తుంది దీనికన్నా మంచి ఏమిటి ?

బ్రైయిన్ డెడ్ ఏమిటి ?

సాధారణ భాషలో మరణం అంటే గుండె శ్వాస మరియు మెదడు ఎప్పటికి ఆగిపోవడం . బ్రైయిన్ డెడ్ డాక్టర్ డ్యూరా తెలిచే మరణం బ్రైయిన్ డెడ్ రోగులలో గంభీరమైన చోటు కారణంగా మెదడు ఎప్పటికి(సంపూర్ణముగా) పనిచేయడం ఆపేస్తుంది . ఇట్టి రోగులు ఎలాంటి చికిత్స మార్పు చెందరు కానీ వెంటిలేటర్, ఇతర సాధనాల సహాయింతో

కిష్టీ మార్పిడిలో ఒక ముఖ్యమైన ప్రతికూలం కిష్టీ దొరక్కపోవడం మరియు అధిక ఖర్చుతో కూడినది కావడం.

శ్వాస మరియు హృదయ చలనం జరుగుతుంది. తగిన మోతాడులో రక్తం మొత్తం శరీరానికి అందుతుంది, ఇట్టి రకమైన మరణాన్ని బ్రైయిన్ డెడ్ అంటారు. హృదయ చలనం మరియు శ్వాస ఉంటుంది ఇంకా మెదడు యొక్క ఇతర కార్యాలు ఎదాతదముగా జరుగుతాయి. విరు తిరిగి మేలుకోవడమే ఒక సరైన చికిత్స.

బ్రైయిన్ డెడ్ లో మెదడకు ఒక తీవ్రమైన నష్టం జరుగుతుంది, దీనిని సరిచేయడం చాలా కష్టం. ఇట్టి రోగులకు వెంటిలేటర్ ఆగినప్పుడు శ్వాస మరియు హృదయ చలనం ఆగిపోతుంది మరియు రోగికి మరణం కుడా సంభవిస్తుంది. కిట్టు మార్పిడి కొరకు కుటుంబ సభ్యులు దొరకనప్పుడు కేడేవర్ కిట్టు మార్పిడి ఒక ఆశాకిరణం

వ్యక్తి మరణం తరువాత కిట్టు దానం చేయవచ్చా?

లేదు, మరణం తరువాత నేత్ర దానం లాగ కిట్టు దానం చేయలేదు. హృదయం ఆగిపోయినప్పుడు కిట్టుకి రక్త ప్రవాహం ఆగిపోతుంది దీనివల్ల కిట్టు పనిచేయడం ఆమోదిస్తుంది. ఇందువలన మరణం తరువాత కిట్టుని ఉపయోగించలేదు.

బ్రైయిన్ డెడ్ కావడానికి ముఖ్య కారణాలు ఏమిటి?

బ్రైయిన్ డెడ్ కారణాలు క్రింద తెలుపబడినవి:

- ప్రమాదములో తలకు తీవ్రమైన దెబ్బ తాకడం.
- రక్త ఒత్తిడి పెరిగి నరాలు పగలడం వల్ల బ్రైయిన్ హృమరేజ్ జరగడం.
- మెదడకు రక్తము అందించే నాళ ములో రక్తము గడ్డకట్టడం, దీనివల్ల మెదడకు రక్తము అందడం ఆగిపోతుంది.
- మెదడులో కాస్పర్ కణితి ఉండడం, ఇది మెదడకు తీవ్రమైన నష్టం కలిగిస్తుంది.

బ్రైయిన్ డెడ్ అయిన రోగి స్థితి మెరుగు పడే అవకాశం తక్కువ

బ్రైయిన్ డెడ్ ఎప్పుడు ఎలా జరుగుతుంది?

తగిన సమయం వరకు డాక్టర్ చేసే చికిత్సకు రోగి యొక్క మెదడు ఎలాంటి స్పందన చూపించనప్పుడు మరియు రోగి వెంటిలేటర్ సహాయమతోనే ఉపచారము జరుగుతున్నప్పుడు. ఇట్లీ రోగులకు బ్రైయిన్ డెడ్ పరీక్షలు నిర్వహిస్తారు.

కిందీ మార్పిడి డాక్టర్ యొక్క టీం కన్నా ముందు వేరే డాక్టర్ టీం ద్వారా బ్రైయిన్ డెడ్ యొక్క నిర్ధారణ చేస్తారు. ఈ డాక్టర్ టీంలో చికిత్స చేసే ఫిజిపియన్, న్యూరో ఫిజిపియన్ మరియు న్యూరో సర్జనలు ఉంటారు.

డాక్టర్ అనేక మైన లేబారేటీరి పరీక్షలు, మరియు మెదడు యొక్క ప్రత్యేకమైన పరీక్ష ఈ.ఈ.జి మరియు ఇతర అవశ్యకమైన పరీక్షలలో రోగి యొక్క మెదడు మెరుగుపడే అవకాశాలను పరిశీలిస్తారు. అన్ని ముఖ్యమైన పరిక్షలు జరిపిన తరువాత డాక్టర్ రోగి యొక్క మెదడు మరల పనిచేయదని నిర్ధారించిన తరువాత బ్రైయిన్ డెడ్ అని ప్రకటిస్తారు.

కెడేవర్ కిందీ దాతలకు ఎలాంటి వ్యాధులు ఉన్నప్పుడు కెడేవర్ కిందీ తీసుకోలు?

- కెడేవర్ కిందీ దాత రక్తము సంక్రమ చెందే అవకాశం ఉన్నప్పుడు
- కాస్పర్ ఉన్నప్పుడు (మెదడు కాస్పర్ తప్ప)
- కిందీ చా లాసమయం పనిచేయనప్పుడు లేదా కిందీకి వ్యాధి ఉన్నప్పుడు.
- రక్త పరీక్షలో ఎయిష్ట్ లేదా జాండిస్ (కామెర్లు) నిర్ధారణ అయినప్పుడు. చాలా సమయం వరకు డయాబిటిస్ లేదా రక్తములో అధిక ఒత్తిడి ఉన్నప్పుడు.
- దాత వయస్సు 10 సం క్రింద లేదా 70 సం పైన ఉన్నప్పుడు ఇట్లీ పరిస్థితిలో కిందీ తీసుకోబడదు.

సరళ భాషలో బ్రైయిన్ డెడ్ అంటే వెంటిలేటర్ సహాయమతో శ్వాస, హృదయ చలనం మరియు రక్త ప్రవాహం జరగడం.

కెడేవర్ దాత వేరే ఏ అవయవాల దానం చేసి ఇతర రోగులకు సహాయపడవచ్చు?

- కెడేవర్ దాత రెండు కిట్టీలు దానంలో తీసుకోవచ్చు. దీని ద్వారా కిట్టీ ఫైయల్యార్ అయిన ఇద్దరు రోగులకు ట్రోత్ జీవనం దొరుకుతుంది.
- కిట్టీ కాకుండా కెడేవర్ దాత దానంలో వేరే అవయవాలు - గుండె, లివెర్, పొంక్రియాస్, కళ్ళ దానము చేయవచ్చు.

కెడేవర్ కిట్టీ మార్పిడిలో ఏ వ్యక్తులు సమావేశం అవుతారు?

కెడేవర్ కిట్టీ మార్పిడి సఘలం కావడానికి టీం వర్క్ అవసరం పడుతుంది, ఇందులో

- కెడేవర్ కిట్టీ దానం సమ్మతి కొరకు కిట్టీ దాత కుటుంబంలోని ఒక వ్యక్తి.
- రోగులకు చికిత్స చేసే ఒక ఫిజిపియన్
- కెడేవర్ కిట్టీమార్పిడి విషయంపై అవగాహనా మరియు సమాచారం ఇచ్చే మార్పిడి సమన్వయకర్త
- బ్రైయిన్ డెడ్ నిర్ధారణ చేసే స్యూరాలజిస్ట్, కిట్టీమార్పిడి చేసే నెప్రోలజిస్ట్ మరియు యూరాలజిస్ట్ ఇందులో ఉంటారు.

కెడేవర్ కిట్టీ మార్పిడి ఎలా జరుగుతుంది?

కెడేవర్ కిట్టీ మార్పిడిలో తెలుసుకోవలసిన ముఖ్య సమాచారం

- బ్రైయిన్ డెడ్ నిర్ధారణ జరగాలి
- కిట్టీ దాతను లేఖారేటరీలో పరీక్ష చేసి కిట్టీ పూర్తి ఆరోగ్యంగా ఉందని నిర్ధారించుకోవాలి
- కిట్టీ దాత శరీరములో నుండి కిట్టీ తీసే ఆపరేషన్ సమాప్తము అయ్యే వరకు రోగి యొక్క హృదయము మరియు శ్యాసను వెంటిలేటర్

ఒక కెడేవర్ (దాత) నుండి దొరికిన రెండు కిట్టీలు ఇద్దరు

రోగులకు జీవనం ఇస్తుంది.

మరియు ఇతర సాధనాల సహాయమతో నడుప బదుతుంది. మరియు రక్తములోని ఒత్తిడిని తగిన మోతాదులో ఉండేలా చూస్తారు.

- కిట్టీ దాత జ్ఞాన గ్రావ్ మరియు టెస్ట్స్ టైపింగ్ రిపోర్ట్ యొక్క ఆధారముగా కిట్టీ మార్పిడికి ఇస్ట్రులైన రోగికి కెడేవర్ కిట్టీ సరి పడుతుందో లేదో నిర్ధారిస్తారు
- అన్ని రకములైన పరీక్షలు మరియు సంసిద్ధత తరువాత కిట్టీ మార్పిడి అపరేషన్ ఎంత త్వరగా జరిగితే అంత మంచిది.
- అపరేషన్ ద్వారా తీసిన కెడేవర్ కిట్టీ లేదా కుటుంబ సభ్యుల నుండి పొందిన కిట్టీ, ఈ రెండు పరిస్థితులో కిట్టీ పెట్టే విధానము ఒక్కట కిట్టీ మార్పిడి తరువాత రోగి సాధారణ వ్యక్తుల వలె జీవనం సాగించవచ్చు.
- మార్పిడి ముందు కిట్టీని మంచు గడ్డలో పెట్టడం ద్వార కిట్టీకి మంచు యొక్క చల్లదనం తాకి రక్తము మరియు ప్రాణ వాయువు లభించదు
- ఈ ప్రకారముగా కిట్టీకి జరిగిన నష్టానన్ని కెడేవర్ కిట్టీ మార్పిడి తరువాత చాలా రోగులలో క్రొత్త కిట్టీ పనిచేయడానికి తక్కువ సమయం పడుతుంది. మరియు రోగికి ఇట్టి స్థితిలో డయాలిసిన్ అవసరం కుడా పడదు.

కెడేవర్ కిట్టీదానం చేసే వారికి ఎలాంటి లాభాలు కలవు?

కెడేవర్ కిట్టీదాత ఇంకా కుటుంబ సభ్యులకు ఎలాంటి ధన సహాయం దొరకదు. ఇందువల్ల కిట్టీ పొందిన రోగి ఎలాంటి రుసుము చెల్లించ వలసిన అవసరం ఉండదు. మరణం తరువాత కిట్టీ నష్టం చెందుకుండా అవసరంలో ఉన్న రోగికి కిట్టీ లభిస్తే వారికి క్రొత్త జీవితం దొరుకుతుంది, ఇది చాలా అమృతాల్యమైనది. ఈ దానము వలన ఒక దుఃఖంములో ఉన్న రోగికి సహాయం చేయడం ద్వార సంతోషం మరియు ఆనందం పొందవచ్చు, ఇది ఆర్థిక లాభము కన్నా ఎంతో ఎక్కువ.

ఒక కిట్టీ దాత శరీరములో నుండి రెండు కిట్టీలు లభిస్తాయి, దీనితో ఒకే సారి ఇంద్రు రోగులకు కెడేవర్ కిట్టీ మార్పిడి చేయవచ్చు.

ఈ ప్రకారముగా ఏ వ్యక్తి అయిన తమ మరణం తరువాత ఇతర రోగులకు కొత్త జీవితం ఇవ్వచ్చు). దీని కన్నా గొప్ప లాభం ఏమి ఉంటుంది కెడేవర్ కిడ్సీమార్పిడికి కావలసిన సదుపాయాలు ఎక్కడ ఉన్నవి?

కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ద్వార ఆమోదం పొందిన హాస్పిటల్స్ లో కెడేవర్ కిడ్సీమార్పిడి సదుపాయము కలవు. భారత దేశములోని అన్ని ముఖ్య నగరాలైన ముంబై, చెన్నై, అహంకార్, బెంగలూరు, హైదరాబాద్ లో ఈ ఆపరేషన్లు చేయబడతాయి.

మరణం తరువాత అవయవాల దానంటో రోగులకు కొత్త జీవితం ఇవ్వడం కంటే పుణ్య కార్యం వేరోకటి లేదు.

15. డయాబెటిస్ మరియు కిడ్నీ

విశ్వ వ్యాప్తముగా మరియు భారత దేశంలో మొత్తంగా పెరిగే జనాభా మరియు పట్టనీకరణంతో పాటు డయాబెటిస్ రోగుల యొక్క సంఖ్య కుడా పెరుగుతుంది. డయాబెటిస్ రోగులలో క్రానిక్ కిడ్నీ ఫైయల్యూర్ మరియు మూత్రంలో సంక్రమణ వచ్చే అవకాశాలు ఎక్కువ.

డయాబెటిస్ వల్ల జరిగే కిడ్నీ ఫైయల్యూర్ పై సమాచారం రోగి ఎందుకు తెలుసుకోవాలి?

1. క్రానిక్ కిడ్నీ ఫైయల్యూర్ యొక్క కారణాలలో ముఖ్యమైనది డయాబెటిస్ ఒక్కటి.
2. డయాలిసిన్ చేసుకుంటున్న ప్రతి 100 రోగులలో 35 నుండి 40 రోగులు కిడ్నీ పాడవడం వల్ల డయాబెటిస్ వస్తుంది.
3. డయాబెటిస్ కారణంగా రోగి కిడ్నీ పై చూపే ప్రభావాని అతి తొందరగా చికిత్స చేయడం ద్వార భయంకరమైన కిడ్నీ ఫైయల్యూర్ ని ఆపవచ్చ.
4. డయాబెటిస్ కారణంగా రోగి కిడ్నీ పాడవడం ప్రారంభిస్తున్నపుడు దానిని సరిచేయడం సంభవ పడదు. కానీ శీగ్రముగా చికిత్స ప్రారంభించడం ద్వార డయాలిసిన్ ఇంకా కిడ్నీ మార్పిడి లాంటి ఖర్చుతో కూడిన ప్రక్రియను చాలాసమయం వరకు ఆపవచ్చ).

డయాబెటిస్ రోగులకు కిడ్నీ పాడైయ్మ్ అవకాశం ఎంత ఉంది?

డయాబెటిస్ రోగులను వేరు వేరు భాగాలగా విభజించబడినవి:

1. టైప్ - 1 లేదా ఇన్సులిన్ డిపెస్టెంట్ డయాబెటిస్ (IDDM - Insulin Dependent Diabetes Mellitus)

సాధారణముగా: తక్కువ వయసులో వెచ్చే డయాబెటిస్ . దీని చికిత్స కారకు ఇన్సులిన్ తీసుకోవలసి ఉంటుంది. ఈ రకమైన డయాబెటిస్ లో చాలాఎక్కువ శాతం 30-35% రోగులలో కిడ్నీ పాడైయ్మ్ అవకాశం ఉంది.

క్రానిక్ కిడ్నీ ఫైయల్యూర్ కు ముఖ్య కారణం డయాబెటిస్

2. టైప్ 2 లేదా నాన్ - ఇన్సూలిన్ డిపెన్డెంట్ డయాబెటిస్ (N.I.D.D.M - Non - Insulin Dependen Diabetes Mellitus)

డయాబెటిస్ ఉన్న అధిక శాతం రోగులలో ఉంటుంది. పెద్ద వయస్సులో ఈ రకమైన డయాబెటిస్ వచ్చే అవకాశం ఎక్కువ.

ఇందులో ముఖ్యమైనది: మందుల సహాయంతో డయాబెటిస్ అదుపులో ఉంచుకోవచ్చు. ఈ రకమైన డయాబెటిస్ లో 10-40% శాతం రోగులలో కిట్టు పాడైయ్యే అవకాశం ఉంది.

డయాబెటిస్ కిట్టుకి ఎలా హని కలిగిస్తుంది.

- కిట్టులో ప్రతి నిమిషానికి 1200 మి.లీ. లీటర్ రక్తం ప్రవహించి శుద్ధి చేయబడుతుంది.
- డయాబెటిస్ నియంత్రించ కుంటే 40% వరకు రక్త ప్రవాహం పెరుగుతుంది, దీని వల్ల కిట్టు అధిక శ్రమ చేయవలసి ఉంటుంది అది కిట్టుకి హనికరము. చాలాసమయం వరకు ఇలా కిట్టుకి రక్త ప్రవాహము పెరిగి కిట్టుకి హని కలుగవచ్చు.

అధిక రక్తపోటు ఉంటే కిట్టుపై ఒత్తిడి పెరిగి ఇంకా క్లీనిస్తుంది.

- కిట్టు యొక్క క్లీనిషత కొత్తలో మూత్రములో ప్రోటీన్ వస్తుంది. ఇది మందు జరగబోయే కిట్టు హనికి సూచన.
- అవసరము కన్నా తక్కువ మోతదులో శరీరం నుండి రక్తము మరియు నీరు రావడం, ఫలితముగా శరీర బరువు పెరగడంతో రక్తములో ఒత్తిడి పెరుగుతుంది. కిట్టుకి అధిక హని అయినప్పుడు దాని శుద్ధి కరజ క్రమంగా తగ్గుతుంది మరియు రక్తములో క్రియాటినిన్ ఇంకా యూరియా పెరుగడం ప్రారంభిస్తుంది. ఈ స్థితిలో రక్త పరీక్ష చేయడం ద్వార క్రానిక్ కిట్టు పైయిలుర్ ని కనుక్కోవచ్చును. .

డయాలినిస్ చేసుకొనే ప్రతి మూడు రోగులలో ఒక్కరికి కిట్టు పాడైనందు వల్ల డయాబెటిస్ వస్తుంది.

డయాబెటీస్ వల్ల కిడ్నీపై ప్రమాదం ఎప్పుడు ఎలాంటి రోగులపై ఉంటుంది?

డయాబెటీస్ ఉన్న ఏడు నుండి పది సంవత్సరాల తరువాత కిడ్నీకి హోని జరుగుతుంది. డయాబెటస్‌తో భాద పడుతున్న రోగుల కిడ్నీ పై ఏ ప్రభావం చూపుతుందో అంచనా వేయడం చాలా కష్టం. క్రింద తెలుపబడిన పరిస్థితిలో కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ అయ్యే ఆవశ్యము ఎక్కువ:

- చిన్న వయస్సులో డయాబెటీస్ వచ్చినప్పుడు
- చాలా సమయం వరకు డయాబెటీస్ ఉన్నప్పుడు.
- చికిత్సలో ఇన్సులిన్ అవసరం పడినప్పుడు.
- డయాబెటీస్ ఇంకా రక్త ఒత్తిడి అదుపులో లేనప్పుడు.
- మూత్రములో ప్రోటీన్ వస్తునప్పుడు.
- డయాబెటీస్ కారణముగా రోగి కళ్ళకు హోని కలిగినప్పుడు (డయాబెటిక్ రేటింగ్సోప్టి)
- కుటుంబములో ఎవరికైనా డయాబెటీస్ కారణముగా కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ అయినప్పుడు

డయాబెటీస్ కారణముగా కిడ్నీకి అయ్యే హోని లక్ష్యాలు

- మొదటి కిడ్నీ వ్యాధి యొక్క ఎ లక్ష్యాలు కనిపించవు. డాక్టర్ ద్వారా చేయించుకున్న మూత్ర పరీక్ష లో అల్బూమిన్(ప్రోటీన్) ఉండటం కిడ్నీ వ్యాధి యొక్క మొదటి లక్ష్యాలం.
- మెల్లగా రక్త ఒత్తిడి పెరుగుతుంది మరియు కాళ్ళ ముఖంలో వాపు కనిపిస్తుంది.
- డయాబెటీస్ కి అవసరమైన ఇన్సులిన్ తగ్గుతుంది.
- ముందు ఎంత మోతాదులో డయాబెటీస్ అదుపులో ఉండలేదో తరువాత అదే మోతాదుతో డయాబెటీస్ నియంత్రణలో ఉంటుంది.

కిడ్నీ పాడవడం పాటు రక్తములో క్రియాటినిన్ మరియు యూరియా మాత్రలు పెరుగుతాయి. వీటితో పాటు క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ లక్ష్యాలు కనిపిస్తాయి.

- మూత్రములో చెక్కర తగ్గడం.
- కిడ్సీలు చాలా ప్రాడై పోయినప్పుడు చాలారోగులలో మందులు తీసుకోకుండానే డయాబెటిస్ నియంత్రణలో ఉంటుంది. ఇందువల్ల చాలారోగులు డయాబెటిస్ తగ్గిపోయిందని సంతోషముగా ఉంటారు. కానీ ఇది కిడ్సీ ఫైయిల్యార్ యొక్క లక్షణం కావచ్చు.
- కళ్పై డయాబెటిస్ ప్రభావంతో లేజర్ చికిత్స చేయించుకునే ప్రతి ముగ్గురు రోగులలో ఒకరికి భవిష్యత్తులో కిడ్సీ ప్రాడైయ్యే అవకాశము ఉంది.
- రక్తములో చెక్కర మూత్రములో తగ్గడల లేదా డయాబెటిస్ బాగుపడటం కిడ్సీ ఫైయిల్యార్ యొక్క లక్షణాలు కావచ్చు.

డయాబెటిస్ ప్రభావము కిడ్సీ పై ఉండకుండా ఏ విధంగా అవవచ్చు?

1. దాక్టర్ తో క్రమముగా చెకప్ చేయించుకోవడం.
2. డయాబెటిస్ మరియు ప్రై బ్లడ్ ప్రెషర్ పై నియంత్రణ త్వరగా నిర్ధారించడానికి పరీక్ష చేయించుకోవడం.
3. ఇతర సలహాలు - క్రమముగా కసరత్తు చేయడం, గుట్టు పొన్, బీడీ, సిగరెట్ మరియు ఆల్ఫాహోల్ నేవించటం చేయకూడదు.
4. కిడ్సీ పై డయాబెటిస్ ప్రభావము ఉన్న తక్షణము ఏ విధంగా నిర్ధారించవచ్చు?

ఉత్తమమైన పద్ధతి

మూత్రములో మైక్రోఅల్యూమినురియా యొక్క పరీక్ష.

సరళమైన పద్ధతి

మూడు నెలలలో ఒకసారి బ్లడ్ ప్రెషర్ మరియు మూత్రములో ఆల్యూమిన్ ని పరీక్షించడం.. ఇది సరళమైన తక్కువ ఖర్చుతో కూడిన పద్ధతి మరియు అన్ని

మూత్రములో మైక్రోఅల్యూమినురియా యొక్క పరీక్ష కిడ్సీ పై డయాబెటిస్ యొక్క ప్రభావము తెలుసుకొనే శీప్రూమైన మరియు ఉత్తమమైన పద్ధతి

ప్రదేశాలలో అందుబాటులో ఉన్నది. ఏ లక్ష్ణాలు లేనప్పటికీ జ్లడ్ ప్రెపర్ మరియు మూత్రములో అల్యూమిన్ పోవడం కిట్టి పై డయాబెటిస్ ప్రభావము యొక్క సంకేతాలు.

మూత్రములో మైక్రో అల్యూమినిలయా పరీక్షకు తేష్టమైన పద్ధతి ఏమిటి?

జిభి ఎప్పుడు మరియు ఎవ్వరు చేయించుకోవలెను?

కిట్టి పై డయాబెటిస్ యొక్క ప్రభావము, సన్న ధార మూత్రములో మైక్రో అల్యూమినిరియా పరీక్ష ద్వార తెలుస్తుంది. ఇదియే శ్రేష్ఠమైన పద్ధతి ఎందుకంటే ఇట్టి అవస్థలో సన్నగా అయినప్పుడు చికిత్స ద్వార డయాబెటిస్తో కిట్టికి కలిగే దుష్పులవమును అంతము చేయవచ్చును.

ఈ పరీక్ష టైప్ - 1 డయాబెటిస్¹ (IDDM) రోగులలో రోగ నిర్ధారణ అయిన ఐదు సంవత్సరాల తరువాత ప్రతి సంవత్సరం తీసుకోవాలని సలహా ఇస్తారు. కానీ టైప్ - 2 డయాబెటిస్ (NIDDM) లో రోగ నిర్ధారణ అయినప్పటినుండి ప్రతి సంవత్సరము పరీక్ష చేయించుకోవాలని సలహా ఇస్తారు.

డయాబెటిస్ కిట్టి పై చూపే ప్రభావము యొక్క ఉపచారము:

- డయాబెటిస్ పై సరియైన నియంత్రణ ఏల్లప్పుడు ఉంచుకోవాలి.
- ఎల్లప్పుడు అధిక రక్తపోటును నియంత్రణలో ఉంచుకోవాలి. ప్రతి దినము జ్లడ్ ప్రెపర్ ని పరిక్రించుకొని ప్రాసి ఉంచవలెను. రక్తములోని ఒత్తిడిని 130/80 కన్నా అధికముగా ఉండకుండా చూసుకోవాలి, ఇది కిట్టి యొక్క కార్యదక్కతను స్థిరముగా ఉంచడానికి ఒక మహోత్తరమైన ఉపచారము.
- A.C.E.I ఉపయోగించడం ద్వారా ఇది రక్తములోని ఒత్తిడిని తగించడమే కాకుండా కిట్టికి కలిగే సష్టోన్చి తగ్గించడానికి సహాయపడుతుంది.
- ప్రత్యేకమైన మందుల ద్వారా రక్తములోని ఒత్తిడి పై ఒక ఉత్తమమైన

మైక్రో అల్యూమినిరియా పరీక్ష పాజిటివ్ రావడం డయాబెటిస్ రోగి యొక్క కిట్టి సంభందిత వ్యాధులకు మొదటి సూచన మరియు కిట్టిని రక్కించటానికి నివారణ చికిత్స అవశ్యకమని సూచన.

ఉపచారమునకు తాళంచెవులు

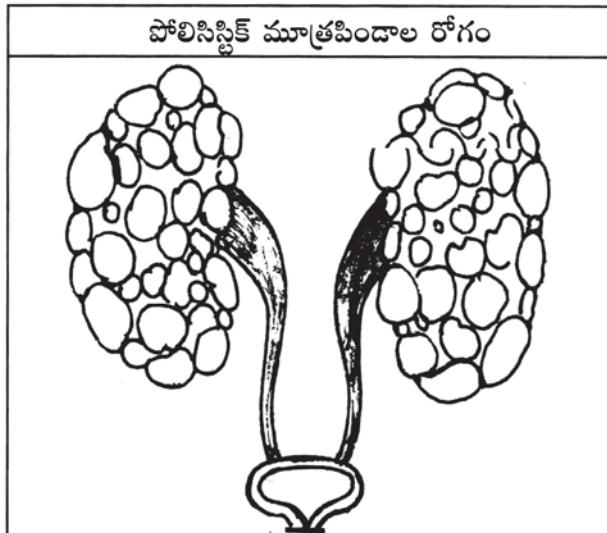
- దురద తగ్గటానికి డైయూరిబటీస్ మందును మరియు ఆహారములో ఉప్పు మరియు నీళ్ళ తక్కువగా తీసుకోవాలని సలహా ఇస్తారు.
- ఎప్పడైతే రక్తములో యూరియా మరియు క్రియాటెనిస్ మాత్రలు పెరిగినప్పుడు జరిపే ఉపచారములు క్రానిక్ కిట్స్ ఫెల్యూర్ యొక్క ఉపచారము విషయములో చర్చించబడినవి, ఇవ్వన్ని రోగి చేయవలసి ఉంటుంది.
- కిట్స్ ఫెల్యూర్ తరువాత డయాబెటిస్ ఇచ్చే మందులలో మార్పులు కేవలము రక్తములోని చక్కర పరిక్ష రిపోర్ట ఆధారముగా చేయాలి. మూత్రములొని చక్కర పరీక్ష ఆధారముగా మందులో మార్పులు చేయరాదు.
- కిట్స్ ఫెల్యూర్ తరువాత సాధారణముగా డయాబెటిస్ తీసుకొనే మందుల యొక్క మోతాదును తగ్గించాలిప్పిన ఆవసరం ఉంటుంది.
- డయాబెటిస్ కొరకు పెద్ద సమయమునకు ప్రతిగా తక్కువ సమయం వరకు ప్రభావము చూపే మందులు చాల ప్రసిద్ధి చెందినవి. సరియైన నియంత్రణ కొరకు రోగులకు ఇన్సులిన్ వాడుక డాక్టర్లు చాల వరకు ఇష్టపడుతారు.
- బయగుయనైడస్(మేతఫోర్మిన్) మందు కిట్స్ ఫెల్యూర్ రోగులకు ప్రమాదకరమైనందు వల్ల ఆపివేయ బదుతుంది.
- కిట్స్ పూర్తిగా పనిచేయడం ఆపివేసినప్పుడు, మందులు తీసుకుంటున్న కుడా రోగి యొక్క సమస్యలు పెరుగుతూ ఉంటాయి. ఇట్టి పరిస్థితిలో డయాలిసిస్ లేదా కిట్స్ మార్పిడి అవసరము పడుతుంది.

**కిట్స్ ఫెల్యూర్ తరువాత డయాబెటిస్ ఇచ్చే మందులలో మార్పులు
చేయడం చాల ఆవసరం**

16. వంశపారంపరముగా సోకే వ్యాధి: పోలిసిస్టిక్ కిడ్నీ వ్యాధి

వంశపారంపరముగా కిడ్నీ వ్యాధి పొందిన రోగులలో పోలిసిస్టిక్ కిడ్నీ డిసీస్ (పి.కే.డి) చాల ఎక్కువగా కనబడుతుంది. ఈ వ్యాధి కిడ్నీ మీద తన ప్రభావము చూపిస్తుంది. రెండు కిడ్నీలలో పెద్ద సంఖ్యలో సిస్టు (నీళ్ళతో నిండిన బుడగలు) తయారవుతాయి. క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెల్యూర్ యొక్క ముఖ్య కారణములలో పోలిసిస్టిక్ కిడ్నీ డిసీస్ కుడా ఒక కారణం. చాల రోగులలో కిడ్నీ కాకుండా ఇలాంటి సిస్టు లివర్, తిళ్లి, నరాలు మరియు మెదడు నాళము పై కుడా కనబడుతుంది.

పోలిసిస్టిక్ కిడ్నీ డిసీస్ యొక్క వ్యాప్తి:

పి.కే.డి వివిధ దేశాలలో, జాతులలో, స్త్రీ మరియు పురుషులలో ఒకే విధముగా ఉంటుంది.

అంచనప్రాకరం: ప్రతి 1000 మందిలో ఒకరికి ఇది కనబడుతుంది.

పోలిసిస్టిక్ కిడ్నీ డిసీస్ ఎవరికి రావచ్చు?

పెద్దలలో అయ్యే పోలిసిస్టిక్ కిడ్నీ డిసీస్ ఆటోజోమత్ దోషినాన్న కాటగరీలో

ఒక వంశపొరంపరముగా సోకే వ్యాధి. ఇందులో మొత్తం సంతానంలో నుండి 50 శాతం అంటే సగం సంతానానికి ఈ వ్యాధి సోకే అవకాశం ఉంది.

పి.కె.డి.. వ్యాధిని ఎందుకు నివారించాలేము ?

సాదారణంగా పి.కె.డి. వ్యాధి సోకినపుడు రోగి యొక్క వయస్సు 30 నుండి 40 సంవత్సరాలుగా ఉంటుంది. కావున ఈ వయస్సులో వారు సంతానం కలిగి ఉండవచ్చు. అందుచేత పి.కె.డి. వ్యాధిని ముందుతరం వారికి వ్యాపించకుండా ఆవలేము.

మూత్రపిండాల కింద్చీపైన పి.కె.డి. యొక్క ప్రభావము ఎలా ఉంటుంది?

- పి.కె.డి. లో రెండు కింద్చీలలో నీలీ బుడగలు లాంటి సిస్టలు అధిక సంబ్యోలో కనబడతాయి
- అనేక ఆకారాలలో సిస్టల లోపల నుంచి చిన్న చిన్న ఆకారాల సిస్టలు ఉంటాయి. వీటిని సాధారణ కంటి చూపుతో చూడదము అసాధ్యము . మరియు పెద్ద సిస్టలు 10 నె.మీ కన్నా అధికంగా ఉండవచ్చును..
- సమయానుసారంగా ఈ చిన్న, పెద్ద సిస్టల ఆకారము లో పెరుగుదల ఉంటుంది. అందుచేత కింద్చీల యొక్క ఆకారము కూడా పెరుగుతూ ఉంటుంది .
- సిస్టల పెరుగుదల చేత కింద్చీలు పనిచేసే భాగల పై ఒత్తిడి పెరుగుతుంది అందుచేత రక్తము పై కూడా ఒత్తిడి అధికంగా పడుతుంది, మరియు కింద్చీ ఒక్క పనితత్వము క్రమేణా తగ్గుతుంది .
- సంవత్సరాల తరువాత చాలా మంది రోగుల యొక్క కింద్చీలు చెడి పోతాయి. .

పి.కె.డి..యొక్క లక్షణాలు ఏమిటి?

సామాన్యంగా 30 నుండి 40 సంవత్సరాల వరకు వ్యాధి యొక్క లక్షణాలు గుర్తించలేము, కానీ దాని తరువాత చూపే లక్షణాలు ఈ విధంగా ఉంటాయి.

**వంశ పొరంపరంగా వచ్చే కింద్చీ వ్యాధిలలో
పి.కె.డి. అధికంగా వచ్చే వ్యాధి.**

- రక్తము యొక్క ఒత్తిడి లో అభివృద్ధి కలగడము
- కడుపులో నొప్పి లేదా కడుపులో గౌన్స్, ఇంకా పొట్ట పెరగడము
- మూత్రములో రక్తం పడుట
- మూత్రము లో అనేకసార్లు జన్మెకషన్ కావడము
- కిందీలలో రాళ్ళు ఉండటము
- వ్యాధి అధికం అయినప్పుడు క్రానిక్ కిందీ ఫైయిల్యూర్ లక్ష్ణాలు కూడా కనిపించడము మొదలుతుంది.
- కిందీ క్యాస్టర్ కూడా వచ్చే అవకాశాలు అధికం .

పి.కె.డి.వ్యాధి రోగ నిర్ధారణ అయిన ప్రతి రోగికి కిందీ ఫైల్ అవుతుందా?

పి.కె.డి.వ్యాధి రోగ నిర్ధారణ అయిన వారందరికి కిందీలు చెడి పోవ కానీ పి.కె.డి.వ్యాధి ఉన్న 60 సం వయస్సు ఉన్నవారిలో 50 శాతం అలాగే 70 సం వయస్సు ఉన్నవారిలో 60 శాతం చెడిపోయే పరిస్థితి ఉంటుంది.

పి.కె.డి..యొక్కవ్యాధి ఏ విధంగా నిర్ధారణ అవుతుంది ?

- 1.. సోనోగ్రాఫి అనే పరీక్ష ద్వారా వ్యాధి నిర్ధారణ అవుతుంది . ఈ పరీక్ష చాలా తక్కువగ నిర్ధారణ అవుతుంది.
2. సి.టి. స్క్యూన్ : పి.కె.డి.. వ్యాధిలో సిస్టల యొక్క ఆకారము చాలా చిన్నధిగ ఉంటే సోనోగ్రాఫి పరీక్ష ద్వారా కనుకోవడం కష్టం కాబట్టి సి.టి. స్క్యూన్ ద్వారా కనుకోవడం సులభం.
3. ఫ్యామిలీ హిస్టరీ ఒక వేళ కుటుంబంలో ఎవరిక్టెనా పి.కె.డి. వ్యాధి ఉంటే మిగిలిన కుటుంభ సభ్యులకు అధికంగా సోకే అవకాశం అధికంగా ఉంది.
4. మూత్రము మరియు రక్త పరీక్ష మూత్రములో సంక్రమణ మరియు రక్తం యొక్క మోతాదు కనుకోవడం మూత్ర పరీక్ష మూత్రములో వ్యాధి యొక్క సంక్రమణ మరియు రక్తం యొక్క మోతాదు కనుకోవడము ద్వాం రక్త పరీక్ష: రక్తంలో యూరియా, క్రియాటినిన్, యొక్క మోతాదు బట్టి కిందీల యొక్క పని తీరును కనుకోవచ్చు

జన్మ పరమైన పరీక్ష:

శరీరం యొక్క నిర్మాణం మరియు క్రోమోజోముల ద్వారా నిర్ధారణ అవుతుంది. కొన్ని క్రోమోజోముల యొక్క లోపం వలన కూడా పి.కె.డి. వ్యాధి వస్తుంది. భవిష్యత్తులో ఈ క్రోమోజోముల యొక్క పరిస్థితిని ప్రత్యేకమైన పరీక్ష ల ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు. దీని ద్వారా పి.కె.డి. వ్యాధి చిన్న వయస్సులో రావచ్చి లేదా అని తెలుసుకొనే వీలుంటుంది.

పి.కె.డి. వ్యాధిలో కిందీ వైఫల్యం సమస్యను ఎ విధంగా నివారించవచ్చు?

పి.కె.డి. ఒక వంశాపారంపరంగా వచ్చే వ్యాధి. ప్రస్తుతానికి దీనిని నివారించడానికి మరియు నిర్మాలించడానికి ఎలాంటి మార్గాలు లేవు.

పి.కె.డి. వంశాపారంపరంగా వచ్చే వ్యాధి కాబట్టి ఒక వేళ కుటుంబంలో ఎవరికైనా ఈ వ్యాధి ఉంటే డాక్టర్ యొక్క సలహా మేరకు ఇతర కుటుంబ సభ్యులు కూడా సోనోగ్రఫి పరీక్ష ద్వార. ఈ వ్యాధి వాళ్ళకి ఉండాలేదా తెలుసుకోవడం అవసరం. వేరే ఎలాంటి మార్గాలు లేవు.

పి.కె.డి. యొక్క చికిత్స:

పి.కె.డి. నయంకాని వ్యాధి ఏనా కుడా చికిత్స చేయించడం ఎందుకు అవసరం?

చికిత్స తరువాత ఈ వ్యాధి నయము కాదు కానీ ఈ వ్యాధికి చికిత్స చేయడం చాలా అవసరం. ఎందుకంటే చికిత్స చేయడం ద్వారా కిందీకి జరిగే నష్టం నుండి కాపాడగల్లవచ్చు. ఇంకా కిందీలు చెడిపోకుండా కాపాడే అవకాశం ఉంటుంది.

పి.కె.డి. వంశాపారంపరంగాగా వచ్చే వ్యాధి కాబట్టి వ్యాధి ఉన్న రోగ యొక్క ఇతర కుటుంబ సభ్యులు వ్యాధి యొక్క పరిణామానికి చేయించుకోవడం అవసరం.

ముఖ్యమైన చికిత్స:

- అధిక రక్తపోటును ఎల్లప్పుడూ నియంత్రణ చేయాలి.
- మూత్ర విసర్జన సమయములో సంక్రమణ గాని మూత్రము లో రాళ్ళగాని లేదా ఏ ఇతర ఇబందులు ఎదురైనా వెంటనే అవసరమైన చికిత్స చేయించాలి.
- శరీరం పైన దురద, మంట లేక వాపు లేకపోతే రోగ అధిక మోతాదులో నీళ్ళ తీసుకోవాలి . దీని ద్వారా సంక్రమణ (Infection), రాళ్ల ఇంకా అనేక సమస్యలు తగ్గించడానికి సహాయం అవుతుంది .
- కడుపులో వచ్చే నొప్పి యొక్క చికిత్స విధానం సున్నితంగా కిడ్నులకు నష్టము లేదా వాటి పై ప్రభావం చూపని ప్రత్యేకమైన మందులు వాడాలి
- కిడ్నీలు చెడి పోయిన తరువాత క్రానిక్ కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ యొక్క చికిత్స. పైన మనము చదివిన ప్రకారముగా జాగ్రతలు పాటిస్తా చికిత్స తీసుకోవడం చాలా అవసరం.

**పి .కె. డి. వ్యాధి ఎంత త్వరగా గుర్తించబడితే
అంత త్వరగా చికిత్స చేయడం లాభం అవుతుంది .**

17. ఒకే ఒక కిడ్నీ ఉంటే

ఏ వ్యక్తికెనా శరీరంలో ఒక కిడ్నీ ఉండంటే సహజంగా దాని గురించి చింత అధికముగా ఉంటుంది. అందు చేతనే ఈ విషయానికి సంబంధించిన అనేక సందేహాలను తీర్చే ప్రయత్నం చేయబడింది ఒకే కిడ్నీ ఉన్న వ్యక్తిలో రోజువారీ జీవితంలో ఎలాంటి ఇబందులు ఉంటాయి.

ఒకే కిడ్నీ ఉన్న వ్యక్తి తన అనుదిన చర్యలో కష్టించి పని చేయడములో కానీ సహవాసములో కానీ ఎలాంటి నష్టము ఉండదు. సాధారణంగా ప్రతి వ్యక్తి శరీరములో రెండు కిడ్నీలు ఉంటాయి కానీ ఈ కిడ్నీలలో పనితత్వం ఎక్కువగా ఉంటుంది ఇవి శరీరానికి అవసరం అయ్యే ప్రతీ ముఖ్య మైన అవసరాలను ఈ ఒక్క కిడ్నీ సంపూర్ణంగా చేసుకుపోతాయి. అధిక శాతం ఒక్క కిడ్నీ ఉన్న వారు, వారి జీవితాని సామాన్యంగా గడుపుతారు. వారికి ఒక్క కిడ్నీ ఉన్న సంగతి అధిక శాతం అరుదైన పరీక్షలు చేస్తే కానీ తెలియదు.

ఒకే కిడ్నీ ఉండటానికి గల కారణాలు ఏంటి?

ఒకే కిడ్నీ ఉండటానికి ఈ విధమైన కారణాలు:

1. కొందరికి పుట్టుకతో ఒకే కిడ్నీ ఉండడం .
2. ఆపరేషన్ కారణంగా కొందరికి ఒక కిడ్నీ తీయబడుతుంది, కిడ్నీ తీయడానికి గల ముఖ్య కారణాలు కిడ్నీలలో రాళ్ళూ ఉండటం, చీము ఉండటం లేదా చాలా కాలంగా మూత్రపెండాల మార్గాలలో అడ్డంకులు ఉన్న కిడ్నీలు పని చేయడం ఆపివేస్తాయి లేదా కిడ్నీ కాసైర్ యొక్క లక్షణాలు కనపడిన యొడల.
3. కిడ్నీ మార్పిడి చేసిన వ్యక్తిలో కిడ్నీ ఒకే పని చేస్తుంది.

పుట్టుకతో ఒకే కిడ్నీ ఉండే వాలి శాతం ఎంత ఉంటుంది?

పుట్టుకతోబే ఒకే కిడ్నీ ఉన్న వారి సంఖ్య స్ట్రీలలో కన్నా పురుషులలో అధికంగా ఉంటుంది. ఈ అవకాశం దాదాపుగా 750 వ్యక్తులలో ఒక్కరికి ఉంటుంది ,

ఒకే కిడ్నీ ఉన్న వ్యక్తి అనుదిన జీవనవిధానం లో కానీ సామాన్య జీవితం గడుపుటలో ఎలాంటి కష్టం ఉండదు

ఒకే కిడ్నీ ఉన్న వ్యక్తిని ఎందుకు కనిపెట్టుకొని ఉండాలి ?

సామాన్యంగా ఒకే కిడ్నీ ఉన్న వ్యక్తికి ఎలాంటి కష్టం కలగదు కానీ ఈ వ్యక్తి ని బ్యాలస్చు లేని (స్ట్రోర్ పయ్య) లాంటి వాహనం తో పోలుస్తారు. రోగికి ఒకే కిడ్నీ ఉండటము వలన అది కాస్త చెడిపోతే శరీరంలో మూత్రపిండాల యొక్క పని ఆగిపోతుంది. ఒక వేళ ఈ కిడ్నీ సమయానికి పనిచేయక పోతే శరీరం పై దీని ప్రభావం విపరీతంగా ఉంటుంది. ఒక్కసారి ప్రాణాని కే నష్టం కలగొచ్చు, ఇలాంటి వ్యక్తికి దయాలసిన్ అవసరం కలగవచ్చును.

ఒకే కిడ్నీ ఉన్న వ్యక్తికి అది చెడిపోయే పరిస్థితి ఎప్పుడు వస్తుంది ?

- 1 ఒకే కిడ్నీ యొక్క మూత్రమార్గములో రాళ్ళు ద్వారా ఆటంకం కలగడం
- 2 ఒక వేళ కడుపు భాగములో ఆపరేషన్ చేసేటప్పుడు కిడ్నీ నుంచి మూత్రము పోసే ద్వారములో ఒక్క దారి (మూత్రావాహిని) ని మరిచిపోయి మూసివేస్తాయి.
- 3 కుస్తి , బాక్సింగ్, కరాబ్ ,పుట్ బాల్, హోకీ, లాంటి ఆటలు అడుతునప్పుడు కిడ్నీపై గాయం కావచ్చును .

ఒకే కిడ్నీ ఉన్న వ్యక్తులు ఎలాంటి జాగ్రతలు తీసుకోవాలి ?

1. మంచి నీటిని చాలా ఎక్కువగా తాగాలి
  2. కిడ్నీకి గాయం అయ్యే క్రీడలలో పాల్గొనవద్దు
  3. మూత్రము పోసేటప్పుడు ఎలాంటి ఇబ్బంది ఉన్న వెంటనే సరియైన వైద్యునిచే చికిత్స చేయించాలి .
  4. డాక్టర్ యొక్క సలహా లేనిదే ఏ మూత్రలు వాడవద్దు
  5. సంవత్సరానికి ఒకసారి అయిన డాక్టర్ వద్దకు వెళ్లి తమ యొక్క రక్తపోటును పరీక్ష చేయించాలి, ఇంకా డాక్టర్ సలహా మేరకు రక్త పరీక్ష మూత్రపరీక్ష ఇంకా కిడ్నీ సోనోగ్రఫి చేయించాలి.
- ఎలాంటి రకమైన చికిత్సలు కానీ లేదా ఆపరేషన్ కానీ చేయవలసి వస్తే మీకు ఒకే కిడ్నీ ఉన్న వైపుం డాక్టర్కి తెలపాలి.

పుట్టుకతోనే చాలా మంది మనుషులలో

ఒక కిడ్నీ మూత్రమే ఉంటుంది.

18. కిడ్నీ మరియు అధిక రక్తపోటు

సాదారణంగా రక్తపోటు 130/80 గా ఉంటుంది. ఎప్పుడైతే రక్తపోటు 140/90 కన్నా ఎక్కువ అవుతుందో దానిని అధిక రక్తపోటు (హై బ్లడ్ ప్రెషర్) అని అంటారు

అధిక రక్తపోటుకు గల కారణాలు మరియు చికిత్స అవశ్యకత :

అధిక రక్తపోటు (హై బ్లడ్ ప్రెషర్) 35 సంవత్సరాలు పై బడిన వయస్సు గల వారిలో ఎక్కువగా కనబడుతుంది; ఇలాంటి అధిక రక్తపోటు ఎక్కువ శాతం వంశపారపరంగా రావచ్చును ,

దీనిని ప్రాథమిక (Primary) లేదా ఎసేన్సీయాల్ రక్తపోటు (essential hypertension) అని కూడా అంటారు .

- అధిక రక్తపోటు బారిన పడిన రోగులలో నుండి 10 శాతం మంది ఎన్నో రోగాల బాధితులు ఉంటారు , దీనిని సెకండరీ హైపెర్ టెన్షన్ (secondary hypertension) అంటారు
- అధిక రక్తపోటు బారిన పడిన వారికి సరైన సమయానికి చి కిత్స చేసినట్లుయితే, గుండె, మెదడు, కిట్టీల లాంటి సున్నితమైన అవయవాలకు ఎలాంటి నష్టం కలగకుండా కాపాడవచ్చును.

ఎలాంటి వ్యాధుల కారణంగా రక్తపోటు అధికం అవుతుంది? దానికిగల కారణాలు ఏమిటి ?

అధిక రక్తపోటు బారిన పడిన వారు 10 శాతం మందికి ఏదో ఒక్క వ్యాధి కారణం అవుతుంది, వాటి గురించిన సమాచారం క్రింద ఇవ్వబడినది. వీటి కారణాలలో అన్నింటి కంటే 90 శాతం మంది రోగులలో కిట్టీల వ్యాధి అధికం.

1   కిట్టీ యొక్క వ్యాధి

చిన్న వయస్సు లో అధిక రక్త పోటు ఉండడము కిట్టీ వ్యాధి వచ్చే సూచన కావచ్చును

2. కింద్రీలోనికి రక్తాన్ని చేరవేసే ముఖ్య పైన ధమని యొక్క సంకీర్ణత (రెనాల్ అర్ట్రేరి స్టేనోసిస్)
3. కింద్రీలో ఉన్న అడిలిన్ అను గ్రంథిలో లోపాలు (Pheochromocytoma)
4. శరీరములో క్రింద భాగములో రక్తాన్ని రవాణా చేసే ముఖ్య నాడీ యొక్క ద్వారం కుదించుకు పోవుట (Shrinking) వలన (Coractation of Aorta)
5. స్ట్రాయిడ్ లాంటి మందుల యొక్క దుష్ప్రభావము.

ఎలాంటి కింద్రీ వ్యాధులలో అధిక రక్తపోటు రావడానికి ఆస్కారం కలదు ?

పిల్లలలో అధిక రక్త పోటు రావడానికి ఎక్కువ్యాట్ గ్లోమేరుల్లో నెఫిరైటిస్ (Glomerulonephritis), క్రానిక్ గ్లోమేరుల్లో నెఫిరైటిస్, మరియు పుట్టుక నుండి ముత్రమర్గాలలో వెసికో యురేటరిక్ యొక్క రిస్టస్క్యూ (vesico ureteric) మొదలగు వ్యాధులు కారణాలు.

వయస్సులో ఉన్న వారికి కింద్రీ వ్యాధిలలో అధిక రక్తపోటు రావడానికి గల కారణాలు డయాబెటిస్. దీని వలన కింద్రీలకు డయాబెటిక్ నేప్రోపతి, మరియు క్రానిక్ గ్లోమేరుల్లో నెఫిరైటిస్ పోలిసిస్టిక్ కింద్రీ డిసీస్, కింద్రీలోనికి రక్తాన్ని రవాణా చేసే ముఖ్య నాడీ యొక్క ద్వారం తగ్గట ఇంకా మొదలగు కారణాలు.

ఎలాంటి పరిస్థితిలో అధిక రక్తపోటు కింద్రీలకు కారణం అవుతుంది?

అధిక రక్త పోటు కింద్రీలకు కారణం అవడానికి ఈ క్రిందవి కారణాలు :

- 30 సంవత్సరాల లోపు వారికి అధిక రక్త పోటు రావడము
- అధిక రక్త పోటు నిర్ధారణ సమయములో రక్తం యొక్క పోటు ఎక్కువగా ఉండడం అంటే 200 /120 .
- రక్త పోటు అధికముగా ఉండడము మరియు మందులు వాడినా నియంత్రణ కాక పోవుటం.
- రక్త పోటు కారణంగా కంటి పొర పైన ప్రభావం వలన కంటి చూపులో ఇబ్బంది కలుగడం.

- రక్త పోటుతో పాటు ఉదయాన ముఖముపై వాపు కలగడము,బలహీనంగా అనుపించడం, భోజనాలు రుచి సరిగ్గా తెలియక పోవడం మొదలగు కిడ్నీ వ్యాధి యొక్క లక్షణాలు

అధిక రక్త పోటు ఉన్న వ్యక్తిలో కిడ్నీ వ్యాధిని ఎలా నిర్ధారణ చేయాలి ?

సాదారణంగా మూత్ర పరీక్ష ద్వార, రక్తములో క్రియటినిస్ యొక్క పరీక్ష ద్వారా ఇంకా ఉదరం (Abdomen) యొక్క ఎక్స్ మరియు కిడ్నీ సోనోగ్రాఫి ద్వార కిడ్నీ వ్యాధుల నిర్ధారణ కావచ్చును. ఈ పరీక్ష ల తరువాత ఇంట్రావెన్స్ పైలోగ్రాఫి, కలర్ డస్టోర్ యొక్క స్టడి మరియు రినాల్ యంజిబ్రాఫి ఇంకా ముఖ్యమైన పరీక్షల ద్వారా నిర్ధారణ చేయబడుతుంది మరియు రక్తం పై అధికంగా ఒత్తిడి ఉండడానికి గల కారణాలు ఈ యొక్క పరీక్షల ద్వారా కనుకోవడం జరుగుతుంది తరవాత దీనికి తగ్గ చికిత్స చేయబడుతుంది.

అధిక రక్త పోటు ఉన్నవాళ్ళకు కిడ్నీ వ్యాధి యొక్క నిర్ధారణ ఎందుకు అవసరమనం?.

అధిక రక్త పోటు కిడ్నీ వ్యాధికి కారణం అవుతుంది. అందుకే వ్యాధి నిర్ధారణ చాలా ప్రామణ్య మైనది మరియు దాని యొక్క లాభములు క్రింద సూచించబడినవి :

1. కిడ్నీ వ్యాధి నిర్ధారణ మరియు చికిత్స ద్వార సయం కావచ్చును.
2. కిడ్నీ వ్యాధి యొక్క పరిస్థితిని దృష్టి లో ఉంచుకొని చికిత్స యోగ్య కరంగా మరియు ప్రభావితంగా చేయుచ్చును.
3. పిల్లలలో వచ్చే కిడ్నీ వాపు కారణంగా (acute glomerulonephritis) చాలా త్వరగా మరియు తక్కువ సమయానికి రక్తంపై ఒత్తిడి ఏర్పడి మెదడుపై విపరీతమైన ప్రభావము ఏర్పడి ఫిట్స్ (Convulsion) రావచ్చ మరియు రోగి సృహ కోల్సోవచ్చు. అందుచేతనే రక్త పోటు లేదా రక్తంపై ఒత్తిడి పెరగగానే అవసరమైన నిర్ధారణ చేసి చికిత్స చేసినచో ఈ సమస్య నుంచి రక్షించవచ్చు.
4. అధిక రక్త పోటు క్రానిక్ కిడ్నీ పైయిల్యార్ లాంటి గంభీర మైన వ్యాధి యొక్క లక్షణాలూ మోడ్సటో ఒకేలా ఉండుచ్చును. క్రానిక్ కిడ్నీ

పైయిల్యార్డ్ అధిక రక్త పోటు పై తప్పకుండా నియంత్రణ పాటిస్తా ఇంకా ఇతర చికిత్సల ద్వారా కిడ్నీకి జరిగే నష్టం నివారించవచ్చు. ఇంకా క్రానిక్ కిడ్నీ పైయిల్యార్డ్ యొక్క స్థితిలో డయాలసిస్ యొక్క అవసరము ఉంటుంది. దానిని దీర్ఘకాలం కొరకు రద్దు చేయుచ్చను.

చెప్పి

కిడ్నీ వ్యాధి కారణంగా వచ్చే రక్తపోటు యొక్క చికిత్స రోగి యొక్క కిడ్నీ రక్తంపై ఆదారపడి ఉంది. ముఖ్య ముగా: పిల్లల్లో వున్న కిడ్నీ ఎక్యూర్ గ్లోమేరుల్లో నెఫిరైటిస్ (Glomerulonephritis) వ్యాధి ఉన్నప్పుడు భోజన సమయములో ద్రవపదార్థాలు మరియు ఉపు తక్కువగా ఉండాలి మరియు మూత్రము పెంచే మందులు, రక్తం పై ఒత్తిడి తగ్గించే మందులు తీసుకోవడము ద్వారా రక్తంపై ఒత్తిడి మెల్ల మెల్లగా తగ్గి సామాన్య స్థితిలోకి వస్తుంది ఇంకా దాని తరువత చికిత్స చేసే అవసరం ఉండదు.

ఎల్లప్పుడూ ఉండే అధిక రక్తపోటు యొక్క చికిత్స

క్రానిక్ కిడ్నీ పైఫల్యం

ఈ వ్యాధి కారణం చేత కలిగే అధిక రక్త పోటును నియంత్రించడానికి భోజన పదార్థాలలో ఉపు వీలైనంత తక్కువగా తీసుకోవాలి. శరీర వాపును దృష్టిలో పెట్టుకొని త్రాగేనీరు డాక్టర్ చే సూచించబడిన సలహా మేరకు తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవాలి మరియు రక్తపోటును తగ్గించే డాక్టర్ చే సూచించబడిన మందులను తీసుకోవాలి. ఈ రకంగా రోగిలో అధిక రక్తపోటును నియంత్రించడముతో పాటు కిడ్నీకి అయ్యే నష్టాన్ని నివారించవచ్చు .

లనల్ అర్దాల్ స్టోనోసిస్ (Renal Artery Stenosis)

కిడ్నీలో నికి రక్తం చేరే దమని కుదించుకుపోయి నప్పుడు రక్తం ఒత్తిడి అధికముగా ఉన్నప్పుడు వెంటనే చికిత్స ద్వార ఈ ఒత్తిడిని శాశ్వతముగా సాధారణ స్టోనోకి తీసుకురావచ్చును. ఈ ఒక చికిత్స విధానము క్రింద వ్రాయబడినది.

1. రీనల్ యంజియో ప్లాస్టి (Renal AngioPlasty):

ఈ చికిత్స విదానంలో ఆపరేషన్ చేయకుండా క్యాంచ్యేటర్ (సనటి పైపు) ద్వారా దమనిలో సన్న బడిన భాగములో క్యాంచ్యేటర్లో ఉన్న బుడగల సహాయముతో వ్యాకోచించేటట్లు చేయబడును. అధికశాతం రోగుల దమనిలో సన్నపడ్డ భాగములో క్యాంచ్యేటర్తో వ్యాకోచించేటట్లు చేసి తరువాత మరల అది సన్నబడకుండా ఉండేదుకు దమనిలో స్టంట్ అవర్ణబడును.

క్రానిక్ కిందీ వైష్ణవ్యాంలో అధిక రక్తపోటును సరిగ్గా నియంత్రించడం కిందీ రక్కణకు అవసరం

2. అపరేషన్ ద్వారా చికిత్స (Auto transplant):

ఈ చికిత్సలో దమనిలో సన్నపడ్డ భాగమును మార్చివేస్తారు లేదా రోగి యొక్క కిందీని వేరే రక్తనాడితో కలుపుతారు.

**కిందీ వ్యాధి కారణంగా వచ్చే రక్త పోటును రోగులు స్వర్ణ చికిత్స
ద్వారా పూర్తిగా నయం చేసుకోవచ్చును**

19. మూత్రమార్గం యొక అంటు వ్యాధి (Urinary Tract Infection)

కిడ్నీ, మూత్రవాహిని, మూత్రాశయం, మరియు మూత్రనాళిక లయెక్క కలయిక మూత్రమార్గముగా ఏర్పడతాయి వీటిలో సూక్ష్మ జీవుల వలన కలిగే అంటు వ్యాధిని (Urinary Tract Infection-UTI) అంటారు

మూత్రమార్గము లో అంటు వ్యాధి లక్షణాలు ఎలా ఉంటాయి ?

మూత్రమార్గాలలో వేరు వేరు భాగాలలో సంక్రమణ యొక్క ప్రభావము యొక్క లక్షణాలు వివిధముగా ఉంటాయి. ఈ యొక్క లక్షణాలు సంక్రమణ యొక్క పరిమాణమును బట్టి తక్కువ లేదా ఎక్కువ పరిమాణములో కనబడవచ్చును.

రోగులలో అధిక శాతం కనబడే లక్షణాలు :

- మూత్రం పోసే సమయములో చికాకు లేదా నొప్పి కలగడం.
- మూత్రము అనేక సార్లు రావడము మరియు చుక్కలు చుక్కలుగా రావడము.
- జ్వరము రావడము.

మూత్రాశయ అంటు వ్యాధి యొక్క లక్షణాలు :

- కడుపు క్రిందటి భాగము (పెల్వి) లో నొప్పి ఉండుట .
- ఎరుపు రంగులో మూత్రము వచ్చుట .

కిడ్నీ యొక్క అంటు వ్యాధి లక్షణాలు:

- చలితో కూడిన జ్వరము వచ్చుట
- నడుములో నొప్పి రావడము బలహీనంగా అనిపించడము

**మూత్రం పోసే సమయములో చికాకు లేదా తరచుగా రావడము
మూత్రమార్గములో అంటు వ్యాధి లక్షణాలు**

- ఒక వేళ సరియైన చికిత్స చేయకుంటే ఇలాంటి సంక్రమణ ప్రాణంతకము కూడా కావచ్చు.

మూత్రమార్గములో తరచుగా అంటు వ్యాధి రావడానికి గల కారణాలు ఏమిటి?

మూత్రమార్గములో తరచుగా సంక్రమణ రావడము మరియు సరియైన చికిత్స చేసిన తరువాత కూడా రక్తము పోవడానికి అనేక కారణాలు క్రింద ప్రాయబడినవి :

- 1 మహిళలో మూత్రనాళిక చిన్నదిగా ఉండటము వలన మూత్రశయములో సంక్రమణ త్వరగా జరుగవచ్చును.
- 2 డయాబెటిస్లో రక్తము మరియు మూత్రములో గ్లూకోజ్ యొక్క పరిమాణం ఎక్కువగా ఉండటము వలన
- 3 పెద్ద వయసులో ఉన్న పురుషులో ప్రోస్టేట్ గ్రంథి పెరగడము ద్వారా మరియు పెద్ద వయస్సు లో ఉన్న అనేక మంది మహిళలో మూత్రనాళిక చిన్నదిగా అయినప్పుడు మూత్ర విసర్జన సమయములో ఇబ్బందికరంగా ఉంటుంది మరియు మూత్రశయము పూర్తిగా భారీ అవ్యాదు.
- 4 మూత్రమార్గములో రాళ్ళ ఏర్పడుట.
- 5 మూత్రమార్గములో ఆటంకము: మూత్రనాళిక చిన్నదిగా అయినప్పుడు (Stricture Urethra) లేదా కిడ్నీ మరియు మూత్రశాహిని యొక్క మధ్య భాగము చిన్నదిగా అయినప్పుడు (Pelvi Ureteric Junction)
- 6 ఇతర కారణాలు: మూత్రశయములో సామాన్యంగా పని చేసే తత్వములో లోపము వలన (Neurogenic Bladder) పుట్టుక తోనే మూత్రమార్గములో నష్టం కలగడము ద్వారా మూత్రము మూత్రశయము నుండి మూత్రశాహినిలో వెనుకకు పోవడము

మూత్రమార్గములో అడ్డంకి వలన మూత్రములో అనేకసార్లు అంటు వ్యాధి రావడానికి ముఖ్య కారణము

(Vesico Uretric Reflux), మూత్రమార్గములో క్షుయ (T.B) వ్యాధి ప్రభావము వలన కాని ఇతర వ్యాధుల ప్రభావము గాని కారణాలు కావచ్చు.

మూత్రమార్గములో తరచుగా సంక్రమణ వలన కిడ్నీకి ఎలాంటి నష్టం కలుగుతుంది ?

సాదారణంగా: చిన్ననాటి తరవాత మూత్రమార్గములో తరచుగా కలిగే అంటు వ్యాధి వలన కిడ్నీకి ఎలాంటి నష్టం కలగదు. కానీ మూత్రమార్గములో రాళ్ళు, అడ్డంకులూ లేదా క్షుయ వ్యాధి ఇంకా ఇతర ఉనికి వలన మూత్రమార్గములో అంటు వ్యాధితో కిడ్నీకి నష్టము కలిగే అవకాశము కలదు .

పిల్లలలో వచ్చే మూత్రమార్గము యొక్క ఇన్ఫెక్షన్ సరైన సమయానికి చికిత్స చేయకపోతే కిడ్నీకి తిరిగి కోలుకోలేని రీతిలో నష్టం కలగొచ్చును,. అందుచేతనే మూత్రమార్గము యొక్క ఇన్ఫెక్షన్ సమస్య ఇతర వయస్సులో కంటే పిలలలో అధికంగా ఉంటుంది .

మూత్రమార్గములో ఇన్ఫెక్షన్ యొక్క నిర్ధారణ :

మూత్రము ను మైక్రోసోప్ తో చేయబడే పరీక్షలో చీము కణాలు (Pus Cells) కలిగి ఉంటే మూత్రమార్గములో ఇన్ఫెక్షన్ యొక్క సూచనగా నిర్దారించావచ్చును..

మూత్రము యొక్క కల్పర్ మరియు సెన్సిటీవిటీ (Urine Culture & Sensitivity) యొక్క పరీక్ష:

మూత్రము యొక్క కల్పర్ మరియు సెన్సిటీవిటీ (Urine Culture & Sensitivity) పరీక్ష ద్వారా ఇన్ఫెక్షన్ కారణమైన బ్యాక్టీరియా రకం మరియు దాని చికిత్సకు సమర్థవంతమైన మందు గుర్తిన సమాచారము తెలియజేయబడును

మూత్రమార్గము అంటు వ్యాధి కొరకు సమర్థవంతమైన చికిత్స చేయడానికి మూత్రము యొక్క కల్పర్ పరీక్ష చాలా ముఖ్యమైనది

ఇతర పరీక్షలు :

రక్తం యొక్క పరీక్షలో కనుగొన్న శ్వేత కణాల యొక్క అధిక మోతాదును బట్టి అంటు వ్యాధి యొక్క ప్రభావం కనుక్కొచ్చును.

మూత్రమార్గములో తరచుగా కలగే అంటు వ్యాధి కారణాలు యొక్క నిర్దారణ ఏ ప్రకారముగా అవుతుంది

మూత్రమార్గములో తరచుగా చీము కలగడము మరియు సంక్రమణ యొక్క చికిత్స పై ప్రభావము లేకపోవడము వంటి కారణాలు ఈ క్రింద విధంగా పరీక్ష చేయబడుతుంది.

1. కడుపు భాగము యొక్క ఎక్స్ట్రి మరియు సోనోగ్రఫి
2. ఇంట్రా పీనస్ పైలో గ్రఫ్ష్ (IVP)
3. మేక్ష్యరేటింగ్ సిస్టోయురేటరోగ్రాం (MCU)
4. మూత్రమార్గో టీ.బి. యొక్క బ్యాక్టీరియా నిర్దారణ (Urinary AFB)
5. యురాలోజిస్ట్ (Urologist) ద్వారా ప్రత్యేకమైన మైన దుర్బిన్ లాంటి పరికరముతో మూత్రనాళిక మరియు మూత్రాశయం లోపల భాగమార్గో పరీక్ష చేయుట ద్వారా (Cystoscopy)
6. స్త్రీలకు సంభందించిన పైద్యురాలు (Gynaecologist) ద్వారా పరీక్ష విధానము

మూత్రమార్గములోని ఇన్ఫెక్షన్ యొక్క చికిత్స :

1. నీరు అధికముగా తీసుకోవాలి :

అంటు వ్యాధి ఉంటే రోగులకు నీరు అధిక మోతాదులో తీసుకోవాలి డాక్టర్ సలవో ఇస్తారు .

కిప్పులో సంక్రమణ కారణంగా కొండరికి అధికముగా వాంతులు అవుతాయి. అలాంటివారిని ఆస్పుత్రిలోచేర్చుకొని గూల్కోజ్ ఎక్కించే అవసరము వుంటుంది.

మూత్రమార్గములో ఇన్ఫెక్షన్ ఉంటే నీరు అధికముగా తీసుకోవాలి

2. మందుల ద్వారా చికిత్స

మూత్రాశయములో ఇన్ఫెక్షన్ అవస్థ ఉన్న రోగికి సామాన్యంగా క్రోప్టెమెక్స్ జోల్, సెపెలోస్టోరిన్ లేదా క్షీనోలోన్స్ గ్రూపుకు చెందిన మందుల ద్వారా చికిత్స చేయబడుతుంది. ఈ మందులు సామాన్యంగా ఏడు రోజులు సూచించబడుతుంది.

కిందీ యొక్క ఇన్ఫెక్షన్ చాలాతీవ్రంగా ఉన్న రోగిలో అక్యూట్ ఫిలోనేఫ్రోటిస్ (Acute Phlyonephritis) ఉంటుంది. ఇలాంటి రోగికి మొదట్లో ఇంజక్షన్ ద్వారా యాంటీబయాటిక్ ఇవ్వబడుతుంది. సాదారణంగా సెపెలోస్టోరిన్, క్షీనోలోన్స్, ఎమినోగ్లైడ్ నైడ్రాస్, సమాహాం యొక్క ఇంజక్షన్ ఇస్తారు. మూత్రము యొక్క సెన్సిటివీటి యొక్క నివేదిక సహాయముతో అధిక ప్రభావము గల మందులు లేదా ఇంజక్షన్లు కానీ నిర్ణయిస్తారు. ఆరోగ్యము సరిగ్గా ఉన్న కూడా 14 రోజులు ఈ చికిత్స కొనసాగిస్తారు.

చికిత్స చేసిన తరువాత మూత్రపరీక్ష ద్వారా చికిత్స యొంత ప్రయోజనకరంగా ఉన్నది అన్న విషయాన్ని తెలుసుకోవచ్చును. చికిత్స యొక్క మందులు వాడిన తరువాత మూత్రములో చీము లేకపోతే ఇన్ఫెక్షన్ నియంత్రణ కనపడుతుంది

మూత్రమార్గములో ఇన్ఫెక్షన్ కలగడానికి గల కారణాలు మరియు వాటి యొక్క చికిత్స అవసరమైన పరీక్షల సహాయముతో ఒక వేళ మూత్రమార్గములో ఇన్ఫెక్షన్ తరచుగా వస్తుంటే ఈ పరిస్థితి ఏ కారణం చేత వస్తుందో తెలుసుకోవడానికి మరియు చికిత్స యొక్క ఘలితం లేక పోతే అవసరమైన పరీక్షల సహాయముతో మరియు పరీక్ష యొక్క నివేదికను దృష్టిలో ఉంచుకొని మందులలో అవసరమైన మార్పులు చేస్తా లేదా కొందరు రోగులకి ఆపరేషన్ చేయబడుతుంది.

మూత్రమార్గములో క్షయవ్యాధి (T.B)

మూత్రమార్గాలలో ని క్షయ వ్యాధి (T.B) శరీరం పైనే వివిధ అంగాల పైన ప్రభావము చూపుతుంది మరియు కిందీ పైన ప్రభావము 4 నుండి 8 శాతం

మూత్రమార్గము యొక్క ఇన్ఫెక్షన్ చికిత్స సఫలము కావాలంటే తరచుగా ఇన్ఫెక్షన్ రావడానికి గల కారణాలు తెలుసుకోవడం అవసరము

ఉంటుంది. మూత్రమార్గములో అనేక సార్లు ఇన్ఫెక్షన్ కలగడానికి మూత్రమార్గములో క్షయవ్యాధి ఒక కారణము. .

మూత్రమార్గములో క్షయ యొక్క లక్షణాలు :

- ఈ వ్యాధి సామాన్యంగా 25 నుండి 40 సంవత్సరాల వయస్సులో మరియు మహిళలలో పోలిస్తే పురుషులలో అధికముగా కనబడుతుంది
- 20 నుండి 30 శాతం రోగులలో ఈ యొక్క వ్యాధి లక్షణాలు కనబడవ. కానీ వేరే సమస్యల పరీక్షలు చేస్తునపుడు అకస్మాతుగా ఈ యొక్క వ్యాధి లక్షణాలు కనబడతాయి.
- మూత్రమార్గము యొక్క ఇన్ఫెక్షన్ చికిత్స సఫలము కావాలంటే తరచుగా ఇన్ఫెక్షన్ రావడానికి గల కారణాలు తెలుసుకోవడం అవసరము
- మూత్రమార్గములో మంటగా ఉండటము తరచుగా మూత్రము రావడము మరియు సామాన్యమైన చికిత్స ద్వారా నయంకాక పోవడము
- మూత్రము ఎరువుగా రావడము
- 10 నుండి 20 శాతం రోగులలో సాయంకాలములో జ్యోరము రావడము, అలసట అనిపించడం, బిరువు తగ్గడం, ఆకలి కలగకపోవడము ఇంకా తదితర కారణాలలో క్షయ యొక్క లక్షణాలు కనబడతాయి
- మూత్రమార్గములో క్షయ యొక్క తీవ్రమైన ప్రభావము చేత అధికముగా సంక్రమణ కలగడం, రాళ్ళు ఉండటము, రక్తం పై ఒత్తిడి పెరగడము మరియు మూత్రమార్గములో అడ్డంకి కరణముగా కిందీలో వాపు రావడముతో కిందీ చెడిపోవడము లాంటి సమస్యలు కలుగవచ్చును..

**మూత్రమార్గములో తరచుగా ఇన్ఫెక్షన్
కలగడము క్షయకి కారణం అవుతుంది**

ముత్రాశముల్లోనున్నట్టులూ

1. ముత్ర పరీక్ష :

- ఇది చాల ముఖ్యమైన పరీక్ష అవుతుంది. ముత్రము లో చీము లేదా రక్త కణాలు ఈ రెండూ కనబడుట మరియు ముత్రము యసిడిక్ గా ఉండుట .
- నిర్దిష్ట విధానములో ఖచ్చితమైన ముత్ర పరీక్ష (Urinary AFB) చేయడము ద్వార ముత్రములో క్షయ యొక్క బ్యాక్టీరియా ఆనవాలు తెలుసుకోవచ్చును .
- ముత్ర కల్పర్ పరీక్షలో ఎలాంటి బ్యాక్టీరియా కనబడక పోవడము (Negative Urine Culture)

2. సేసనోగ్రఫి :

ప్రారంభంలో ఈ యొక్క పరీక్షలో ఎటువంటి నిర్దారణ చేయలేదు. ఒకవేళ తరచుగా శయ యొక్క అధిక ప్రభావముతో కిడ్నీపై వాపు ఉన్న లేక దాని పరిమాణం తగ్గినట్లుగా కనబడుతుంది.

3. ఐ.వ.పి (I.V.P)

ఈ పరీక్ష చాలా ఉపయోగకరము ఎందుకంటే క్షయ కారణంగా ముత్రవాహిని పరిమాణము తగ్గి ఉండి కిడ్నీ ఆకారములో మార్పు కలిగి (వాపు లేదా పరిమాణము కాలుగుట) మరియు ముత్రాశయము యొక్క పరిమాణము తగ్గి ఉండడము లాంటి ఇబ్బందులు గమనించవచ్చు .

4. ఇతర పరీక్షలు

చాలామంది రోగులలో ముత్రనాళిక మరియు ముత్రాశయమును దుర్ఘాన్ (Cystoscopy) లేదా బయసోష్ప్ లాంటి పరికరము ద్వారా పరీక్ష చాలా సహాయకరమైన నిర్దారణగా ఉంటుంది.

మూత్రమార్గములో క్షయ యొక్క చికిత్స :

1. మందులు

మూత్రమార్గములోని శయకు ఊహిరితిత్తుల క్షయకు ఉపయోగించే మందులే వాడుతారు. సర్వ సాదరణంగా మొదట నాలుగు రకాల మందులు మరియు దాని తరువాత మూడు రకాల మందులు ఇవ్వబడుతాయి.

2. ఇతర చికిత్స విధానాలు

మూత్రమార్గాలలో క్షయ కారణంగా మూత్రమార్గములో అడ్డంకి కనపడితే దీని చికిత్స దుర్భిన్ లేదా ఆపరేషన్ ద్వారా చేయబడుతుంది. ఒకవేళ రోగి కిట్టీ సంపూర్ణంగా చెడిపోతే అలాంటి కిట్టీని ఆపరేషన్ చేసి తొలగిస్తారు.

మందులు తీసుకున్న తర్వాత కూడా రక్త పోటు ఎక్కువగా వున్నచో
కిట్టీపరీక్షలు చేయవలసి వుంటుంది.

20 స్టోన్స్ వ్యాధి

స్టోన్స్ వ్యాధి అనేక మంది రోగులలో కనబడే ఒక ముఖ్యమైన కిట్టిన్ వ్యాధి. కలన కారణంగా ఇది భరించలేని వ్యాధి. మూత్రములో ఇన్ఫెక్షన్ వలన కిట్టికి నష్టం కలగొచ్చు. కావున స్టోన్స్ వ్యాధి గురించి మరియు దానిని నివారించడము చాలా అవసరము.

స్టోన్స్ అంటే ఏమిటి?

మూత్రము లో కాలిషం ఆక్సిలైట్ (Calcium Oxylate). లేదా ఇతర స్పృటికాలు (Crystals) ఒక దానితో ఒకటి కలయికతో కొంత సమయము తరవాత నెమ్మడిగా మూత్రమార్గములో కరినమైన రాయిగా తయారపడము మొదలవుతుంది దీనిని స్టోన్ అని అంటారు.

స్టోన్ ఎంత పెద్దదిగా ఉంటుంది? చూడడానికి ఎలా ఉంటుంది? ఇది మూత్రమార్గములో ఎక్కడ చూడవచ్చు?

మూత్రమార్గములో ఉండే స్టోన్ విడివిడిగా పొడవుగా మరియు విభిన్న ఆకారాలలో ఉంటుంది. ఇది ఇసుక స్పృటికవలె చిన్నదిగా లేదా బంతి వలె పెద్దదిగా ఉండోచ్చు. కొన్ని స్టోన్ గుడ్రంగా లేదా గ్రుడ్డు ఆకారములో బయటనుంచి నుస్కగా ఉంటాయి. ఇలాంటి స్టోన్ నుండి నొప్పి తక్కువగా ఉంటుంది మరియు అవి సాధారణంగా, సహజంగా రూపంలో మూత్రము ద్వారా బయటికి వచేస్తాయి .

కొన్ని స్టోన్ రఘ్గా ఉంటాయి. వీటి ద్వారా చాలా నొప్పి కలుగుతుంది మరియు సాధారణంగా ఇవి మూత్రములో ద్వార బయటకి రావు . స్టోన్ ముఖ్య ముగా మూత్రవాహిని, మరియు మూత్రాశయములో కనబడుతుంది .

కడుపులో బరించలేని నొప్పి కి ముఖ్య కారణము
మూత్రమార్గములో రాళ్ళు

కొందరు వ్యక్తులలో స్టోన్స్ వివిధ రూపములో ఎందుకు కనపడుతాయి?
స్టోన్స్ కలగడానికి గల ముఖ్య కరణము ఏమిటి?

చాలా మంది మూత్రములో ఉండే కొన్ని ప్రత్యేక రసాయనిక పదార్థముల క్షార కణాలు ఇతర కలయికను కలుగకుండా చేస్తాయి ఇందు మూలముగా స్టోన్స్ తయారవువు.

కానీ చాలా మందిలో కింద ప్రాసిన కారణాల ప్రకారము స్టోన్స్ తయారుకావడానికి అవకాశము కలదు

1. నీరు తక్కువగా తీసుకునే అలవాటు ఉన్నవారికి
2. వంశపారంపరంగా స్టోన్స్ కలిగి ఉన్న చరిత్ర
3. మూత్రమార్గములో ఇన్సెక్షన్ అనేక సార్లు కలగడం
4. మూత్రమార్గములో అడ్డంకి కలగడము.
5. విటమిన్ సి లేదా కాలిషు మందులూ అధికంగా సేవించడం
6. చాలాసమయము వరకు అస్వస్థతగా ఉండడము
7. హైపర్ ప్రైరలైరడిసం యొక్క బాద ఉన్నవారు

స్టోన్స్ యొక్క లక్షణాలు

- సామాన్యంగా స్టోన్స్ వ్యాధి 30 నుండి 40 సంవత్సరాల వయస్సు ఉన్న వారికి మరియు మహిళలతో పోలిస్తే పురుషులలో 3 నుంచి 4 రెట్లు అధికముగా కనబడుతుంది
- చాలాసార్లు స్టోన్స్ యొక్క నిర్ధారణ ఆకస్మికంగా కనిపిస్తుంది, ఈ రోగులలో కలన ఉన్నట్లు ఎలాంటి లక్షణాలు కనబడవు. దీనిని సైలెంట్ స్టోన్స్ అని అంటారు
- కడుపులో మరియు వీపులో నిరంతరంగా నొప్పి కలుగుతుంది
- వాంతులూ వికారం రావడము
- మూత్రములో మంట కలగడము

- మూత్రములో తరచుగా ఇన్ఫెక్షన్ రావడము
- హరాత్తుగా మూత్రము ఆగిపోవడము

కలన నొప్పి యొక్క లక్ష్ణాలు

- స్టోన్ వలన కలుగు నొప్పి, స్టోన్ యొక్క స్టోనము, ఆకారము, రకము ఇంకా పొడవు వెడల్చుల పై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- కడవులో నొప్పి మరియు మూత్రము ఎరువుగా కనబడడానికి ముఖ్య కారణము స్టోన్
- స్టోన్ వల్ల నొప్పి అకస్యాత్తుగా మొదలవుతుంది ఈ నొప్పి మూలాన దినములో విపరీతంగా అంటే భరించలేనంతగా అని అర్థము
- కిట్టీ స్టోన్ నొప్పి వీపు నుండి మొదలై కటి(పెల్విస్) వైపుగా వస్తుంది.
- మూత్రాశయము యొక్క స్టోన్ నొప్పి కటి(పెల్విస్) మరియు మూత్ర మార్గములో ఉంటుంది
- ఇలాంటి నొప్పులు తిరిగిటప్పాడు కన్నా ఎత్త తగ్గుల దారిలో వాహనముపైన ప్రయానించేటప్పాడు జట్టులు తగిలినప్పుడు అధికమువుతుంది
- ఈ నొప్పి సాదారణంగా గంటల తరబడి ఉంటుంది తరువాత మెల్ల మెల్లగా దానింతట అదే తగి పోతుంది
- ఈ నొప్పి అధికముగా ఉండటము వలన తరచుగా రోగి డాక్టర్ వద్దకు వెళ్ళవలసి వస్తుంది మరియు నొప్పి తగ్గించడానికి మందులు లేదా ఇంజక్షన్ తీసుకునే అవసరము కలుగవచ్చు.

స్టోన్ కారణంగా కిట్టీలూ చెడిపోతాయా?

- అవును. చాలామంది రోగులలో స్టోన్స్ గుండ్రంగా గుడ్డ ఆకారములో నున్నగా ఉంటాయి. ఇలాంటి స్టోన్స్ కలిగి ఉన్న రోగులలో ఎలాంటి

**నొప్పి లేని స్టోన్ కారణంగా కిట్టీలు చెడిపోయే ప్రమాదము
అధికముగా ఉంటుంది.**

లక్ష్ణాలు కనబడవు. అయితే ఇలాంటి స్టోన్స్ మూత్రమార్గములో ఆటంకము కలగించవచ్చు. ఎలా అంటే కింద్రీ లో తయారయ్యే మూత్రము యొక్క సరళతను బట్టి మూత్రమార్గములో ప్రవేశించలేదు. ఈ కారణంగా కింద్రీ వాపునకు గురి అవుతుంది.

- ఒకవేళ ఈ రాళ్ళను సమయానికి సరైన చికిత్స చేయకపోతే చాలా కాలము వరకు వాచి ఉన్న కింద్రీ మెల్ల మెల్లగా బలహీనంగా అవుతుంది మరియు పూర్తిగా పనిచేయడము ఆగిపోతుంది. ఇలాంటి సమయములో కింద్రీ చేడిపోయిన, ఒకవేళ స్టోన్ తీసివేసిన కూడా కింద్రీ పనిచేసే సూచనలు చాలా తక్కువ .

మూత్రమార్గములో రాళ్ళ యొక్క నిర్దారణ :

- స్టోన్ నిర్దారణ ముఖ్య ముగా మూత్రమార్గము యొక్క సోనోగ్రఫి మరియు కడువు ఎక్కు ద్వారా జరుగుతుంది
- ఐ.వి.పి.(ఇంట్రా వెనెస్ ప్లైటోగ్రఫి) ద్వారా నిర్దారణ: సాదారణంగా ఈ పరీక్ష ఆపరేషన్ లేదా దుర్భిను ద్వారా చెకిత్సకు ముందు చేయబడుతుంది.
- ఈ పరీక్షల ద్వారా స్టోన్ యొక్క పొడవు వెడల్పు, దాని స్థానం లాంటి వివరాలు మరియు కింద్రీ పనితత్వము ఎలా ఉంది, కింద్రీ వాపు ఎంత ఉంది వంటి ఈ వివరాలు కూడా సేకరించబడుతుంది
- మూత్రము మరియు రక్త పరీక్ష ద్వారా మూత్రములో ఉన్న ఇన్ఫెక్షన్ దాని తీవ్రత మరియు కింద్రీ
- పనితనమనకు సంబంధించిన వివరాలు అందుతాయి.

మూత్రరమార్గములోని స్టోన్ చికిత్స

స్టోన్ గురించి ఎలాంటి చికిత్స చేయడము అవసరమో అది స్టోన్ యొక్క వెడల్పు. పొడవు, స్థానము మరియు దాని వలన కలిగే సమస్య మరియు ప్రమాదంను ధృష్టి లో ఉంచుకొని నిర్ణయించబడుతుంది.

**స్టోన్ నిర్దారణ కొరకు సోనోగ్రఫి మరియు
ఎక్కు రే ముఖ్య ప్లైన పరీక్షలు**

ఈ చికిత్స విధానాన్ని రెండు భాగాలుగా విభజించవచ్చు .

- మందుల ద్వారా చికిత్స (Conservative Medical Treatment)
- మూత్రమార్గములో స్టోన్ తీసివేసే సాధారణ చికిత్స (ఆపరేషన్, దుర్బిన్, లితోల్రిపిస్)

మందుల ద్వారాచికిత్స

దాదాపు 50 శాతం రోగులలో స్టోన్ ఆకారము చినదిగా ఉంటుంది దాని యొక్క ప్రకృతిపరమైన రూపము మూడు నుంచి ఆరు శాతం ఉంటుంది స్వతహోగా మూత్రము తో వెళిపోతుంది ఈ ఒక్క ప్రక్రియ సమయములో రోగికి నొప్పి నుండి ఉపశమనం కొరకు మరియు స్టోన్ త్వరగా రావడానికి సహాయముకై మందులు ఇవ్వబడును.

1.మందులు మరియు ఇంజక్షన్

స్టోన్ వలన భరించలేని నొప్పి తగ్గించడానికి వెంటనే ప్రభావితమైన పెయిన్ కిల్టర్స్ మందులు లేదా ఇంజక్షన్ ఇవ్వబడుతుంది

2.నీరు అధికముగా

నొప్పి తగ్గిన రోగికి అధిక మొత్తంలో నీరు తెసుకోమని సలహా ఇస్తారు. అధిక మోతాదులో నీరు సేవించడం ద్వారా మూత్రము ద్వారా స్టోన్ బయటికి పోవడానికి సహాయపడుతుంది. ఒకవేళ వాంతులు కారణంగా రోగి నీరు తీసుకోవడము సాధ్యము కాకపోతే ఇంజక్షన్ ద్వారా గూకోజ్ ఎకించబడుతుంది.

3.మూత్ర ఇన్ఫెక్షన్ యొక్క చికిత్స

స్టోన్ ఉన్న రోగుల మూత్రములో ఇన్ఫెక్షన్ కనిపిస్తుంది. ఇది యాంటీబయటిక్స్ ద్వారా చికిత్స చేయబడుతుంది.

అధికముగా నీరు తీసుకోవడము ద్వారాచిన్న స్టోన్ సహజ రూపకంగా స్వతహోగా మూత్రములో వచ్చేస్తుంది.

4.మూత్రమార్గములో స్టోన్ తొలగించి తీసివేసే చికిత్స

ఒక వేళ సహజ రూపకంగా స్టోన్ రాక పోతే స్టోన్ను తొలగించే అనేక విధానాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. స్టోన్ యొక్క ఆకారము, స్థానము, రకం దృష్టిలో ఉంచుకొని ఎలాంటి పద్ధతి ఉత్తమమైనదో యూరాలజిస్ట్ లేదా సర్జన్ ను నిర్ణయం తీసుకుంటారు.

ప్రత్యేకమైన స్టోన్లను తక్కణమే తొలగించటం అవసరమా ?

లేదు. ఒకవేళ స్టోన్ ద్వారా పలుమార్గు నొప్పి, మూత్రములో ఇన్ఫెక్షన్, మూత్రములో రక్తము, మూత్రమార్గములో ఆటంకము లేదా కింద్రీ చెడిపోకుండా ఉంటే ఇలాంటి సూచనలు కనిపించని యొదల స్టోన్ తక్కణమే తొలగించటం అవసరము ఉండదు. డాక్టర్ ఇలాంటి స్టోన్సుపై దృష్టి లో ఉంచుకొని ఎప్పుడు ఎలా, ఏ పద్ధతిలో చికిత్స విధానం రోగికి లాభాదాయకమో సలహా ఇస్తాడు.

స్టోన్ కారణంగా మూత్రమార్గములో ఆటంకము, మూత్రములో తరచుగా రక్తము లేదా చీము వస్తున్నా లేదా కింద్రీకి నష్టము కలుగుతున్నా స్టోన్ తక్కణమే తొలగించటం అవసరము.

వితోట్రైపిస్

కింద్రీ మరియు మూత్రావాహిని పై భాగమున ఉన్న స్టోన్సును తొలగించే అధునికమైన పద్ధతి ఇది, ఈ పద్ధతి లిటోట్రైప్టర్ అనే యంత్రం సహాయమతో శక్తివంతమైన తరంగాలతో స్టోన్లను చిన్నచిన్న కణాలగా చేస్తారు. అని కొద్ది రోజుల తరువాత మూత్రంతో బయటికి వచ్చేస్తాయి.

లాభం:

- సామాన్యంగా రోగిని ఆస్పత్రిలో చేర్చే అవసరము ఉండదు
- అపరేషన్ లేదా దుర్బిన్ ప్రయోగము, రోగికి సృహ కోల్పోకుండానే రాళ్ళ (స్టోన్)ను తొలగించవచ్చును.

లిటోట్రైపిస్ అపరేషన్ లేకుండా స్టోన్ తొలగించే అధునాతనమైన మరియు ప్రభావమైన పద్ధతి

వాసి:

- అన్నిరకాల స్టోన్లకు మరియు పెద్ద స్టోన్లకు ఈ పద్ధతి ప్రయోజనకరముగా ఉండదు.
- స్టోన్ నిరూలించడానికి అనేక సార్లు ఈ యొక్క చికిత్స చేయవలసి వస్తుంది
- స్టోన్ తొలగించేటప్పుడు నొప్పి లేదా అనేకసార్లు మూత్రములో ఇన్ఫెక్షన్ రావోచ్చు
- పెద స్టోన్ తొలగించేటప్పుడు దుర్బీన్ సహాయముతో కిందీ మరియు మూత్రాశయము మధ్యలో విశేషమైన స్థంట్ అమర్ఖవలసి వస్తుంది.

కిందీ రాళ్ళ వ్యాధికి దుర్బీన్ ద్వారా చికిత్స (PCNL - Per Cutaneous Nephro Lithotripsy)

- కిందీలోని రాళ్ళు ఒక సెం. మీ. కన్నా పెద్దదిగా ఉంటే అప్పుడు దానిని తొలగించ వలసి ఉంటుంది ఇలాంటి సమయములో ఇది ఆధునికము మరియు ప్రభావితమైన విధానం
- ఈ పద్ధతిలో వీపు భాగములో కిందీ భాగములో ఒక చిన్న రండ్రము చేసి, దాని ద్వారా కిందీ వరకు మార్గము ఏర్పాటు చేసి, ఈ మార్గము ద్వారా కిందీలోని స్టోన్ ఉన్న స్థానము వరకు ఒక గొట్టము పంపించ బడుతుంది.
- ఈ గొట్టము ద్వారా రాళ్లను చూస్తూ చిన్న స్టోన్లను పోర్స్ ద్వారా మరియు పెద్ద స్టోన్లను శక్తివంతమైన తరంగాల ద్వారా చిన్న చిన్న భాగాలుగా చేసి తొలగించబడుతుంది.

లాభము:

సామాన్యంగా కడువు మరియు వీపు భాగములో ఆపరేషన్ చేసి తొలగించే పద్ధతిలో 12 నుండి 15 సెం. మీ పొడవు కోయబడుతుంది. కానీ ఈ యొక్క

దుర్బీన్ ద్వారా చేయబడే చికిత్సలలో స్టోన్లను
ఆపరేషన్ లేకుండానే తొలగించవచ్చు

ఆధునిక పద్ధతి ద్వారా కేవలము ఒక సెం.మీ చిన్న రండ్రము చేయబడుతుంది అందుచేతనే ఆపరేషన్ తరువాత రోగి కొన్ని రోజులలోనే తన ప్రతి దినచర్య తిరిగి చేసుకోవచ్చు.

మూత్రాశయము మరియు మూత్రవాహినిలో ఉన్న స్టోన్లను దుర్ఖిన్ ద్వారా తొలగించే చికిత్స మూత్రాశయము మరియు మూత్రవాహినిలోని స్టోన్లను తొలగించే చికిత్సలో ఇది ఉత్పమమైన పద్ధతి. ఈ పద్ధతిలో ఆపరేషన్ లేదా రండ్రము చేయకుండానే మూత్రమార్గము (మూత్రనాళిక) గుండా విశేషమైన దుర్ఖిన్ (Cystoscope & Ureteroscope) యొక్క సహాయముతో స్టోన్ల వరకు చేరుకొని స్టోన్లను ఛొక్క వేవ్ పోర్స్ ద్వారా చిన్న చిన్నకణాలుగ విడగొట్టబడుతుంది.

ఆపరేషన్:

స్టోన్లు పెద్దదిగా ఉండినయొడల వివిధ చికిత్సల ద్వారా నులభంగా తొలగించలపోతే అలాంటి సమయములో ఆపరేషన్ ద్వారా తొలగించబడుతుంది

స్టోన్ నివారణ:

స్టోన్ ఒక సారి ప్రకృతి పద్ధతిలో లేదా చికిత్స ద్వారా తొలగించిన తరువాత ఈ సమస్య నుండి సంపూర్ణంగా విముక్తి లభిస్తుందా? లేదు. ఒక సారి రోగిలో స్టోన్ కలిగిఉంటే అతనికి మరోసారి స్టోన్ ఏర్పడే అవకాశం 80 శాతం ఉంటుంది. అందుచేతనే ప్రత్యేకమైన రోగులు జాగ్రత్తగా ఉంటే మంచిది.

స్టోన్ మళ్ళీ పునవ్యతం కాకుండా రోగిక ఎలాంటి పొచ్చరికలు మరియు సూచనలు పాటించాలి

ఈ రాళ్ళ వ్యాధిలో ఆహార నియమము విశేష మహాత్మారము. స్టోన్ కలుగకూడదు అనుకునే రోగులు ఎల్లప్పుడు క్రింద వ్రాయబడిన సలహాలను పూర్తి ఏకాగ్రతతో పాటించాలి

నీరు అధికముగా తీసుకుంటే రాళ్ళ చికిత్స కొరకు మరియు దానిని మరల తయారు కాకుండా నివారించడానికి చాలా ఆవసరము

1. నీరు అధిక మొత్తంలో తీసుకోవాలి

- 3 లీటర్లు లేదా 12 నుండి 14 గ్లాసుల కన్నా అధిక మొత్తంలో నీరు మరియు ద్రవ పదార్థాలు ప్రతి దినము తీసుకోవాలి .
- ఈ పదతి రాళ్ళు ఏర్పడకుండా నివారణ కౌరకు అన్నింటి కన్నా ముఖ్యమైన ఉపాయము
- రాళ్ళు తయారు కాకుండా నివారించడానికి త్రాగే నీరు యొక్క నాణ్యత కన్నా రోజువారి త్రాగే నీరు మోతాదు అతి ముఖ్యమైనది.
- రాళ్ళు తయారు కాకుండా నివారించడానికి ఎంత నీరు తీసుకుంటారో దానికంబే ఎక్కువ మోతాదులో మూత్రము వస్తే ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. ప్రతిరోజు రెండు లీటర్ల కన్నా ఎక్కువ మూత్రము రావడానికి సరిపడే నీరు తీసుకోవడము అవసరము .
- నీరు అధికముగా తీసుకుంటే రాళ్ళ చికిత్స కౌరకు మరియు దానిని మరల తయారు కాకుండా నివారించడానికి చాలా అవసరము రోజంతా మూత్రము నీరులాగా స్పష్టంగా వస్తే దీని అర్థం నీరు సరైన మోతాదులో తీసుకున్నట్లు ఒక వేళ మూత్రము పసుపుగా లేదా నిస్ట్రేజంగా వస్తే నీరు తక్కువ మోతాదులో తీసుకునట్లు .
- నీరుతో పాటు ఇతర పాసీయాలు లాంటివి కొబ్బరినీరు, బార్లీ, మద్యం, సన్నటి పాలవిరుగుడు, ఉప్పులేని సోడా లెమన్ ఇంకా ఇతర ద్రవాలు నేపించాలి.
- దినములో ఏదో ఒక సమయములో మూత్రము తక్కుపుగా మరియు పీలగా అవుతుంది. ఈ సమయములో మూత్రములో క్లూర అధికముగా ఉండటము వలన
- కలన తయారయ్యే ప్రక్రియ చాలా త్వరగా మొదలు అవుతుంది దీనిని నివారించడము చాలా అవసరము. కలనలను నివారించడం మరపవద్దు

రోజంతా నీరు అధిక మోతాదులో తీసుకుంటునట్లు అనిచూపటానికి
సాక్షము మూత్రము కూడా నీరు వలె ఉండటము

- భోజనము తీసుకున్నతరువాత మూడు గంటల వరకు, చాలా కష్టతరమైన పని చేసిన తరవాత, లేదా రాత్రి పడుకునే ముందు లేదా మధ్యరాత్రిలో లేచి రెండు గ్లాసులు లేదా అధిక మోతాదులో నీరు తీసుకోవడము చాలా మంచిది
- ఈ విధంగా దినములో ఏ సమయములో కలనలు తయారవ్యదానికి ఎక్కువ అపకాశము ఉన్నదో ఆ సమయములో అధికముగా నీరు లేదా ద్రవ పదార్థములు తీసుకోవడము ద్వారా సన్నని, సృష్టమైన మరియు అధిక మోతాదులో మాత్రా మూత్రము తయారవుతుంది. దీని ద్వారా కలన తయారవ్యదాన్ని నివారించవచ్చు ఆహారములో నియంత్రణ కలనలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆహారములో పూర్తి జాగ్రత్త మరియు నియంత్రణ పాటిస్తా కలన నివారణకు సహాయము అవుతుంది.
- ఆహారములో ఉపు మోతాదు తక్కువగా తీసుకోవాలి మరియు ఉపు పదార్థముల వడియాలు, అప్పడాలు, పచ్చళ్ళు లాంటి ఉపు అధికముగా ఉన్న పదార్థములు తీసుకోవదు. కలన తయారవ్యదానికి ఇది చాలా మంచి సూచన అని తెలియకుండా చాలామంది రోగులు ఈ యొక్క సూచనలు పాటించకుండా తోసిపుచ్చుతారు.
- రోజంతా నీరు అధిక మోతాదులో తీసుకుంటునట్లు అనిచూపటానికి సాక్షము మూత్రము కూడా నీరు వలె నిమ్మకాయ నీరు, కొబ్బరి నీరు, బత్తాయి రసము, ఆనాసపండు రసము, గాజర్, కాకరకాయ, గింజలులేని టమాట, బార్లీ, వోట్స్, బాదము ఇంకా ఎలాంటివి సేవించాడము ద్వారా కలన యొక్క నివారణ చేయవచ్చు. అందుచేతనే వీటిని అధికముగా తీసుకోమని సలహా ఇస్తారు.
- కలన వ్యాధి రోగులు పాల ఉత్పత్తి లేదా అధిక కాల్చియం లంటి పదార్థాలు తీసుకోవదు ఇది చాలా అపాయం అవుతుంది తినుబందరాలలో ఉండే కాల్చియం మోతాదు ఆక్సలేటోట్ కలసిపోవడముతో కడుపులో అంతా ద్వారా ఆక్సలేట్ యొక్క

80 శాతం మందిలో కలన మరల రావొచ్చను అందుకే ప్రతిసారి జాగ్రత్తగా ఉండాలి. సూచనా మేరకు పరీక్ష చేయించడము తప్పనిసరి

పరిమాణము తగ్గిపోతుంది దీని ద్వారాకలన తయారవ్యవానికి నివారణ సహాయము దొరుకుతుంది

- విటమిన్ సిమాత్ర(4గ్రాము లేదా దానికన్నా అధికము) తీసుకోవడు
- ఆక్సిలేట్ కలన నివారణ క్రింద సూచించబడిన ఆక్సిలేట్ కలిగి ఉన్న పదార్థాలను తక్కువగా తీసుకోవాలి.
- కూరగాయాలలో టుమాట, బెండకయ, వంకాయ, మునగకాడ, దోసకాయ, పాలకూర తదితర కూరగాయలు

పండ్య:

సపోటా, ఉసిరి, అంగూర, ప్రైషబెర్లీ, రాస్సబెర్లీ, సీతా ఘలము మరియు కాజు.

ద్రవపదార్థములు

మారుతున్న టీ, అగుర రసము, కేష్ట్ప్రి,కోకో ,చాకోలేట్,థంసుప్,పెప్పిన్ ,కోకోకోల్.

యూఅిక్ యాసిడ్ రాళ్ళ యొక్క నివారణ

క్రింద సూచించిన పదార్థాలను ఎక్కువగా తేసుకోవడము ద్వారా యూఅిక్ యాసిడ్ పెరుగుతుంది అందు చేతనే ఇవి తక్కువగా తీసుకోవాలి

- స్వీట్ బ్రెడ్, హోల్మీట్ బ్రెడ్
- పవ్వులు, బట్టానీలు, కాయధాన్యాలు, సేమ్య
- కూరగాయలు: కాలిప్పవర్, వంకాయ, పాలకూర మొదలగునవి.
- ఘలాలు: సపోటా, సీతాఘలము, సారకాయ
- మాంసాహారము: మాంసము, చికెన్, చాపలు, గుడ్లు.
- మద్యము: బీరు

కలన యొక్క దశలను ధృష్టిలో ఉంచుకొని మందులు తీసుకోవడము

ద్వారా కలన యొక్క నివారణ చేయవచ్చును.

3. మందుల ద్వారా చికిత్స

- ఏ రోగికి మూత్రములో కాల్షియం మోతాదు అధికముగా ఉంటుందో వారికి తైజైధాన్ మరియు సిప్రేట్ లాంటి మందులు ఇవ్వబడుతుంది.
- యూరిక్ యూసిడ్ కలనలకు అల్లోప్రరినోల్ మరియు మూత్రము కొరకు ఆల్గోన్స్ తయారుచేయు మందులను తీసుకోవని సలహా ఇవ్వబడుతుంది.

4. సాధారణ పరీక్ష

కలన స్వృతహాగా పోయినప్పుడు లేదా చికిత్స చేసిన తరువాత పోయినా కుడా మరల అది తయారవ్వుతుంది, కొందరికి కలన లక్ష్ణాలు కనబడవు అందు చేతనే ఎలాంటి భాధ కలగక పోయిన డాక్టర్ సలహా మేరకు లేదా ప్రత్యేకంగా సంవత్సరానికి ఒక్క సారి సోనోగ్రఫి పరీక్ష చేయించడము అవసరము. సోనోగ్రఫి పరీక్ష ద్వారా కలన లేదని ఇంకా మొదటిదశ లాంటివని నిర్దారణ కావోచ్చును.

మూత్ర మార్గంలో క్షయ పున్స్పుడు మూత్రంలో క్షయక సంబంధించిన బ్యాక్టీరియా పరీక్ష అనేది ముఖ్యమైనది.

21. ప్రోస్టేట్ సమస్య - బి. పి. ఎచ్.

ప్రోస్టేట్ గ్రంథి కేవలము పురుషుల శరీరములో లచిస్తుంది. ఈ గ్రంథి వయస్సు పెరిగిన కొలది ఆకారము కూడా పెరగడము ద్వారా మూత్రవిసర్జన సమయములో సమస్య ఎదురవుతుంది. ఇలాంటి సమస్య దాదాపుగా 60 సంవత్సరాలు లేదా ఆప్టైబడిన పురుషులలో వస్తుంది .

భారత దేశములో మరియు విశ్వ వ్యాప్తంగా సగటు వయస్సు లో వచ్చే మార్పుల కారణంగా బి. పి. ఎచ్ సమస్య గలవారి సంఖ్య కూడా వృద్ధి చెందినది.

ప్రోస్టేట్ గ్రంథి ఎక్కడ కలదు మరియు దాని పని ఏమిటి ?

పురుషులలో సుప్రి ఆకారములో ప్రోస్టేట్ మూత్రాశయము క్రింద (Bladder Neck) అను భాగములో ఉంటుంది ఇది మూత్రనాళిక (Ure-thra) యొక్క ప్రారంభ భాగములోని నాలుగు దిక్కులా చుట్టుకొని ఉంటుంది. అంటే మూత్రాశయము నుండి వచ్చే మూత్రనాళిక యొక్క ప్రారంభ భాగము ప్రోస్టేట్ మద్యలోనుంచి వెళుతుంది .

వీర్యము తీసుకుపోయే నాళికలు ప్రోస్టేట్ నుండి ప్రయాణించి మూత్రనాళికలోని రెండు వైపులకు తెరుచుకోబడుతుంది. దీని కారణంగా ప్రోస్టేట్ గ్రంథి పురుషులలో పునరుత్పత్తి వ్యవస్థ యొక్క ముఖ్య మైన అంగము B.P.H బిసైన్ ప్రోస్టేట్ హైపర్ ట్రాఫి (Benign Prostrate Hyper-trophy) అంటే ఏమిటి?

బిసైన్ ప్రోస్టేట్ అనగా వయస్సు పెరిగిన కొఢి సామాన్య రూపములో ఉండే ప్రోస్టేట్, ఆకారములో వృద్ధి కలుగుట. ఈ యొక్క బి. పి. ఎచ్ సమస్యలో సంక్రమణ క్యాన్సర్ లేదా వేరే కారణాల తో ప్రోస్టేట్ యొక్క సమస్య సంభందము ఉండడు

బి. పి. ఎచ్. కేవలము పురుషులకు సంక్రమించే వ్యాధి, దీని కారణంగా వయస్సు పెరిగే కొలది మూత్రములో సమస్యలు ఉంటాయి

బి పి హెచ్ యొక్క లక్ష్ణాలు:

- బి పి హెచ్ వలన పురుషులలో కలిగే సమస్యలు ఈ క్రింద ప్రాయబడినది :
- రాత్రి వేళ తరచుగా మూత్రము పోయడానికి వెళ్ళడము
- మూత్రము యొక్క ద్వార చాలా సన్నగా కావడము
- మూత్రవిసర్జన ప్రారంభ సమయములో కొద్ది సమయము పట్టడము
- మూత్రవిసర్జన ఆగి ఆగి జరగడము
- మూత్రవిసర్జన సమయములో త్వరగా పోయాలనిపించే తీవ్రమైన ఇష్టం కలగడము దానిపై నియంత్రణ లేక పోవడము అప్పుడప్పుడు బట్టలలో మూత్ర విసర్జనం
- మూత్రవిసర్జన అయిపోయిన తరువాత చుక్కలు చుక్కలుగా మూత్రము రావడము.
- మూత్రము విసర్జన పూర్తిగా జరగక పోవడము మరియు మూత్రము సంపూర్తిగా విసర్జన సంతోషము కలగకపోవడము

బి పి హెచ్ కారణంగా ఎదురయ్యే కలనమైన సమస్యలు :

1. మూత్రము ఆకస్మికంగా ఆగిపోవడము మరియు క్యాథెటర్ సహాయము ద్వారానే మూత్రము రావడము.
2. మూత్రవిసర్జన పూర్తిగా జరగక పోవడము ద్వారా మూత్రాశయము సంపూర్జనంగా ఖాళీ అవ్యాదు. ఈ కారణము వలన మూత్రము లో సంక్రమణ రావొచ్చు మరియు సంక్రమణ చికిత్స చేయుట కష్టముగా మారవచ్చును.
3. మూత్రమూర్ఖములో అడ్డంకి పెరగిన కొలది ముత్రశయములో చాలా మోతాదు మూత్రము జమ అవుతుంది. ఈ కారణము చేత కిడ్నీలో

బి పి హెచ్ లో మూత్రము యొక్క దార సన్నగా ఆవుతుంది మరియు రాత్రి సమయములో తరచుగా మూత్రమునకు వేల్వలసి వస్తుంది.

నుంచి ముత్రశయము లో మూత్రము ప్రవహించే మార్గములో ఆటంకము ఏర్పడుతుంది. మరియు కిడ్నీ ముత్రశయము యొక్క పరిమాణములో వాపు కలుగుతుంది. ఒకవేళ ఈ సమస్య మెల్ల మెల్లగా అధికము అవుతుంటే కొంత సమయము తరవాత కిడ్నీ ఫైలుల్యార్ లాంటి గంభీర సమస్యగా ఏర్పడవచ్చును.

- 4 మూత్రశాయములో ఎల్లప్పుడూ మూత్రము సేకరిం బడుట వలన కలనలు కలుగే అవకాశాలు ఉంటాయి..

50 నుండి 60 సంవత్సరాల వయస్సు తరవాత ప్రతీ ఒక్కపురుషునికి ప్రోస్ట్రట్ పెలగే సమస్యలు ఉంటాయా?

లేదు. అలా జరగడు ప్రోస్ట్రట్ గ్రంథి ఆకారము పెరిగిన కానీ పెద్ద వయస్సు ఉన్న అందరిలో బి పి హెచ్ యొక్క లక్షణాలు కనబడవ. ఏ పురుషునికైతే బి పి హెచ్ కారణము చేత సాదారణ సమస్య కలుగుతుందో వారికి చికిత్స అవసరము లేదు సామాన్యంగా 60 సంవత్సరాల కన్నా అధిక వయస్సు ఉన్న పురుషులకు 5 శాతం మందికి బి పి హెచ్ యొక్క చికిత్స అవసరము పడుతుంది

1. బి పి హెచ్ యొక్క నిర్దారణ:

రోగి ద్వారా తెలిసుకొన్న సమస్యలలో బి పి హెచ్ లక్షణాలు ఉంటే ప్రోస్ట్రట్ యొక్క నిర్దారణ శక్తి చికిత్స ద్వారా చేయించాలి .

2. వేళ్ల ద్వారా ప్రోస్ట్రట్ యొక్క నిర్దారణ :

సర్జన్ లేదా యూరాలజిస్ట్ మరల మార్గములో వేళ్ల పెట్టి ప్రోస్ట్రట్ యొక్క నిర్దారణ చేస్తారు. (DRE - Digital Rectal Examination) బి పి హెచ్ లో ప్రోస్ట్రట్ యొక్క ఆకారము పెరుగుతుంది మరియు వేళ్ల తో చేసే పరీక్షలో ప్రోస్ట్రట్ మెత్తటి రభ్యార్ వలె తగులుతుంది.

పెద్ద వయస్సు ఉన్న పురుషులలో మూత్రమునకు ఆటంకము కలగడానికి ముఖ్య కారణము బి పి హెచ్

3. సోనోగ్రఫి ద్వారానిర్దారణ :

బి పి హెచ్ యొక్క నిర్దారణలో ఈ పరీక్ష చాలా ఉపయోగము పడటానికి గల కారణము ప్రోప్రెట్ యొక్క ఆకారము పెరగడము ద్వారా మూత్రవిసర్జన తరవాత మూత్రాశయము లో మూత్రము ఉండిపోవుట, మూత్రాశయములో కలన ఉండటము, ఇంకా మూత్రవాహిని, కింద్రీలలో వాపు ఉండటము లాంటి పరివర్తనలు సోనోగ్రఫితో కూడా కనుక్కోవచ్చు.

4. ప్రయోగశాల (ల్యాబ్)లో నిర్దారణ :

ఈ యొక్క పరీక్షలో బి పి హెచ్ నిర్దారణ మద్యలో చేయడము వీలుకాదు కానీ బి పి హెచ్లో ఎదురయ్యే సమస్యల యొక్క నిర్దారణకై దీని ద్వారా సహాయము కలగవచ్చు. ఈ యొక్క పరీక్షలో బి పి హెచ్ నిర్దారణ మద్యలో చేయడము వీలుకాదు కానీ బి పి హెచ్ ఎదురయ్యే సమస్యల యొక్క నిర్దారణకై దీని ద్వారా సహాయము కలగవచ్చును మూత్రపరీక్ష, మూత్రములో సంక్రమణ యొక్క నిర్దారణ కొరకు మరియు రక్తములో క్రియాటినిస్ యొక్క నిర్దారణ, కింద్రీ యొక్క పనితత్వ విషయ సమాచారము ఇస్తుంది. ప్రోప్రెట్ యొక్క సమస్య ప్రోప్రెట్ క్యాన్సర్కు కారణం అవుతుందా లేదా అన్న విషయాని ఒక విశేషమైన రక్త పరీక్ష ద్వారా నిర్దారణ చేస్తారు.

5. ఇతర నిర్దారణ పరీక్షలు

బి పి హెచ్ లాంటి లక్షణాలు ఉన్న ప్రత్యేక రోగికి బి పి హెచ్ యొక్క సమస్యలు ఉండదు. రోగుల నిర్దారణ కొరకు చాలా సార్లు ఉరోప్లోవ్సైటీ, సైస్టాసోఫ్సీ మరియు యూరోగ్రాం లాంటి విశేషమైన పరీక్ష చేయబడుతుంది.

ప్రోప్రెట్ వేళ్ళతో లేదా సోనోగ్రఫి ద్వారా నిర్దారణ చేయు పద్ధతి బి పి హెచ్ నిర్దారణ కొరకు చాలా ముఖ్య మైన నిర్దారణ పరీక్ష

జి పి హెచ్ లాంటి సమస్యలు ఉన్నవారికి ప్రోఫ్స్ట్రోట్ క్యాన్సర్ యొక్క సమస్య బాలన పదే వీలు ఉందా?

అవును. కానీ భారత దేశములో ప్రోఫ్స్ట్రోట్ లాంటి సమస్య తో బాధపడే రోగులకి ప్రోఫ్స్ట్రోట్ క్యాన్సర్ యొక్క సమస్య చాలా తక్కువగా ఎదురవుతుంది.

1. ప్రోఫ్స్ట్రోట్ క్యాన్సర్ యొక్క నిర్దారణ:

ఈ యొక్క పరీక్షలో ప్రోఫ్స్ట్రోట్ కనంగా రాయిలాగా లేదా గ్రంథి లాంటి అస్తవ్యప్పంగా అనిపిస్తే అది క్యాన్సర్ గా గుర్తించబడుతుంది.
రక్త పరీక్ష ద్వారా పి.ఎస్ .ఎ యొక్క నిర్దారణ రక్తములో పి.ఎస్ .ఎ యొక్క మోతాదు అధికముగా ఉంటే అది క్యాన్సర్కి సూచన.

2. ప్రోఫ్స్ట్రోట్ యొక్క బయోప్సి

విశేషమైన ప్రోఫ్స్ట్రోట్ సోనోగ్రఫి ప్రోబ్ సహాయముతో మల మార్గములో సూది పెట్టి ప్రోఫ్స్ట్రోట్ యొక్క బయోప్సి తీసుకోని హిస్టోపాథోలజీ పరీక్షలో ప్రోఫ్స్ట్రోట్ క్యాన్సర్ వచ్చే పూర్తి సమాచారము అందుతుంది.

జి పి హెచ్ యొక్క చికిత్స ముఖ్య ముగా రెండు బాగాలలో విభజించవచ్చును.

1. మందుల ద్వారా చికిత్స

2. ప్రత్యేక విధనమైన చికిత్స

1. మందుల ద్వారా చికిత్స

- ఎప్పుడైతే బి పి హెచ్ కారణము చేత మూత్రములో సమస్య ఎక్కువగా లేనప్పుడు మరియు ఇలాంటి గంభీరమైన సమస్య లేకుంటే ఇలాంటి రోగుల చికిత్స మందుల ద్వారా సులభంగా ప్రభావితముగా చేయబడును.

పి.ఎస్.ఎ అను రక్త పరీక్ష ద్వారా
ప్రోఫ్స్ట్రోట్ క్యాన్సర్ యొక్క నిర్దారణ తెలుస్తుంది.

- ఇలాంటి మందులలో ఆల్వా బ్లకర్స్ (ప్రేజోసిన్, పేరజోసిన్, డొక్యూజోసిన్, పేమ్స్యోసిన్ తదితర)మరియు ఫేనస్సేరెడ్, దురెస్సేరెడ్ ఎలాంటి మందులు ఉంటాయి
- మందుల యొక్క చికిత్సతో మూత్రమార్గములో ఆటంకము తగ్గుతూ వస్తుంది మరియు మూత్రము నాథారణంగా ఎలాంటి సమస్య లేకుండా వస్తుంది .

బి పి పోచ్ ఉన్న ఏ రీగులలో ప్రత్యేకమైన చికిత్స అవసరము పడుతుందా?

ఏ రోగికైతే సూచించబడిన మందుల వలన సంతృప్తికరంగా ఉండదో వారికి ప్రత్యేకమైన చికిత్స అవసరము. క్రింద చూపించే సమస్యలను దుర్భిష్ణ ఆపరేషన్ లేదా ఇంకా ప్రత్యేకమైన పద్ధతి ద్వారా చికిత్స చేయడము అవసరము.

- మూత్ర విసర్జన ప్రయత్నము చేసినా కూడా మూత్రము రాకపోవడము క్యాంచ్యోటర్ యొక్క సహాయము ద్వారా మూత్రము వచ్చుట
- మూత్రములో తరచుగా సంక్రమణ కలగడము లేదా మూత్రములో రక్తము కనిపించడము
- మూత్ర విసర్జన అయిన తరువాత మూత్రాశయములో మూత్రము అధిక మోతాదులో కలిగిఉండుట .
- మూత్రాశయములో మూత్రము అధిక మొత్తంలో మూత్రము సేకరించబడుట వలన కిడ్నీ మరియు మూత్రవాహినిలో వాపు కలగడము
- మూత్ర సేకరణ వల్ల సంక్రమణ కలగడము

ప్రత్యేకమైన చికిత్స:

మందుల వలన చికిత్స సంతృప్తికరంగా ఉండదో వారికి ప్రత్యేకమైన చికిత్స క్రింద ప్రాయబడినది

బి పి పోచ్ రోగి యొక్క సమస్య ప్రస్తుత సమయములో అధికముగా మందులతో చికిత్స చేయవచ్చును.

దుర్బిన్ ద్వారా చికిత్స

టి.యు.ఆర్.పి (T.U.R.P - Trans Uretral Resection of Prostate)

- బి పి హెచ్ చికిత్స కొరకు ఇది చాలా సులభమైన, ప్రభావితమైనది, ప్రస్తుత సమయములో మందుల చికిత్సతో విశేషమైన లాభము కలగని వారు అధికశాతం 95 శాతం కన్నా ఎక్కువ మంది బి పి హెచ్ రోగులలో ప్రోప్రెట్ యొక్క గాటు ఈ పద్ధతి ద్వారా దూరము చేయవచ్చును.
- ఈ యొక్క పద్ధతిలో ఆపరేషన్, కట్టింగ్ లేదా కుట్లు లాంటివి అవసరము పడదు
- ఈ యొక్క ప్రక్రియలో సామాన్యంగా రోగికి సృహ తప్పే మత్తు మందు ఇవ్వకుండా కేవలము వెన్నెముకలో ఇంజక్షన్ (Spinal Anaesthesia) ఇచ్చి నడుము భాగము క్రింద చిన్న రంద్రము చేసి చేయబడుతుంది
- ఈ ప్రక్రియలో మూత్రమార్గములో (మూత్రనాళిక)లో దుర్బిన్ (Endoscope) పంపి ప్రోప్రెట్ గ్రంది ఆటంకము ఉత్పత్తి చేయు భాగాన్ని తొలగించబడుతుంది.
- ఈ యొక్క ప్రక్రియ దుర్బిన్ లేదా వీడియో ఎండోసోక్షిప్టీ ద్వారా నిరంతరంగా గమనిస్తూ ప్రోప్రెట్ గ్రంధిలో ఆటంకం, ఉత్పత్తి చేయు భాగమును వీలైనంత వరకు తొలగించబడుతుంది మరియు ఈ యొక్క ప్రక్రియ సమయములో రక్తము సావదానంగా నియంత్రిస్తూ చేయబడుతుంది
- ఈ ఆపరేషన్ సమయములో రోగి సాదారణంగా మూడు నుంచి నాలుగు రోజులు ఆస్పృతి లో ఉండవలసి వస్తుంది

బి పి హెచ్ మందుల ద్వార చికిత్స విఫలం అయితే
టి.యు.ఆర్.పి చికిత్స విదానము అన్నింటికన్నా ప్రభలమైన పద్ధతి

2. అపరేషన్ ద్వారా చికిత్స:

ప్రోప్రోట్ గ్రంది చాలా పెద్దదిగా అయిపోతే మూత్రాశయములో ఉన్న కలన యొక్క అపరేషన్ చేయడము కూడా అవసరము. అప్పుడు యూరాలజిస్ట్ తన అనుభవసారంతో ఈ చికిత్స దుర్బిన్ సహాయముతో సమర్థవంతంగా చేయలేదు. ఇలాంటి రోగులకు అపరేషన్ యొక్క పద్ధతిలో చేయబడుతుంది. ఈ యొక్క అపరేషన్ సామాన్యంగా కటి భాగము మరియు మూత్రాశయమును చీలిచ్చి ప్రోప్రోట్ గ్రంది బయటకు తొలగించబడుతుంది

3. చికిత్స యొక్క అనేక పద్ధతులు :

బి పి హెచ్ యొక్క చికిత్సలో తక్కువ ప్రబలమైన పద్ధతులు క్రింద వ్రాయబడినది

- దుర్బిన్ సహాయముతో ప్రోప్రోట్ చిన్న రంగ్రము చేసి మూత్రామార్గము యొక్క ఆటంకమును తక్కువ చేయుట. (TUIP - Transurethral Incision Of Prostate)
- లేజర్ ద్వారాచికిత్స (Transurethral Lazer Prostatectomy)
- ఉప్పం (Thermal Ablation) ద్వారాచికిత్స
- మూత్రామార్గములో విశేష మైన చీలిక (Urethral Stenning) ద్వారా చికిత్స

టి.యు.ఆర్.పి అపరేషన్, మత్తుమందు ఇవ్వకుండా దుర్బిన్ నే
చేయబడుతుంది మరియు ఆస్పుత్రిలో కొన్ని రోజులు ఉండవలసి వస్తుంది.

22. మందుల కారణంగా కింద్రీకి ఎదురయ్యా సమస్యలు

మందులు వాడుతుండగా శరీరములో ఇతర అంగాల కన్నా కింద్రీకి ఎందుకు నష్టము కలుగుతుంది మందులు నేవించేటప్పుడు కింద్రీకి అధికంగా నష్టం సంభవించడానికి రెండు ముఖ్య మైన కారణాలు కలవు.

1. కింద్రీ అధిక శాతం మందులను శరీరము నుండి బయటకు తొలగిస్తుంది ఈ యొక్క ప్రక్రియ సమయములో చాలా మందులు వాటి రూపొంతర పదార్థములతో కింద్రీకి నష్టము కలిగిస్తాయి .
2. హృదయములో నుండి ప్రత్యేకమైన నిముషములో వచ్చే రక్తము యొక్క పదవ భాగము కింద్రీలోనికి వెళుతుంది. బరువు మరియు పొట్టితనం అనుసారంగా శరీరములో అన్నింటి కన్నాఎక్కువ రక్తము కింద్రీలోనికి వెళుతుంది ఈ కారణము చేత కింద్రీకి నష్టము కలిగించే మందులు లేక ఇంకా వేరే పదార్థములు తక్కువ సమయములో మరియు అధిక మోతాదులో కింద్రీలోనికి చేరుతుంది, ఈ కారణము చేత కింద్రీకి నష్టం త్వరగా వాటిల్లే అవకాశము అధికముగా ఉన్నది.

1. నొప్పిని తగ్గించే మందులు (Pain Killers)

శరీరములోని చిన్న, పెద్ద నొప్పులకు దాక్టర్ సలహా లేకుండా పెయిన్ కిల్లర్ మందులు తీసుకోవడము సర్వ సాదరణం అయింది. ఈ తరహాలో సాంత వైద్యము చేసుకొనుట వలన కింద్రీ చెడిపోడానికి పెయిన్ కిల్లర్ మందులు అధిక బాధ్యత వహిస్తుంది.

పెయిన్ కిల్లర్ మందులు అనగా ఏమిటి ? వీటిలో ఉన్న మందులు ఏమిటి ?

నొప్పి తగ్గించడానికి మరియు జ్వరము తగ్గించడానికి వాడే మందులని పెయిన్ కిల్లర్స్ అని అంటారు. ఈ ప్రకారముగా వాడే మందులలో ఐబ్యూఫీన్, కిటోప్రూఫీన్, డైకోఫినాక్, సోడియం, నిమేసులైడ, ఇంకా ఇతర మందులు

మందుల కారణంగా కింద్రీకి నష్టము కలుగచేసే
ముఖ్య కరణము పెయిన్ కిల్లర్

మందుల కారణంగా కిడ్సీకి ఎదురయ్యే సమస్యలు

పెయిన్ కిల్ర్స్ వలన సామాన్యమైన రోగి యొక్క కిడ్సీ చెడిపోయే ప్రమాదము ఉందా?

లేదు. డాక్టర్ యొక్క సలవో ప్రకారము సామాన్య వ్యక్తికి సూచించిన మోతాదు మరియు సమయము వరకు తీసుకుంటే పెయిన్ కిల్ర్స్ వాడుట సురక్షితము.

పెయిన్ కిల్ర్స్ వాడుట వలన కిడ్సీ చెడిపోయే ప్రమాదము ఎప్పుడు ఉంటుంది?

- డాక్టర్ యొక్క సలవో లేకుండా చాలా కాలము వరకు అధిక మోతాదులో మందులు ఉపయోగించే వారిలో కిడ్సీ చెడిపోయే ప్రమాదం అధికముగా ఉంటుంది.
- పెద్ద వయస్సు, కిడ్సీవైఫల్యం, మధుమేహ రోగి, మరియు శరీరములో నీరు తక్కువ మోతాదులో ఉన్న ఇలాంటి రోగులు పెయిన్ కిల్ర్స్ వాడుట వలన ప్రమాదము కలగవచ్చు.

కిడ్సీవైఫల్యం ఉన్న రోగికి ఎలాంటి పెయిన్ కిల్ర్స్ వాడుట సురక్షితము ?

కిడ్సీ వైఫల్యం ఉన్న రోగికి పారాసిటమాల్యాంటి పెయిన్ కిల్ర్స్ వాడుట అధిక సురక్షితము.

చాలా మంచి రోగులకి గుండె యొక్క సమస్యలకు చాలా వరకు అస్పిరిన్ సూచించబడుతుంది. అయితే బిని వలన కిడ్సీకు సష్టుము కలుగుతుందా?

గుండె యొక్క సమస్యలకు చాలా వరకు అస్పిరిన్ సూచించబడుతుంది అయితే తక్కువ మోతాదులో తీసుకునే సలవో ఇవ్వబడుతుంది అందుచేతనే కిడ్సీకి సష్టుము కలగడు.

జిష్టానుసారమైన పద్ధతిలో తీసుకోబడిన పెయిన్ కిల్ర్స్ మందులు కిడ్సీలకు హోనికరము కావచ్చు).

పెయిన్ కిలర్స్ వాడుట వలన చెడిపోయిన కిడ్సీ మళ్ళీ మంచిగా అవుతుందా?

ఎప్పుడైతే పెయిన్ కిలర్స్ మందులు కొడ్డి సమయము వరకు ఉపయోగించినప్పుడు ఆకస్మికంగా కిడ్సీ చెడిపోయింటే ఆప్పుడు ఉచిత షైన్ చికిత్స మరియు పెయిన్ కిలర్స్ వాడుట మానివేస్తే కిడ్సీ మరల నయము అవుతుంది.

పెద్ద వయస్సు ఉన్నవారు చాలా మంది రోగులు కీళ్ళు నొప్పి కొరకు నియమించిన విధంగా చాలాకాలము వరకు పెయిన్ కిలర్స్ వాడవలసి వస్తుంది ఇలాంటి కొంత మంది రోగులలో కిడ్సీ మెల్ల మెల్లగా చెడిపోతుంది. ఎలా అంటే మళ్ళీ తిరిగి నయము కానంతగా. ఇలాంటి రోగులకు కిడ్సీ యొక్క క్లేమము కొరకు పెయిన్ కిలర్స్ మందులు దాక్టర్ యొక్క సలహామేరకు తీసుకోవడము మంచిది.

చాలా కాలంగా పెయిన్ కిలర్స్ వాడుట వలన కిడ్సీపై చూపే ప్రభావమును ప్రారంభ దశలో నిర్దారణ ఎలా చేయవచ్చు?

మూత్రపరీక్షలో ఒకవేళ ప్రోటీన్లు పోతునట్టయితే ఇది కిడ్సీపై చూపే ప్రభావము యొక్క ప్రథమ గుర్తు కావచ్చు. కిడ్సీ ఎక్కువగా చెడిపోతే రక్త పరీక్షలో క్రియాటినిస్ యొక్క మోతాదు అధికముగా కనబడుతుంది.

2. అమైనోగ్రైకో సైడ్స్

జంటమైసిన్ అను జంజక్సన్ ఎప్పుడైతే చాలాకాలము వరకు ఎక్కువ మోతాదులో తీసుకుంటారో లేదా పెద్ద వయస్సు కలిగి బలహీనమైన కిడ్సీ ఉన్న, మరియు శరీరములో నీటి మోతాదు తక్కువ ఉన్న ఇలంటి రోగిలో ఈ జంజక్సన్ తీసుకోవడము ద్వారా కిడ్సీ చెడిపోయే ఆస్కారములు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఈ యొక్క జంజక్సన్ ఆకస్మికంగా ఆపివేసిన ఎదల అధికశాతం రోగులలో కిడ్సీ కొంత సమయానికి పూర్తిగా పని చేస్తుంది

పెద్ద వయస్సు , మధుమేహ మరియు శరీరములో నీరు తక్కువ మోతాదులో ఉన్నప్పుడు మందులతో కిడ్సీపై విపరీతమైన ప్రభావము పడే భయము అధికముగా ఉంటుంది

3. రేడియో కాంట్రాస్ట్ ఇంజక్షన్

ఎక్కువ వయస్సు ,కిందీ వైఫల్యం, మధుమేహం, శరీరములో నీరు మొత్తాదు తక్కువగా ఉన్నవారు లేదా కిందీకి నష్టం కలిగించే మందులు తీసుకునేవారు ఇలాంటి రోగులకు అయోడిన్టో కూడిన పదార్థముల ఇంజక్షన్ ఇచ్చి ఎక్కు రే పరీక్ష చేసిన తరవాత కిందీ చెడిపోయే పరిస్థితిని తెలుసుకుంటారు. అధికశాతం రోగుల కిందీకు కలిగిన నష్టము మరల మెల్ల మెల్లగా కోలుకుంటుంది

4.ఆయుర్వేదిక్ మందులు:

- ఆయుర్వేదిక్ మందుల ద్వార ఎప్పుడు ఎలాంటి దుష్టుబావము కలగదు అనేది తప్పుడు అభిప్రాయము
- ఆయుర్వేదిక్ మందుల తయారికి ఉపయోగించే అధిక దాతులు (సీసం, పాదరసం, మోదలగు)తో కిందీకి నష్టము కలుగవచ్చు
- కిందీవైఫల్యం కలిగిన రోగులకు వివిధ రకముల ఆయుర్వేదిక్ మందులు చాలా వరకు ప్రమాదకరము కావోచ్చును.
- చాలా ఆయుర్వేదిక్ మందులలో పొట్టాపియం యొక్క మొత్తాదు అధికముగా ఉంటుంది అందుకే కిందీ వైఫల్యం ఉన్న వారిక ప్రాణానికి హని కలగవచ్చు

**ఆయుర్వేదిక్ మందులు కిందీలకు పూర్తి సురక్షితము
అనేది తప్పుడు అభిప్రాయము**

23 ఎక్యూట్ గ్లోబేరులో నెఫిరైటిస్

ఎక్యూట్ గ్లోబేరులో నెఫిరైటిస్ అనేది ఒక కింది వ్యాధి ఈ వ్యాధి లో ముఖ్యముగా శరీరము పై దురద, వాపురావడము రక్తము పై ఒత్తిడి పెరగడము మరియు మూత్రములో ప్రోటోస్టేట్ మరియు రక్తకణాలు పోవడము కనిపించడము జరుగుతుంది. ఈ వ్యాధి ఎలాంటి వయస్సుతో నిమిత్తము లేకుండా వస్తుంది కానీ చిన్సుపిల్లలలో అధికముగా వస్తుంది. పిల్లల ముఖంము పైన ఇంకా శరీరము పైన వాపు మరియు మూత్రము తక్కువ రావడము లాంటి రెండు కారణం ఎక్యూట్ గ్లోబేరులో నెఫిరైటిస్ పిల్లలలో వచ్చే కింది వ్యాధులలో అధికంగా వచ్చే వ్యాధి ఎక్యూట్ గ్లోబేరులో నెఫిరైటిస్. అదృష్టవశాత్తు కింది యొక్క ఈ వ్యాధి కారణముగా కింది శాశ్వతముగా చెడిపోయే ప్రమాదము చాలా తక్కువ.

ఎక్యూట్ గ్లోబేరులో నెఫిరైటిస్ ఎలా రావాచ్చు?

సామాన్యంగా బీటా పొమోలైట్ స్ట్రైప్టోక్సాక్రె పేరుగల బాస్టిరియా ద్వారా గొంతులో కలుగే సంక్రమణ (దగ్గు) లేదా చర్యపు సంక్రమణ (దద్దురులు, చీము) వచ్చిన తరవాత పిల్లలలో ఈ వ్యాధి కనబడుతుంది. ఇలాంటి సంక్రమణ కలిగిన ఒకటి నుండి మూడు వారాల తరవాత ఈ వ్యాధి యొక్క లక్షణాలు కనిపిస్తాయి..

ఎక్యూట్ గ్లోబేరులో నెఫిరైటిస్ యొక్క లక్షణాలు:

- సామాన్యంగా ఈ వ్యాధి మూడు నుంచి పన్నెండు సంవత్సరాల పిల్లలలో అధికముగా కనబడుతుంది
- ప్రారంభ దశలో ఉదయం కంటి క్రింద మరియు ముఖము పైన వాపు వస్తుంది. ఈ వ్యాధి అధికము అయిన కొలది శరీరము అంతటా వాపు వస్తుంది.
- మూత్రము కోక కోలా వలె ఎరుపు రంగు, మరియు తక్కువ మోతాదు రావడము.
- 60 నుండి 70 శాతం రోగులలో రక్త పోటు అధికముగా కనబడుట.

**ఎక్యూట్ గ్లోబేరులో నెఫిరైటిస్ పిల్లలలో అన్నింటి
కన్నా అధికముగా కనబడే కింది వ్యాధి**

రోగులలో కనబడే ముఖ్యమైన లక్షణాలు :

1. రోగులలో కొంత మందికి వ్యాధి చాలా గంభీరంగా కావడానికి కారణము కింద్చీ యొక్క పనితత్వము తగ్గిపోవటం. ఇలాంటి రోగులలో వాపు అధికముగా కలగడము ద్వారా ఉపిరి పీల్చుడము చాలా కష్టము అవుతుంది.
2. కింద్చీ చాలా చెడిపోవడము వలన కడుపులో నొప్పి, వంతులు, వికారం మరియు బలహీనంగా అనిపించడము
3. రక్తం పై ఒత్తిడి పెరగడముతో శరీరములో అతెన్ కవోచు మరియు రోగి సృష్టి కోల్పోవచ్చు

ఎక్కుట్ గ్లోమేరులో నెఫిరైటిస్ నిర్దారణ :

ఈ యొక్క వ్యాధి నిర్దారణ కొరకు దాని యొక్క లక్షణాలు మరియు రోగి తనిటీ తోపాటుగా మూత్రము మరియు రక్త పరీక్ష చేయడము అవసరము.

1. కింద్చీ వాపు వలన మూత్రములో ప్రోటోటీన్, రక్తకణాలు మరియు శ్వేత కణాలు యొక్క ఉనికి
2. 50 శాతం రోగి యొక్క రక్తములో క్రియాటినిన్ మరియు యూరియా మోతాదు సామాన్యంగా కంటే అధికముగా ఉండడము
3. బ్యాటీరియా యొక్క సంక్రమణ కారణంగా రక్తములో ఏ ఎన్ టు టైర్ (A.S.O Titer) మోతాదు అధికముగా అవుతుంది . ఇది రోగ నిర్దారణ కొరకు చాలా ఉపయోగము.
4. కింద్చీ సోనోగ్రఫి ద్వారా కింద్చీ యొక్క వాపు మరియు ఆకారములో మార్పు చూడవచ్చు. కింద్చీ సోనోగ్రఫి ద్వారా మూత్రములో ఎరువుగా మరియు తక్కువ రావడానికి గల కారణాలు తెలుసుకోవచ్చు
5. ఇవి కాక రోగికి అవసరము అయ్యే కొన్ని ప్రత్యుక్మైన రక్త పరీక్షలు (Cc-3. ANA, ANCA.) కూడా చేయవలిని వస్తుంది. .ఒకవేళ రోగము చాలా తీవ్రంగా ఉంటే ఇలాంటి రోగులకు కింద్చీయొక్క వాపునకు కచ్చితమైన కారణాల నిర్దారణ కొరకు బయాపీ పరీక్ష చేయడము చాలా అవసరము.

శరీరములో వాపు, మూత్రము కోక కోలా వలె ఎరుపు రంగులో రావడము మరియు రక్తపోటు అధికంగా ఉండడము ఈ వ్యాధి యొక్క లక్ష్ణాలు.

ఎక్కుట్ గ్లోమేరులో నెఫ్రైటిస్ ఎంత ప్రమాదకరమైన వ్యాధి ?

చాలా మంది రోగులలో ఎనిమిది నుండి పది రోజులలో మూత్రము యొక్క మోతాదు మెల్ల మెల్లగా పెరుగుతుంది శరీరములో వాపు తగ్గుతుంది మరియు కింద్చు కొంత సమయములో మెరుగు పడుతుంది. ఈ యొక్క వ్యాధి వలన కింద్చు శాశ్వతముగా చెడిపోయే ప్రమాదము తక్కువగా ఉంటుంది మరియు మూత్రములో రక్తకణాలు, ప్రోటోస్టములు సామాన్యంగా మూడు నెలల వరకు పోతూ వుంటాయి.

ఎక్కుట్ గ్లోమేరులోనేఫ్రైటిస్ యొక్క చికిత్స :

- ఈ వ్యాధి బాక్టీరియా యొక్క సంక్రమణ తరవాత మొదలు అవుతుంది అందుకే దీని చికిత్స కొరకు యాంటీబయాటిక్స్ తప్పనిసరిగా ఇవ్వబడుతుంది.
- వాపు తగ్గడానికి ఉప్పు మరియు నీరు తక్కువ మోతాదు తెసుకోవని సలహా ఇవ్వబడుతుంది చాలామంది రోగులలో మూత్రము యొక్క మోతాదు పెంచడానికి విశేషమైన మందులు (డైయురేటిక్స్) అవసరము పడుతుంది.
- 50 నుండి 60 శాతం రోగులలో అధిక రక్తపోటు ను నియంత్రణ చేయడానికి దాని మందులు అవసరము అవుతుంది.
- 5 శాతం కంటే తక్కువ రోగులలో తక్కువ మూత్రము, అధిక వాపు ఊపిరి కష్టశరము, రక్తములో యూరియ మరియు క్రియాటినిస్ లూ అధిక మోతాదు కారణము చేత దయాలసిన్ అవసరము పడుతుంది
- ఈ వ్యాధి లో మొదటి ఒక్కటి నుండి రెండు వరాల వరకు అధికముగా బాధ కలిగే సంభవము ఉన్నది అందు చేతనే డాక్టర్ యొక్క సలహా మేరకు రక్తపోటు ను మరియు శరీరము యొక్క స్వస్థతను దృష్టిలో ఉంచుకొని చికిత్స చేయడము అవసరము

ఎక్కువో గ్లోమేరులోనేపైరైటీస్ కొంత కాలము లోపల అధికశాతం రోగులలో నయము అవుతుంది

కింద్ని యొక్క ఈ వ్యాధి ప్రైప్టోకోకల్ బాష్టీరియా లేదా చర్చై సంక్రమణ తరవాత కొంత మంది రోగులలో వస్తుంది కానీ సంక్రమణ తరవాత ఏ రోగికైతే ఈ వ్యాధి వస్తుందో చెప్పడము చాలాకష్టము . అందుకే ప్రతి రోగికి త్వరగా చికిత్స చేయడము అవసరము. సంక్రమణ తరవాత ముఖము పైన కంటి క్రింద వాపు ఉన్నప్పుడు చికిత్స ఎంత త్వరగా చేస్తే అంత త్వరగా మొదలుపెట్టాలి

ఒకవేళ ఈ వ్యాధి వచ్చిన తరవాత భవిష్యత్తులో కింద్ని కిసమస్యలు వస్తాయా ?

ఈ వ్యాధి వచ్చిన తరవాత అధికశాతం రోగులలో కొంత సమయానికి కింద్ని పూర్తిగా నయము అవుతుంది మరియు భవిష్యత్తులో ఇలాంటి సమస్య వచ్చే అవకాశాలు ఉండవు. కానీ చాలాతక్కువ రోగులలో కింద్ని పూర్తిగా నయంకాక పోవడము వలన భవిష్యత్తులో అధిక రక్తపోటు మరియు క్రానిక్ కింద్ని షైల్యార్ లాంటి సమస్య రావొచ్చు ఈ కారణము చేత ఈ వ్యాధి వచ్చిన తరవాత ప్రత్యేక రోగి డాక్టర్ యొక్క సలహా పాటిస్తూ నియమించిన సమయములలో స్వతపోగా చెక్ అవ్ చేయించుకోవడము ఎంతో అవసరము .

ఈ వ్యాధి నయము అయాక కూడా చాలాకాలము వరకు
చికిత్స చేయించడము చాలాఅవసరప

24. నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్

కిడ్నీ యొక్క ఈ వ్యాధి వయస్సుతో నిమిత్తము లేకుండా శరీరములో వాపు కలుగుతుంది. కానీ ముఖ్య ముగా ఈ వ్యాధి పిల్లలో అధికముగా చూడవచ్చు సరియైన చికిత్సతో సంపూర్ణంగా నియంత్రణ కావడము తరవాత మరల వాపు కనబడటము ఈ యొక్క ప్రక్రియ సంవత్సరాల తరబడి జరగుతుంది ఇది నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క విశేషము .చాలా కాలంగా ఎదురయ్యే ఈ సమస్య ఇంటిలైపాటికి చింత కలిగించే విషయము అవుతుంది

నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ తో కిడ్నీపైను ఎలాంటి ప్రభావము పడుతుంది ?

అన్ని బాషపలలోబకే మాట చెబుతారు అది కిడ్నీ శరీరములో జాలి(ఫిల్టర్) వలె పని చేస్తుంది దీని ద్వారా శరీరములో అనవసరమైన ఉద్ధారించే పదార్థాలతోపాటుగా నీరును మూత్రము ద్వారా బయటకు పంపుతుంది.

నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్లో కిడ్నీలో జాలి(ఫిల్టర్) పెద్దదిగా అవడముతో శరీరములోని అనవసరమైన ఉద్ధారించే పదార్థాలను నీరును వీటితోపాటు శరీరానికి అవసరమైన ప్రోటీను (మాంసకృత్తి) కూడా మూత్రము ద్వారాబయటకు వెళ్లిపోతుంది.

దీని వలన శరీరములో ప్రోటీను యొక్క మోతాదు తగ్గిపోతుంది మరియు వాపు వస్తుంది.

మూత్రము ద్వారా వెళ్లిపోతున్న ప్రోటీను మోతాదు ను బట్టి రోగి యొక్క శరీరములో వాపు తగ్గవచ్చు లేదా పెరుగుతుంది. నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ లో వాపు ఉన్న కూడా కిడ్నీ అనవసరమైన ఉద్ధారించే పదార్థాలను దూరము చేసే పనితప్పము యావత్త చేస్తూ పుంటుంది అంటే కిడ్నీ చెడిపోయే ప్రమాదము చాలా తక్కువ.

**పిల్లలలో తరచుగా వాపు రావడానికి ముఖ్య
కారణమూ నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్**

నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ సమస్యలకు కారణాలు ఏమిటి?

నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ కలగదానికి గల ప్రత్యేక కారణాలు ఏమియు కనిపించవు. శ్వేతకణలలో లింఫోసైట్స్ యొక్క పనితత్వము తగ్గట కారణమ చేత వ్యాధి కలుగుతుంది అని నమ్ముతారు. ఆహారములో పరివర్తన లేదా మందులప్రభావము వలన అని అనుకోవడము తప్పుడు అభిప్రాయం.

నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క ముఖ్య లక్షణాలు:

- ఈ వ్యాధి ముఖ్య ముగా రెండు నుండి నాలుగు సంాల వయస్సు గల పిల్లలలో కనబడుతుంది ఇతర వయస్సు గల వ్యక్తులలో ఈ వ్యాధి సంఖ్య పిల్లలతో పోలిస్తే చాలా తక్కువగ కనబడుతుంది
- ఈ వ్యాధి యొక్క ప్రారంభ దశ జ్వరము లేదా దగ్గ తరవాత కనబడుతుంది
- వ్యాధి యొక్క ప్రథమ లక్షణాలు ముఖ్య ముగా కంటి క్రింద మరియు ముఖము పై వాపు కనబడుతుంది. కంటి పై వాపు కలగడము ద్వారా రోగి మొదటిగా కంటి దాఫ్టర్ వద్దకు పరీక్ష చేయించడానికి వెళ్తారు
- ఈ యొక్క వాపు రోగి రాత్రి నిద్రించి ఉదయాన లేచినప్పుడు అధికముగా కనబడుతుంధి అది ఈ వ్యాధి కి గుర్తు. ఈ యొక్క వాపు దినములో అధికమవుతూ మెల్ల మెల్లగా తగ్గుతుంది మరియు సాయంత్రము లోగ పూర్తిగా తగ్గుతుంది
- వ్యాధి అధికమైన కొద్ది కడుపు ఉబ్బుతుంది, మూత్రము తగ్గుతుంది, శరీరములో పూర్తిగా వాపు కలుగుతుంది మరియు బరువు పెరుగుతారు .
- అనేక సార్లు ముత్రములో నురుగు రావడము మరియు ఏ స్థలములో మూత్రము పోస్తారో అక్కడ తెల్లటి మరక కనబడటము జరుగుతుంది

శరీరములో వాపు, ముత్రములో ప్రోటీన్స్, రక్తము లో తక్కువ ప్రోటీన్స్, మరియు కొలెప్ట్రాల్ పెరగడము నెప్రోటిక్ సిండ్రోమ్

సూచన

- ఈ వ్యాధిలో మూత్రము యొరగా ఉండడము , ఊపిరి బిగపట్టడము మరియు రక్తపోటు అధికము కావడము లాంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ వలన ఎలాంటి గంభీరమైన హాని కలుగుతుంది?

నేప్రోటిక్ సిండ్రోంలో అనుకోకుండా కలిగే హాని లో కడువు లో సంక్రమణ (Peritonitis), పెద్ద నరము (ముఖ్యముగా కాళ్ళవద్ద) రక్తము సేకరించ బడుట (Venous Thrombosis) మరియు..

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క నిర్దారణ

1. మూత్రపరీక్ష :

- మూత్రము లో అధిక మోతాదులో ప్రోటీన్లు పోవడము ఇది నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ నిర్దారణకు గొప్ప సంకేతం
- మూత్రము లో శ్వేతకణాలు , రక్తకణాలు లేదా రక్తము పోకుంటే ఈ వ్యాధి నిర్దారణ కు గొప్ప సంకేతం.
- 24 గంటలలో మూత్రము లో ప్రోటీన్లు మోతాదు 3 గ్రా కన్నా అధికముగా ఉంటే
- మూత్ర పరీక్ష కేవలము రోగ నిర్దారణ కు కొరకు కాదు దాని చికిత్స కొరకు విశేషముగా అవసరము .మూత్రము లో ప్రోటీన్లు ఒకవేళ అగిపోతే చికిత్స సఫలమైనట్టు.

2. రక్త పరీక్ష :

అధికశాతం రోగులలో హిమోగ్లోబిన్ , శ్వేత కణాల మోతాదు ఇతర పరీక్షలు అవసరాన్ని బట్టి చేయ బడుతుంది .

మూత్రపరీక్ష నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క నిర్దారణ కొరకు మరియు చికిత్స చేయడానికి చాలా అవసరము .

నిర్దారణ కొరకు అవసరమైన పరీక్ష

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ నిర్దారణ కొరకు తీసుకునే రక్త పరీక్ష లో ప్రోటిన్ (అల్బూమిన్) తక్కువగా ఉండాలి మరియు కొలెస్ట్రాల్ పెరగడము అవసరము . సామాన్యంగా రక్త పరీక్షలో క్రియాటిన్ యొక్క మోతాదు సాధారణంగా ఉంటుంది.

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్

జతర విశేషమైన పరీక్షలు :

డాక్టర్ ద్వారా అవసరమైన అనేక సార్లు చేయబడే విశిష్టమైన రక్త పరీక్ష లలో ఎ.ఎస్.ఓ.టైటర్, ఎ.ఎస్.ఎ.టెస్ట్, ఎయిస్ట్ యొక్క పరీక్ష , హెపటైటిన్ బి యొక్క పరీక్ష తదితర మైనవి ఉంటాయి.

3. రేడియోలాజికల్ పరీక్ష :

ఈ యొక్క పరీక్షలో కడుపు మరియు కిడ్నీ సోనోగ్రాఫి ఇంకా చాతి యొక్క ఎక్స్ -రే తదితర పరీక్షలు ఉంటాయి

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క చికిత్స :

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ చికిత్స లో అహార నియమములో కొన్ని విశేషమైన సవదనలు మరియు అవసరము ఉన్న మందులు వాడడము . అత్యంత ఉత్తమము .

1. అహారములో నియమాలు

- వాపు మరియు మూత్రము తక్కువగా వస్తుంటే రోగికి తక్కువ నీరు మరియు ఉప్పు తగించమని సలహా ఇస్తారు
- అధికశాతం పిల్లలో ప్రోటిన్లు సామాన్య మోతాదులో తీసుకోమని సలహా ఇస్తారు.

సంక్రమణ కారణంగా నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ లో వాపు తరచుగా రావచ్చు అందుకే సంక్రమణ రాకుండా నివారించడము ఉత్తమము

2. సంక్రమణ యొక్క చికిత్స నివారణ

- నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క విశేషమైన చికిత్స మొదలు పెట్టుకుమందు పిల్లలలో ఎలాంటి సంక్రమణ సమస్య ఉన్నదో అలంటి సంక్రమణ నివారించడము చాలా అవసరము
- నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ వ్యాధి ఉన్న పిల్లలకు జలుబు, జ్యోరము, ఇంకా తదితర సంక్రమణ కలిగే అవకాశాలు అదికంగా ఉంటుంది. చికిత్స సమయములో సంక్రమణ పెరగవచ్చి అందుకే చికిత్స సంక్రమణ కలుగు కుండా దీని నిమిత్తము త్వరగా అత్యవసర చికిత్స చేయడం అవసరము.

3. మందుల ద్వారా చికిత్స

సామాన్యమైన చికిత్స

వాపును త్వరగా నియంత్రించడానికి మూత్రము అధిక మోతాదులో రావాలి అని ఈ మందులు డైయురిటీక్స్ లాంటివి ఇవ్వబడుతుంది.

విశేషమైన చికిత్స

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క సఫలమైన చికిత్స కు అధికముగా ప్రచారములో ప్రభవితమైన మందు ప్రేడినిసోలోన్ స్టేరెడ్ వర్గము యొక్క మందు . కొంత మంది రోగులలో ప్రేడినిసోలోన్ మందు తో ఎలాంటి ఘలితాలు ఉండక పోతే ఇతర మందుల ప్రయోగము చేయడబడుతుంది.

ప్రేడినిసోలోన్ ఏమి పని చేస్తుంది ఎలా చేస్తుంది ?

- ప్రేడినిసోలోన్ మూత్రం ద్వారా పోవుచున్న ప్రోటీన్ ను అవడానికి పనిచేయు మందు. ఈ మందు ఎంత మోతాదులో ఇవ్వాలో అది పిల్లల యొక్క బరువు మరియు వ్యాధి యొక్క తీప్రతను బట్టి నిర్ణయిస్తారు .

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క చికిత్స లో ప్రేడినిసోలోన్ అన్నటి కన్నా అధికముగా ఉపయోగించబడే మరియు ప్రభవంతమైన మందు తక్కువ సమయములో కనబడే దుప్రేళావాలు / విపరీతమైన ప్రభావము

- ఈ మందు ఎంత కాలము వరకు తీసుకోవాలి ఎలా తీసుకోవాలి ఇది విశేషమైన డాక్టర్ ద్వారానిర్ణయింప బడుతుంది. ఈ మందు తీసుకుంటున్న అధిక రోగిలలో ఒకటి నుంచి నలుగు వారాలలోపు మూత్రము లో ప్రోటీన్ పోవడము ఆగిపోతుంది .

ప్రేడినిసోలోన్ మందు యొక్క దుష్టభావాలు ఎలా ఉంటాయి ?

ప్రేడినిసోలోన్ నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క చికిత్స లో ముఖ్య మైన మందు కానీ ఈ మందు వలన కొన్ని దుష్టభావాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈయొక్క దుష్టభావాలు తగ్గించడానికి ఈ మందును డాక్టర్ యొక్క సలహా మేరకు తీసుకోవాలి.

అధికముగా ఆకలి వేయడము ,బరువు పెరగడము, అసిడిటీ రావడము, (కడుపు లేదా చాతి లో మంటగా అనిపించడము) స్వభావములో చికాకుగా అనిపించడము సంక్రమణ కలుగే అవకాశాలు అధికము అవడము రక్తపోటు అధికమవడము మరియు శరీరము లో అరుపులు అధికమవ్వడము.

ఎక్కువ సమయములో కనబడే దుష్టభావాలు / విపరీతమైన ప్రభావంతమైన పిల్లలలో అభివృద్ధి తగ్గడము (పొడవు తక్కువగా పెరగడము) ఎముకల బలహీనత . చర్చాన్ని లాగినపుడు వదులుగా అనిపించడము కడుపు క్రింద భాగములో గులాబీ రంగు గీతలు పడడము ముఖ్య ముగా శుక్కలు (Cataract) కలిగే భయము కావడము ఇలాంటివి.

ఇంత అధికముగా ప్రభావము గల ప్రేడినిసోలోన్ మందు తీసుకోవడము పిల్లలకు లాభధాయకమా?

అవును సామాన్యంగా ఈ మందు అధిక మోతాదులో చాలాసమయము వరకు తీసుకుంటే అప్పుడు మందు యొక్క విపరీతమైన దుష్టభావాలూ కలగడానికి భయము కలదు. డాక్టర్ సలహా మేరకు సూచించిన మోతాదులో మరియు తక్కువ సమయము వరకు ఉంటుంది.

డాక్టర్ యొక్క సంరక్షణలో సరైన చికిత్స తీసుకోవడము ద్వారా ప్రేడినిసోలోన్ యొక్క విపరీతమైన దుష్టభావాలనూ తగ్గించవచ్చును.

ఎప్పుడైతే ఈ మందు డాక్టర్ యొక్క సూచనల మేరకు తీసుకుంటారో అప్పుడు గంభీరమైన మరియు పరీతమైన దుష్టభావాలూ ప్రారంభములోనే నిర్దారణ అవడము చేత త్వరగా చికిత్స లో అవసరమైన పరివర్తనల ద్వారానివారించవచ్చు .

కానీ రోగికి ఎదురయ్యే సమస్యలు మరియు ప్రమాదముల ముందు మందు ద్వారా కలిగే విపరీతమైన దుష్టభావాలూ తక్కువ హానికరము. అందువలన అధిక లాభము కొరకు కొన్ని విపరీతమైన దుష్టభావాలనూ స్వికరించడము కంటే వేరే దారి లేదు .

అధిక శాతం పిల్లలలో చికిత్స చేసిన మూడు లేక నాలుగో వారము మూత్రములో ప్రోటీన్స్ పాశివడము తగ్గిన వాపు లాంటి సమస్యలు అలానే ఎందుకు ఉంటాయి ?

ప్రేడినిసోలోనే తీసుకోవడం ద్వారా ఆకలి పెరుగుతుంది అధికముగా ఆహారము తీసుకోవడము ద్వారా శరీరములో కొవ్వు పేరుకుపోతుంది అందు కారణమ చేత మూడు లేక నాలుగు వారాలలో వాపు వచ్చినట్టు కనబడుతుంది.

వ్యాధి యొక్కవాపు మరియు కొవ్వు సేకరించబడిన వాపు ఎలా ఉంటుంది ఈ రెండింటి మధ్యలో తేడ ఎలా తెలుసుకోవచ్చు ?

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క వ్యాధి పెరగడానికి కారణం అయిన వాపు కంటి క్రింద మరియు ముఖము పైన కనబడుతుంది ,ఇది ఉదయము అధికముగా ఉంటుంది మరియు సాయంకాలములో తగ్గుతుంది దీనికి తోడుగా కాళ్ళ లో కూడా వాపు కనబడుతుంది ఎల్లపుడూ ముఖము, భూజాలు, మరియు కడుపు పైన కొవ్వు సేకరించబడుతుంది ,అందుకే అక్కడ వాపు లాగా అనిపిస్తుంది . ఈ యొక్క వాపు ప్రభావము దినమంతా సమానాంతరంగా కనబడుతుంది. కంటి, పైన మరియు కాళ్ళ పైన వాపు ఉండక పోవడము

పిల్లలలో కనబడే ఈ వ్యాధిలో కిష్టీ చెడిపోయే ప్రమాదము తక్కువగా ఉంటుంది
--

ముఖము యొక్క వాపు ఉదయము ఎక్కువగా మరియు సాయంత్రము తగ్గడము ఈ లక్షణాలు నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ వల్ల కాదు ఇది చూడతగ్గవి. నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ కారణము చేత కలుగే వాపు మరియు మందు యొక్క దుష్టభావము కారణముగా కొవ్వు సేకరించబడిన వాపు మద్ద తేదా కనుకోవడము ఎందుకు ముఖ్యము ?

- నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క కారణముగా వాపు ఉంటే మందు యొక్క మోతాదు పెంచడమో లేదా మార్పును మరియు తోడుగా మూత్రము పెంచే మందులూ అవసరము పడుతుంది
- కొవ్వు సేకరించబడటానికి కారణమైన వాపు లాంటిదిగా అనిపించడము ప్రేడినిసోలోన్ మందు ద్వారా నియమించిన చికిత్స ప్రభావము చూపిస్తుంది , దీని ద్వారా వ్యాధి పై నియంత్రణ లేక పోతే వ్యాధి అధికమవడం లాంటి చింత అవసరము లేదు, సమయముతో పాటుగా ప్రేడినిసోలోన్ మందు యొక్క మోతాదు తక్కువ కావడముతో కొన్ని వారముల తరవాత వాపు కూడా మెల్ల మెల్లగా తగ్గుతుంది మరల సాధారణ స్థితికి చేరుతుంది. మందుల ద్వారావచ్చిన వాపు ను తగ్గించడానికి ఎలాంటి మందులు వాడినా కుడా రోగికి ప్రమాదకరము కావచ్చు.

ప్రేడినిసోలోన్ మందు యొక్క చికిత్స విజయవంతం కాలేకపాటే అప్పుడు ఉపయోగించబడే ఇతర మందులు ఏమిటి ?

- నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ లో ఉపయోగించే ఇతర మందులలో లిపమిషోల్ , మీతైల్ ప్రేడినిసోలోన్ , సైక్లో పాస్పమైడ్ , సోఫ్ట్స్ప్రైన్ , ఎం.ఎం.ఎఫ్ (M.M.F)ఇతర మందులు .

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ లో వ్యాధి ద్వారామరియు మందుల కారణంగా కనపడే వాపు మద్ద వ్యత్యాసం గమనించడము చాలా అవసరము

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ లో పిల్లలకు కిడ్సీ బైయోప్సి ఎప్పుడు చేయబడుతుంది ?

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ లో కిడ్సీ బైయోప్సి యొక్క అవసరము క్రింద ప్రాయిబడిన పరిస్థితిలో చేయబడుతుంది:

1. వ్యాధి యొక్క నియంత్రణ కొరకు అధిక మోతాదులో చాలా సమయము వరకు ప్రేడినిసోలోన్ మందు తీసుకోవలసి వాస్తే .
2. ప్రేడినిసోలోన్ తీసుకున్న తర్వాత కూడా వ్యాధి నియంత్రణ కాక పోవడము.
3. అదికశాతము పిల్లలకు నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ రావడానికి బాధ్యతాయుతమైన వ్యాధి మినిమల్ చేంజ్ డిసిసన్ (Minimal Change Disease) అవుతుంది పిల్లలో ఐతే ఈవ్యాధి మినిమల్ చేంజ్ డిసిసన్ కారణంగా కాక పోతే. ఎలా అంటే (మూత్రము లో రక్తకణాలు ల పరిస్థితి,రక్తములో క్రియాటినిస్ యొక్క మోతాదు అధికము అవడము కొమ్మెంట్చు-జా -3 యొక మోతాదు అధికము అవడము మరియు ఇతర కారణాలు) ఇలాంటి సమయములో కిడ్సీ బైయోప్సి చేయడము అవసరము అవుతుంది.
4. ఎప్పుడెతే ఈ వ్యాధివయస్సులో ఉన్నవారికి (పెద్దవారికి) వస్తుందో అప్పుడు సాధారణంగా చికిత్స, కిడ్సీ బైయోప్సి తరవాత చేయబడుతుంది.

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క చికిత్సనియంత్రణ నెప్రోలజెస్ట్ ఏరీతిగా చేస్తారు?

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ యొక్క చికిత్సలో సరి అయిన నియంత్రణ కొరకు మంచి వైద్య నిపుణుడు (డాక్టర్) యొక్క నిర్దారణ చాలాఅవసరము ఈ యొక్క పరీక్ష లో సంక్రమణ యొక్క ప్రభావము,రక్తపోటు ,బరువు ,మూత్రము లో ప్రోటీన్ మోతాదు మరియు అవసరనుసారంగా రక్త పరీక్షలు చేయబడుతాయి . ఈ యొక్క సమాచారమును ఆధారముగా చేసుకొని డాక్టర్ ద్వారా మందులలో అవసరమైన మార్పులు చేయబడుతుంది.

నేప్రోటిక్ సిండ్రోమ్ ఎప్పుడు నయము అవుతుంది ?

సరిఅయిన చికిత్సతో పిల్లల మూత్రము నుండి అల్యూమిన్ పోవడము ఆగిపోతుంది మరియు ఈ వ్యాధి కొంత సమయానికే నియంత్రణలోకి

వస్తుంది ,కానీ కొంత సమయము తరవాత దాదాపు అందరి పిల్లలలో వాపు మరల కనబడుతుంది ఇలాంటి పరిస్థితిలో మళ్లీ చికిత్స చేయలిసివస్తుంది . ఏ రీతిగా వయస్సు పెరుగుతుందో అదే రీతిగా మెల్ల మెల్లగా వ్యాధిపునరావృతం అయ్యే ప్రక్రియ తగ్గుతుంది . 11 నుండి 14 సంవత్సరాల వయస్సు తర్వాత అధికశాతం పిల్లలలో ఈ వ్యాధిపూర్తిగా నయము అవుతుంది.

చాలా సమయము- సంవత్సరాల వరకు కలిగే ఈ వ్యాధి వయస్సు
పెరిగిన కొలది పూర్తిగా నయము అవుతుంది

25. పిల్లలలో కిట్టి మరియు మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణ

పెద్దలతో పాచినీస్తే పిల్లలలో ఈ ప్రశ్న ఎందుకు అధికముగా గణనీయమైనది?

- పిల్లలలో తరచుగా జ్వరము రావడానికి చాలా ముఖ్య కారణమూ కిట్టి మరియు మూత్ర మార్గములో సంక్రమణ కావచ్చును.
- చిన్న వయస్సు ఉన్న పిల్లలలో కిట్టి మరియు మూత్రమార్గము లో సంక్రమణు అలస్యముగా నిర్దారణ కావడము మరియు అసంపూర్ణ చికిత్స చేయడముతో కిట్టి కి పాక్షిక నష్టం కలగవచ్చు . తరచుగా కిట్టి పూర్ణ రూపకంతో చెడిపోయే ప్రమాదము ఉన్నది.
- ఈ యొక్క కారణము చేత పిల్లల మూత్రమార్గాలో సంక్రమణ యొక్క నిర్దారణ త్వరగా చేసి అవసరమైన చికిత్స చేయడము ద్వారా కిట్టికి సంభందించిన నష్టమును నివారించవచ్చును.

పిల్లలలో మూత్రవ్యాధి కలుగడానికి అవకాశాలు అధికముగా ఎప్పుడు ఉంటాయి?

పిల్లలలో మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణ అధికమయ్యే ముఖ్య కారణాలు క్రింద ప్రాయబడినవి.

1. ఆడ పిల్లలలో మూత్రనాళిక పొడవు చిన్నదిగా ఉండటము, అలాగే మూత్రనాళిక మరియు మలద్వారము దగ్గరగా ఉండటము వలన మలమార్గము లోని బాక్సీరియూ మూత్రనాళికలో సులభంగా వెల్లగలుగుతుంది మరియు సంక్రమణ కావొచ్చును .
2. మలవిసర్జన చేసిన తరవాత దానిని కడిగే సమయములో వెనక నుంచి ముందు వైపునకు కడిగే అలవాటు.

పిల్లలలో తరచుగా జ్వరము రావడానికి కారణమ మూత్రమార్గములో వ్యాధి ఒక కారణము కావచ్చు.

3. జన్మ జాతి క్షతి కారణంగా ముత్రశయము నుండి మూత్రము తిరోగమన (ఉల్ఫా)మూత్రవాహిని మరియు కిఢీ వైపు పోవడము.(Vesico Ureteric Reflux)
4. జన్మ జాతి క్షతి కారణంగా ముత్రశయము నుండి మూత్రము కిఢీ లోపల వైపు మద్య భాగములో నుంచి క్రిందకు పోయే భాగమును పెల్విస్ అంటారు, పెల్విస్ మరియు మూత్రవాహిని కలిపే భాగములో కుదించడము ద్వారా మూత్ర మర్గములో ఆటంకము కలగడము. (Pelvic Ureteric Junction)
5. మూత్రనాళికలో వాల్వు (Posterior Urethral Valve)కారణంగా చిన్న వయస్సు లోని పిల్లలకు మూత్ర విసర్జన సమయములో సమస్యలు కలుగడము.
6. మూత్రమార్గములో కలన (రాళ్ళు)ఉండటము

మూత్రములో సంక్రమణ లక్షణాలు:

- సామాన్యంగా నాలుగు, ఐదు సంవత్సరాల నుండి పెద్ద పిల్లలు మూత్రము లోని సమస్యల ఫిర్యాదును స్వీతహోగా చేయగలరు మూత్రములో సంక్రమణ యొక్క లక్షణాల గురించి విస్తృతంగా చర్చ అధ్యాయము -19 లో చేయబడినది.
- చాలా చిన్న వయస్సులో ఉన్న పిల్లలు మూత్రము లో ఉన్నసమస్యల ఫిర్యాదును చేయలేరు. మూత్రము పోసే సమయములో పిల్లలు ఏడవడము, మూత్ర విసర్జన సమయములో కష్టముగా అనిపించడము లేదా జ్వరము కొరకు చేసిన మూత్ర పరీక్ష లో అకస్మాత్తుగా సంక్రమణ యొక్క పరిస్థితి తెలవడము ఇవి మూత్రమార్గములో సంక్రమణ యొక్క సంకేతాలు.
- ఆకలి కలగకపోవడము, బరువు పెరగక పోవడము లేదా గంభీరమైన సంక్రమణ కావడముతో అతిగా జ్వరము దానికి తోడు కడువు

పిల్లలలో మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణ ముఖ్య లక్షణము; జ్వరము, బరువు పెరగకపోవడము మరియు మూత్రము లో సమస్య ఇతరములు

ఉప్పుడము, వాంతులు కావడము, అతిసారం రావడము, పచ్చకామెర్లు రావడము, లాంటి అనేక లక్షణాలు కూడా మూత్రము యొక్క సంక్రమణ కారణాల చిన్న వయస్సు పిల్లలలో కనబడుతుంది.

మూత్రమార్గము సంక్రమణ యొక్క నిర్దారణ

కిందీ మరియు మూత్రమార్గములో ని సంక్రమణ నిర్దారణ కొరకు ముఖ్య మైన పరీక్షలు ముఖ్యముగా రెండు భాగాలలో విభజించబడుతుంది

1. మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణ నిర్దారణ
2. మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణ కలిగే కారణం కొరకు నిర్దారణ.

1. మూత్రమార్గము సంక్రమణ యొక్క నిర్దారణ

మూత్రములో సామాన్యంగా మరియు కల్పర్లో చీము యొక్క ఉనికి మూత్రమార్గములో సంక్రమణ యొక్క సంకేతము .ఈ పరీక్ష సంక్రమణ యొక్క నిర్దారణ మరియు చికిత్స కొరకు గణనీయమైనది.

2. మూత్రమార్గములో సంక్రమణ కలుగడానికి కారణము కొరకు నిర్దారణ

ఇతర ముఖ్య మైన పరీక్షల ద్వా రాకిందీ మరియు మూత్రమార్గములో కూర్చులో దోషము , మూత్రమార్గములో ఆటంకము మరియు మూత్ర విసర్జన సమయము కలుగుట ఇతర సమస్యల యొక్క నిర్దారణ జరుగవచ్చ .ఈ సమస్యలు మూత్రమార్గములో తరచుగా సంక్రమణ కలగడానికి కారణము అవుతాయి .ఈ సమస్యల నిర్దారణ కొరకు అవసరమైన పరీక్షల గురించి మనము ముందు గమనించాము.(మాడండి అధ్యాయము -4 మరియు అధ్యాయము -19)లో చర్చించడం జరిగింది.

అధికశాతం పిల్లలలో మూత్రము యొక్క సంక్రమణ కారణాల నిర్దారణ చేయడానికి అవసరమైన ఎంసియు పరీక్ష (ఖ్య.ఏ) ఏ ప్రకారముగా చేస్తారు. ఇది దేనికి గణనీయము.

మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణ కారణాల నిర్దారణ కొరకు సోనోగ్రఫి, ఎక్స్టర్, ఎం.సి.యు. మరియు అయ్.వి.పీ. ఇతర పరీక్షల చేయబడుతాయి

మిక్సరేబింగ్ సిస్టామ్ యులత్ గ్రామ్ ఎం.సి.యు.

ఎం. సి. యు.రూపములో పిలవబడే ఈ విధమైన పరీక్ష విశేషమైన అయిడిన్ కలిగిన ద్రవమును క్యాంచ్యోటర్ ద్వార మూత్రాశయములో నింపబడుతుంది దాని తరవాత పిల్లల ను మూత్రము పోయామని చెపుతారు ,మూత్రవిసర్జన సమయములో ముత్రశాయము మరియు మూత్రనాళిక యొక్క ఎక్స్ రే తీయబడుతుంది ఈ పరీక్ష ద్వారా మూత్రము ను మూత్రాశయము నుండి తిరోగుమన (ఉల్ఫా) వైపు మూత్రావాహాని లోనికి పోవాలి మూత్రాశయములో ఏదైనా ఉండటము లేదా మూత్రాశయములో మూత్రము బయటికి వచ్చే మార్గములో ఏదైనా ఆటంకము ఉన్నచో ఇతర నిర్దారణలు దొరకుతాయి.

ఇంట్ల వెనన్ పైలోగ్రఫీ I.V.P ఎప్పుడు మరియు ఎందుచేత చేయబడుతుంది?

మూడు సంవత్సరాల కన్నా అధిక వయస్సు ఉన్న పిల్లలలో తరచుగా మూత్రసంక్రమణ కలుగుతుంటే అప్పుడు కడుపు యొక్క ఎక్స్ -రే మరియు సోనోగ్రఫి పరీక్ష తరవాత ఒకవేళ అవసరము అయితే ఈ యొక్క పరీక్ష చేయబడుతుంది. ఈ విధమైన పరీక్ష ద్వారా సంక్రమణ యొక్క పుట్టుక జాతి స్థితి లేదా మూత్రమార్గములో ఆటంకమునకు సంభందించిన సమాచారము తెలుసుకొనవచ్చు .

మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణ చికిత్స :

- పిల్లలకు దినములో ఎంత వీలైతే అంత అధికముగా మరియు రాత్రి కూడా 1 లేదా 2 సార్లు నీరు ఇవ్వాలి.
- మలబద్ధకం కలగనివ్వపడ్డ నియమించిన సమయానికి మలవిసర్జన మరియు తరచుగా కొంత సమయానికి మూత్ర విసర్జన యొక్క అలవాటు చేయాలి.
- మూత్రము మరియు మలవిసర్జన సమయములో పరిసరాలు శుభ్రంగా పెట్టాలి.

మూత్ర పరీక్ష మూత్రమార్గములోని సంక్రమణ నిర్దారణ కౌరకు మరియు చికిత్స నియమాల కౌరకు చాలా అవసరము.

- మలవిసర్జన తరవాత అధికమైన నీటితో మందు నుంచి వెనక పైపునకు శుభ్రము చేయడము ద్వారా మూత్రసంక్రమణ కలిగే అవకాశము తక్కువగా ఉంటుంది
- పిల్లలలో సామాన్యమైన ఆహారము తీసుకోవడములో కొంత రాయితీ ఇవ్వబడుతుంది
- పిల్లలలో జ్వరము ఉంటే జ్వరమును తగ్గించే మందు ఇవ్వబడుతుంది
- మూత్ర సంక్రమణ యొక్క చికిత్స తరవాత మూత్ర పరీక్ష చేసి సంక్రమణ పూర్తిగా తగ్గినది లేనిది తెలుసుకోవడము చాలా ముఖ్యమైనది
- మూత్రములో సంక్రమణ మరలా రాకుండా ఉంటే చికిత్స పూర్తి అయిన ఏడు రోజుల తరువాత కూడా డాక్టర్ యొక్క సలహ మేరకు తరచుగా మూత్రపరీక్ష చేయించాలి. ఇది చాలా ముఖ్యము

మందుల ద్వారా చికిత్స :

- మూత్రము యొక్క వ్యాధి నిర్దారణ తరవాత దాని పైన నియంత్రణ పొందడానికి పిల్లలలో వ్యాధి యొక్క లక్షణాలను దాని యొక్క గంభీరత్వము మరియు పిల్లల వయస్సు ను దృష్టిలో పెట్టుకొని యాంటి బయోటిక్స్ ద్వారా చికిత్స చేస్తారు.
- ఈ యొక్క చికిత్స ప్రారంభించక మందు మూత్రము (Urine Culture & Sensitivity) మరియు సున్నితత్వం పరీక్షలు చేయించడము అవసరము. ఈ యొక్క రిపోర్ట్ ఆధారంగా డాక్టర్ ద్వారా సర్వ శ్రేష్ఠమైన మందు తీసుకోబడుటవలన సంక్రమణ యొక్క చికిత్స చాలా ప్రభావంతముగా చేయవచ్చును
- చిన్న వయస్సులో ఉన్న పిల్లలలో ఒకవేళ మూత్రమార్గము వ్యాధి విపరీతంగా కలిగిఉంటే యాంటిబయోటిక్ ఇంజక్షన్ ఇవ్వడము చాలా అవసరము.

**మూత్రమార్గము యొక్క వ్యాధి లో యాంటిబయోటిక్
ఎన్స్యూకోవడము మూత్రము యొక్క సంస్కృతి పరీక్షలో ముఖ్యమైనది**

- సాదారనముగా వాడబడే యాంబిబయోచిక్స్ లో ఎమోక్సిలిన్, ఎమినోగ్నైకో సైడాన్, సిఫెలోలోస్పోరిన్, కోట్రాయిమేక్సేజోల్, సైట్రో పురంట్ టైన్, తదితర మందులు ఈ జాబితాలో ఉంటాయి.
- ఈ ప్రకారమైన చికిత్స సామాన్యంగా ఏడు నుంచి పది రోజుల వరకు చేయబడుతుంది. సంక్రమణ యొక్క చికిత్సతో పాటు సంక్రమణ కలుగడానికి గల కారణాల ప్రకారము మందు చేయ బోయే చికిత్స నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు.

మూత్రమార్గములో తరచుగా కలుగుతున్న వ్యాధికి మందుల ద్వారా చికిత్స లభిస్తుంది

- ఏ రోగికి అయితే సంవత్సరమంతా కలిపి మూడుకన్నా అధికసార్లు మూత్రములో సంక్రమణ వస్తుందో అటువంటి రోగికి విశేషమైన మందులు తక్కువ మోతాదులో రాత్రి పూట ఒక్కసారి చాలా కాలము (మూడు నెలల) వరకు తీసుకోమని సలహా ఇస్తారు .
- ఈ మందులు ఎంత సమయము వరకు వాడవలన్నాంది ఇది రోగి యొక్క సమస్యను, వ్యాధి యొక్క మోతాదు , వ్యాధి కలుగడానికి గల కారణాలు ఇతరములను దృష్టిలో పెటుకొని డాక్టర్ ద్వారా నిర్ణయించబడుతుంది.
- మూత్రమార్గములో తరచుగా కలుగుతున్న వ్యాధి యొక్క చికిత్స
- చాలాకాలము వరకు తక్కువ మోతాదులో మందులు తీసుకోవడము ద్వారా మూత్రవ్యాధి తరచుగా రాకుండా నివారించవచ్చు, తద్వారా ఈ మందు యొక్క విపరీత ప్రభావము ఉండదు.

మూత్రమార్గములో వ్యాధి కలుగడానికి గల కారణాల యొక్క విశేషమైన చికిత్స.

పిల్లలలో మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణకు సరైన చికిత్స లేకపోవడము కారణముగా కిడ్నీ యొక్క స్థితిలో నష్టము కలుగవచ్చు)

ఈ యొక్క వ్యాధి యొక్క విశేషమైన చికిత్స ఫిజీపియన్, నెప్రారాలజిస్ట్, కిడ్నీ సర్జన్ లేదా పిల్లల సర్జన్ ద్వారానిర్ణయించబడుతుంది.

1. పెల్విస్ యురేటర్లక్ జంక్షన్ అబ్స్ట్రక్షన్ (P.U.J. Obstruction) అనగా ఏమిటి ఈ యొక్క జిస్ట్ జాతి శతిలో ఏమితుతుంది ?

ఈ యొక్క జిస్ట్ జాతి శతి లో కిడ్నీ యొక్క భాగము పెల్విస్(కిడ్నీలోపల వైపున మధ్య భాగములో ఉంటుంది మరియు కిడ్నీలో తయారయ్యే మూత్రమును క్రిందివైపు మూత్రావాహిని లోకి పంపుతుంది) మరియు మూత్రవాహినిని కలిపే ప్రదేశములో కుదించబడినప్పుడు మూత్రమార్గములో ఆటంకము కలుగుతుంది, ఈ యొక్క ఆటంకము కారణంగా కిడ్నీలో వాపు వస్తుంది మరియు కొంత మంది రోగులలో మూత్రము లో తరచుగా సంక్రమణ కలుగుతుంది .

ఒకవేళ సరిఅయిన సమయానికి చికిత్స చేయక పోతే చాలాకాలము తరవాత వాపు ఉన్న కిడ్నీ బలహీనమైపోయి (Fail) విఫలమౌతుంది.

ఈ యొక్క జిస్ట్ జాతి శతి చికిత్స ఎలాంటి మందుతో సయము కాదు ఈ శతి యొక్క విశేషమైన చికిత్సలో పైలోపైస్ ఆపరేషన్ ద్వారా మూత్రమార్గము యొక్క ఆటంకమును తొలగించవచ్చు.

2. మూత్రనాళిక యొక్కవాల్వ్ (Posterior Urethral Valve) అంటే ఏమిటి చిని జిస్ట్ జాతి శతిలో ఏమి ఉంటుంది?

పిల్లలలో కనిపించే ఈ సమస్య లో మూత్రనాళిక లో స్థిరపడిన వాల్వ్ యొక్క కారణముగా ఆటంకము వలన మూత్రవిసర్జన సమయములో సమస్య కలుగుతుంది.

మూత్రవిసర్జన సమయములో ఒత్తిడి పెట్టువలసి వస్తుంది మూత్రము యొక్క ధార సన్సగా వస్తుంది లేదా చుక్కలు చుక్కలు గా పడుతుంది. జన్మించక ముందు మొదటి నెలలో మరియు అప్పుడప్పుడు గర్భ

పిల్లలలో జిస్ట్ జాతి శతి కారణంగా మూత్రమార్గములో వ్యాధి కలుగే సంబంధముగా ఉంటాయి.

స్థితి యొక్క చివరి నెలలో చేయబడే సోనోగ్రఫి పరీక్షలో ఈ యొక్క వ్యాధి సంకేతం చూడడానికి వీలు కలుగుతుంది .

మూత్రము యొక్క మార్గములో అధిక ఆటంకము కలుగుట కారణంగా ముత్రాశయము యొక్క గోడ మందముగా అవుతుంది. దీనికి తోడుగా ముత్రాశయము యొక్క ఆకారము పెరుగుతుంది ముత్రాశయములో నుంచి మూత్రము పూర్తి మోతాడు రాక పోవడము ద్వారా ఈ మూత్రము ముత్రాశయములో నిండిపోయి ఉంటుంది. అధిక మూత్రము సంగ్రహము వలన ముత్రాశయములో ఒత్తిడి పెరగటముతో దీని యొక్క విపరీత మైన ప్రభావముతో మూత్రవాహిని మరియు కిష్టీకి కూడా వాపు కలగొచ్చు ఈ యొక్క పరిస్థితిలో ఒక వేల సరైన చికిత్స చేయక పోతే కిష్టీకి మెల్ల మెల్లగా నష్టము కలగవచ్చు.

చేపు

ఈ ప్రకారమైన సమస్యలో మూత్రనాళికలో స్థిరపడిన వాల్స్ ను ఆపరేషన్ ద్వారా దూరము చేయబడుతుంది కొంత మంది పిల్లలలో కంటి భాగములో కత్తిరించి ముత్రాశయములో నుండి మూత్రము బయటకి తీసే ఆపరేషన్ చేయబడుతుంది.

3. కలన (రాచ్చు)

చిన్న పిల్లలలో కలుగే కలన సమస్య యొక్క చికిత్స కొరకు కలన యొక్క స్థానము ,ఆకారము, ఆధారముగా ఇవి అన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని అవసరమనుసారంగా దుర్భిణ్య యొక్క సహాయముతో ఆపరేషన్ ద్వారా లేదా లిటోట్రేపిస్టి ద్వారా చికిత్స చేయబడుతుంది.

4. ఏ యు అర్ (వెసికో యురెటరిక్ రిఫ్లక్స్)

పిలలలో మూత్రము యొక్క ఇన్ఫెక్షన్ అన్ని కారణాలలో అనింటి కన్నా ముఖ్యమైనవి వియుఅర్ వెసికో యురెటరిక్ రిఫ్లక్స్. (V.U.R. - Vesico Ureteric Reflux)

పిలలలో మూత్రమార్గము యొక్క సంక్రమణ మరియు క్రానిక్ కిష్టీ వైఫల్యము యొక్క ముఖ్య కారణము జన్మ జాతి శతి .వి .యు .ఆర్

వియుఆర్లో జన్మ జాతి శతి యొక్క కారణము మూత్రము మూత్రాశయములో నుండి (తిరోగున) వెనుకబైపు మూత్రావాహిని మరియు కిట్టి వైపునకు పోతుంది.

వి యు ఆర్ యొక్క చర్చ ఎందుకు ముఖ్యమైనది?

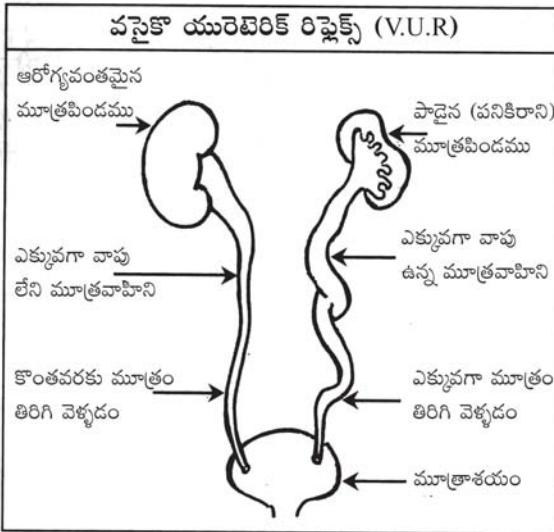
వి. యు. అర్. పిల్లలలో మూత్ర వ్యాధి, అధిక రక్తపోటు మరియు క్రానిక్ కిట్టి వైఫల్యము (Failure) కావడానికి అన్నింటి కన్నా ముఖ్యమైన కారణము.

వియుఆర్లో ఏమి అవుతుంది?

సాధారనంగా మూత్రాశయము లో అధికముగా ఒత్తిడి కలుగడము వలన కూడా మూత్రవాహిని మరియు మూత్రాశయము మద్యలోన రిత్త వాల్ఫ్ మూత్రమును మూత్రావాహినిలో వెల్ల నివ్వకుండా ఆపుతుంది. మరియు మూత్ర విసర్జన క్రియలో మూత్రము మూత్రాశయము నుండి ఒక్క వైపునకు మూత్రనాళిక ద్వారా బయటికి వస్తుంది. వియుఆర్లో ఈ యొక్క శతి కావడము ద్వారా మూత్రాశయములో అధికముగా మూత్రము సేకరించబడుట వలన మరియు మూత్రవిసర్జన సమయములో మూత్రము (తిరోగున) వెనుకబైపు మూత్రాశయములో నుండి ఒకటి లేదా రెండవ మూత్రవాహిని వైపుకు పోతుంది .

ప్రత్యేకమైన ఎక్స్ - రే ఎం సి యు పరీక్ష ద్వారా.

వి.యు.అర్ నిర్ధారణ అవుతుంది

వెసికో యురెటర్ రిఫ్లెక్స్. (V.U.R - Vesico Ureteric Reflux)

వి.యు.ఆర్ లో ఏ రకమైన సమస్యలు ఉదుర్భవించ్చు?

ఈ వ్యాధి లో కలిగే సమస్యలు వ్యాధి యొక్క తీవ్రతను బట్టి ఉంటాయి. తక్కువ తీవ్రత ఉన్న రోగిలో (తిరోగమన) వెనుక వైపుకు వెళ్లే మూత్రము తక్కువ మోతాదులో ఉంటుంది. మరియు మూత్రము కేవలము మూత్రావాహినిమరియు కిడ్నీ యొక్క పెల్విస్ భాగము వరకే పోతుంది. ఈ రకమైన పిల్లలలో మూత్రములో తరచుగా మూత్ర సంబంధ వ్యాధి కలుగుతుందో తప్పక వేరే ఇతర సమస్యలు కలగవు.

వ్యాధి యొక్క తీవ్రత ఎప్పుడైతే అధికముగా ఉంటుందో మూత్రము యొక్క అధిక మోతాదు (తిరోగమన) కారణంగా కిడ్నీలోవాపు వస్తుంది మరియు మూత్రము యొక్క ఒత్తిడి కారణంగా దీర్ఘ కాలము తరవాత కిడ్నీ కి నష్టము కలుగుతుంది ఈ సమస్యకు సరైన చికిత్స చేయక పోతే కిడ్నీ పూర్తిగా చెడిపోవచ్చును.

వి.యు.ఆర్ యొక్క చికిత్స.

ఈ వ్యాధి యొక్క చికిత్స, వ్యాధి యొక్క లక్షణాల, దాని యొక్క మోతాదు పిల్లల వయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని నిర్ణయించబడుతుంది.

- మూత్రము యొక్క ఇన్ఫెక్షన్ యొక్క నివారణ రోగి యొక్క చికిత్సలో ఘననీయమైన భాగము ఇన్ఫెక్షన్ యొక్క నియంత్రణ కోసం యాంటిబియోటిక్స్ ఇవ్వడము అవసరము. ఎలాంటి ఏంటిబియోటిక్స్ అధిక ప్రభావంతముగా ఉంటుందో ఇది నిర్ణయించడానికి మూత్రము యొక్క (కల్చర్)పరీక్ష సహాయపడుతుంది .
- మందు తీసుకునేటపుడు వ్యాధి పూర్తిగా నియంత్రణలో వస్తే దాని తరువాత పిల్లలలో మరల ఇన్ఫెక్షన్ రాకుండా తక్కువ మోతాదులో ఏంటిబియోటిక్స్ రోజు ఒకసారి రాత్రి నిద్రపోయేటపుడు చాలాకాలము వరకు (రెండు నుండి మూడు సంవత్సరాలు)ఇవ్వబడుతుంది. చికిత్స సమయములో ప్రతీ నెలలో మరియు అవసరము వస్తే దాని కంటే ముందు కూడా మూత్ర పరీక్ష యొక్క సహాయముతో వ్యాధి పూర్తిగా నియంత్రణలోకి వచ్చిందా లేదా అనేది నిర్దారణ చేయబడుతుంది మరియు దాని పైన ఆధారపడి మందు మార్పు చేయబడుతుంది.
- ఎప్పుడైతే వ్యాధి తక్కువ తీవ్రతతో ఉంటుందో అప్పుడు దాదాపుగా ఒకటి లేదా మూడు సంవత్సరాల వరకు ఇదే తరహాలో మందుల ద్వారా చికిత్స చేయించడము ద్వారా ఆపరేషన్ లేకుండా ఈ యొక్క వ్యాధి మెల్ల మెల్లగా సంపూర్ణంగా నయము అవుతుంది చికిత్స సమయములో ప్రతి ఒకటి నుండి రెండు సంవత్సరాల లోపు తిరోగున (ఉల్లా) వైపు వెళ్ళే మూత్రము యొక్క మోతాదు ఎంత పరివర్తనము అయిందో కనుకోవడానికి ఏం సి యు (M.C.U) పరీక్ష మరల చేయబడుతుంది

అపరేషన్

ఎప్పుడైతే వి.యు.ఆర్ అధికముగా తీవ్రముగా ఉన్నదో మరియు దాని కారణము మూత్రావాహిని మరియు కిష్టీ వాపు ఉందో ఎలాంటి పిల్లలలో శతిని నయము చేయడానికి మరియు కిష్టీ వి.యు.ఆర్ యొక్క సులభమైన సమస్యలలో యాంటిబియోటిక్స్ మరియు ప్రమాదకరమైన సమస్యలలో ఆపరేషన్ యొక్క అవసరం ఎంతైనా ఉంటుంది.

ఏ పిల్లలలో అయితే వ్యాధి అధిక తీవ్రముగా ఉంటుందో దానికి కారణము మూత్రము అధికముగా ఉల్లా వైపు పోవడము ఇలాంటి పిల్లలలో సమయానికి ఆపరేషన్ చేయకపోతే కిష్టీ శాశ్వతముగా చెడిపోవచ్చును. ఈ

ఆపరేషన్ యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశము మూర్తావాహిని మరియు మూర్తాశయము మధ్యలోని వాల్వ్ ఎలాంటి స్థితి ఉండే నరాలు స్థితము చేయడము మరియు మూర్తము వెనక్కు పోవడమును ఆపడము . ఇది చాలా నాజుకైన ఆపరేషన్ కబట్టి దీనిని పిడియాట్రిక్ సర్జన్ లేదా యురోలజిస్ట్ ద్వారా చేయబడును.

వి .యు .ఆర్ యొక్క చికిత్స లో యంటిబయాటిక్స్ నియమించిన
రూపములో రాత్రి వేళలో దీర్ఘ కాలము (సంవత్సరాల)వరకు
తీసుకోవడము అవసరము

26. పిల్లలలో రాత్రి పడక తడపడము

పిల్లలు చిన్నగా ఉన్నప్పుడు రాత్రి పూట వాళ్ళ పడక తడిగా కావడము సర్వసాదారణము . కానీ పిల్లల వయస్సు పెరిగిన కొలది రాత్రిలో పడక తడిపితే ఆ పిల్లలు మరియు వారి తల్లితండ్రులు చాల చింతించే విషయము అవుతుంది. సాధారణముగా అధికశాతము పిల్లలలో ఈ సమస్య కింద్చీ యొక్క వ్యాధి కారణం కాదు.

ఈ సమస్య పిల్లలలో ఎప్పుడు అధికముగా చూడబడుతుంది ?

- ఏ పిల్లవాని యొక్క తల్లి తండ్రికి వారు చిన్నప్పుడు వారికి ఈ సమస్య ఉన్నప్పుడు
- ఆడపిల్లలతో పోలిస్తే మగ పిల్లలలో ఈ సమస్య మూడు రెట్లు అధికముగా ఉన్నది
- ఘూడంగా నిద్ర పోయే పిల్లలో ఈ సమస్య అధికముగా కనబడుతుంది
- మానసిక స్థితి కారణంగా ఈ సమస్య మొదలు అవుతుంది లేదా అధికము అవుతుంది.

ఈ సమస్య ఎంతమంది పిల్లలలో అవుతుంది మరియు అది ఎప్పుడు నయము అవుతుంది ?

- ఐదు సంవత్సరాల కన్నా అధిక వయస్సు లో 10 -15 శాతం పిల్లలలో ఈ సమస్యలు చూడవచ్చు .
- వయస్సు పెరిగిన కొలది ఈ సమస్య దానంతటగా అదే నయము అవుతుంది. 10 సంవత్సరాల వయస్సు పిల్లలలో నే ఈ సమస్య 3 శాతం మరియు 15 సంవత్సరాల కన్నా ఎక్కువ వయస్సులో 1 శతంగా కనబడుతుంది.

పిల్లలలో రాత్రి పూట తెలసితెలియక పడక తడపడము ఎలాంటి

వ్యాధి కాదు

రాత్రి పడక తడపడము ఎప్పుడు తీవ్రమవుతుంది

- ఉదయం పూట కూడా పడక తడపడము
- మలవిసర్జన లో నియంత్రణ లేక పోవడము
- దినములో తరచుగా మూత్రము పోయడానికి వెళ్లడము
- మూత్రము లో తరచుగా ఇన్ఫెక్షన్ రావడము
- మూత్రము యొక్క ధారా సన్నగా రావడము లేదా చుక్కలు చుక్కలు గా రావడము.

చికిత్స:

ఈ సమస్య ఎలాంటి వ్యాధి కాదు మరియు పిల్లలు కావాలని పడక తడపరు అందు చేతనే పిల్లలను భయపెటడము, కోపగించడము లేదా వారి మీద అరవడము లాంటివి వదలిపెట్టి ఈ సమస్యకు చికిత్స సమయస్వార్థితో చేయవచ్చు.

1. అర్థము చేసుకోవడము మరియు ప్రోత్సహించడము ?

పిల్లలకు ఈ విషయములో అవసరమైన సమాచారమును ఇవ్వడము చాలాఅవసరము రాత్రి తెలవక నే పడక తడపడము ఎలాంటి చింతించే విషయము కాదు .మరియు ఇది తపక నయము అవుతుంది. ఈ ప్రకారము పిల్లలకు అర్థము చేయడము లో మానసిక ఉద్రిక్తతగ్గిస్తుంది మరియు ఈ సమస్య కు కు శాశ్వతముగా పరిష్ఠారము చూపడానికి సహాయము దొరుకుతుంది.

ఈ సమస్య యొక్క చర్చ ద్వారా పిల్లల ను బయపెటడము, కోపగించుకోవడము లేదా చేదుగా మాట్లాడడము లాంటివి చేయ కూడదు. ఏ రాత్రి అయితే పిల్లలు పడక తడపకుండా ఉంటారో అ దినము అభినందిచాలి మరియు వారికి చిన్న చిన్న బహుమతులు ఇవ్వడము సమస్యను నివారిచడానికి ప్రోత్సహికంగా ఉంటుంది.

**వయస్సు పెరిగిన కొలది సహనము మరియు ప్రోత్సహముతో
సమస్యకు పరిష్ఠారము కలుగుతుంది.**

2. ద్రవపదార్థాల తీసుకోవడము మరియు మూత్రము లో పోయే అలవాటు లో పరిష్కరనము :

సాయంకాలము 6 గంటల తర్వాత ద్రవాలు తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవాలి మరియు కెప్పిన లాంటివి (చాయ్, కాఫీ, ఇతరులు) సాయంత్రము తరవాత తీసుకోవదు.

- రాత్రి పడుకనే ముందు ఎప్పుడు మూత్రము పోసే అలవాటు చేసుకోవాలి .
- ఇది కాకుండ రాత్రి పిల్లలను లేపి రెండు లేక మూడు సార్లు మూత్రము పోయించడము ద్వారా వారు పడక తడపరు.
- పిల్లలకు దైపర్ వేయడముతో రాత్రి పడక తడవకుండా రక్కించ వచ్చు.

3. మూత్రాశయము యొక్క పరీక్ష

- చాలామంది పిల్లలలో మూత్రాశయము లో తక్కువ మోతాదులో మూత్రము ఉండవచ్చు.
- ఇలాంటి పిల్లలకు మాటిమాటికి మూత్రము పోయవలసి వస్తుంది మరియు రాత్రి పడక తడుపుతారు
- ఇలాంటి పిల్లలకు దినములో మూత్రము వచినప్పుడు దానిని అపుకోవాలి ఇలాంటి మూత్ర సహానము యొక్క కసరత్తు సలహా ఇస్తారు .ఈ రకమైన కసరత్తుతో మూత్రాశయము బలంగా అవుతుంది మరియు అందులో మూత్రము సేకరించే శ్రమ పెరుగుతుంది మరియు మూత్రము పైన నియంత్రణ పెరుగుతుంది.

సాయంత్రము తరువాత నీరు తక్కువగా తీసుకోవాలి ,రాత్రి సమయములో మూత్రము పోయించాలి ఇది చేయడము ద్వారా పడక తడిచే సమస్య కు గణనియమైన చికిత్స

4. అలారం సిస్టం

మూత్రము పోసేటప్పుడు నిక్షెర్(డాయర్) తడవగానే దానితో పాటే అమర్చి కట్టిన అలారము గంట ప్రోగుతుంది అలాంబి అలారం సిస్టం వివిధ దేశాలలో దొరుకుతుంది . ఇది మూత్రము పోయగానే అలారం సిస్టం యొక్క హెచ్చరికతో పిల్లలు మూత్రము అపుకుంటారు. ఈ ప్రకారముగా సమస్యను ఆపవచ్చు .

మందుల ద్వారా చికిత్స

సాయంత్రము తరువాత నీరు తక్కువగా తీసుకోవాలి ,రాత్రి సమయములో మూత్రము పోయించాలి ఇది చేయడము ద్వారా పడక తడిపే సమస్య కు గణనియమైన చికిత్స రాత్రి పడక తడిపే సమస్య కొరకు వాడే మందులలో ముఖ్యముగా ఇమ్యుప్రేమిన్, మరియు దేస్ట్రోఫ్సేసిన్ ,ఈ మందుల ఉపయోగము మైన చర్చించిన చికిత్స కొరకు వాడ బదుతుంది . ఇమ్యుప్రేమిన్ అనే మందు యొక్క ప్రయోగము ఏడు సంవత్సరాల పై బడిన వయస్సి పిల్లల పైన చేయబడుతుంది. ఈ మందు మూత్రాశయము యొక్క సన్నాయువలను శితిలంగా తాయారు చేస్తుంది మరియు తద్వారా మూత్రాశయము లో అధిక మూత్రము ఉండవచ్చు ఈ పరియంతరము ఈ మందు మూత్రము క్రిందకు రానివ్యకుండా బాధ్యత వహిస్తుంది ఆ రీతిగా సమయానికి మూత్రము రాకుండా చేస్తుంది.

డెమోప్రోసిన్ (DDAVP) అనే మందు [స్పే] లేదా గోలి మందుల దుకాణములో దొరుకుతుంది. దీని ప్రయోగము ద్వారా రాత్రి మూత్రము తక్కువ మోతాదులో తయారవుతుంది. ఏ పిల్లలలో ఎక్కువ మోతాదులో మూత్రము తయారవుతుందో వారి కొరకు ఈ మందు చాలా ఉపయోగకరము. ఈ మందు రాత్రి పడక తడపకుండా ఆపడానికి చాలా పేరు గల ఒక మందు. కానీ చాలా భిరీదు కారణంగా ప్రతి యొక్క పిల్లల తల్లి తండ్రులు అంత భిరీదు భరించలేరు .

**రాత్రి పడక తడిపే సమస్య లో చాలా తక్కువ మంది పిల్లలకు
మందుల అవసరము పడుతుంది**

27. కిడ్నీవైఫల్యం రోగి యొక్క ఆహారము

మనకు తెలుసు కిడ్నీ శరీరములో అధిక నీరు, ఉప్పును మరియు ఇతర క్లోరాల్ (Alkali) పదార్థాలను మూత్రము ద్వారా దూరము చేసి శరీరముకు ఈ పదార్థాల సంతులనం (Balance) చేసే ఘనమైన పని చేస్తుంది. కిడ్నీ వైఫల్యంలో ఇది నియంత్రించే కార్బోము సరిగ్గా ఉండదు . దీని ఘలితంగా కిడ్నీ వైఫల్యము యొక్క రోగిలో నీరు, ఉప్పు, పొటాషియం ఇతర సామాన్య పదార్థాలు సర్వ సామాన్యమైన మోతాదులోతీసుకున్న కానీ చాలాసార్లు గంభీరమైన సమస్యలు ఉత్పత్తి కావచ్చు. కిడ్నీ వైఫల్యం ఉన్న రోగిలో తక్కువ కార్బో శ్రమ చేసే కిడ్నీకి అధిక భారము నుండి రక్తించడానికి తన శరీరములో నీరు, ఉప్పు మరియు క్లోరాలను తగిన మోతాదులో ఉంచుట కొరకు ఆహారములో అవసరమైన పరివర్తనాలు చేయడము చాలా అవసరము. కిడ్నీ వైఫల్యం ఉన్న రోగికి విజయవంతమైన చికిత్స కొరకు ఆహారములో ఈ యొక్క మహాత్మమును దృష్టిలో పెట్టుకొని. ఇక్కడ ఆహార వస్తువుల పరిచయము మరియు మార్గదర్శకాలు ఇవ్వడము మంచి సలహా అని అర్థమైనది . కానీ మీరు మీ యొక్క నిర్దిశించడము తప్పనిసరి.

ఆహార ప్రణాళిక (Plan) యొక్క సిద్ధాంతములు:

క్రానిక్ కిడ్నీ(Failure) వైఫల్యము ఉన్న రోగులకు అధికశాతము సామాన్యముగా క్రింద తెలిపిన ఆహారము తీసుకుమని సలహా ఇస్తారు.:

1. నీరు మరియు ద్రవ పదార్థములు సూచించిన ప్రకారము తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవాలి.
2. ఆహారములో సోడియం, పొటాషియం , మరియు ఫాస్పరన్ యొక్క మోతాదు తక్కువగా ఉండాలి.
3. ప్రోటీన్ యొక్క మోతాదు అధికముగా ఉండవద్ద సామాన్యంగా 0.8 నుంచి 1.0 గ్రా/కిలోగ్రా శరీరము యొక్క బరువు సమానంగా ప్రోటీన్లు ప్రతి దినము తీసుకోమని సలహా ఇవ్వబడుతుంది
4. కార్బోవైఏట్ యొక్క పూర్తి మోతాదు (35 -40 కేలరీ/ కిలోగ్రాం శరీరము యొక్క బరువు సమానంగా ప్రతి దినము) తీసుకునే సలహా

ఇవ్వబడుతుంది. .నెయ్య,నూనె,వెన్న ,మరియు కొవ్వు కలిగిన ఆహారము తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవలెనని సలహా ఇవ్వబడుతుంది.

నీరు మరియు పాసీయా పదార్థములు .

కిడ్సీ వైఫల్యం కలిగిన రోగులు నీరు మరియు పాసీయా (ద్రవ)పదార్థములు తీసుకోవడము లో జాగ్రత్తగా ఎందుకు ఉండాలి?

కిడ్సీ యొక్క పనితత్త్వము తాగడము వలన చాలామంది రోగుల లో మూత్రము యొక్క మోతాదు తక్కువగా వస్తుంది ,ఈ యొక్క అవస్థ లో ఒక వేళ నీరు అధిక మోతాదు తీసుకున్నచో శరీరములో నీటి యొక్క మోతాదు అధికము అవ్వడము తో వాపు మరియు ఉపిరి తీసుకోవడము లో కష్టము కలగవచ్చు ,ఇది అధికము కావడముతో ప్రాణానికి హోని కలవచ్చు .

శరీరము లో నీటి యొక్క మోతాదు అభికమైనదని గుర్తించడము ఎలా ?

వాపు కలగడము ,కడువు ఉబ్బడము ,ఉపిరి అధికమవ్వడము ,రక్తపోటు అధికమవ్వడము తక్కువ సమయములో బరువు లో వృద్ధి కనిపించడము ఇతర లక్షణాల సహాయముతో తో శరీరము లో నీటి మోతాదు అధికము అయింది అని తెలుసుకోవచ్చు

కిడ్సీ వైఫల్యం కలిగిన రోగులు ఎంత మోతాదులో నీరు తీసుకోవాలి ?

కిడ్సీ వైఫల్యము యొక్క రోగులు ఎంత నీరు తీసుకోవాలన్నది గే మూత్రము మరియు శరీరము లో వచ్చిన వాపు ను దృష్టిలో పెట్టుకుంటూ నిర్ణయించ బడుతుంది ఏ రోగికి అయితే మూత్రము పూర్తి మోతాదులో వస్తుందో మరియు శరీరములో వాపు కలుగకపోతే ఇలాంటి రోగి తన ఇష్టానుసారంగా నీరు ద్రవ పదార్థాలు తీసుకునే అవకాశము ఇవ్వబడుతుంది. ఏ రోగి కైతే మూత్రము తక్కువగా వస్తుందో మరియు శరీరములో వాపు కూడా కలగుతుంది. ఇలాంటి రోగులకి నీరు తక్కువగా తీసుకోమని సలహా ఇస్తారు .సామాన్యంగా 24 గంటలలో కలిగే మొత్తం మూత్రము యొక్క మోతాదు కు సమానంగా నీరు తీసుకోవాలి అని సలహా ఇవ్వటము తో వాపును పెరగడాని నివారించవచ్చు.

నీరు ను తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవడానికి సహాయపడే ఉపాయములు:

1. ప్రతి దినము బరువు కొలచుకోవడము : నిర్దేశించిన ప్రకారము తక్కువ నీరు తీసుకుంటే బరువు స్థిరంగా ఉంటుంది . ఒకవేళ హరాత్తుగా బరువు లో అభివృద్ధి కనబడితే నీరు అధికముగా తీసుకునట్లు సూచన. ఇలాంటి రోగికి నీరు తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవని సలహా ఇస్తారు.
2. ఎపుడైతే దాహము అధికముగా ఆవుతుందో అప్పుడు కుడా నీరు తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవాలి లేదా నోటిలో ఐస్ గడ్డల ముక్కు పెట్టుకొని పీల్చాలి (Sucking). ఎంత నీరు తీసుకోవాలి అన్న సూచన ఇచ్చారో అంతే మోతాదులో ని చిన్న చిన్న ఐస్ గడ్డల ముక్కులు పీల్చుడము ద్వారా దాహమునకు సంతృప్తి దొరుకుతుంది.
3. అహారములో ఉప్పు యొక్క మోతాదు తక్కువ చేయడము ద్వారా దాహము తగించవచ్చు. ఎపుడైతే నోరు ఎండిపోయినట్లుగా అనిహిన్నే ఆలాంటి సమయములో కొడ్డిగా నీరు తీసుకొని నోట్లో ఉంచి పుకలియాలి(Gargle) కానీ నీరు త్రాగావద్దు . సమలడము (Chewing) ద్వారా నోటి ని ఎండి పోకుండా ఉంచవచ్చు .
4. చాయ్ (tea)త్రాగడానికి చిన్న కప్పు మరియు నీరు త్రాగడానికి కూడా చిన్న గ్లాసు ఉపయోగించాలి... .
5. భోజనము తరవాత నీరు తీసుకునేటపుడే మందులు కూడా తీసుకోవాలి ఇవిధంగా మందులు తీసుకునేటప్పుడు వేరుగా నీరు త్రాగడానికి వీలు ఉండదు .
6. డాక్టర్ ద్వారా 24 గంటలలో మొత్తం ఎంత మోతాదు ద్రవ పదార్థాలు తీసుకోవాలో దీని యొక్క సూచనా ఇవ్వబడుతుంది . ఈ యొక్క మోతాదు కేవలము నీరు దే కాదు కానీ ఇందులో నీరు తో పాటు టీ, పాలు ,పెరుగు , మజ్జిగ ,జ్యాస్,ఐస్ క్యూబ్,ఐస్ క్రీమ్,మద్దము ,పప్పు నీరు ఇతర మొదలైన అని ద్రవ పదార్థముల మోతాదాలు. 24 గంటలలో తీసుకోబడే అన్ని ద్రవ పదార్థముల యొక్క లెక్క నీటితో జత చేయబడుతుంది .
7. రోగి ఏదైనా ఒక్క పని లో నిమగ్గుంపై ఉండాలి ఉత్తగా ఖాళీగా పని

లేకుండా ఉండటము ద్వారా దాహము అయ్యే కోరిక అధికముగా మరియు తరచుగా కలుగుతుంది.

8. మధుమేహం కలిగిన రోగుల రక్తములో గ్లూకోజ్ యొక్క మోతాదు అధికముగా ఉండటము వలన వారికి దాహము అధికముగా కలుగుతుంది అందువలనే మధుమేహ రోగులు రక్తములో గ్లూకోజ్ యొక్క మోతాదును నియంత్రణ లో ఉండచము ద్వారా దాహము తక్కువగా కలుగుతుంది. మరియు నీరు తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవడానికి సహాయపడుతుంది.

రోగి నీరు మరియు ద్రవ పదార్థాలు సరైన మోతాదులో కొలచి తీసుకోవడానికి ఎలాంటి పద్ధతిని అవలంబించాలి?

- రోగికి ఎంత మోతాదు నీరు తీసుకోవాలని సూచించ బడినదో అంత మోతాదు ను ఒక్క జగ్గ లో రోజు నింపి పెట్టుకోవాలి.
- రోగి ఎంతమోతాదులో నీరు కప్పు ద్వారా కానీ గ్లూసు ద్వారా కానీ నీరు తీసుకుంటారో అదే పాత్రతో నీటిని జగ్గ నుంచి తీసి పడి వేయాలి.
- రోగికి ఎంతమోతాదులో ద్రవ పదార్థాలు తీసుకోమని సూచించ బదుతుందంటే రోజు మొత్తములో జగ్గలో ఉన్న నీరు పూర్తిగా తీసుకోకావాలి.
- మరసటి రోజు మరల కొలతతో జగ్గలోని నీరు నింపి అంత మోతాదు నీరు తీసుకోమని సూచన ఇస్తారు.

ఈ ప్రకారముగా రోగి ప్రణాళిక బద్దంగా డాక్టర్ ద్వారా సూచించబడిన మోతాదులో నీరు మరియు ద్రవ పదార్థములు తీసుకోవచ్చు.

2. తక్కువ ఉప్పు (సోడియం) గల ఆపరిరము:

కిడ్నీ వైఫల్యము యొక్క రోగికి ఆపరిరములో ఉప్పు (సోడియం) తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవమని ఎందుకు సలహా ఇస్తారు?

శారురములోని ఉప్పు (సోడియం) నీరును మరియు రక్త పోటు యొక్క ఒత్తిడిని సరైన మోతాదులో నిర్వహించడానికి సహాయము చేస్తుంది.

శరీరములోని ఉప్పు యొక్క స్వరైన మోతాదుని నియంత్రణలో కిడ్నీ ఉంచుతుంది. ఎప్పుడైతే కిడ్నీ యొక్క పని తత్వము తగ్గి పోతుందో అప్పుడు శరీరములో సోడియం అధిక మోతాదు ఉండటము వలన రాబోయే సమస్యలు అధిక దాహము కలగడము, వాపు అధికమవ్వడము, ఊపిరు బిగపట్టడము, రక్తపోటు అధికమవ్వడము ఇతర సమస్యలకు అస్వారము కలుగును. ఈ యొక్క సమస్యలను అపడానికి లేదా నివారించడానికి కిడ్నీ వైఫల్యం యొక్క రోగి కొరకు ఉప్పు ఉపయోగము తగ్గించడము తప్పనిసరి.

అపారములో ఎంత మోతాదు ఉప్పు తీసుకోవాలి ?

మన దేశము లో సామాన్య వ్యక్తి యొక్క ఆపారములో దినమంతా తీసుకునే ఉప్పు యొక్క మోతాదు 6 నుండి 8 గ్రాములు ఉంటుంది. కిడ్నీ వైఫల్యము ఉన్న రోగి కి దాఫ్టర్ యొక్క సలహా మేరకు ఉప్పు తీసుకోవాలి. అధిక రక్తపోటు మరియు వాపు కలిగిన కిడ్నీ వైఫల్య రోగులకు రోజుకు 3 గ్రాముల ఉప్పు తీసుకోవని సలహా ఇస్తారు.

ఎలాంటి అపారములో ఉప్పు (సోడియం)యొక్క మోతాదు అధికముగా ఉంటుంది ?

అధిక ఉప్పు (సోడియం) కలిగిన అపారముల వివరాలు:

1. ఉప్పు, తినే సోడా ,చాట్ మసాల
2. అప్పడాలు, పచ్చడలు, చట్టీలు
3. తినే సోడా లేదా బేకింగ్ సోడా పొడి కలిగిన ముఖ్యమైన పదార్థాలు ఎలా అంటే బిస్కుట్, బ్రైడ్, కేక్, పిజ్జా, ఘుటీలు ,పకోడీలు, డొక్క ,తడితరలు .
4. సిధ్ధంగా (Ready made)ఉన్న బ్రైక్ ఫాస్ట్ ఎలా అంటే (సేవ, చక్కాలు, ఇతర) వేఫార్న్, పావ్ కార్బ్, ఉప్పు కలిగిన పల్లీలు ,చనగలు, కాజులూ ,పిస్తా ఇతరవి...
5. సిధ్ధంగా(Ready made)ఉన్న ఉప్పు కలిగిన వెన్న మరియు చీజ్.

6. సాన్, మెక్కజోన్ రేకులు(కార్బూ ఫ్లైట్స్), స్పుఫెట్టి, మక్రోని . తదితరలు.
7. ఆకుపచ్చ కూరగాయలలో మెంతంకూర, పాలకూర, గ్రీన్ దనియా, క్యాబేజీ, కాలి ఘ్వపర్, ముల్లంగి, బీట్రూట్ మొదలైనవి.
8. ఉప్పు కలిగిన లస్సి, మసాల సోడా, నిమకాయ పర్షుత్ , కొబ్బరి నీళ్ళు
9. మందుల: సోడియం బై కార్బోనేట్ యొక్క గోలీలు, అంటసిడ్, లాక్సెటివే, మొదలైనవి.
10. కలేజ ,కిట్టీ , భేజా (మెదడు), మటన్.
11. చేపలు ,మరియు నూనె కలిగిన చేపలు ఎలా అంటే కొలంబి, కరంగి, కేకడ, బంగడా తదితర చేపలు

3. ఆహారములో సోడియుం యొక్క మోతాదు తగ్గించే ఉపాయము.

ప్రతిబింబము ఆహారములో ఉప్పు యొక్క మోతాదు తక్కువగా తీసుకోవాలి మరియు భోజనము సమయములో పైనుంచి ఉప్పు చల్ల కూడదు. ఒక ట్రేప్పు మైన పద్ధతిలో ఉప్పు లేకుండా భోజనము వేరుగా వండాలి .ఇలాంటి వంటలో రోగికి డాక్టర్ యొక్క సూచన మేరకు మోతాదు ఉప్పు వేయాలి. ఈ విధంగా నిశ్చయించిన మోతాదు ఉప్పు తీసుకోబడుతుంది.

1. తినే రొట్టెలలో ఉప్పు వేయకూడదు, బకారి బాత్ లాంటి వస్తువులలో ఉప్పు వెయ్య వద్దు.
2. ముందుగ చెప్పిన రితిగా అధిక సోడియుం మోతాదు కలిగిన మందులు తీసుకోవద్దు. తక్కువ మోతాదు గల మందులను మాత్రమే తీసుకోవలెను.
3. అధిక సోడియుం కలిగిన పచ్చ ఆకూ కూరగాయలను నీటితో కడిగి మరియు ఉడకబెట్టి ,ఉడక పెట్టిన నీరు పడవేయటము. ద్వారా ఆకుపచ్చ కూరగాయలలో సోడియుం తగ్గిపోతుంది. .
4. తక్కువ ఉప్పుగల ఆహారము రుచికరంగా తయారు చేయడానికి ఉల్లిపాయ, వెల్లుల్లి, నిమ్మకాయ, తేజ్ పతపూ, ఇలైచి, జీర, కొకం, మిరపకాయలు, కేసర్, వంటివి ఉపయోగము చేయవచ్చును .

5. ఉప్పు బదులు తక్కువ సోడియం కలిగిన ఉప్పు తీసుకోవడ్డ ఎందుకంటే దాని ద్వారా పొటాషాపియుం యొక్క మోతాదు అధికముగా ఉండటము వలన కిడ్సీ వైఫల్యము ఉన్న రోగిలకు ప్రాణంతకము కావచ్చును.

కిడ్సీ వైఫల్యము కలిగిన రోగికి సామాన్యముగా ఆహారములో తక్కువ పొటాషాపియం తీసుకోమని సలహ ఎందుకు ఇస్తారు?

శరీరములో గుండె (హృదయము) మరియు కండరాల యొక్క రూపించే పనితత్వము కొరకు పొటాషాపియం యొక్క సామాన్య మైన మోతాదు అవసరము. కిడ్సీ వైఫల్యము యొక్క రోగుల రక్తములో పొటాషాపియం అధికము అయ్యే ప్రమాదము ఉన్నది .

రక్తములో పొటాషాపియం యొక్క అధిక మోతాదు గుండె మరియు కండరాల పనితత్వము మైన గంభీరమైన ప్రభావము చూపవచ్చును. పొటాషాపియం యొక్క మోతాదు అధికము అయితే ప్రాణ హోని కలగే అవకాశ ము ఉన్నది ఎలా అంటే గుండె కొట్టు కుంటూ ఆగిపోవడము, మరియు ఊపిరితిత్తుల కండరాలు పని చేయక పోవడము ద్వారా ఉపిరి ఆగి పోవడము.

శరీరములో పొటాషాపియం యొక్క మోతాదు అధికమువ్వడము ద్వారా సమస్య ప్రాణంతకము కావచ్చును. కానీ దీనికి విశేషమైన లక్షణాలు కనిపించక పోవచ్చు.

రక్తములో సామాన్యముగా ఎంత పొటాషాపియం ఉంటుంది ? ఈ యొక్క మోతాదు ఎంత అధికమైతే చింతించే విషయము అవుతుంది ?

సామాన్యంగా శరీరములో పొటాషాపియం యొక్క మోతాదు 3.5 నుండి 5.0 mEq/L ఉంటుంది. ఎవ్వడాతే ఈ యొక్క మోతాదు 5 నుండి 6 mEq/L అవుతుందో అప్పుడు ఆహారములో జాగ్రత్తలు చాలా అవసరము అవుతుంది. ఒకవేళ ఇది 6.5 mEq/L కన్నా అధికముగా ఉంటే అది భయపడవలసిన సూచన. మరియు పొటాషాపియం యొక్క మోతాదు 7 mEq/L కన్నా అధికమైతే ఏ సమయములో నైనా ప్రాణ నష్టము సంభవించవచ్చు.

పొటూపియం యొక్క మోతాదు ప్రకారము సామాన్య పదార్థముల వర్గికరణము?

పొటూపియం యొక్క మోతాదు ను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రత్యేకమైన పదార్థములను మూడు భాగాలలో విబజించబడినది. అధిక, మధ్య మరియు తక్కువ పొటూపియం గల ప్రత్యేక పదార్థములు.

సామాన్యముగా అధిక పొటూపియం గల పదార్థముల మైన నిషేధము కలదు మధ్య పొటూపియం గల పదార్థములను తక్కువ మోతాదులో తీసుకోమని సలహా ఇస్తారు..

1. అధిక పొటూపియం = 200 మిల్లి గ్రాం కన్నా అధికము.
2. మధ్య పొటూపియం = 100 ? 200 మిల్లి గ్రాం మధ్యలో .
3. తక్కువ పొటూపియం =0-100 మిల్లి గ్రాం.

సమూహం-1 :అధిక పొటూపియం గల ఆపశిరము

1.పండ్య :

అరటిపండ్లు, సపోటా, పండిన మామిడి పండు, స్వీట్ లైమ్ (మావుసంబి), ద్రాక్ష , కర్మజా, అనాసపండు, ఉనిరి, చెర్రి, జర్రాలూ, పిచు, ఆళ్ళగడ్డ, బాదాము.

2.పచ్చని ఆకు కూరగాయలు :

అరబీ పత్తలు, స్వీట్ బంగాళాదుంప, మునగకాయ, పచ్చదనియాలు, సూరన, పాలకూర, గువర్కు ఫల్లి, పుట్టగొడుగులు.

3.ఎండిన మేవాలు

ఖుజ్జరం, కిస్ మిన్, ఖాజపవ్వు, బాదంపవ్వు, అంజీర, అక్రోట్ర్ట్,

4.పప్పులు :

కంది పప్పు , మినపప్పు , చనగ పప్పు , పెనర పప్పు .

5. మసాల :

ఎండు మిరపకాయలు, దనియాలు, జీర, మెంతులు .

6. ద్రవ పదార్థములు:

కొబ్బరి నీళ్లు ,తాజా పండ్ల రసాలు , చిక్కటి పాలు(Condensed milk), సూప్, కాఫీ, బోర్న్ వీటా, బీయర్, డ్రింకింగ్ చాక్లెట్, మడ్యము (Wine).

7. ఇతర పదార్థములు

చాక్లెట్, కాడ్పురి చాక్లెట్, కేకు, చాక్లెట్ ఐస్ క్రీం, తదితరాలు.

సమూహం-2 : మడ్య పాటాపియం గల అపోరము

1. పండ్లు

ఖర్బ్జ, దానిమ్మ పండు, లిచి

2. పచ్చని ఆకూ కూరలు

వంకాయ ,క్యాబేజీ, క్యారెట్, ఉల్లిగడ్డ, ముల్లంగీ, కాకరకాయ, బెండకాయ, కాలీ ఘ్రపర్, టమోట.

3. ధాన్యాలు

మైదా ,జొన్నలు, పోవా ,మొక్కజొన్న, గోదమ, సేవ.

4. ద్రవ పదార్థములు (Drinks):

ఆవు పాలు ,పెరుగు .

1. ఇతర పదార్థములు:

ఎరు మిరపకాయలు, లవంగాలు, యాలకలు, దనియాలు ,గరం మసాలాలు ఇతరవి .

సమూహాం-3 : తక్కువ పోటాప్యియం గల అపథరము

1. పండ్చు

ఆపిల్, బోప్పాయి, జామకాయ, అమృద్, సంత్ర, బేర్ .

2. పచ్చని ఆకు కూరగాయలు

దోసకాయ, అమియ(టికోర), పీరకాయ, పీట్రూట్, పరవళ్, పచ్చని బట్టానీలు, మెంత కూర, వెల్లుల్లి.

3. ధాన్యాలు

మైదా, జొన్నలు, శౌహా, మొక్కజొన్న

పచ్చని ఆకు కూరగాయలలోని పోటాప్యియంను ఏ రకముగా తక్కువ చేయవచ్చు?

- ఆకు కూరగాయలను సన్నగా తరిగిన తరువాత వాటిని చిన్న చిన్న ముక్కలు చేసిన తరువాత (ఆలుగడ్డ లాంటివి వాటి యొక్క పొట్టు తీయాలి)
- ఒక మోస్తారు నీటిలో కడిగి ఆకు కూరగాయలను వేడి నీటిలో ఒక గంట వరకు ఉంచాలి. నీటి యొక్క మోతాదు ఆకు కూరల కన్నా 5 నుండి 10 గణాలు అధికముగా ఉండాలి.
- రెండు గంటల తరువాత మరల ఒక మోస్తారు నీటిలో 2 నుండి 3 సార్లు కూరగాయలను కడిగి కూరగాయలను అధిక మోతాదు నీరు పోసి ఉడకపెట్టాలి .
- ఏ నీటిలో కూరగాయలను ఉడక పెట్టారో ఆ నీటిని పారవేయాలి మరియు కూరగాయలను సూచించబడిన విధంగా రుచిగా వండాలి ..
- ఈ విధంగా కూరగాయలలో ఉన్న పోటాప్యియం యొక్క మోతాదును తగ్గించవచ్చు. కానీ పోటాప్యియంను పూర్తిగా దూరము చేయలేదు అందుచేతనే అధిక పోటాప్యియం గల కూరగాయలను తక్కువగా లేద

అన్నలు తీసుకోకూడదు.

- ఈ రకంగా తయారు చేసిన ఆహారములో పోటాపియుంతో పాటుగా విటమిన్సు కూడా నష్టము కలుగుతుంది. అందు చేతనే డాక్టర్ యొక్క సలహా తీసుకొని విటమిన్ యొక్క గోలి తీసుకోవడము చాలా అవసరము

4. ఫాస్టర్స్ తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవాలి:

- కిడ్సీ వైఫల్యం ఉన్న రోగి ఫాస్టర్స్ కలిగిన ఆహారము ఎందుకు తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవాలి ?
- శరీరములోని ఫాస్టర్స్ మరియు కాల్షియం రెండు సమానమైన మోతాదులో ఎముకలకు వికాసవంతము, ఆరోగ్యకరము మరియు బలం కొరకు అవసరము. సామాన్యంగా ఆహారములో ఉండే ఫాస్టర్స్ ను కిడ్సీ మూత్రము ద్వారా బయటకు తీసి అవసరమైన మోతాదులో దాన్ని రక్తములో స్థిరంగా ఉంచుతుంది.
- సామాన్యంగా రక్తములో ఫాస్టర్స్ 4.5 - 5.5 మిలీ / .గ్రా యొక్క మోతాదు ప్రత్యక్షంగా ఉంటుంది.
- కిడ్సీ వైఫల్యము రోగిలో అధిక మోతాదు ఫాస్టర్స్ మూత్రము ద్వారా బయటకు పోదు కాబట్టి రక్తములో దాని మోతాదు అధికము అవుతుంది. రక్తములో స్థిరంగా ఉన్న ఫాస్టర్స్ అధిక మోతాదులో ఎముకల నుండి కాల్షియంను తీసుకుంటుంది. తద్వారా ఎముకలు బలహీనమవుతాయి.
- శరీరములో ఫాస్టర్స్ అధికమవుడము కారణంగా ఎదురయ్యే ముఖ్య మైన సమస్యలలో దురద కలగడము, కండరాల బలహీనంగా కావడము ,ఎముకలలో నొప్పి రావడము ,ఎముకలు బలహీనముగా కావడము, మరియు గట్టిగా కావడము కారణంగా ఎముక పగులు (ఓపీఐపీ- శితిజీలిరీ) కావడానికి ఆస్కారాలు అధికముగా ఉంచాయి.

ఎలాంటి ఆహారములో అభికష్టున ఫాస్పుర్స్ ఉండడానికి అస్థారము ఉంది.

వాటిని తక్కువ తీసుకోవాలా లేదా అసలు తీసుకోవద్దా?

అధిక ఫాస్పుర్స్ కలిగిన ఆహారముల యొక్క వివరాలు ఈ ప్రకారముగా ఉన్నాయి :

- పాలతో తయారైన వస్తువులు -పన్సీరు ,ఐస్ క్రీమ్, మిల్క్ షేక్, చోకోలేట్
- కాజు ,బాదము, పిస్టా ,అట్రోట్, ఎండి పోయిన కొబ్బరికాయ .
- శీతల పనీయాలు, కోక కోలా, ఫాంటా, మాజా, ప్రూటి .
- మినగపవ్వు దాన,గాజర్,అరబీ పత్తా,బీట్రూట్,మొక్క జొస్పులు,పచ్చ బట్టనీలు.

5. అనుభిన ఆహారము యొక్క(రచన) స్వరక్తల్పన:

కిందీ వైఫల్యము కలిగిన రోగి ప్రతి దినము మరియు ఎంత మోతాదులో ఆహారము, నీరు తీసుకోవాలో చార్ట్ నెప్రోలజిస్ట్ సూచన ప్రకారము డైటీషియన్ ద్వారా తాయారు చేయబడుతుంది .కానీ ఆహారము కొరకు సామాన్యమైన సూచన ఈ ప్రకారముగా ఉంటుంది.

1. నీరు మరియు ద్రవ పదార్థములు :

డాక్టర్ ద్వారా ఇవ్వబడిన సూచన అనుసారంగా అంతే ద్రవ పదార్థములు తీసుకోవాలి. రోజూ బరువు చూసుకొని చార్ట్ పెట్టుకోవాలి, ఒకవేళ బరువుపెరిగినట్టు అనిపిస్తే అధికముగా నీరు తీసుకున్నారని అర్థము చేసుకోవాలి .

2. కార్బోఫ్రైట్లు (ప్రిండిపదార్థాలు):

శరీరములో తగినంత మోతాదులో కాలరీలు లబించడానికి మరియు ధాన్యం ఉండే పవ్వు తోని (ఒక వేళ మదుమేహం లేకపోతే) చక్కర లేదా గ్లూకోస్ యొక్క అధిక మోతాదు ఆహారముకు ఉపయోగించవలెను.

3. ప్రోటీన్లు :

ప్రోటీన్లు ప్రాముఖ్యముగా: పాలు ,పప్పుదినుసులు, ధాన్యాలు, గ్రుడ్డు (కొడి మాంసంలో అధిక మోతదులో ఉంటాయి. ఎప్పుడైతే దయాలసిన యొక్క అవసరత ఉండదో ఆ సమయములో కిట్టీ షైఫల్యం కలిగిన రోగికి కొంచెము తక్కువ ప్రోటీన్ (0.8 గ్రా/కిలోగ్రా శరీరము యొక్క బరువుకు సమానంగా) తీసుకోమని సలహా ఇవ్వబడుతుంది. అదే ఒక వేళ హిమోడయాలసిన్ సి.ఎ . పీ . డి. (C.A.P.D)నియమించిన రోగికి అధిక ప్రోటీను తీసుకోవడము చాలాఅవసరము ఉంటుంది . ఎందుకంటే .సి. ఎ . పీ . డి. యొక్క ద్రవము ఎప్పుడైతే కడుపులోనుంచి బయటకు తీస్తారో అప్పుడు అ ద్రవము తో ప్రోటీను వెళ్లిపోతాయి. దీని కారణముగా ఆహారములో అధిక ప్రోటీన్ ఇవ్వక పోతే శరీరములో ప్రోటీను తగ్గిపోతుంది. ఇది చాలా హానికరముగా మారుతుంది.

4. కొవ్వు పదార్థములు:

కొవ్వు పదార్థములు తక్కువగా తీసుకోవాలి .నెఱ్య, వెన్న, ఇతరవి ఆహారములో తక్కువగా తీసుకోవాలి. ఒకవేళ వీటిని ఒక్కసారిగా మానివేసే హానికరము కావొచ్చు.

నూనె పదార్థములు సామాన్యంగా : శనగ నూనె లేదా సోయాబీన్ నూనె రెంచూ శరీరము కొరకు లాభకరము అయినా వీటిని తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవలనని సలహా ఇస్తారు.

5. ఉప్పు:

అధిక శాతము రోగులకు ఉప్పు తక్కువగా తీసుకోమని సలహా ఇస్తారు. ఆహారము పైనుండి ఉప్పు చల్లడము చేయవద్దు. వంట సోడా పోడర్ కలిగిన వస్తువులని తక్కువగా తీసుకోవాలి లేదా తీసుకోవద్దు. ఉప్పు స్థానములో తక్కువ సోడియం ఉప్పు తీసుకోవాలి లేదా తీసుకోవద్దు.

6. ధాన్యాలు (Cereals):

ధాన్యాలు బియ్యము లేదా వాటితో తాయారు చేయబడే పదార్థాల ఉపయోగించాలి.

ప్రతి రోజుగూ ఒకే ధాన్యాలు తీసుకోవడము బదులు గోధుమలు, బియ్యము, మైదా, తాజా మొక్కజొన్సులు, కార్బూ ఫ్లైస్, ఇతరవి పదార్థాలను తీసుకోవచ్చు కానీ జొన్సు, మక్కలు, మిలైట్లు తక్కువగా తీసుకోవాలి.

7. పప్పులు :

రక రకాల పప్పులు సరైన మోతాదులో తీసుకోవాలి .దీని ద్వారా ఆహారములో వైవిధ్యం కలుగుతుంది. పప్పులో నీరు ఉంటుంది కాబట్టి నీరు యొక్క మోతాదు తక్కువగా తీసుకోవాలి, వీలైనంత వరకు పప్పు చిక్కగా తీసుకోవాలి. పప్పు యొక్క మోతాదు డాక్టర్ యొక్క సలహా ప్రకారమే తీసుకోవాలి.

పప్పులో పొట్టాపియం యొక్క మోతాదుతగ్గించడానికి దానిని ఎక్కువ నీటితో కడిగిన తరువాత వేడి నీటిలో నానబెట్టి ఆ నీటిని పారవేయాలి. మరళ అధిక మోతాదు నీటిలో పప్పును ఉడక బెట్టిన తరువాత ఆ నీరును కూడా పారవేసి ప్రత్యేకమైన దృష్టి సారించి జాగ్రత్తగా తయారుచేయాలి. పప్పు బియ్యముతో తయారుచేయబడే కిచిడి మరియు దోస తదితర వంటకాలు కూడా తీసుకోవచ్చును.

8. పచ్చని ఆకు కూరగాయలు :

ముందుగా సూచించిన విధంగా తక్కువ పొట్టాపియం కలిగిన ఆకు కూరగాయలు ఎలాంటి సమస్య లేకుండా ఉపయోగించవచ్చు. అధిక పొట్టాపియం కలిగిన ఆకూర కూరగాయలు ముందు తెలిపిన విధంగా పొట్టాపియం తగ్గించి తీసుకోవాలి మరియు రుచి కౌరకు పప్పు మరియు కూరగాయలలో నిమ్మకాయ పిండకోవచ్చును.

9. ఘలములు (పండ్లు)

తక్కువ మోతాదు పొట్టాపియం కలిగిన పండ్లు యాపిల్, బొస్పొయి, జామ, బేర్ తగితరాలు దినములో ఒక్కసారిగా అధికముగా తినవద్దు . డయాలసిన్ కాక ముందు ఏదైనా ఒక ఘలము తినవచ్చును కొబ్బరి నీరు లేదా ఘలముల రసము తీసుకోవద్దు .

10. పాలు మరియు దానితో తయారైన పదార్థములు.

ప్రతి దినము 300 నుండి 350 మిల్లి లీటర్ల పాలు లేదా పాలతో తయారైన పదార్థములను ఎలా అంటే పాయసము, ఐస్ క్రీం, పెరుగు, మట్టా, ఇతర పదార్థముగా తీసుకోవచ్చు). కానీ నీరు తక్కువగా తీసుకోవాలి అన్న విషయాన్ని దుష్టిలో పెట్టుకుంటూ తీవి పదార్థములను తక్కువ మొత్తాదులో తీసుకోవాలి .

11. శీతల పాసీయములు :

పెప్పిగ్, ఫాంటు, ట్రూటీ, లాంటి శీతల పాసీయాలు తీసుకోకూడదు. ఘలముల యొక్క రసము మరియు కొబ్బరి నీరు కూడా తీసుకోకూడదు.

12. ఎండిన మేవా :

ఎండిన మేవ ,శనగ యొక్క దాన ,నువ్వులు ,పచ్చి లేదా ఎండిన కొబ్బరి తీసుకోకూడదు

28 . వైద్య పదాల వివరణాత్మక వివరణ

● ఎనీమియా (రక్తహీనత):

రక్తములో హిమోగ్లోబిన్ యొక్క మోతాడు తగ్గిపోవడము. దీని కారణంగా బలహీనంగా మారడము. కొద్దినేపు పని చేయగానే అలసట కలుగడము, ఊపిరి కష్టం అవ్వటం ఇతర సమస్యలు కలుగుతాయి .

● ఏరిత్రోపోయిటిన్ (erythropoietin):

ఏరిత్రోపోయిటిన్ రక్త కణాల ఉత్పత్తి కొరకు అవసరమైన ఒక్క పదార్థము . ఈ పదార్థము కింది లో తయారవుతుంది . కిందివైఫల్యం కలిగిన రోగి లో ఏరిత్రోపోయిటిన్

యొక్క ఉత్పత్తి తగ్గడము వలన ఎముకల మజ్జ (మూలగ) (Bone Marrow)లో రక్త కణాల ఉత్పత్తి తగ్గడము జరుగుతుంది. తద్వారా ఎనీమియా (రక్తహీనత)కలగవచ్చు.

● ఆర్టోలియో వీనస్ ఫిస్ట్యుల (Arterio Venous Fistula):

ఆవరేషన్ ద్వారా కృతిమ రూపము గల దమని మరియు సిరతో కలవడము. దమని యొక్క అధిక ఒత్తిడితో రక్తము రావడము కారణంగా కొన్ని వారాల తరవాత సిరలో వాపు కలుగుతుంది మరియు దాని ద్వారా ప్రయాణించే రక్తము యొక్క మోతాడు అధికమువుతుంది . ఈ యొక్క వాపు కలిగిన నరములో ప్రత్యకషైన లావుపాటి సూది ద్వారా రక్తము తీయబడుతుంది .

● రక్తపోటు (Blood Pressure) :

రక్తము యొక్క ఒత్తిడి (రక్తపోటు)

● బీ. పీ. హాచ్. బో.ఆ.ఓ - (Benign Prostatic Hypertrophy):

వయస్సు పెరిగిన పురుషులలో ప్రోస్టేట్ యొక్క ఆకారము పెరుగడము వలన మూత్రవిసర్జన సమయములో సమస్య ఎదురవుతుంది.

- కెడేవర్ కిడ్నీ మార్పిడి (Cadevar Kidney Transplantation) :

బ్రైన్ డెడ్ (Brain Dead)కలిగిన వ్యక్తి, వ్యక్తికి చెందిన ఒక ఆరోగ్యవంతమైన కిడ్నీ తీసి క్రానిక్ కిడ్నీ వైఫల్యము(Chronic Kidney Failure) రోగికి ఆపరేషన్ ద్వారా కిడ్నీ మార్పిడి చేయడము .

- కావ్చియం:

శరీరములోని ఎముకలు, కండరాలూ తదితరాల ఆరోగ్యము కొరకు దొగ్గు మైన కార్బము చేయటకుగాను అవసరమైన ఖనిజ తత్వము. పాలు మరియు పాలతో తాయారుచేయబడిన వస్తువులలో లభించును.

- క్రియాటీనిన్ మరియు యూటియా:

క్రియాటీనిన్ మరియు యూరియా రెండూ శరీరములో సైట్రోజన్ జీవన ప్రక్రియలో తయారుచేయబడే ఉపయోగము లేని చెత్త పదార్థము. దీనిని కిడ్నీ ద్వారా బయటకు పంపించ బదుతుంది.

సామాన్యంగా రక్తములో క్రియాటీనిన్ యొక్క మోతాదు 1 నుండి 1.5 మీ. గ్రా. పరిమాణం మరియు యూరియా యొక్క మోతాదు 20 నుండి 40 మీ.గ్రా. పరిమాణం ఉంటుంది .కిడ్నీ వైఫల్యం కలిగితే దీని మోతాదు అధికముగా పెరుగుతుంది. కిడ్నీ వైఫల్యం యొక్క నిర్దారణ మరియు నివారించడానికి ఇది చాలా ప్రాముఖ్యమైన పరీక్ష.

- సిస్టోసోషిపీ (Cystoscopy)

ప్రత్యేక మైన దుర్బిన్ యొక్క సహాయము తో మూత్రాశయము లోపల భాగము లోని పరీక్ష .

- డయలైసర్ (Dialyser):

పిమోడయాలసిన్ యొక్క ప్రక్రియలో రక్తమును శుద్ధము చేసే కృతిమ కిడ్నీ.

- డయాలసిన్ :

ఎప్పుడైతే కిడ్నీ పనిచేయదో అటువంటి పరిస్థితిలలో కిడ్నీ యొక్క పనిని ప్రత్యామ్నాయ రూపకంగా శరీరములో అవసరములేని పదార్థములను

మరియు నీటిని తీసివేసే కృతిమ పద్ధతిని డయాలసిస్ అని అంటారు.

- డబుల్ లుమేన్ క్యూధైటర్ (డి.ఎల్ సి):

ఎప్పుడైతే హిమోడయాలసిస్ చేసే అవసరం కలుగుతుందో అప్పుడు శరీరములో నుంచి రక్తము తీయడానికి ఉపయోగించబడే క్యూధైటర్. ఈ క్యూధైటర్ లోపల రెండు భాగాలు ఉంటాయి. అందులో ఒక భాగము శుద్ధికరణ కొరకు రక్తమును బయటకు తీసుకోవడానికి మరియు రెండవ భాగము శుద్ధికరణ తరువాత రక్తమును శరీరము లోపలికి పంపించడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

- ఎలక్ట్రోటైట్స్:

శరీరము లో కలిగిఉన్న జ్ఞార మరియు సోడియం, పొటాషియం, క్లోరెడ్ మొదలగు ఈ తత్త్వాలకు రక్తములో సమన్య వరిమాణం రక్తము యొక్క ఒత్తిడి నియమ శుద్ధికరణ, సునాయాసం, తదితర క్రియల కొరకు సహాయ పడతాయి.

- ఫేమోరల్ వెయిన్ (Femoral Vein):

కాలు నుండి రక్తము ప్రయాణము వేయబడే తొడలో కలిగిఉన్న పెద్ద సిర. ఈ సిరలో డబుల్లుమేన్ క్యూధైటర్ వేసి హిమోడయాలసిస్ కొరకు రక్తము తీయబడుతుంది.

- గ్లోమెరులో నెఫ్రెటీస్:

ఈ రకమైన కింద్రీ వ్యాధి లో సామాన్యంగా వాపు, అధిక రక్తపోటు, మూత్రము లో రక్త కణాలు, మరియు ప్రోటీన్లు యొక్క ఉనికి మరియు అనేకసార్లు కింద్రీ వైఫల్యము కనబడుతుంది.

- హిమోడయాలసిస్ రక్తము యొక్క డయాలసిస్ :

హిమోడయాలసిస్ యంత్రము సహాయముతో కృతిమ కింద్రీలోని రక్తాన్ని శుద్ధి చేసే ఒక కృతిమ పద్ధతి.

- హిమోగ్లోబిన్ :

హిమోగ్లోబిన్ రక్త కణాలలో ఉండే ఒక పదార్థము .దీని పని శరీరములోకి ఆక్సిజన్ చేరవేయడము. రక్త పరీక్ష ద్వారా హిమోగ్లోబిన్ యొక్క మోతాదు తెలుసుకోవచ్చును.

రక్తములో హిమోగ్లోబిన్ యొక్క మోతాదు తక్కువగా ఉండటము వలన కలిగే వ్యాధి ఎనీమియా .

- రక్తపోటు - ప్లైపర్ టెస్ఫ్స్:

ప్లై బ్లాడ్ ప్రైషర్ అధిక (రక్త పోటు), రక్తముపై కలిగే ఒత్తిడి

- ఇమ్యూనో సప్రసంట్ మందు (Immuno Suppresent Drugs):

కిందీ యొక్క మార్పిడి తరువాత ఎల్లప్పుడు అవసరమైన ప్రత్యేక మందుల తీసుకోవలసి వస్తుంది .ఈ మందులూ శరీరము యొక్క రోగనిరోధక శక్తి పైన ప్రభావము చూపుతుంది .మరియు కిందీ యొక్క తిరస్కరణ(రిజక్షన్) సంబంధము తక్కువగా చేస్తుంది కానీ వ్యాధుల తో పోరాదే శక్తి ని యావిధిగా కలుగ చేస్తుంది. ఈ విధమైన మందులలో ప్రెడ్నిసోలోన్ ,పైక్స్ స్టోరిన్ ,ఎం .ఎం.ఎఫ్ .ఎజత్యోప్రిన్ , తదితర మందులు కలిగిఉంటాయి .

- ఇంట్రా వీన్స్ పైలోర్గాఫి (I.V. పీ.పీ.పీ):

కిందీ కొరకు ప్రత్యేకమైన ఎక్స్ -రే పరీక్ష .ఈ పరీక్షలో అయోడిన్ కలిగిన మందును ఇంజక్ట చేయబడుతుంది. ఈ రకంగా కడుపులో జరిపే పరీక్షలో కిందీలో నుంచి మూత్రవాహిని ద్వారా మూత్రాశయములోకి వెళ్తూ కనబడుతుంది.

ఈ యొక్క పరీక్షలో కిందీ యొక్క పనిత్వము మరియు మూత్రమార్గము యొక్క రచన గురించి తెలుసుకోవచ్చు .

- జాగులర్ వెయిన్ (I.J.V. Unternal Jugular Vein):

తల నుండి మెడ భాగములో రక్తమును తీసుకు వెళ్తే పెద్ద సిరా ఇది మెడలో భుజము పైన ఉంటుంది. ఈ నరములో డబుల్ లుమేన్ క్యాంఫ్యోటర్

వేసి హిమోడయాలసిన్ కొరకు రక్తము తీయబడుతుంది

- **కిడ్నీ బయాప్స్:**

కిడ్నీలో సూది యొక్క సహాయముతో సన్న దారము లాంటి భాగము తీసుకొని దానిని పైక్రో సోఫ్ ద్వారా పరీక్ష చేస్తారు.

- **కిడ్నీ యొక్కవైఫల్యం (Kidney Failure):**

రెండు కిడ్నీల పనితత్వము తగ్గడము, రక్తము లో క్రియాటిన్ మరియు యూరియా యొక్క మోతాదు పెరగడము కిడ్నీ వైఫల్యం కలగడానికి సంకేతాలు.

- **ఎక్యూట్ కిడ్నీ వైఫల్యం (Acute Kidney Failure) :**

సామాన్యముగా పనిచేసే రెండు కిడ్నీలు అకస్మాత్తుగా తక్కువ సమయములో ఆగిపోవడము. ఈ రకముగా చెడిపోయిన కిడ్నీ మరల పూర్తిగా పని చేయవచ్చు.

- **క్రానిక్ కిడ్నీ వైఫల్యం (Chronic Kidney Failure) :**

మెల్లమెల్లగా చాలా కాలము వరకు కిడ్నీ నయము కాకపోతే ఈ రకముగా రెండు కిడ్నీల పనితత్వము తగ్గిపోతుంది .

- **కిడ్నీ మార్పిడి (Kidney Transplantation):**

క్రానిక్ కిడ్నీ వైఫల్యం కలిగిన రోగికి వేరే వ్యక్తికి చెందిన కిడ్నీ అమర్ఖడము.

- **కిడ్నీ లజ్జక్షన్ (Kidney Rejection):**

కిడ్నీ మార్పిడి తరువాత శరీరము యొక్క రోగ నిరోధిక కారణంగా కొత్తగా మార్పిడి చేసిన కిడ్నీకి సష్టుము కలగడము .

- **లిథోల్ట్రిప్సీ (Lithotripsy):**

ఆవరేషన్ లేకుండా కలన (రాళ్ళు) యొక్క చికిష్టలో ఆదునిక విధానము. ఈ యొక్క చికిష్టలో యంత్రం ద్వారా ఉత్పత్తి అయ్యే శక్తివంతమైన ప్రోక్ ద్వారా కలన (రాళ్ళు)ను పొడి చేయబడి మరియు మూత్రవిసర్జన సమయములో బయటికి వెళ్లిపోతాయి .

- మైక్రో అల్బూమిన్ యూలియా :

మూత్రములో చాలా అధిక మోతాదులో పోయే అల్బూమిన్ యొక్క ప్రత్యేకమైన పరీక్ష. మదుమేహం కారణంగా కింద్రీ కి కలిగే నష్టాన్ని ప్రారంభించడానికి ఇది ట్రేప్స్‌మైన పరీక్ష.

- ఎ.ఎస్.సి.యు (Micturating Cysto Urethrogram):

విశేషమైన అయిందిన్ యొక్క డై ను క్యాంఫ్యోటర్ ద్వారా మూత్రాశయములోకి పంపిన తరువాత మూత్ర విసర్జన సమయములో మూత్రమార్గము యొక్క ఎక్స్‌రే.

- నెఫ్రోలజిస్ట్ (Nephrologist):

కింద్రీకి సంభందించిన ప్రత్యేక (వైద్యుడు) ఫిజీషన్.

- నెఫ్రోన్:

కింద్రీ పై ఉండే ఫిల్టర్ లాంటి భాగము ఇది రక్తము ను శుద్ధి చేసి వ్యాధమును మూత్ర రూపములో మారుస్తుంది. ప్రత్యేకంగా కింద్రీలో పది లక్షల నేప్రోన్లు ఉంటాయా.

- నెఫ్రోబిక్ సింట్రోమ్:

అధికశాతం చిన్న పిల్లలలో వచ్చే కింద్రీ వ్యాధి, దీని కారణంగా మూత్రము ద్వార ప్రోటీన్ వెళ్లిపోతుంది మరియు శరీరములో ప్రోటీన్ తగ్గిపోతుంది, ఈ కారణంగా శరీరములోవాపు కనపడుతుంది.

- పీ.యు.జె. అవరోధం (P.U.J Obstruction):

ఇందులో కింద్రీ మరియు మూత్రవాహినిని కలిపే భాగము కుదించ బడుతుంది. ఈ కారణంగా మూత్రము యొక్క మార్గములో ఆటంకము కలుగడము వలన కింద్రీలో వాపు వస్తుంది.

- పెరిటోనియల్ డయాలసిస్ :పీ.డి. -కడుపు యొక్క డయాలసిస్:

కడుపులో చాలా రండ్రములు గల ప్రత్యేకమైన క్యాంఫ్యోటర్ వేసి ప్రత్యేకమైన

ద్రవము (పీ.డి. ఫ్లూయిడ్ - P.D Fluid) యొక్క సహాయముతో శరీరములోని వ్యర్థమును శుద్ధి పరిచే ప్రక్రియ.

- **ఘాసురన్:**

శరీరానికి అవసరమైన ఖనిజము. ఇది ఎముకలకు మరియు పళ్ళకు బలము, శక్తి, ఆరోగ్యము కోరకు చాలాఅవసరము. ఇది పాలలో మరియు పాలతో తయారు చేయబడే వస్తువులలో, డై ప్రూట్స్, గ్రుడ్స్ మాంసము మొదలగువాటిలో లభిస్తాయి.

- **పోలి సిష్టిక్ కిడ్నీ వ్యాధి:**

అధికముగా కనిపించే కిడ్నీ వ్యాధి, ఈ వ్యాధి లో రెండు కిడ్నీలలో సిస్టు కనిపిస్తాయి. ఈ సిస్టు యొక్క ఆకారములో పెరుగుతున్న కలిగితే కిడ్నీ యొక్క ఆకారము కూడా పెరుగుతుంది. పి.కే.డి .వ్యాధి కారణంగా వయస్సు పెరిగిన కొలది రక్తపోటుకూడా పెరుగుతుంది మరియు క్రానిక్ కిడ్నీ వైఫల్యము (Chronic Kidney Failure) కలుగవచ్చు.

- **పాటూపియం:**

ఈ ఖనిజ తత్త్వము రక్తములో సామాన్య మోతాడులో కండరాల చికిత్స చేయడానికి మరియు గుండె కొట్టు కొనుట సామాన్యంగా ఉంచడానికి అవసరము. పండ్లు, పండ్ల రసము, కొబ్బరి నీరు, డై ప్రూట్స్ తదితర వస్తువులలో పాటూపియం ఉంటుంది .

- **ప్రోటీను:**

ఆహారములో ముఖ్య పోషక విలువలలో ప్రోటీను, కార్బోషైడ్స్ మరియు కొవ్వు కలిగిఉంటాయి. ప్రోటీను శరీరము మరియు కండరాల యొక్క స్వరక్లున మరియు అభివృద్ధి కొరకు మహత్వపూర్ణంగా సహాయము చేస్తుంది.

- **ముత్త పిండాల ధమని (Renal Artery):**

కిడ్నీకి రక్తమును చేరవేసే ధమని.

- పాక్షిక పారగమ్య (Semipermeable):

జల్లడ వంటి జాలి ఇది కేవలము చిన్న కణాలను వేరు చేస్తుంది. కానీ దీనిలో నుండి పెద్ద కణాలు వేరు చేయడానికి పనికి రాదు.

- సెప్టిసిమియా (Septicemia):

రక్తములో సంక్రమణ ద్వారా కలిగే యొక్క గంభీరమైన ప్రభావము

- సోడియం:

సోడియం శరీరములోని నీరును మరియు రక్తము పై ఒత్తిడిని నియంత్రించడానికి మహాత్మపూర్వకంగా ఉపయోగ పదుతుంది. ఉప్పు (సోడియం) ఒక ఖనిజ తత్వము కలిగినది ఇది అధికంగా ప్రయోగము చేయబడే పదార్థము.

- సోనోగ్రఫి:

శబ్ద తరంగాల సహాయముతో చేయబడే ఒక పరీక్ష ఈ పరీక్ష కిట్టి యొక్క ఆకారము, స్వరకల్పన, స్థానం, తదితర కిట్టి యొక్క మార్గములో కలిగే అంతరాయములు, రాళ్లను మరియు ఇతర వివరాలను తెలియపరుస్తుంది.

- సబ్క్లావెయన్ వెయిన్ (Subclavian Vain):

చేయి మరియు గుండె పై భాగములో రక్తము ప్రయూణించే లావు సిరా. ఈ సిరా భుజ భాగములో క్లావికిల్ ఎముక వెనుక వైపు ఉంటుంది. ఈ సిరాలో డబుల్ లుమేన్ క్యూటిటర్ వేసి హిమోడయాలసిన్ చేయబడుతుంది.

- టీ.యు.ఆర్:

వయస్సు పైబడినప్పుడు ప్రోస్టేట్ గ్రంది పెరిగినప్పుడు కలిగే సమస్య .బీ పీ హెచ్ యొక్క చికిత్స విశేషమైన పద్ధతి. ఆపరేషన్ లేకుండా దుర్దిన్ సహాయముతో రోగికి ప్రోస్టేట్ యొక్క సమస్యను దూరము చేయవచ్చు

- యూరాలజిస్ట్ :

కిట్టి వ్యాధి చికిత్స చేసే ప్రత్యేకమైన సరళ్లు .

- వీ.యు.ఆర్ :

మూర్తాశయము మరియు మూర్తావాహిని మద్యలో కలిగిఉన్న వాల్ఫ్ జన్మ జాతి శతి కారణంగా మూర్తము మూర్తాశయము నుండి (ఉల్లు) తిరోగున వస్తుంది. వీ యు. ఆర్ పిల్లలలో మూర్తమార్గములో సంక్రమణ, అధిక రక్త పోటు మరియు క్రానిక్ కింద్చీ వైఫల్యానికి కారణము.

సంక్లిష్ట పదాల పూర్తి రూపం .

వి . సి . ఐ . ఆయా .	అస్ట్రిబటేసీన్ కనాప్రైంగ్ ఎన్ జైం ఇంహిబిట్ర్స్
వి . జి . ఎన్ . ఎక్యూట్	గోమేరేల్స్ నెఫ్రిటెటిన్
వి . అర్. బీ .	.ఆర్సిబ టేసీన్ రిసెప్టర్ భ్లకర్స్
వి . అర్. ఎఫ్ .	ఎక్యూట్ రినల్ ప్లెలూగ్యర్
వి . వీ . ఫిస్చుల .	ఆశ్రేరియా వీనస్ ఫిస్చుల .
బీ . హి . హెచ్ .	బినయిన్ ప్రోస్టేటిక్ ప్లోపెర్ ట్రాఫి
సీ . ఎ.పీ.డి .	కంటిన్యూన్ అంబ్యలేటరి పెరిటోనియాల్ డయాలసిన్ .
సీ . సీ . హి.డి .	కంటిన్యూన్ స్టెల్కిక్ పెరిటోనియాల్ డయాలసిన్
సి . అర్. ఎఫ్ .	క్రానిక్ రినల్ ప్లెలూగ్యర్ (క్రానిక్ కిట్ట్ డిజిజ్ CKD)
హెచ్ . డి.	హీమోడయాలసిన్
అయ్య.డి . డి ఎం .	ఇన్సులిన్ డిపెండెంట్ డయాబెటిస్ మెల్లెటిస్
అయ్య . జే . వి .	ఇంటర్వుల్ జ్యుగులర్ వెయిన్
అయ్య . హి.డి .	ఇంటర్వీటేంట్ పెరిటోనియాల్ డయాలసిన్ .
అయ్య . వి . హి	ఇంట్రా వీనస్ ప్లోగ్రాఫి
ఎం . సి యు .	మిక్కరే టింగ్ సిస్ట్రో యురేత్రోగ్రాం
ఎన్.ఐ . డి . డి . ఎం .	నాన్ ఇన్సులిన్ డిపెండెంట్ డయాబెటిస్ మెల్లెటిస్
హి . సి . ఎన్ . ఎల్ .	పరక్యాటేనాన్ నేప్రో లితో టమి
హి . డి .	పెరిటోనియాల్ డయాలసిన్ .
హి.కే . డి .	పోలిసిస్టిక్ కిట్ట్ డిజెంజ్
హి.ఎన్ . ఎ .	ప్రోస్టేట్ స్ప్రోసిఫిక్ ఎంటిజెన్
టీ.బీ .	ట్యూబార్ క్లోసిన్
టీ . యు.ఆర్.హి .	ట్రోన్స్ యురేత్రాల్ రిజెక్షన్ అఫ్ ప్రోప్రైట్
యు . టి . అయి :	యూరినరి ట్రాక్ ఇన్వెక్షన్
హి . యు . ఆర్.	వసైకో ఉరేత్రైక్ రెఫ్లేక్స్